

SKOJIG TÄVLING! VINN LÄCKER SMARTPHONE!

SÅ RINGER DU
GRATIS
MED MOBILEN!

PC

FÖR ALLA

NR 1 FEBRUARI 2008

FÖRE, UNDER OCH EFTER DITT IT-KÖP • 64:90 KRONOR • 7:50 EUR • 69 NOK • PCFORALLA.SE

.se

8 SEXIGA BÄRBARA

Så bra är de designade nyheterna!

MÅNADENS
50 BÄSTA
SAJTER!

TEST

BÄSTA GPS

– under 2 500 kronor

NÄTET AVSLÖJAR DIG

SÅ ENKELT
KARTLÄGGS
DITT LIV

HÄNG MED FRÅN START

Ny smart skola i

OFFICE 2007

ENDAST I PC FÖR ALLA

Så mycket får du för

DIN GAMLA PC

TUFFT TEST!

**8 snabba
höjdarkameror**
(bara en får godkänt)

VARNING

BLÄCKBLUFFEN

Så mycket bläck finns kvar
när skrivaren slår larm!

SURFTIPS

Här köper du
**SKRÄDDARSYDDA
FESTKLÄDER**

KUL TEST!

BÄSTA PARTYSPELEN
– och två som
kraschar kalaset!

TIDSAM 0668-01

7 388066 806495

PC för Alla ingår i IDG Communications-gruppen, världens
största utgivare av datarelaterad information. www.idg.se

KOMPLETTTM.SE

NORDENS STÖRSTA NÄTBUTIK

WWW.KOMPLETT.SE

E-POST: ORDER@KOMPLETT.SE

TELEFON: 031-710 20 00

FÖRETAGSFÖRSÄLJNING: 031-710 20 30

BESTÄLL TILL VÅRA HÄMTBUTIKER - SLIPP FRAKTKOSTNADEN!

GÖTEBORG

STOCKHOLM

MALMÖ

Leverans nästa arbetsdag för lagervaror beställda innan 13.00. Besök www.komplett.se/hamtbutik för mer info.

NOKIA

NOKIA 5310 RED

Superpopulär modell som kombinerar ett läckert yttre med en mycket kompetent MP3-spelare! Ta med dig din favoritmusik överallt! Quad-band, 2 megapixelkamera, stöd för microSD-kort.

2.295:-

Artikelnr: 343909

CREATIVE

CREATIVE FATAL1TY GAMER HEADSET

Ergonomiskt headset utformat i samarbete med kanske världens mest kända professionella gamer! Sammensklädda hörlurar för bekväm passform under spel och utmärkt bas för effektfulla explosioner.

299:-

Artikelnr: 335463

Canon

CANON PIXMA MP970

Allt-i-ett-skrivaren för fotoentusiaster! Få fotoutskrifter med överlägsen bildkvalitet tack vare 4800 dpi upplösning, ny teknik med minimala bläckdroppar och ett system med sju separata bläckbehållare!

2.995:-

Artikelnr: 339425

CORSAIR

CORSAIR TWIN2X 6400 DDR2 2GB KIT

Pålitliga och prisvärda kvalitetsminnen från Corsair! Hög prestanda med 800MHz, 2x1GB, CL5.

Se Webb

Artikelnr: 312054

LACIE

LACIE HARD DRIVE 500GB

Omåttligt populär och smidig extern hårddisk designad av F.A Porsche. Utöka dina lagringsmöjligheter med 500GB. Perfekt för enkel backup och lagring av bilder, musik och filmer! USB 2.0.

895:-

Artikelnr: 340958

WD Western Digital

WESTERN DIGITAL CAVIAR SE16 500GB

Snabb och populär SATA-hårddisk med 500GB lagringskapacitet. Utrustad med 16MB cacheminne och 300 Mbps i dataöverföringshastighet!

850:-

Artikelnr: 331024

PRESTANDA SOM SYNS!

12.995:-

FUJITSU SIEMENS AMILO Si2636 13.3"

Elegant och kompakt laptop med ett yttre i högblank pianolack! Prestanda för digital underhållning och krävande applikationer! Intel® Core 2 Duo-processor, 2GB RAM-minne, 250GB hårddisk, bluetooth och webbkamera! Levereras med Vista Home Premium.

Artikelnr: 342801

FUJITSU
COMPUTERS
SIEMENS

KOMPLETT.SE - snabb leverans - varan på lager - trygg handel - brett sortiment

MISSA INTE VECKANS ERBJUDANDE!

Registrera dig på www.komplett.se för att ta del av "Veckans Erbjudande" där vi varje vecka pressar priserna på populära produkter i botten!

512MB GDDR4

SAPPHIRE RADEON HD3870

Kraftfull modell med DirectX10.1-stöd för dig som vill spela de senaste spelen utan att spendera för mycket pengar! Avivo HD, PCI-Express 2.0, 2xDVI, HDMI med ljud.

1.699:-

Artikelnr: 344778

GAINWARD

GAINWARD GEFORCE 8800GTS 512MB

Het succémodell för dig som inte vill kompromissa med prestandan utan vill uppleva de senaste spelen till fullo! DirectX10, PCI-Express 2.0, 2xDVI.

2.995:-

Artikelnr: 343638

ACTIVISION

GUITAR HERO 3 LEGENDS OF ROCK

Greppa gitarren och maxa förstärkaren! I senaste Guitar Hero upplever du rockklassikerna på hemmaplan! Fullspäckt soundtrack med många roliga låtar. Levereras med gitarr! Till PC.

619:-

Artikelnr: 342431

D-Link

D-LINK DIR-615 WIRELESS N ROUTER

Snabb och stabil router med 802.11n(draft 2.0)-teknik för hög hastighet och längre räckvidd! Enkel att konfigurera och använda. Upp till 300Mbps, 4-portars switch, firewall m.m.

550:-

Artikelnr: 340639

LOGITECH MX518

Gamingmus som använder sig av MX-motorn och en upplösning på hela 1600 dpi för blixtnabba reaktioner och extrem precision! Känsligheten kan enkelt justeras direkt under spelets gång.

435:-

Artikelnr: 307658

DViCO

TVIX M-4100SH MEDIASTREAMER

Fullfjädrad mediaspelare med fullt HD-stöd i 1080P. Anslut den till din PC via nätverket och flytta över dina filmer, bilder eller musikfiler utan att behöva koppla ur den från TVn!

2.695:-

Artikelnr: 337021

SAMSUNG

SAMSUNG SYNCMASTER 226BW

Läcker designad 22" widescreenskärm med knivskarp bildkvalitet! Perfekt för exempelvis spel med sin snabba på 2 ms och höga upplösning på 1680x1050. Kontrast 1000:1, DVI/VGA-ingång.

2.795:-

Artikelnr: 331838

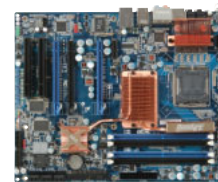
SAMSUNG

SAMSUNG SYNCMASTER 245B

24" widescreenskärm med en läcker design och otrolig bildkvalitet! Perfekt för spel med sin 5 ms låga responstid och höga upplösning 1920x1200. Kontrast 1000:1. DVI/VGA.

4.195:-

Artikelnr: 336729

abit

ABIT IX38-QUADGT

Fullt utrustat moderkort som använder sig av Intels X38-chipset med enastående prestanda för alla de senaste processorerna! 3xPCI-E x16, Socket-775, DDR2.

1.795:-

Artikelnr: 341381

Vi reserverar oss för slutförsäljning, feltryck och prisjusteringar vid ändrade leverantörsförhållanden. Alla priser är inklusive moms. Priserna gäller t.o.m. 21/2 -08.

46 TESTADE PRYLAR OCH TJÄNSTER

Datorer	Betyg	Sidan
Apple MacBook Pro 17 tum	7	46
Asus U1E P005E	6	46
Asus F7Kr	6	38
Dell XPS M1730 (2,8 Ghz-processor)	9	47
Dell XPS M1730 (2,2 GHz-processor)	7	30
Fujitsu Siemens Amilo Si 2636-23P	6	47
HP Pavillion dv2500	7	48
Lenovo T61p NH38PSW/NH38PMS	7	48
LG Z1 R200-DCPSSV	5	49
Zepto Znote 6324W	7	49

Digitalkameror	Betyg	Sidan
Canon Ixus 860 IS	9	70
Casio Exilim EX-S880	7	71
HP Photosmart R742	6	72
Kodak Easyshare M853	6	73
Nikon Coolpix S510	7	72
Olympus Mju 830	7	73
Pentax Optio V10	6	74
Samsung L830	7	75

Gps	Betyg	Sidan
Garmin Nüvi 250	8	62
LG N10E Plus	6	62
Magellan Roadmate 1215 Europe	7	63
Navigon 2110 Europe	6	63
Navman S70i	8	64
Navman S90i	7	39
Tomtom One Europe 3rd Edition	7	65

Spel	Betyg	Sidan
Buzz! – The Hollywood Quiz (frågesport)	7	80
Clifford: Det stora musikäventyret (äventyr musik)	5	92
Crysis (action)	9	93
Gears of War (action)	8	93
Guitar Hero 3: Legends of Rock (gitarospel)	8	80
Mario & Sonic at the Olympic Games (sportspel)	6	81
Singstar Svenska hits Schlager, R'n'B (karaoke)	8	82
Viva Pinata – Party Animals (småspel)	4	82
Trivial Pursuit Deluxe (brädspel/sällskapspel)	8	83

Övriga produkter	Betyg	Sidan
Asus Geforce 8800GT (grafikkort)	10	35
Brother HL-4070CDW (färglaserskrivare)	7	40
Kingston Data Traveller Mini Migo (usb-minne)	9	41
Microsoft Messenger Kit (Xbox-kontroll för chatt)	8	36
Microsoft Wireless Mobile Memory		
Laser Mouse 8000 (mus och minne)	9	39
Music Maker 14 XXL (musikprogram inklusive keyboard)	7	35
NEC Multisync 2090 UXI Photo Edition (skärm inklusive kalibreringsverktyg)	7	36
Nero 8 (program)	7	33
Nokia 7900 Prism (mobiltelefon)	4	37
Nokia N81 8GB (mobiltelefon)	5	34
Philips Aurea 42PFL9900D (tv)	6	32
Sweex Blizzard MP4 Player FM 2 GB (mediespelare)	1	41

**8
MED**

Test

Spelen som gör partyt till ett höjdarkalas

Dags att skratta och ha skoj med familjen och vännerna! Daniel Gustafson testar marknadens mest populära partyspel – allt från karaoke och sportspel till gitarospel och klassisk frågesport.

Sidan 78

8 snabbskjutare för unika ögonblicksbilder

Med en snabb kamera får du med racerbilen, höjdhopparens rekordhopp och barnets roliga grimas – innan tillfället gått dig förbi.

Sidan 70

MÅNADENS SKOLOR & TIPS:

Radiofavoriter i mobilen – så gör du

Med poddradio bestämmer du själv när du vill lyssna på favoritprogrammen – och du för enkelt över ljudfilerna till mobilen. Så här kommer du igång!

**Sidan
102**

4 smarta guider för bättre pc-jobb

Med Skärmlippverktyget styr du fritt över formen på dina skärmdumpar. Lär dig steg för steg hur det går till. Dessutom tre andra användbara guider.

Sidan 106

SNYGGINGAR SKÖN DESIGN

När du inte kan avgöra om insidan eller utsidan är viktigast – spana då in månadens test av bärbara datorer med unik design som dessutom har ett riktigt häftigt inandöme!

Sidan 44

Surftips Skräddarsydda festkläder på nätet

Spana in nätet inför bröllopet eller stora kalaset – här finns de unika kläderna där du själv kan påverka designen.

Sidan 66

40 PROGRAM PÅ KÖPET

Spana in Månadens cd lite extra om du är intresserad av ljud och musik! Här finns över 20 program för musikskapande, gitarrspel, bättre uppspelning med mera. På skivan hittar du också program för att få datorn att bli snabbare samt säkerhetspaket för att skydda dig mot vinterns alla virus.

Sidan 122

AVSLÖJAD!

Är du medveten om hur mycket som avslöjas om dig på nätet - och hur svårt det kan vara att få bort informationen? Här är tipsen om hur du bör agera.

Sidan 52

Hela listan Så mycket är din gamla dator värd

Du kan få en slant för dina gamla it-prylar. Vi avslöjar hur mycket, samt tipsar om hur du får ut mer pengar.

Sidan 56

Upprop!

Häng med från början i nya Office-skolan

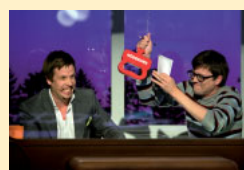

Office 2007 är här - och nu startar skolan där du lär dig en massa smarta knep. Vi börjar med nyttiga finesser i Word som gör dina dokument riktigt proffsiga.

Sidan 96

Så enkelt spelar du in webb-tv-sändningen

Du vet väl att SVT och andra tv-kanaler lägger ut massor av tv-program på sajten. Vill du spara något av dem spelar du enkelt in dem med hjälp av Realplayer. Så här gör du!

Sidan 110

Överkurs

Hur du ger bilden värmekamerakänsla

Det finns massor av roliga effekter att leka med i Photoshop. Testa till exempel att göra termobilder - som får ett utseende som om de vore tagna med värmekamera.

Sidan 104

PC FÖR ALLA NUMMER 1 – FEBRUARI 2008

MÅNADENS ARTIKLAR – SIDA FÖR SIDA

SID 128

Tävling

SID 28

Mobil ip-telefoni

SID 44

Test: Bärbara

SID 112

Surftips

SID 66

Skräddarsydda kläder

SID 84

PC för Alla avslöjar bläckbluffen

SID 60

Test: Gps:er

SID 52

Kartläggning på nätet

SID 96

Office-skolan

SID 56

Sälj begagnat

SID 70

Test: Snabba digitalkameror

SID 78

Test: Partyspel

KOM IGÅNG MED REAL PLAYER. Så funkhar programmet som spelar in webb-tv likt en video! **SID 110**

SURFTIPS NYTTA. 25 sajter för sig som vill göra något nyttigt framför datorn... **SID 112**

SURFTIPS NÖJE. ... och 25 för dig som vill få dig ett gott skratt. **SID 114**

FRÅGOR & SVAR. Vi svarar på läsarnas vanligaste it-frågor. **SID 116**

I VARJE NUMMER

PCFÖRALLA.SE. Det är dags att slå upp portarna till PC för Allas gigantiska tipsbank! **SID 8**

LEDAREN: FREDRIK AGRÉN. Chefredaktören snubblar över digitala vägbulor. **SID 11**

INSÄNDARE. PC för Allas avslöjande om den höga "dvd-skatten" upprör våra läsare. **SID 12**

KRÖNIKA: MARTIN APPEL. Småföretagaren är rättslös som it-konsument. **SID 15**

MÅNADENS CD. Din dator blir en lyxig stereo med våra smarta gratisprogram. **SID 122**

KORSORD. Vågar du lösa det med bläck? **SID 126**

KÄSERI: LASSE KRONÉR. Vår krönikör vill ha prylar på ålderdomshemmet. **SID 127**

TÄVLING. Vinn en lyxig telefon! **SID 128**

HAMMARBERGS HÖJDARE. Det finns monster i datorn. **SID 129**

I NÄSTA NUMMER. Vi testar minimala projektorer, gör datorn snabbare och avslöjar årets hetaste it-nyheter. **SID 130**

NYHETER & TRENDER

NYHETER & TRENDER. Nu blir Vista snabbare. Läs mer om den nya Windows-versionen och andra heta it-nyheter. **SID 16**

JUST NU I TESTLABBET. En mobil du kan ha med i duschen och en fjärrkontroll för hela livet – det är två av prylarna i vårt testlab. **SID 22**

NY TEKNIK. Det är inte bara hörselskadade som har nytta av läppigenkänning. Även speltillverkarna tittar nyfikt på forskningen. **SID 24**

GALNA SKRIVARE. Varför nöja sig med pappersutskrift? Läs mer om skrivaren som kan skriva ut på allt – och fem andra galna skrivare. **SID 26**

MOBIL IP-TELEFONI. Glöm dyra telefonräkningar. Med mobil ip-telefoni ringer du tokbilliga utlandssamtal – från en vanlig mobil. **SID 28**

TESTER & GUIDER

15 NYA PRODUKTER. Asus nya grafik-kort Geforce 8800GT (bilden) får högsta betyg i vår fullmatade testavdelning. **SID 30**

DESIGNDATORER. Datorer ska inte bara vara snabba och lätta. De ska vara snygga också. Fredrik Granlund har testat de åtta läckraste. **SID 44**

BEGAGNAT. Datorns värde varar inte. Vi har granskat hur mycket du kan förvänta dig att få om du säljer din gamla dator begagnat. **SID 56**

GPS-MOTTAGARE. Behöver du hjälp att hitta till bästa skidbacken? Vi testar vinterns bästa gps:er. **SID 60**

DIGITALKAMEROR. Snabbskjutaren Bengt Hjörd testar marknadens snabbaste kameror! **SID 70**

FÖRFESTSPEL. Kan Singstar, Guitar Hero och Wii slå klassikern TP? Daniel Gustafson har testat sex perfekta spel för förfesten. **SID 78**

KÖPGUIDE: BÄRBART. Gå inte till datorbutiken innan du har läst vår smarta köpguide. Här hjälper vi dig att välja rätt bärbar dator. **SID 86**

SPEL. Lucky Luke har blivit datorspel och vår recensent Therese Granlund är förtjust. Läs mer bland våra speltester. **SID 92**

REPORTAGE

IT-KARTLÄGGNING. Så rensar du bort pinsamheter på Facebook och andra sajter. **SID 52**

SKRÄDDARSYTT. Varför betala dyrt för en skräddarsydd klänning när du kan göra som Anna Lindell och beställa den på nätet. **SID 66**

SKRIVARBLÄCK. Din bläckstråleskrivare lurar dig! När den säger att bläcket är slut kan du fortfarande skriva ut ett femtiotal sidor. **SID 84**

SKOLOR & TIPS

OFFICE-SKOLAN. I den första lektionen av vår nya skola fokuserar vi på nyheterna i Word. **SID 96**

PODDRADIO. Så enkelt laddar du din mobiltelefon med färskt radioprogram. **SID 102**

PHOTOSHOP-TIPS. Gör häftiga termobilder av dina vanliga digitalbilder. **SID 104**

STEG FÖR STEG. Fotografera av skärmen i Vista – och tre andra smarta snabbguider. **SID 106**

Vinn en läcker smartphone

Tävla om "Ipod-dödaren" HTC Touch och 10 smarta brännarprogram på sidan 128.

Ny Teknik

ASUS PG221

Skarp 2ms visning utan spökbilder

Smidig videoåtergivning med trace free technology

ASUS har alltid förknippats med banbrytande moderkort. På senare tid har man gått in på marknaden för LCD-skärmar och den senaste produkten, ASUS PG221, ser ut att vara utmärkt designad även den. Denna nya 22" LCD-skärm utstrålar den professionella spelkänslan och använder Splendid™ Video, Tracefree och ASCR-teknik för enastående video och bild under spel och erbjuder fantastiska 6.1 surroundljudeffekter via SRS TruSurround XT™.

Förbättrad bild vid spel

Bredskärmen på 22" använder Color Shine för förstärkt färgdjup och mättnad – vilket ger kristallklara bilder. ASUS unika Splendid Video Intelligence Technology finjusterar bildens färg, ljusstyrka, kontrast och skärpa för olika videoapplikationer och erbjuder 5 förinställda videolägen som väljs med snabbtangent samt 3 hudnyanser vilket gör att du kan njuta av perfekt bildkvalitet under spelandet. PG221 använder även Trace Free Technology för att uppnå responstid på 2ms (grått till grått) för smidigare videoåtergivning utan spökbilder i snabba spel och ASCR (ASUS Smart Contrast Ratio) Technology erbjuder en kontrastkvot om 2000:1 för att återge skarpare och klarare bilder.

Mångsidiga ingångar för spel

ASUS PG221 har även en inbyggd 1.3 megapixels webbkamera och kontakter för hörlurar och mikrofon för direkt kommunikation, ansikte mot ansikte. Den kan även användas för spelkonsoller som XBOX 360, PS3 och Wii. Dessutom innehåller skärmen en inbyggd subwoofer, USB-hub och tryckkänsliga knappar.

För mer information besök din lokala ASUS återförsäljare eller besök www.asus.se

HÖJDPUNKTER PÅ PCFORALLA.SE

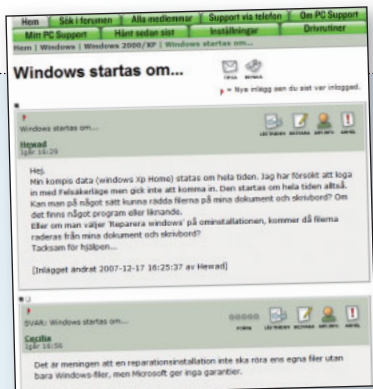
Tjockt med tips

BLI EN BÄTTRE DATORANVÄNDARE

Nu har vi öppnat en helt ny avdelning på pcforalla.se för dig som vill lära dig utnyttja din dator bättre. Under Tips och skolor hittar du massvis med smarta steg för steg-guiden. Skolorna tar upp vitt skilda områden som Windows XP och Vista, Microsoft Office och Openoffice, video redigering och bildbehandling.

pcforalla.se/tips

✓ Hjälp med datorproblem

Ställ din supportfråga i vårt forum, så får du hjälp.

pcforalla.se/support

10 grejer du alltid hittar på pcforalla.se

✓ Skriv ett eget pryltest

Arg på din senaste pryl?

Skriv av ilskan hos oss!

pcforalla.se/lasare

✓ Coola prylar i tv

Se våra testare visa nya prylar.

pcforalla.se/webb-tv

✓ It-ordboken

Slå upp krångliga it-termer.

pcforalla.se/itordboken

✓ Godis för prenumeranter

Gratis säkerhetspaket

för trogna läsare.

pcforalla.se/formanspaketet

✓ Gratis Vista-program

Skaffa vår gadget för Vista.

pcforalla.se/gadget

✓ Kul frågesport

Hänger du med i it-värden?

pcforalla.se/nyhetsquiz

✓ Bästa gratisprogrammen

Ladda hem smarta

program – gratis!

pcforalla.se/program

✓ It-nyheter i mejlen

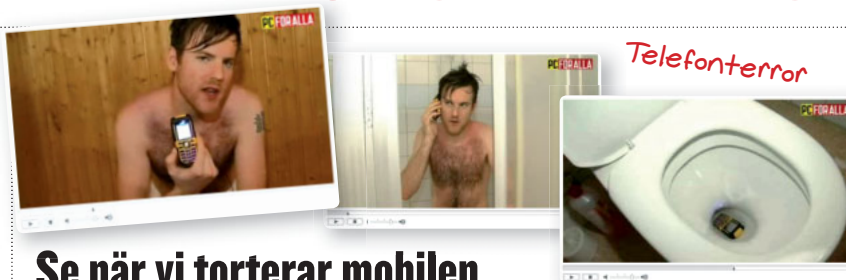
Skaffa vårt nyhetsbrev.

pcforalla.se/nyhetsbrev

✓ Gratis spel

Spela direkt i webbläsaren.

pcforalla.se/spel

Se när vi torterar mobilen

Vår testredaktör Daniel Gustafson tar verkligen sitt jobb på allvar. För att se om tuffa mobilen Sonim XP1 håller vad den lovar tog han med sig telefonen in i duschen, bastun och frysen. Telefonen fick till och med ett dopp i toaletten, innan den slängdes ut genom fönstret.

Se om telefonen verkligen tålde allt vi utsatte den för på pcforalla.se/extra

Senaste testerna – först!

På pcforalla.se hittar du de senaste pryltesterna. Vår testavdelning är alltid uppdaterad med aktuella tester av de hetaste produkterna. Det är också ett utmärkt sätt att hitta gamla tester – allt vi publicerat finns ju kvar där.

Ska du köpa dator, digitalkamera, gps eller något annat – kolla först in:

pcforalla.se/tester

Roliga surftips – varje dag!

På webben samlar vi alla tips som nyttiga och knäppa sajter. Varje dag publicerar vi ett nytt surftips.

pcforalla.se/surftips

Skydda dig mot objudna gäster med säkert bredband från Telia

Det finns mycket på internet som man inte vill ha innanför dörren. Därför får du brandvägg, virussydd och spamfilter på köpet när skaffar bredband från oss. Läs mer om hur du får det tryggare hemma på telia.se/sakert

TELIA

Testa dina batterikunskaper:

VINN bärbar PC!

Vad är ett batteri?
Vilka olika typer av
batterier finns det?
Varför är det lag på
att alla batterier
ska samlas in?

Testa dina kunskaper och ta examen i vår batteriskola. Bästa elev vinner en miljömärkt, Life Book P7230 från Fujitsu Siemens. Tävlingen hittar du på www.pcforalla.se med start den 4 februari. Vill du börja plugga redan nu, gå in på www.batteriinsamlingen.se

BATTERIINSAMLINGEN

PC FÖR ALLA

Chefredaktör och ansvarig utgivare

Fredrik Agrén, 08-453 65 91 fredrik.agren@idg.se

Redaktionschef

Helena Reistad, 08-453 65 89 helena.reistad@idg.se

Redaktionssekreterare

Susanne Hammarberg, 08-453 65 81 susanne.hammarberg@idg.se

Lina Otterdahl, 08-453 65 96 lina.otterdahl@idg.se

Redaktörer

Martin Appel, 08-453 65 93 martin.appel@idg.se

Daniel Gustafson, 08-453 63 10 daniel.gustafson@idg.se

Bengt Hjort, 08-453 65 94 bentg.hjort@idg.se

Pontus Jeppsson, 08-453 63 95 pontus.jeppsson@idg.se

Cd-redaktör

Jan Sandbladh, 08-453 65 92 jan.sandbladh@idg.se

Form

Christofer Loneberg, 08-453 60 42 christofer.loneberg@idg.se

Layout

Erik Mathers, 08-453 60 13 erik.mathers@idg.se

Christian Sabe, 08-453 60 41 christian.sabe@idg.se

Foto

Christofer Loneberg, Arthur Payne, Istockphoto

Illustration

Johan Isaksson, Christofer Loneberg, Liv Widell, Istockphoto

Repro/bildbehandling

Arthur Payne

Cd-produktion

Electric, info@electric.se

Affärschef

Daniel Binett, 08-453 60 67 daniel.binett@idg.se

Marknadsansvarig

Stefan Garvander, 08-453 60 28 stefan.garvander@idg.se

Annonssökning

Robert Ahlqvist, 08-453 64 41 robert.ahlqvist@idg.se

Traffic/annonssmaterial

08-453 60 66, annons@idg.se

Särtryck

Lennart Ekner, 08-453 61 33 lennart.ekner@idg.se

Tryck: Acta Print Oy, Finland, www.actaprint.fi

PC för Alla trycks på miljövänligt papper.

Cd-tryck: Summit Optical

Vd och förlagschef, IDG: Lars Dahmén, lars.dahmen@idg.se

BEHÖVER DU HJÄLP?

Besök vårt supportforum på nätet!

pcforalla.se/support

TS-kontrollerad upplaga
58 800 ex (helår 2006)
Sveriges största datortidning!

Räckvidd: 233 000 läsare (Orvesto 2006)

PC för Alla utges av IDG AB

Besöksadress: Karlbergsvägen 77, 106 78 Stockholm

Telefon: 08-453 60 00 E-post: pfa@idg.se

ISSN 1402-6139

Internet: pcforalla.se

Observera att allt material som sänds till

PC för Alla kan komma att publiceras.

KUNDSERVICE & PRENUMERATION

Ring, faxa eller e-posta dygnet runt:

Tel: 08-453 61 00, fax: 08-453 60 65

E-post: kundservice@idg.se

Prenumerationsservice via nätet: prenumeration.idg.se

Helår (12 nr) 595 kronor inklusive moms.

Halvår (6 nr) 319 kronor inklusive moms.

Går utvecklingen verkligen åt rätt håll?

Tänk dig tillbaka tio år i tiden. Du har en dator som inte är uppkopplad mot internet. Om du ens har en dator hemma. Din mobiltelefon kräver en portfölj för att få följa med ut på stan. Och bandtrassel i kassettbandspelaren hör till vardagens normala elände.

Digitalrevolutionen sveper som en frälsning över all gammal pinsam (och dyrköpt!) teknik. Att knäppa på en dator

i dag utan att omedelbart ge sig ut på nätet hör till ovanligheterna. Mobiltelefonerna rymmer ledigt i bröstfickan och mp3-spelarna har plats för tusentals låtar.

Utvecklingstakten ökar och ökar...

Ändå finns det plötsligt vägbulor längs den digitala motorvägen. Måhända ska de ses som rastplatser. Eller ett slags köbildning, för att ge en bildlig liknelse. Här är mina fem största digitalfrustrationer:

✓ Antivirusprogram. Hur kommer det sig att jag – trots år av utveckling – fortfarande måste sköta om mitt pc-skydd? Joja med brandväggar, godkända programinstallationer och över huvud taget se programmets ikon? Till råga på allt slöar verktygen ned datorns prestanda! Här borde internetoperatörerna och säkerhetsföretagen kunna hitta något självklart sätt att filtrera det som skickas till min dator, granska det som pågår och genom fjärrstyrning skydda mig på bästa sätt – utan att jag behöver vare sig bry mig eller begripa vad som pågår.

✓ Trådlöst tangentbord. Jag är inne på mitt fjärde. Även det äter batterier. Även det tap-

par kontakten med "dongeln" bara jag ställer en kaffekopp på fel ställe på bordet. Märkligt hur man kan få mobiltelefoner att kommunicera med någon på andra sidan jorden medan ett tangentbord kan tappa kontakten när som helst.

"Det kanske bara är jag som är kinkig, men är inte det här lurendrejeri?"

✓ Bredband via adsl. Jag fattar inte. Räkningen säger 24 megabit. Bredbandskollen.se säger 12 megabit. Och med min snofsiga trådlösa router är jag nere i ynka fyra. Det kanske bara är jag som är kinkig, men är inte det här lurendrejeri? Halvera min räkning – eller leverera enligt kontraktet!

✓ Bläckstråleskrivare. Jag köpte en helt ny för tolv månader sedan. Ytterst få utskrift. Visserligen mestadels teckningar som småtjejerna ritat – men ändå måste jag byta patroner varje månad. Det känns inte riktigt som att patronerna håller vad de lovar...

✓ Kameramobiler. Mobilerna marknadsförs som kameror, men är det någon som lyckats fånga ett enda vettigt fototillfälle under tiden mobilen ska aktivera fotoläge, hitta fokus och suga in ögonblicken till minneskortet?

Okej – det var inte bättre förr. Men vissa grejer är helt enkelt inte bra nu heller.

Eller vad säger du?

Fredrik Agrén, chefredaktör, agren@idg.se

PS. Skicka mig gärna en rad och skvallra om de vägbulor du snubblat över den senaste tiden!

LÄSARSTORM MOT DVD-SKATTEN

I PC för Alla 11/07 granskade vi de höga avgifterna på tomma dvd-skivor. Undersökningen visade att skatter och avgifter är högre på dvd än på sprit, och det här upprör läsarna.

H Jag förstår inte hur Copyswede tänker. De säger att kassettersättningen är bättre än olika kopieringsskydd. Det må hända, men som det är nu används ju både och.

Eftersom branschen "förlorar" pengar när vi privatkopierar så får de en ersättning. Vore det inte rimligt att de företag som tycker kopiering är ett problem fick välja mellan ersättningen och kopieringsskyddet. Antingen accepterar de privatkopiering och får ta del av kassettersättningen eller också accepterar de den inte och lägger in kopieringsskydd – men får då inte ta del av kassettersättningen.

Dessutom är ersättningen orimligt hög.

I min hjärna kan jag inte få in hur det kan vara tillåtet att aktivt lägga in kopieringsskydd, alltså så stora begränsningar att kunderna inte kan använda dvd-skivorna på det sätt som de enligt lag har rätt till.

Det är inte konstigt att medieindustrin skriker så fort de inte får som de vill. De är ju vana att få bidrag från alla håll. Även sådant som inte har med deras bransch att göra. Undrar hur detta hade sett ut i andra branscher. Där är tanken snarare: "Jaså, ni

Dyrköpt. Dvd-skivor beskattas hårdare än whisky. Läs mer i vår artikel Dvd för halva priset som du hittar på pcforall.se/extra.

klarar er inte utan bidrag. Synd, då är det tyvärr så att ni blir utkonkurrerade och försvinner om ni inte kan förbättra er verksamhet."

Tenn

Fotnot: Copyswede är den organisation som hanterar privatkopieringsersättningen. Den kallades tidigare kassettersättningen.

SAGT PÅ PCFORALLA.SE OM SKATTEN

"Jag har hittills bara bränt tre dvd-skivor. Två av dem med Linux-distributioner, och en med säkerhetskopior av mina digitala foton. Om någon från Copyswede kan övertyga mig varför Per Gessle, Tomas Ledin och Eva Dahlgren ska ha pengar för detta blir jag synnerligen överraskad."

Ulf Nordholm

"Att folk inte tycker att det är något problem är väl för att de inte har en aning om att deras säkerhetskopior betalar Per Gessles nya bil. Jag tycker det ska framgå klart och tydligt i affären vad det faktiskt är man betalar för. Ungefär som de brukar skylta priserna för läsk och pant, alltså 'dvd 46 kr + privatkopieringsavgift 54 kr'."

Ozon

"Det värsta med avgiften är att den ska ge ersättning för den lagliga kopieringen, inte för olaglig kopiering. Och det går oftast inte att kopiera en film lagligt eftersom det är olagligt att kringgå ett kopieringsskydd. Vad finns det som man kopierar lagligt till en dvd? De tar alltså avgifter för sådant som en dvd inte används till!"

Natgum

"Jag handlar aldrig skivor i Sverige längre. Copyswede är en äcklig organisation som inte borde få finnas. Varför ska just de ha rätt att lägga en privatskatt på produkter inom sitt intresseområde?"

Eldolko

"Någon mer än jag som läste att Copyswede önskade att folk hörde av sig? Skicka mejl till copyswede@copyswede.se och klagga. En liten folkstorm skadar ju inte!"

Kjell Ericson

"Regeringen säger att de inte har sett någon anledning att ändra reglerna. Suck... De nya moderaterna är alldeles för lika socialdemokraterna. Kassettskatten är en helt sjuk lösning och den bevisar bara hur penningstarka krafter genom lobbying kan få till precis vilka tokigheter som helst."

PEZ

VILL DU HA GODIS?

Varje månad premierar vi en insändarskribent med en ask godis. Tenn får månadens ask för inlägget om privatkopieringsersättningen. Mejla dina insändare till martin.appel@idg.se!

INSÄNDARE & DEBATT

MÅNADENS FRÅGA

"JAG NJUTER I FULLA DRAG AV ERA NYHETSREBREV"

Här kommer ett tacksamhetens mejl från en kvinna på 63 år. Jag blir lika glad varje gång det kommer ett nyhetsbrev från PC för Alla! Här finns de flesta nyheter inom småelektroniken, och det tycker jag är jätteintressant!

Mitt intresse började redan 1980, då jag köpte min första dator – en ABC80 med kassettminne. Den byggdes snabbt ut till en ABC 800 med 5,25-tums minnesskiva. I denna dator hade jag hela mitt företag: kunder, lager, fakturering med mera. En god vän gjorde ett

specialprogram efter mina önskemål med alla dessa funktioner! Det fungerade ända fram till 1986, när jag "förstod" att det hade kommit nya datorer med helt nya funktioner. Sedan har det fortsatt,

Nyhetsast. I nyhetsbrevet PC för Alla Express får du alltid senaste nytt – gratis. Prenumerera på pcforalla.se/nyhetsbrev

och jag sitter nu framför min dator varje dag och det är fortfarande lika roligt! Jag uppmuntrar mina fem barnbarn att verkligen använda sökmotorer för att hitta kunskaper, som "aldrig är tunga att bära"! Hos sin farmor får de gärna sitta framför datorn när de vill. Jag lusläser ert veckobrev och tittar på webb-tv, och njuter i fulla drag av alla nyheter och tips.

Eva Bratt

Vad skulle du aldrig lägga upp på nätet?

Peter Swartling, 43, jurymedlem i tv-programmet Idol

– Nakenbilder på mig själv, haha. Jag är med på Facebook till exempel och har lagt upp några bilder på mig själv där, men jag lägger bara upp sådant som jag inte har någonting emot om det sprids.

DÄRFÖR BLIR PLATT-TV DÅLIG

Hi PC för Alla 11/07 skrev Jan Ohlsson om hur missnöjd han var med sin platta tv.

När uppgraderade han senast sin dvd-spelare? Använder han analog tv?

Den som köper en större tv upplever lätt att bilden är dålig. Du ser mycket lättare om du har en dålig bildkälla. En konventionell bildrörs-tv är väldigt förlåtande.

Så mitt tips är: Uppgradera det du matar tv:n med.

Christoffer R

LÅT PENGARNA STANNA HOS STATEN!

HDe pengar som staten tjänar på spel över internet kommer medborgarna till godo. Pengarna stannar i Sverige och används på samma sätt som skattemedel och inkomster från andra statliga bolag – för att underhålla och bygga upp Sverige.

Personligen ser jag hellre att pengarna hamnar hos staten än hos Unibet eller Ladbrokes, som inte bidrar med speciellt många kronor till statskassan.

En fri marknad är ju att föredra inom de flesta områden, men långt ifrån alla.

2maz

Spelgalning. Se Martin Appels krönika på pcforalla.se/kronika

Felix Herngren, 40, komiker

– Jag skulle aldrig lägga ut någon annans material. Bara för att det är möjligt så tycker folk att det är okej. Jag tycker inte det är fine, det är stöld.

FEL OM FILDELNING

Hi PC för Alla 11/07 skriver ni att fildelning i sig är olaglig. Det står i rubriken och något inlindat i första stycket.

Detta är fel! Fildelning i sig är helt laglig. Eller menar ni att bittorrent-nedladdning av en Linux-distribution är olaglig medan nedladdning av samma Linux-distribution är laglig på annat sätt?

Det som är olagligt är att hantera upphovsrättsskyddat material på

olagligt sätt, oavsett om det sker via fildelning eller på annat sätt.

I texten i övrigt är ni noga med att påpeka att det inte är fildelning i sig som är olaglig. Men en läsare som först får reda på att fildelning är olaglig i rubrik och första stycket kanske inte märker skillnaden.

Jag anser att det är alltför vanligt i media att man sätter likhetstecken mellan "olaglig fildelning" och "fildelning". Den mindre kunnige konsumenten blir då inte upplyst utan missledd av detta bruk.

Det är olyckligt att en tidning som PC för Alla faller i denna grop.

Christer Bäcknert

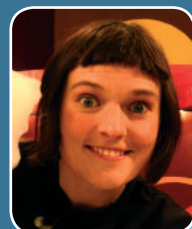
SVAR. Du har helt rätt, det är inte fildelningstekniken i sig som är olaglig, utan det är först när tekniken används för att ladda hem eller dela ut upphovsrättsskyddat material som det begås ett lagbrott. Vi kunde definitivt ha varit tydligare med det i artikeln.

Den lagliga fildelningen är dock försvinnande liten i jämförelse med den olagliga, i synnerhet bland de ungdomar som artikeln handlar om. Anledningen till att fildelning är så enormt stort bland tonåringar är inte att det är bästa sättet att hämta senaste Linux-distributionen, utan för att det är det enklaste sättet att hämta aktuell musik, film och tv-serier.

Pontus Jeppsson

Lagligt. Fildelningstjänster som Bittorrent är inte olagliga. Det som är olagligt är att dela med sig av musik och filmer som är upphovsrättsskyddade.

Frida Nilsson, 28, författare och programledare

– Jag skriver ju böcker och har en ny bok på gång till nästa år. Därför skulle jag vara försiktig med att lägga ut texter eller titel för tidigt.

Snapfish bäst i test bland framkallningssajter

SPECIALERBJUDANDE

för PC för Allas läsare

40
papperskopior
för 0:-*

Efter utmärkelsen bäst i test bland framkallningssajter, erbjuder Snapfish PC för Allas läsare att prova på vår tjänst med ett specialerbjudande.

40 papperskopior för 0:-*

Framkalla dina bästa bilder från jul- och nyårsfirandet på ett ögonblick.

Det är lätt!

- ① Skapa gratis Snapfishkonto
- ② Överför dina bilder snabbt och enkelt
- ③ Beställ 40 papperskopior i format 10x15 för 0:-*

Ytterligare papperskopior endast 95 öre styck.

Gå till **www.snapfish.se/pcforalla**

Varför välja Snapfish?

- Lagra obegränsat antal bilder säkert
- Dela dina bilder obegränsat online med familj och vänner utan kostnad

- Framkalla bilder på fotopapper av högsta kvalitet från endast 95 öre
- Skapa personliga fotopresenters såsom muggar, musmattor, förstoringar och fotoböcker

Det bästa inom foto – över 40 miljoner användare i hela världen!

*Frakt tillkommer. Fraktkostnad från 29:- tillkommer för varje order. Gäller endast nya Snapfishkunder och format 10x15. Erbjudandet gäller t.o.m. midnatt fredag 29 februari 2008.

MARTIN APPEL

Martin är konsumentredaktör på PC för Alla. Du når honom på martin.appel@idg.se

Skydda småföretagen mot jättar som Tele2

Min gode vän småföretagaren ville bli mobil. Eftersom han reser mycket i jobbet behövde han kunna surfa överallt och valet blev enkelt: mobilt bredband.

Med en liten dosa kopplad till den bärbara datorn går det att få internet via 3g-nätet, och det här passade honom perfekt. Han beställde mobilt bredband hos Tele2, tecknade sitt abonnemang och fick sin dosa – men där tog det stopp.

"Tyvärr", förklarade Tele2. "Du har inte haft ditt företag tillräckligt länge, så vi kan inte acceptera dig som kund."

Min vän, som tidigare hade köpt teknisk utrustning för över hundra tusen kronor, blev alltså nekad ett abonnemang för 99 kronor i månaden. Han tyckte det var skrattretande, vände sig till konkurrenten Telia och blev blixtn snabbt kund där i stället.

Här någonstans hade historien kunnat sluta. Om inte Tele2 hade börjat skicka ut räkningar. Min vän ringde förstås kundtjänst och fick svaret att han själv måste säga upp sitt abonnemang. "Men ni accepterar mig ju inte som kund", försökte han. Det hjälpte inte. Nej, det räckte inte ens att avsluta abonnemanget. "Du vet väl att du har tre månaders uppsägningstid." Så sade alltså Tele2:s kundtjänst till en kund som de hade tackat nej till.

Nu tror du kanske att den här krönikan ska handla om Tele2:s hopplösa kundtjänst. Men min väns dilemma sätter fingret på ett större problem. Nämligen hur rättslös en misshandlad småföretagare är.

Hade han varit en vanlig konsument hade lösningen varit enkel. Han hade kunnat vända sig till Allmänna reklamationsnämnden. Vi svenska konsumenter har nämligen ett fantastiskt skydd. Konsumentköplagen

ger oss tre års reklamationsrätt, ångerrätt vid internetköp och stora möjligheter att häva felaktiga köp. Är vi missnöjda kan vi vända oss till Allmänna reklamationsnämnden utan kostnad.

Problemet är att det skyddet bara gäller konsumenter. Min vän småföretagaren har ingen hjälp att hämta. Som konsument är han i princip rättslös. Han kan visserligen hyra in en advokat och bussa på Tele2, men kostnaden gör att det knappast är värt risken.

I det gamla industrisamhället var det här inget problem. Företagen var stora och hade arméer av jurister. I dag är det annorlunda. Det finns nästan en halv miljon enmansföretag. En viktig förklaring är att datorer, mobiltelefoner och internet har gjort det mycket lättare att vara småföretagare. Men en enmansföretagare är lika utsatt som konsument som en privatperson.

Regeringen gick till val på att göra det lättare att starta företag. Nu önskar jag att näringsminister

Maud Olofsson och konsumentminister Nyamko Sabuni ser till att ge småföretagarna bättre konsumentskydd. I dag är en halv miljon svenskar i princip rättslösa som konsument. Jag tycker de förtjänar något bättre.

PS. Undrar du hur det gick för min vän småföretagaren? Jo, efter många samtal med Tele2 fick han tag på en person som insåg att det inte är god kundvård att först dissas en kund och sedan ta betalt. Så nu surfar han glatt hos Telia, utan att få räkningar från Tele2.

"En halv miljon svenskar är i princip rättslösa som konsumenter"

Nätkurser. Allt fler högskolor lägger sina kurser på webben.

INNE ELLER INTE

El-Giganten. Har ett pris på nätet och ett helt annat i butiken.

Kommentarer till krönikan "Snåla El-Giganten sviker sitt miljöansvar"

H Jättebra att ni skriver om miljön. Jag blev också arg när jag läste att El-Giganten inte vill ta ansvar för att de varor de säljer återvinns på rätt sätt. Visst är det bra att det finns butiker som säljer billiga varor – men själv beta-

lar jag hellre mer än att förstöra för mina barnbarn. **Johnny**

H Du sväljer mygg och silar kameler, Martin. Att El-Giganten slarvar med sin återvinning är förstås inte bra, men det stora problemet är vår

konsumtion. Det funkar inte i längden om alla ska byta dator, mp3-spelare och mobiltelefon efter bara något år. Vi måste lära oss att reparera trasiga saker snarare än att hela tiden köpa nytt.

Miljövännan

H Jag fattar inte varför du klagar på El-Giganten. Du får det att låta som om de tänker slänga ut gammal skräp i miljön och så är det förstås inte. Det enda de har gjort är att byta återvinningssystem så att det blir mer effektivt. **Ante37**

DAGS ATT UPPGRADERA:

Vista ska bli snabbare, säkrare och mer stabilt

Har du väntat med att skaffa Vista? Nu är det läge att uppgradera. Operativsystemet har just blivit snabbare och bättre.

När Microsoft lanserade Windows Vista för drygt ett år sedan var det många som klagade på att det nya operativsystemet var segt, resurskrävande och fullt av buggar. Nu har Microsoft rättat till de flesta problemen, och släpper fixarna som ett gratispaket som du som Vista-användare kan ladda hem.

Service Pack 1 (SP1) heter paketet, som är planerat att släppas under första kvartalet 2008. Och av allt att döma kommer du att märka stor skillnad efter att ha installerat SP1.

Service Pack 1 innehåller cirka 500 buggfixar, och ett hundratal nya eller uppdaterade drivrutiner. Det kommer att innebära ett betydligt mer stabilt Vista, även om det naturligtvis inte kommer att vara helt buggfritt.

Mycket kraft har lagts ned på att göra Vista snabbare. Till exempel ska det ta kortare tid att kopiera och radera filer, något som tidigare varit extremt segt. Enligt Microsoft rör

det sig om en hastighetsökning på mellan 25 och 50 procent.

En annan prestandaökning gäller mediefiler. SP1 innehåller

"Enligt Microsoft rör det sig om en hastighetsökning på mellan 25 och 50 procent."

en mängd buggfixar som har med film och musik att göra, vilket gör att det ska gå smidigare att hantera mediefiler.

Michael Bohlin är produktchef för Windows Vista på Microsoft. Han tonar ner nyheterna i SP1.

– De som redan använder Vista har redan fått de flesta uppdater-

ringarna via Windows Update.

Istället menar han att de största förbättringarna i Vista beror på att alla andra företag och tillverkare, som han kallar för "ekosystemet", har hunnit anpassa sina produkter.

– Nu har ekosystemet hunnit ikapp utvecklingen. Tredjepartstillverkare har tagit fram hårdvara och drivrutiner som passar i Vista, säger han.

Tidigare har många funktioner spärrats om Vistas piratkontroll misstänker att ditt operativsystem är oäkta. Numera går Vista att använda, men det dyker upp varningsmeddelanden.

PONTUS KOMMENTAR

VISTA REGERAR – FAKTISKT!

Det är många som ogillar Windows Vista. När operativsystemet släpptes för ungefär ett år sedan handlade klagomålen i första hand om att det var tungt och trögt och slukade massvis med resurser. Dessutom innehöll det en hel del buggar.

Nu har det gått ett år, och Vista är fortfarande rätt tungt och trögt. En del har gjorts för att få

Vista att rulla snabbare, men det kräver ändå en hyfsat ny dator för att funka bra. Och ska du ha alla grafiska effekter igång krävs det ännu mer av hårdvaran.

Men många av barnsjukdomarna är åtgärdade, och Vista har verkligen mognat som plattform. Som hemanvändare är Vista klockrent. Det är superenkelt att använda, och både säkrare och stabilare än föregångaren Windows XP.

Jag har själv kört Vista både hemma och på jobbet ett tag nu, och tycker att det är överlägset XP. Den supersnabba sökmotorn är min personliga favorit.

Dessutom har de andra tillverkarna fixat

fungerande drivrutiner och uppdateringar som gör att de allra flesta tillbehör och prylar lilar fint med Vista.

Många av de argaste Vista-kritikernas klagomål bottnar egentligen i ett missnöje med Microsoft, som av vissa uppfattas som djävulen själv eller värre. Allt Microsoft gör kritiseras på ett helt annat sätt än om exakt samma produkter hade tagits fram som oberoende open source-projekt.

Faktum är att Vista är det bästa operativsystemet för hemanvändare idag. Det är säkert och lättanvänt, och snyggt.

Har du en dator som klarar av att köra det är mitt tips enkelt: Köp!

Snabbare. Med det nya Servicepack 1 kommer Vista att bli upp till 50 procent snabbare enligt Microsoft.

– Ofta handlar det om oskyldiga kunder som sitter med piratversioner utan att veta om det. Då informerar vi om hur de gör för att köpa en laglig version. Samtidigt har vi täppt till de vanligaste vägarna att gå runt kopieringsskyddet. Så de som sitter på ett sådant system kommer att bli medvetna om det.

Till skillnad från vanliga säkerhetsuppdateringar till Windows, kommer SP1 till Vista inte att installeras automatiskt. Du måste alltså själv köra Windows Update för att komma åt SP1. Det gör du genom att gå till **Kontrollpanelen**, klicka på **Säkerhet** och sedan på **Hämta uppdateringar**.

FLER SERVICEPAKET PÅ VÄG

Någon gång under första halvåret 2008 kommer SP3 till Windows XP att släppas. Det blir den sista stora uppdateringen till XP.

Strax före jul släpptes SP1 till Office 2007. Färre krascher och förbättrad användarvänlighet, lovar Microsoft den som uppdaterar.

JEPPSSONS TOPP & FLOPP

- + Envisa entreprenörer.** Medison skickade in en dator till oss för test som visade sig vara exakt samma exemplar som de tidigare visat på en presskonferens. Inget nytt alltså, men jag beundrar deras ihärdighet!
- + Hederliga handlare.** Sajten Trygg e-handel ska hjälpa oss konsumenter att hitta e-butikerna som är säkra att handla i. Bakom initiativet står bland annat tidningen Råd och rön och Pricerunner. Det här är en sajt som behövs. Bravo! www.tryggehandel.se
- Dålig deal hos DN.** DN-mobilen är inte mer än en vanlig Nokia-lur med DN:s mobilsajt som startside och för att få köpa den måste du prenumerera på tidningen. Dessutom gäller det fria surfandet på DN:s sajt endast under en begränsad tid.
- Smart suger.** Min nya supersmarta telefon Sony Ericsson P1i hänger sig, är långsam och ogenomtänkt. Min avancerade hård-diskinspelare strular som attan men min gamla vhs gick som tåget. Ju bättre tekniska prylar blir, desto sämre blir de.

Stiligt. Snygg form och modern design är något som tyska Belinea hoppas kunna förföra de svenska konsumenterna med.

Nytt märke säljer designdatorer

▶ Ett nytt datormärke har etablerat sig i Sverige. Belinea heter företaget, som tidigare bara sålt skärmar. Nu släpps en serie bärbara datorer, med namnet Obook. Designen står i fokus och alla prylar, datorer, skärmar och tillbehör, har samma formspråk. Något det tyska företaget tror ska tilltala svenska konsumenter. – Konceptet passar bra för svenska marknaden där intresset för design och heminredning är stort, säger Jon Haley, ansvarig för Belinea i Norden. Obook-datorerna ska gå att köpa från februari månad, och kostar från 6 500 kronor och uppåt.

www.belinea.com

10 455

Så många datorer var ihopkopplade i ett nätverk under vinterns Dreamhack, en datorspelsfestival i Jönköping. Det är världsrekord. Det tidigare rekordet var 8 531 datorer, och sattes under förra årets Dreamhack.

Nya mobiler strålar mer

▶ När fackförbundet TCO gjorde sin senaste mätning av strålningsnivåerna från mobiltelefoner var resultaten förvånande. Alla telefoner i testet stål mer än förra årets modeller.

Bara två av modellerna, Sony Ericsson S500 och W580 klarade av TCO:s krav på strålning och ergonomi. Samsung I600 klarade kraven på strålning, men föll på ergonomidelen. Övriga telefoner blev underkända. Sämst i testet var Nokia E65 och E90, samt Sony Ericsson P1i.

Godkänd. Sony Ericssons S500.

2007 års mest lästa artiklar

- 1 Pirater kapar tv-kanaler och sänder på nätet gratis
- 2 Här är de 10 märkligaste synerna på Google Earth
- 3 Därför ska du skaffa Windows Vista
- 4 Så enkelt bygger du en egen nöjesdator
- 5 5 billiga bärbara som ger massor med godis för pengarna
- 6 Hjälp oss identifiera 1000-kronorsdatorn
- 7 Vartannat program funkar inte i Vista
- 8 Här är bästa operatören för turbo-3g-bredband
- 9 Nätets IOI bästa gratis tv-kanaler
- 10 Så undviker du hd-bluffen när du köper ny platt-tv

Länkar till alla artiklarna hittar du på pcforall.se/extra.

Trenden är tydlig. Nätbrottslingarna blir fler och metoderna allt mer sofistikerade. Säkerhetsföretaget McAfee har listat de 10 värsta it-hoten under det kommande året.

1. Sociala nätverk

En ny trend för virusmakare är att sprida skadliga program via community sajter. Communities (nätgemenskaper) är ett bra sätt att komma åt känslig information om användarna. Med miljontals användare bara på Facebook och Myspace, väntas en kraftig ökning av attacker mot den här typen av sajter.

2. Bot-nätverk

Under 2007 har flera personer åtalats för att ha tagit över andras datorer och koppla samman dem till så kallade "botnets". Dessa nätverk har sedan kunnat användas för spamutskick, eller så har hackaren helt enkelt snott information om ägarerna. Den här typen av attacker kommer att fortsätta öka under det kommande året.

3. Chattprogram

Antalet attacker mot snabbmedelandetjänster, som Windows Live Messenger, har mer än fördubblats under 2007 och kom-

mer att öka ännu mer. Det har aldrig funnits så många högrisk-hot som nu. Det kan se ut som om din kompis skickar en ofarlig länk, men klickar du får du trojaner eller annat otyg installerat på datorn.

4. Online-spel

Förra året ökade antalet trojaner som riktade in sig på att stjäla lösenord och användaruppgifter i datorspel online snabbare än de trojaner som inriktade sig på banker. En oroväckande utveckling som väntas hålla i sig.

5. Ip-telefoni

Hoten mot ip-telefoni har mer än fördubblats det senaste året. Skydd mot detta har ännu inte utvecklats ordentligt, och McAfee tror att hoten kommer att öka med hela 50 procent nästa år.

6. Virtualisering

Det här är ett hot som företag måste akta sig för. Virtualisering är en teknik för att använda

servrar och liknande mer effektivt, och det här är ett område där McAfee förutspår fler och smartare attacker under 2008.

7. Windows Vista

Fler och fler byter till Windows Vista, och när Service Pack 1 släpps kommer antalet användare att öka ännu mer. 19 stora säkerhetshål i Vista rapporterades under 2007. I år lär de bli fler.

8. Phishing (nätfiske)

När stora, välkända sajter blir svårare att hacka, kommer fler phishing-attacker att riktas mot mindre sajter. Då många använder samma användarnamn och lösenord till olika tjänster på internet kommer phishing-attackerna att bli både fler och lömskare.

9. Parasiter

Program som parasiterar kan modifiera filer utan att förstöra dem. Med den här typen av virus är inte syftet att skada innehållet

på datorn, utan att komma åt känslig information, så som lösenordet till din internetbank. Den här typen av skadlig kod minskade ett tag, bara för att öka igen under 2007.

10. Annonsprogram

Även om så kallad adware fortsätter att existera, så har den skadliga koden minskat och den kommer antagligen att fortsätta minska. Framför allt stämningar, bättre skyddsprogram och negativ publicitet tros ligga bakom minskningen.

Andreas Thors

Så skyddar du dig

Det är relativt enkelt att skydda sig mot it-hotet på listan. Först av allt: Skaffa ett bra antivirus-program och en brandvägg. Flera bra gratisalternativ finns på pcforall.se/program. Det är dessutom viktigt att du hämtar hem Windows egna säkerhets-uppdateringar. Men det viktigaste skyddet heter sunt förnuft.

KOMMENTERAT PÅ PCFORALLA.SE

Klart McAfee säger att hotbilden ska öka. Även de måste tjäna pengar. Att säga att hotbilden skulle minska skulle vara samma sak som att Volvo

skulle säga att vi inte kommer att sälja lika många bilar 2008.

Naipaul

Ibland får jag intrycket av att produktutvecklingen

består av följande fyra steg:

1. Antivirusmakarna pekar ut hålen i det nya operativsystemet.
2. Någon missförstådd

yngling testar om de går att använda.

3. Antivirusmakarna skickar ut nya varningar och uppdateringar går ut.
4. Användaren av anti-

virusprogrammet känner sig nöjd med sin alerta beskyddare och betalningsvilligheten stiger ytterligare ett snäpp.

TLI

It-branschen ska tvingas agera rättvist

Vet du hur din dator har tillverkats? Många av it-jättarna låter sina produkter tillverkas under minst sagt vidriga förhållanden i låglöneländer.

Nu vill ett nystartat europeiskt projekt sätta press på branschen. Make it fair heter projektet, och är ett samarbete mellan bland annat

Fair Trade Center, Svenska Kyrkan och Swedwatch.

– Vi vet att många konsumenterna bryr sig om hur deras varor är tillverkade. Vi uppmanar i dag alla att gå med i Make it fair för att se till att företag och regeringar tar sitt ansvar och stoppar barnarbetet, svält-

Annika Torstensson, Fair Trade

lönerna och den farliga arbetsmiljön inom elektronikbranschen, säger Annika Torstensson, projektledare på Fair Trade Center.

Läs mer på: www.makeitfair.org

"Vi har gjort ett dåligt jobb, och jag ber om ursäkt för det."

Facebooks grundare och vd Mark Zuckerberg om annonssystemet Beacon, som kritiserats hårt för att kränka användarnas integritet.

Nya superkretsar ger bättre spelgrafik i bärbara datorer

Nvidia släpper två värstinggrafikkort utvecklade för bärbara datorer. Enligt tillverkaren ska de leverera finfina prestanda även i dagens resurskrävande datorspel.

Tidigare gick det inte att spela 3d-spel på en bärbar dator och spelintresserade var tvungna att använda stationära datorer.

Nu är situationen en annan och i nyligen lanserade grafikföretaget Nvidias två superkretsar, Geforce 8800M GTX och 8800M GTS, gjorda för just bärbara datorer. Enligt Nvidia ska korten ställa upp även för grafikintensiva spel som Crysis, Call of Duty 4 och Unreal Tournament 3.

Flera tillverkare har aviserat att de kommer att släppa bärbara datorer med de nya kretsarna, bland annat Alienware, Dell och HP.

Spela bärbart. Enligt Nvidia så kommer de nya grafikföretagerna låta dig spela de senaste spelen även på bärbara datorer.

Stryktålig telefon

Stöttåliga telefoner tycks vara på modet igen. Kort efter att tuffingen Sonim XP1 släpptes (som du kan läsa mer om på sidan 22), meddelade Samsung att de har en liknande modell på gång.

Samsung M110 heter den. Enligt tillverkaren ska den tåla allt från vattenstänk till damm och mikropartiklar. Det ska också gå att tappa den i golvet, utan att den faller i bitar.

Dessutom finns en cool detalj, lånat från pensionärluren Seniofon – inbyggd ficklampa!

Samsung M110 kommer till butik i mars. Priset hamnar på omkring 1 600 kronor.

www.samsung.se

Så fixar du nya häftiga funktioner till din Xbox

Spela upp divx-filmer på din Xbox 360, eller håll koll på ungarnas spelande med en ny föräldrafunktion. Det är några av nyheterna när Microsoft nu släpper en stor programuppdatering till sin populära spelkonsol.

Uppdateringen berör den här gången bara mjukvaran och finns tillgänglig helt gratis, så även nuvarande ägare av spelkonsolen kan ta del av nyheterna.

Möjligheten att kolla på filmer i divx-format har länge varit efterfrågat bland spelare världen över, men Microsoft har varit tveksamma eftersom det är ett format som starkt förknippas med piratkopierad film på nätet.

Du installerar uppdateringarna genom att logga in på ditt Xbox Live-konto.

www.xbox.com/sv-SE/live

MÅNADENS BÖCKER

Bengt Hjort, bengt.hjort@idg.se

Webbdesign

Carl-Oscar Hermansson, Docendo

Webb DESIGN Boken vänder sig till dig som vill skapa en egen webbplats eller uppdatera din gamla. Boken går igenom processen från idéstadiet till planering och förverkligande.

337 kr

Ipod

Isolde Löwenhertz, Docendo

iPod En utmärkt liten bok som går igenom det mesta du kan göra med din Ipod. Så som att ladda ned, hantera och sortera musik, arbeta med bilder, podsändningar och videoklipp med mera.

210 kr

Allt i en bok, Adobe Flash CS3 Professional

Creative Team Adobe, Pagina

ALLT I EN BOK Ytterligare en bok från Adobe lär ut grunderna i Flash. Här hittar du mer avancerade tips och tekniker i den senaste versionen av programmet. Cd-skiva med övningsuppgifter medföljer.

445 kr

Photoshop CS3 för digitalfotografer

Scott Kelby, Pagina

photoshop CS3 Den flitige författaren Scott Kelby har gett ut ännu en omfattande bok om Photoshop, nu den senaste versionen CS3. I vanlig ordning visar han steg för steg de metoder och tekniker som fotoproffsen använder.

445 kr

PRYLNYTT

Sanyo PLC-XL50

Projektor med världens kortaste projiceringsavstånd. Den kan alltså sitta extremt nära väggen. Cirkapris: 29 000 kronor. www.sanyo.se

Jabra BT3030

Trendigt trådlöst headset för mobiltelefoner. Cirkapris: 500 kronor. www.jabra.se

Asus F8P

Bärbar dator i vitt eller svart läder. Kommer med fjärrkontroll till mediaspelaren. Cirkapris: från 13 000 kronor. www.asus.se

Plextor PX-MPE500U

Lagringsdisk på 500 GB som kopplas till din tv. Cirkapris: 2 500 kronor. www.plextor-europe.com

COM HEM-HATET VÄXER PÅ FACEBOOK

Arga it-kunder samlas på Facebook, där de startar hatgrupper mot sina operatörer. Glocalnet har reagerat och öppnat en kundtjänst på Facebook.

Förbannade konsumenter har hittat en ny mötesplats – Facebook. Sajten innehåller massvis med protestgrupper, vars medlemmar är missnöjda med sina internet- och mobiloperatörer.

En genomgång som tidningen Computer Sweden gjort visar att inte mindre än 12 olika grupper startats för att protestera mot Com hem. Konkurrenten Glocalnet har fyra grupper.

Facebook-grupperna rymmer ett brett spektrum av missnöje – från stilla upprördhet till rent hat mot företagen. Grupperna har namn som Anti Com hem-gruppen, Slå Com hem på käften, Hata Glocalnet och Hata Bredbandsbolaget.

”De kan döpa om sin så kallade kundtjänst till kundotjänsten eller ha apor som svarar i telefon” skriver en arg kund på Facebook. ”Blir vi tillräckligt många kan inte ens detta idiotföretag ignorera oss längre!” skriver en annan.

Nu har operatörerna börjat agera mot Facebook-hatet. Glocalnet har gått längst – och till och med

öppnat en kundtjänst på Facebook. Söker man efter ”Glocalnet kundtjänst” hittar man en profilsida. Bakom namnet döljer sig ett antal medarbetare på företaget, som aktivt söker upp kritik och negativa kommentarer om Glocalnet, och bemöter synpunkterna och försöker hjälpa till.

– Många kunder kanske inte orkar använda de vanliga vägarna som att ringa eller mejla. Vi ska finnas där kunden finns, säger Stina Reuter-crona, ansvarig för kundrelationer på Glocalnet, till Computer Sweden.

Hittills har respon-sen på Facebook-kundtjänsten varit ganska blygsam, och två veckor efter premiären har de bara tagit hand om en handfull ärenden den vägen, enligt Stina Reuter-crona.

Även Com hem planerar att visa sig på Facebook, men enligt Linda Pålsson, chef för företagets kundtjänst, är de inte riktigt där ännu.

– Vi håller på att ta fram en strategi kring hur vi ska hantera det här. Det blir mer och mer tydligt att vi behöver möta det, att det finns ett behov.

Nytt grepp. Glocalnet har låtit starta en kundtjänstgrupp på Facebook där medarbetarna bemöter och letar upp kritik.

Pojke lurade arg älg med knep från World of Warcraft

Det är bra att spela datorspel. Det kan 12-årige Hans Jörgen Olsen från Norge intyga.

Han var ute och promenerade i skogen när en ilsken älg dök upp. Han började springa därifrån, men älgen följde efter och stängade honom i ryggen. Då kom han att tänka på sitt favorit-spel World of Warcraft.

– När man kommer till level 30 lär man sig färdigheten ”feign death”, så det var vad jag gjorde: lade mig ned och spelade död. Efter en liten stund gick älgen därifrån, säger Hans Jörgen till norska Avisaen.

Betala maten med fingeravtryck och slipp både koder och underskrifter

I Tyskland kan kunderna betala i mataffären genom att placera fingret på en läsare vid kassan. Betalningen sker helt automatiskt och kunden behöver inte skriva under eller trycka in någon kod.

– Jag kan i princip lämna plånboken hemma när jag ska handla. Det är bara att trycka ned fingret och så är allt klart, berättar en nöjd kund för BBC.

Kunderna får registrera sig i butiken en gång med legitimation, bankdetaljer samt

En på tio miljoner. Ditt fingeravtryck anses så pass unikt att du i Tyskland kan betala med det i livsmedelsaffären.

fingeravtryck. Därefter kan kunderna betala sina varor genom att helt enkelt dra tummen över fingeravtrycksläsaren.

– Sannolikheten att ett fingeravtryck kan blandas ihop är en på tio miljoner, så chansen att något ska gå fel är mycket liten, säger Ulrich Kipper, som hjälpt till att utveckla systemet.

Tyskland är långt ifrån först med tekniken. Liknande försök har gjorts i bland annat USA och i England. I Sverige får vi dock använda koder och underskrifter ett tag till då det i nuläget inte finns några planer på försök med fingeravtrycksbetalning.

Google planerar webbdisktjänst

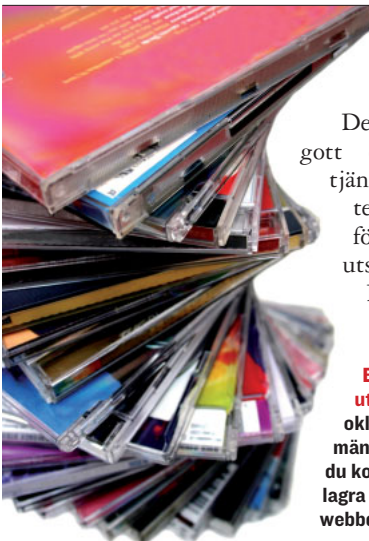
Google vill att du ska lagra alla dina filer hos företaget – och planerar att lansera en webbdisktjänst inom de närmaste månaderna. Tjänsten ska göra det enkelt att dela ut sina filer till vänner och bekanta.

Det är tidningen The Wall Street Journal som avslöjar uppgifterna, som än så länge inte har bekräftats av Google. Enligt tidningen kan Googles webbdisk, som kallas internt för My Stuff, att lanseras redan inom några månader.

Googles e-posttjänst Gmail har större lagringsutrymme än de flesta konkurrenter. Med Google Dokument kan du lagra text- och kalkyldokument online. Med den nya My Stuff ska du kunna tanka upp vilken typ av filer som helst. Tjänsten kommer att finnas som en gratis-variant och en betal-tjänst.

Det finns redan gott om webbdisk-tjänster. PC för Alla testade sex av dem förra våren, och utsåg svenska Diino till bäst i test.

Extra lagrings-utrymme. Det är oklart hur stora mängder information du kommer att kunna lagra på Googles nya webbdisk.

Virus i webbläsaren länsar ditt konto i smyg

Se upp. Den nya listiga skurken "Mannen i webbläsaren" tömmer ditt konto utan att du märker det, till en början i alla fall...

Med en ny, super-avancerad teknik kan brottslingar plocka ut pengar från ditt bankkonto – utan att det syns. Och det spelar ingen roll vilket skydd din internetbank använder.

Skurkarnas senaste listiga vapen för att komma åt dina pengar kallas "Mannen i webbläsaren".

Tekniken har blivit allt vanligare i USA. Vad man vet har ingen hittills drabbats i Sverige.

– Men det är bara en fråga om när. Alla sådana här tekniker kommer förr eller senare hit, säger säkerhets-experten Johan Jarl på F-secure.

"Mannen i webbläsaren"

smittar din dator med en trojan, som installerar ett tillägg i webbläsaren. Både Internet Explorer och Mozilla Firefox kan drabbas av attacken.

Trojanen ligger sedan som ett filter mellan dig och din internetbank och aktiveras först när du går in på en viss sida – din bank.

Eftersom trojanen "följer med" vart du än surfar så spelar det ingen roll vilken säkerhet banken har. När du sedan exempelvis betalar dina räkningar, lägger "Mannen i webbläsaren" till en utbetalning till sig själv.

– Det är väldigt avancerad teknik och utbetalningen syns inte, säger Johan Jarl.

Det bästa sättet att skydda sig är som vanligt att vara uppmärksam och att använda sig av ett uppdaterat antivirusprogram.

Dell på PC City och Elgiganten

Världens andra största datortillverkare Dell har länge envistats med att sköta all försäljning själv, via internet och telefon. Men minskade intäkter har tvingat företaget att tänka om, och nu ska Dells datorer säljas i vanliga butiker.

Här i Sverige kommer elektronikkedjorna

Elgiganten och PC City att sälja Dells datorer från och med februari månad, rapporterar nyhetssajten IT24.

HÄR ÄR MOBILEN SOM VILL HA STRYK

Testpatrullen har hämtat sig efter julskinkan, besökt den gigantiska CES-mässan i Las Vegas och som vanligt grävt ner sig i prydjungeln medan småblåsten viner utanför rutorna. Här är några grejor som passerat vårt nålsöga nyligen.

Liten Nikon med stora ambitioner

Smäckra, små kameror som nosar på funktionsområden som vi normalt associerar med betydligt mer komplexa systemvarianter, blir allt mer poppis på marknaden. Nikons modell P50 har ett megapixelantal på strax över åtta, ett egenutvecklat 28 millimeters vidvinkelobjektiv och en hederlig optisk sökare. Den känns gedigen i testredaktörens nävar och tar skarpa bilder med fin färgåtergivning. Vad vår kamera-konnässör Bengt Hjord kommer fram till när det vankas recension har vi som vanligt ingen aning om.

www.nikon.se

Superburken som klarar det mesta

Okej, Pyrotech WS Quad X må vara ett krångligt namn, men i den gigantiska lådan av borstad metall vilar något stort. Med Intels purfärska Penryn-processor (en fyrkärnig historia på 3 GHz) i samspel med ett fintmoder kort från Gigabyte byggt kring de förstnämndas minst lika heta x38-chips, blir det inga problem att lira de senaste spelen eller syssla med videoredigering. Dock saknar vi ett vassare ljudkort och möjligheten att sli-koppla fler grafikkort. Och apropå saknad, räkna med att du kommer att sakna de dryga 35 tusenlappar kalaset går lös på. Speciellt så här månaden efter julhandeln. www.pyrotech.se

Mobilen som ber om det

Mobiltelefoner är som vi alla vet jätkligt mesiga. Å ena sidan kan de en massa kul men samtidigt går de ju sönder vid minsta motgång (typ snö, duggregn, asfalspromenader och onyktert handhavande). Vi drömmer fortfarande om Ericssons gamla hajfena men uppskattar å andra sidan Sonims skönt kaxiga löften om att deras uppgraderade tuffing XP1 står pall för det mesta. Vi har hittills bara hunnit drämma den i labbgolvet (två meter fritt fall följt av lite parkettango) men lovar att lägga den i frysen, slänga den från IDG-skrapans tak samt ta med den under en het sejour i duschen till nästa nummer.

www.toughestphone.com

SÅ HÄR TOLKAR DU SNABBETYGEN:

Hurra! Den här tror vi starkt på. En favorit.

Lovande! Det här är något vi vill kolla mer på.

Blä! Den här prylen tilltalar oss inte.

JUST NU I TESTLABBET

Radion som skippar snacket

Visst blir vi smått nostalgiska när vi gräver i retroarkivet och minns 80-talets stenhårda kassettbandare. Där gällde det att vara flink i fingrarna om man ville spela in de senaste hitsen från fm-nätet. Den svenska uppfinningen Popcatcher är en på papperet finurlig apparat som analyserar din favoritstations sändningsbeteende och efter något dygns betänketid börjar rippa låtar i mp3-format. Reklambabbel klipper den bort på egen hand. Själva radion är plastigt byggd och fungerar sådär. Efter tre dygns analys plockas fortfarande en hel del snack med och många låtar missas helt. Kanske hinner popfångaren resa sig lagom till nästa nummers recension? Den som lever får se.

www.popcatcher.com

Luckan stängs med tuffa magneter

Medar - perfekta för skidturen...

Navigera med knapparna eller rullhjulet

Fjärrkontrollernas fjärrkontroll

Strax efter önskedrömmar som evig världsfred och ett botemedel mot aids, cancer och frustande svärmödrar, kommer för många drömmen om en fjärrkontroll som ersätter alla fula plastmojänger du har på soffbordet. Jo, sådana finns ju redan. Fast alla som testat en vet ju att de aldrig fungerar som du vill. Philips Prestige SRU8015 är lösningen på problemet. På den inbyggda färgskärmen har du full kontroll över dina apparater och i en handvändning söker den själv genom sin digra lista på kompatibla produkter. Den enda upptäckta nackdelen är väl priset - 1 500 kronor ska holländarna ha i hittelön. www.philips.se

HÄR ÄR TEKNIKEN SOM GÖR ATT PC:N PRATAR!

Tänk dig en vilt grimaserande mobiltelefon eller en dator med sug i blicken. Tekniken att omvandla ljud till läpp- och ansiktsrörelser används i dag främst som ett hjälpmedel för hörselskadade. Men tekniken ger spelindustrin och utbildningssektorn helt nya möjligheter.

Eyephone heter programmet som tillsammans med Skype, eller annan ip-telefoni, ger din dator ett levande ansikte. Programmet installeras på din dator och plockar upp ljudsignalerna i det inkommande samtalet och omvandlar dem till rörelser i ett animerat ansikte på skärmen. Den du pratar med behöver inte någon utrustning.

Tekniken har stor potential men programmet används i dag främst som ett hjälpmedel för dem med nedsatt hörsel. Jonas Beskow, en av forskarna bakom Eyephone, berättar:

– Två procent av befolkningen har en så pass grav hörselskada att de är beroende av att se ansiktet på den de talar med för att kunna kommunicera effektivt. Då uppstår givetvis problem när de ska prata i telefonen. Eyephone är en möjlighet för den här målgruppen att kunna fungera i arbetslivet på samma villkor som andra.

Testas i Europa

Jonas Beskow och hans forskarkollegor vid Centrum för Talteknologi på KTH forskar även om något som kallas för talbaserade dialogsystem. Det handlar om att kommunicera direkt med en dator eller ett datorsystem. Systemen finns redan i bruk för att exempelvis komma åt tidtabeller för båtresor eller boka bord på restauranger.

– Ett av våra senaste projekt handlar om äldre och exempelvis dementa som behöver ett stöd i vardagen för att hantera enkel information och planering.

Tanken är att skapa ett så mänskligt och användarvänligt system som möjligt då den äldre generationen i regel inte är särskilt datorvan. Med ett animerat ansikte och talad dialog kan man skapa ett gränssnitt som skulle kunna fungera bra, tror Jonas Beskow.

Men vad händer om systemet hakar upp sig och ansiktet står och tuggar om samma mening, blir inte det lite otäck?

– Visst kan det bli galet om systemet inte fungerar. Så är det med all teknik, man måste prova och utvärdera först. Men vi är bara en del av ett stort projekt

där man testat smart teknik som i dagsläget inte når ut till vanliga människor. Tjugo stora forskningslabbs och företag i Europa är involverade och vi gör storskaliga tester.

Eyephone och liknande tillämpningar kan också vara praktiska i publika informationssystem i bullriga miljöer, som på flygplatser och andra trafikknutpunkter. De kan vara till hjälp i utbild-

"Med ett animerat ansikte och talad dialog skapas ett fungerande gränssnitt"

Jonas Beskow, KTH

Titta de snackar! De animerade ansiktena formar sina läppar precis efter det du säger.

ningssystem, inte minst för språkstudier, och som läppavläsningshjälp i samband med tv, radio och olika webbtjänster.

Dåliga på att visa känslor

De animerade ansiktena är dock ännu inte så bra på att visa känsloregister i ett samtal.

– Vi har gjort försök där vi låter animerade ansikten göra gester och ge signaler som till exempel har med turtagningen i samtalet att göra. "Nu vill jag prata vidare" eller "berätta gärna mer" är sådant vi ofta säger utan ord. Förutom att kommunikationen skulle bli mer effektiv med sådana möjligheter så blir den också trevligare. Dialogen mellan människa

Så här fungerar Eyephone

Ljud (fonem) analyseras i realtid i det talade språket via så kallad automatisk fonemigenkänning. Ljuden bearbetas och omvandlas till ansikts- och läpprörelser av en talsyntesmotor. Den producerar en tredimensionell ansiktsanimering som visas nästan samtidigt med tal-ljuden, bara två tiondelars sekund efter (= för lite för att vi ska kunna uppfatta det).

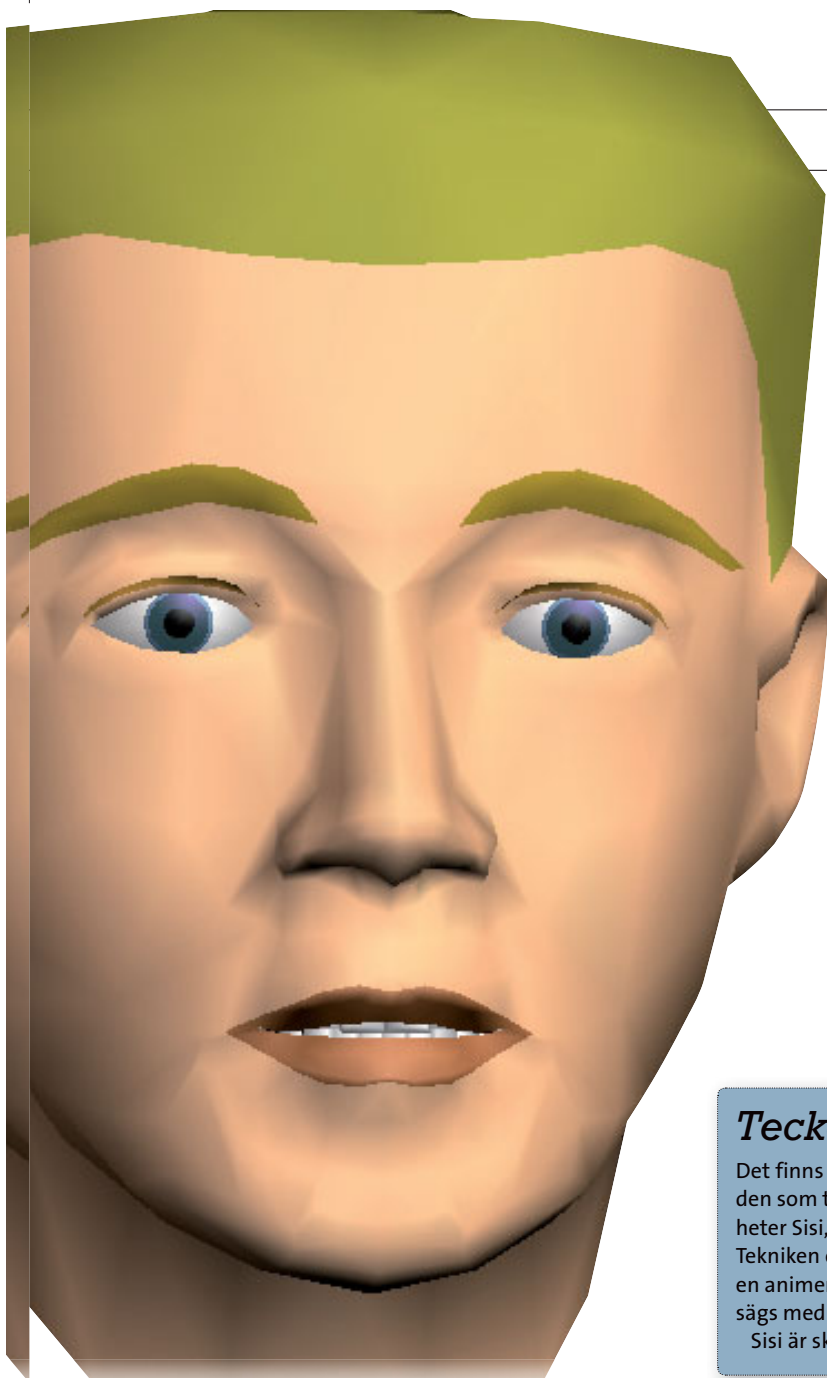
Du slår en signal

Du ringer från en vanlig telefon (ingen specialutrustning behövs) och pratar som vanligt.

Talsyntesmotor gör om ljudet

Ljudvågorna från din röst analyseras och bryts ned till enheter som datorprogrammet kan tolka.

Teckentolkning i datorn

Det finns även program som är till för den som talar teckenspråk. Projektet heter Sisi, som står för "Say it, sign it". Tekniken översätter tal eller skrift till en animerad figur som visar vad som sägs med teckenspråk.

Sisi är skapat för engelskt tecken-

språk av brittiska studenter i ett samarbete med IBM, men det kommer att gå att översätta till andra teckenspråk. På Youtube finns ett kort videoklipp som demonstrerar Sisi.

www.youtube.com/watch?v=RarMKnjqzZU

och dator riskerar annars att bli både ytlig och spänd.

Tekniken spås dessutom få stort genomslag i spelvärlden där den skulle öka närvarokänslan i spelen.

Bakom tekniken ligger tio år

av forskning vid KTH. Jonas Beskow har främst arbetat med den delen som syns för användaren, det animerade ansiktet, medan hans kollega Giampiero Salvi har tagit fram tekniken som tolkar ljuden. I dag driver

de tillsammans med två andra bolaget Synface.

Långsam videotelefoni

Kritikerna ifrågasätter vad man ska med Eyephone-tekniken till när det finns 3g-telefoner och videotelefoni.

– Det stämmer att den videoöverföring som finns i dag används av dem som talar teckenspråk. Men för att det ska fungera med läppavläsning räcker inte dagens uppdateringshastighet, svarar Jonas Beskow.

En annan viktig skillnad mellan teknikerna är att den som behöver läsa på läpparna i ett vanligt videosamtal måste be sin samtalspartner att rikta huvudet åt rätt håll så att munnen hela tiden syns

i bild för att det ska fungera, det behövs inte med Eyephone.

Inom en snar framtid är det möjligt med tillämpningar för mobiler och handdatorer. När det

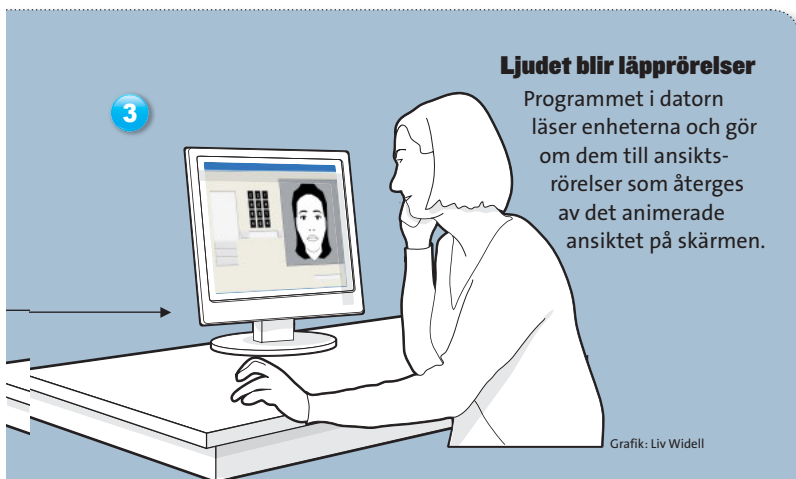
gäller systemet för äldre i hemmet kan man tänka sig att användaren har en liten handdator i ett snöre om halsen.

Eyephone är ännu inte släppt för kommersiellt bruk. Men det finns en testversion på www.synface.com som fungerar för Windows 2000, XP eller Server 2003. Tyvärr fungerar det ännu inte med Windows Vista. Utöver programmet behöver du ett ljudkort, hörlurar, mikrofon och en internetuppkoppling. ■

"Tekniken skulle öka känslan av närvaro i spel"

Ljudet blir läpprörelser

Programmet i datorn läser enheterna och gör om dem till ansiktsrörelser som återges av det animerade ansiktet på skärmen.

Grafik: Liv Widell

Knivskarp skrivare

Det här är en lite annorlunda skrivare som skär i stället för skriver. Du kan skära ut bokstäver och figurer. Wishblade från Xyron (www.xyron.com) passar alla som sysslar med nya trendpysslet scrapbooking (klipper och klistrar fotoalbum med mera). Betalar du 299 pund (3 900 kronor) till www.hobbycraft.co.uk blir den din.

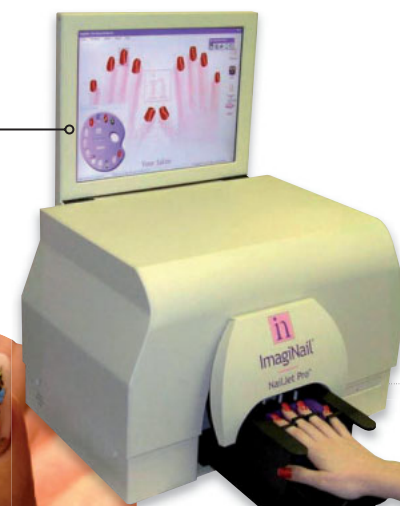
Blommor med budskap

Med **Flower Printer – Flower Faerie** kan du skriva ut motiv på blommor. Vilken grej! Tänk att överraska din käresta med en ros med ditt fotografi på, eller ett kärleksfullt litet meddelande. Eller varför inte sätta företagets logotyp på blommorna du ger bort till kunderna? Allt blir möjligt om du har 1 490 dollar (9 400 kronor) att avvara. www.compact-impact.com

Bilder med riv

Med inbyggd pc, en 15-tumsskärm och en ställning där du placerar handen kan du få unika motiv utskrivna på dina naglar! **Nailjet Pro** heter skrivaren. Färdiga motiv finns i massor, men du kan också få dina egna digitala bilder på fingrarna. Kanske hela familjen – ett porträtt på varje finger. Och allt på sju minuter. Nailjet Pro kostar 73 750 kronor om du skulle vilja ha en egen därhemma. www.imagnail.se

MER PÅ PCFÖRALLA.SE

Se filmer om hur Wishblade, ZX-40, Paintbrush och 3d-skrivaren fungerar: pcforall.se/extra

SKOJIGA SKRIVARE

Skriv ut på vad du vill!

Svenska företaget Printdreams ligger bakom idén till Xyron Design Runner som skriver ut små bilder mot vilken yta som helst – den du väljer att hålla skrivaren mot. Maskinen är liten nog för att passa i handen och funkar på allt från trä till tyg. Finns bland annat hos www.mattanbutiken.se för 2 000 kronor och www.slojd-detaljer.se för 1 750 kronor.

Fina band till paketet

Creative Printers of London har massor av olika skrivare. En rolig variant är den som skriver ut i guld och silver på sidenband och liknande. Du kan skriva text eller logotyper i långa rader. Ett "Grattis Anna på 40-årsdagen" på bandet kring presenten du ska ge henne blir personligt och uppskattat. ZX-40 kostar 676 euro (5 350 kronor) här: www.print-a-ribbon.co.uk

Skrivare med många dimensioner

Skriv ut ungarnas leksaker, egna skulpturer eller reservdelen till bilen! Ja, det är faktiskt meningen att det ska gå med **Desktop Factory 125ci 3D Printer**. Priset för 3d-skrivaren är 4 995 dollar (31 400 kronor) och enligt deras egna uppgifter är det här den första (och billigaste) 3d-skrivaren för oss vanliga konsumenter. Pylarna som "skrivs ut" byggs upp lager för lager av ett sammansatt formbart pulver. De första skrivarna levereras under 2008 – och vill du ha en så beställ den redan nu på: www.desktopfactory.com

Två roliga modeller som inte finns ännu

Borsta fram utskriften. Printbrush från Printdreams (www.printdreams.com) är liten men kan skriva ut i A4-format. Utskriften från den trådlösa skrivaren kommer fram genom att du med svepande "borstande" rörelser för skrivaren över papperet du skriver ut på. Planen är att Printbrush kommer ut på marknaden någon gång kring årsskiftet 2008/2009. Preliminärt pris är 199 dollar (1 300 kronor).

Internetutskrift. En utskrift växer fram när Printbrush förs över servetten.

Prydnad. Ransmeier & Floyds väggmonterade skrivare blir som en tavla att se på.

Väggmonterad skrivare. Är du lika trött som jag på att skrivaren ska ta så stor plats? Ransmeier & Floyd har tagit fram en prototyp till en platt väggmonterad skrivare som ser ut som en ram (den kan också ställas som en fotoram på ditt skrivbord). När bilden skrivits ut hamnar den "inramad" och i väntan på att du hämtar utskriften har du alltså en fin bild på din vägg. ransmeier-floyd.com

"Lura" operatören!

RING GRATIS MED MOBIL IP-TELEFONI

Nu kan du blåsa din mobiloperatör på samtalsavgifterna. Med en smart telefon och ett särskilt program kopplas samtalet via internet – helt gratis.

Mobil ip-telefoni kallas tekniken som gör det möjligt att spara pengar. Det funkar på samma sätt som till exempel Skype i datorn. Skillnaden är

att telefoniprogrammet installeras i mobilen i stället för i datorn.

Många nya mobiler har stöd för tekniken wlan, vilket betyder att telefonen kan ansluta till ett vanligt trådlöst datanätverk,

förutom de vanliga mobilnäten. Och det är den tekniken som gör mobil ip-telefoni möjligt.

När du kopplar upp telefonen till internet via wlan är din mobiloperatör nämligen inte inblandad över huvud taget. Du har en direktuppkoppling till nätet, och datatrafiken till och från din telefon belastar inte mobilräkningen.

samma ip-telefonitjänst i sin telefon eller dator. Har du Skype i mobilen kan du alltså ringa helt gratis till andra Skype-konton.

Men du kan också ringa till helt vanliga fasta telefoner eller mobilabonnemang. Då kostar samtalen lite grann, och ska du

Så funkar mobil ip-telefoni

Telefonen är uppkopplad via wlan, alltså vanligt trådlöst nätverk, till internet. Med ett särskilt program kopplas sedan samtalet via nätet.

Eftersom samtalet går via internet, i stället för mobilnätet, är inte din operatör inblandad och samtalet blir mycket billigare.

Ringer du direkt till en användare som kör samma ip-telefonitjänst som du i din dator eller mobiltelefon är det helt gratis att ringa. Men det går också att ringa till vanliga fasta telefoner och mobiler. Inrikes-samtal sparar du inte några pengar på – men ringer du till eller från utlandet blir det mycket billigare!

Kräver program

Det finns flera företag som erbjuder mobil ip-telefoni, bland annat Skype, Phonzo och Eqo.

Gemensamt för alla är att du behöver installera ett särskilt program i telefonen som du använder när du ska ringa.

Det är oftast helt gratis att ringa till andra kunder som har

"Folk är trötta på att tvingas betala 15 kronor i minuten"

Fredrik Hagelin, Phonzo

ringa inrikes kan du lika gärna använda ditt vanliga abonnemang.

Ska du däremot ringa till eller från utlandet finns det stora slantar att spara.

DET HÄR BEHÖVER DU

- ✓ En **telefon** som har stöd för trådlöst internet (wlan). Än så länge är det mest de lite dyrare telefonerna som har wlan, men det blir vanligare och vanligare. Några populära modeller är HTC Tytn II, Nokia E65 och N95 samt Sony Ericsson P1i och W960i.
- ✓ Telefonen måste vara **uppkopplad** mot internet via wlan. Är du hemma kan du koppla upp den mot din hemmarouter, och är du på resande fot kan du ansluta dig till ett trådlöst nät på hotellet eller en restaurang.
- ✓ Till sist behöver du ett särskilt **program** i telefonen. Det får du genom att registrera dig hos något av företagen som erbjuder mobil ip-telefoni (se rutan nedan). Tänk på att alla program inte funkar till alla telefoner. Kanske får du kolla med flera olika företag innan du hittar en tjänst som passar just din telefonmodell.

Smålänning. Nokia E65 är en av de mobiltelefoner som har stöd för wlan och därmed kan utnyttja ip-telefonitekniken, och därmed kan du ringa gratis från den.

MEG PA PCFORALLA.SE
.SE

Läs mer

Missa inte våra tidigare artiklar om andra former av ip-telefoni
pcforalla.se/extra

Säg att du reser till USA och vill ringa hem till familjen i Sverige. Ett vanligt mobilsamtal med Telia skulle kosta 15 kronor i minuten.

Väljer du i stället att koppla upp telefonen mot hotellets trådlösa nätverk och ringa med exempelvis Ego kostar samtalet 15 öre per minut.

Det finns också abonnemang

där du betalar en fast månadsavgift och får ringa hur mycket du vill till alla fasta telefoner i Sverige.

Slår igenom i år

Fredrik Hagelin är Sverigechef på Phonzo, som just nu satsar stort på mobiltelefoni via internet. Han ser en stor efterfrågan på tekniker som leder till lägre telefonkostnader, och tror att de som först kommer att byta till tekniken är företag. Efter det kommer konsumenterna.

– Folk är trötta på att tvingas betala 15 kronor i minuten bara för att de råkar befinna sig utomlands, säger han.

Han tror inte att ip-tjänsterna kommer att konkurrera ut de stora mobiloperatörerna, utan att kunderna kommer att behöva båda varianterna.

– Den här tjänsten är mer ett komplement till det vanliga abonnemanget, säger han.

Inte heller operatören Tele2 ser mobil ip-telefoni som ett stort hot, men har själva undersökt möjligheterna att lansera liknande tjänster själva.

– Ser vi att det blir en stark efterfrågan på den här typen av tjänster så kommer vi också att satsa på det, säger Thomas Ekman som är ansvarig för konsumenttjänster på Tele2.

I dagsläget är det fortfarande

ganska krångligt att använda mobil ip-telefoni, och det funkar bara på ett litet antal telefoner. Men det håller på att förändras.

Fredrik Hagelin på Phonzo tror att 2008 kommer att bli året då mobil ip-telefoni slår igenom på allvar.

– Konsumenterna vinner på det här, och de stora operatörerna måste köpa läget. ■

6 företag som erbjuder mobil ip-telefoni

■ Cellip, www.cellip.se

■ Skype, www.skype.se

■ Gizmo, www.gizmoproject.com

■ Fring, www.fring.com

■ Ego, www.ego.com

■ Phonzo, www.phonzo.se

Ego-samtal. Via det särskilda programmet i mobilen kan du välja att koppla upp samtalen via internet – och slippa debiteras via mobilräkningen.

EFTERLÄNGTAD BÄRBAR:

GLIMRANDE PC FÖR GEJMERS

Dell XPS M1730 gör det möjligt att spela med behållning på en bärbar dator.

Bärbara datorer och spel brukar vara en omöjlig kombination. Visst går det att lägga en patiens eller två, spela lite Reversi mot någon över nätet eller spela den för

bärbara datorer specialanpassade versionen av Electronic Arts The Sims. Men när det handlar om de senaste och lite mer grafikkrävande spelen brukar det bli tvärstopp.

Det är något Dell vill ändra på med sin nya bärbara tuffing XPS M1730, ett kraftpaket utrustat med bland annat dubbla grafikkort och en 17-tums-skärm som klarar upplösningar upp till 1 920 x 1 200 bildpunkter.

Och visst

går det att spela med behållning på det här (för att vara en bärbar dator) fartmonstret.

Men vänta lite med att slänga ut din gamla stationära speldator, för det finns vissa "om och men" när det gäller XPS M1730.

Imponerande prestanda

Innan vi går vidare och avslöjar prestandasiffrorna för XPS M1730 kan det vara på sin plats att poängtera att den här modellen, precis som de flesta andra datorerna från Dell, går att konfigurera på olika sätt. Den dator vi har testat var i sitt grundutförande, men det går få upp prestandan genom att exempelvis välja mer minne eller snabbare processor.

Den kanske viktigaste komponenten, grafikkortet, går

dock inte att uppgradera utan är samma i alla konfigurationer. Det är inte något negativt för värstingkonfigurationerna, utan snarare ett plus för grundkonfigurationen då dubbla Nvidia GeForce Go 8700M-kort verkligen inte skäms för sig. Särskilt inte med tanke på att de (även i grundkonfigurationen) backas upp av ett Ageia Physx-processorkort, en fysikaccelerator som förbättrar grafiken rejält i de spel som har stöd för den.

Så hur väl står sig XPS M1730 prestandamässigt? Svaret är "lysande" om du jämför med andra bärbara datorer, men "sådär" om du jämför med en stationär speldator.

I 3d Mark 06 får XPS M1730 resultatet 7 792 poäng. En imponerande siffra som krossar de 3 184 poäng den "stationära

bärbara" datorn LG S900 fick när vi testade den i PC för Alla 11/07. Dells resultat står sig också väl i jämförelse med de 11 205 poäng som den kraftfulla stationära speldatorn Pyro Vortex Gamer från Pyrotech fick i nummer 12/07.

Godkänt flyt i spelen

Sanningens ögonblick för XPS M1730 kommer när vi börjar ladda in spel i den och provkör dem. Det är nu de fina prestandasiffrorna ska visa vad de betyder i praktiken. Med programmet Fraps mäter vi fps, alltså antalet bildrutor per sekund (frames per second) i olika upplösningar, där ett spel bör ha minst 30 fps i snitt för att inte upplevas som hackigt.

Först ut är Half-Life 2: Episode 2, som i upplösningen 1 680 x 1 050 bildpunkter får ett snitt på 51 fps. Fullt godkänt med andra ord. När vi drar upp upplösningen till 1 920 x 1 200 sjunker siffran till 42 fps, vilket fortfarande är fullt spelbart.

Nästa spel blir Medal of

Honor: Airborne. Med upplösningen 1 680 x 1 050 bildpunkter flyter det i stort sett på bra med ett snitt på 46 fps, men ett visst hackande infinner sig när det händer mycket på skärmen. När upplösningen ökas till 1 920 x 1 200 hackar det rejält och snittsiffran sjunker ned till 25 fps.

För Bioshock blir resultaten liknande, 48 fps i snitt med visst hackande under intensiva sekvenser i upplösningen 1 680 x 1 050 och kraftigt hackande och ett snitt på 26 fps i upplösningen 1 920 x 1 200.

Slutligen trycker vi in det enormt krävande spelet Crysis och här tar det stopp. Hackandet är så våldsamt att det är helt ospelbart. Med upplösningen 1 680 x 1 050 får vi exempelvis en snittsiffra på 14 fps. För att kunna spela måste vi dra ned upplösningen rejält.

Slutsatsen blir alltså att det flyter på bra med de flesta spelen, även i riktigt höga upplösningar, men att flytet tar slut när de allra senaste spelen körs i hög upplösning.

Många funktioner

Även om spelandet förstås är det viktigaste när du köper en speldator, vill du ju kunna göra annat med den också. XPS M1730 gör oss inte besvikna. Prestandan är bra och den har gott om funktioner och finesser, exempelvis snabb-

Dvd-brännare (+/-rw) som klarar 8 gånger hastigheten

Fem centimeter tjock och nästa fem kilo tung – ingen lättviktare precis

knappar för att spela upp filmer och musik, upplyst fullstorleks tangentbord, kraftfulla högtalare, en 8 i 1-kortläsare och en inbyggd webbkamera.

Ett plus också för den separata lcd-skärmen (gamepanel) som visserligen främst är tänkt att användas i samband med spelande, men som fungerar

vad vi gjorde. Det i kombination med vikten på 4,8 kilo och det klumpiga nätaggregaten gör XPS M1730 mindre mobil än vi önskade.

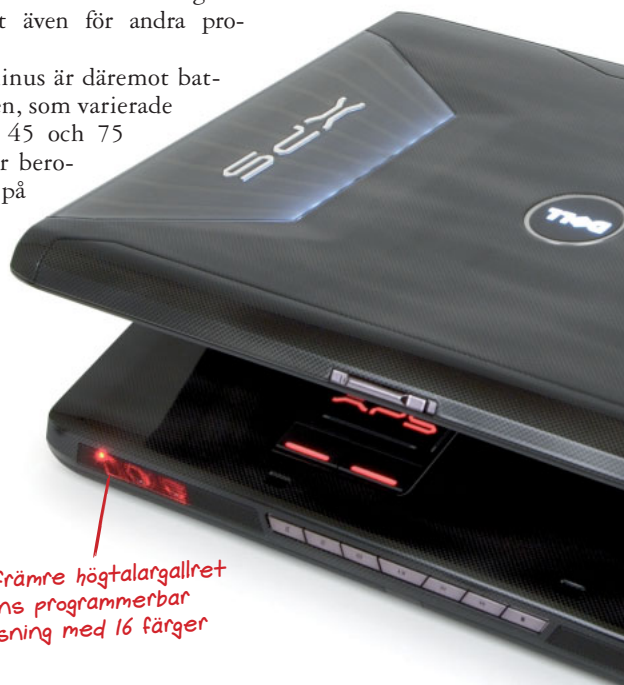
Vi gillar inte heller den svulstiga designen, men det är förstås en smaksak.

Jan Sandblad

utmärkt även för andra program

Ett minus är däremot batteritiden, som varierade mellan 45 och 75 minuter beroende på

I det främre högtalargallret finns programmerbar belysning med 16 färger

"Batteritiden varierar mellan 45 och 75 minuter"

DELL XPS M1730

Tillverkare/kontakt/läs mer:

Dell, 08-587 705 27, www.dell.se

Processor: Intel Core 2 duo T7500, 2,2 GHz.

Minne: 2 GB ddr2-667 (2 st 1 024 MB).

Hårddisk: 200 GB (7 200 varv/minut) sata.

Grafikkort: Dual 256 MB Nvidia GeForce Go 8700M.

Portar: 4 st usb 2, dubbla dvi-i-utgångar, firewire, s-video, dubbel hörlur/högtalare, mikrofon, pc-kort (54 mm express card).

Operativsystem: Windows Vista Home Premium, svensk version.

Strömförbrukning: 135 W (igång), 35 W (viloläge).

Batteritid: 45-75 minuter.

Storlek: 40,6 x 30,3 x 5,1 cm.

Vikt: 4,8 kg.

Övrigt: Ageia Physx-processor-kort, modem, 8 i 1-kortläsare, bluetooth, 2 megapixels webbkamera, 8x dvd+/-rw, Microsoft Works 8.0, Ghost Recon, separat gamepanel lcd-skärm.

Support: 1 års hårdvarusupport.

Cirka pris: Från 22 300 kronor.

FÖR DIG SOM VILL SLÅ PÅ STORT

Precis som de flesta andra datorerna från Dell, stationära som bärbara, går det att skräddarsy Dell XPS M1730. Den dator vi testade var med grundkonfigurationen, men är du beredd att öppna plånboken går det att få in ännu mer.

En av de lite mer avancerade burkarna går loss på 32 800 kronor. Den har följande installerat:

Processor: Intel Core 2 Extreme, 2,8 GHz (fyra kärnor).

Minne: 2 GB.

Grafikkort: 2x Nvidia GeForce Go 8700M GT (sli-kopplade).

Hårddisk: 320 GB.

Dvd-brännare: 8x dvd-rw.

Operativsystem: Windows Vista Ultimate.

Just den datorn testas i stora dator-testet på sidan 44.

XPS M1730 kan fås i flera olika färger, däribland karmosinrött, safirblått, benvitt och rökgreått.

En bärbar som det faktiskt går att spela på. Funktionsrik.

Dyr, svulstig design, kort batteritid, kan inte mäta sig med en stationär speldator.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

3d Mark 06: 7 792 poäng

Videokonvertering: 1 min 47 sek

Bildbearbetning: 48 sek

Cd-kopiering: 3 min 30 sek

Musikkonvertering: 55 sek

LYSAND E TV

(som inte är särskilt lysande...)

Philips Aurea skiner från alla håll och kanter. Men den saknar ändå utstrålning.

Ambilight är Philips egen teknik för att ljussätta området kring din tv i samspel med vad som samtidigt visas på skärmen. Tanken är då att dina ögon ska slappna av och på något magiskt vänster uppleva färgerna i filmen, debattprogrammet eller sjunyhetererna lite extra varma och behagliga.

Undertecknad tillhörde definitivt tvivlarna, tills jag faktiskt testade. Även om det knappast är någon revolution är det åtminstone... mysigt. Som en mix av platt dumburk och krimskramsigt julgran. Ungefär.

Den främsta innovationen med den senaste Aurea-modellen, 42PFL9900D, är att ljuset inte längre bara projiceras mot väggen bakom apparaten. Nu omgärdas även skärmen av ljus som i varierande intensitet (olika grader finns) till en början gör sitt bästa för att sno uppmärksamheten från vad som sker i rutan.

När du vant dig fokuserar du återigen på utsändningen. Effek-

ten är behaglig, vilket är en åsikt jag knappast delar med alla. Varför Philips inte gjort det möjligt att exempelvis stänga av den mer påtagliga främre belysningen är dumsnålt och klantigt.

Mer än en julgran

Bilden då? Jo vars! Med en saftig upplösning på 1 920 x 1 080 bildpunkter är det inga problem att spana in material av så kallad "full hd"-kvalitet. Åtminstone så länge du tittar på film eller spelar spel från en kompatibel maskin. Kopplar du däremot in en dator och matar in en 1080p-signal fladdrar Skrivbordet oroligt vid minsta musberöring. Film fungerar utmärkt, men vill du använda tv:n som datorskärm får du förbereda dig på att skala ned signalen rejält.

På specifikationslistan finns en

hel hög med bildförbättrande finesser. En av dessa är 100 Hz clear lcd. Funktionen minskar den klassiska eftersläpningseffekten vid snabba rörelser, men har en baksida i att den även skänker en onaturlig skärpa och driver upp tempot något i bilden. Det är att eftersträva i till exempel sportsammanhang och live-sändningar i allmänhet, men mindre roligt när du ser på film. Här finns dock några förinställda effektlägen som gör att funktionen kommer till sin rätt även när du kikar på en fräck rulle.

Bra men dyrköpt bild

Det är lätt att få till en bra bild nästan helt utan arbetsinsats.

Inställningsmöjligheterna är pedagogiskt upplagda och effektiva.

Trycker vi på med en analog signal är bild-

kvaliteten oväntat bra, trots visst brus som är svårt att bli av med. Men det är när vi kör ett par filmer med vår bluray-spelare som

"Skärpan är klanderfri och färgdjupet bra"

PHILIPS AUREA 42PFL9900D

Tillverkare/läs mer: Philips, 08-579 291 00, www.philips.se, www.aurea.philips.com

Hitta din återförsäljare på: pcforall.se/priser

Skärm: 42 tum lcd.

Kontrast: 1 200:1 (dynamisk 8 000:1).

Ljusstyrka: 550 cd/m².

Responstid: 3 millisekunder.

Upplösning: 1 920 x 1 080 pixel (full-hd).

Anslutningar: 3 st hdmi, 2 st scart, vga, komponent, usb, koaxial, s-video, ca-modul.

Strömförbrukning: 19 W (viloläge), 205 W (påslagen utan Ambilight), 220 W (igång med Ambilight).

Cirka pris: 40 000 kronor.

+ Bra bild, lättanvänd.

- Knappast prisvärd.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

skärmen visar sig från sin bättre sida. Skärpan är klanderfri och djupet i färgerna ovanligt bra (stundtals aningen mättade), om än inte i klass med plasma-varianter i samma prisläge.

40 000 surt förvärvade riksdaler vill Philips att du ska spendera på den här gigantiska disco-tv:n. Det gör att helhetsbetyget dras ned. För trots fin bild får du utan tvekan väldigt mycket mer tv för pengarna om du blickar mot konkurrenternas produktkataloger.

Daniel Gustafson

**FINNS PÅ
MÅNADENS CD!** FINNS PÅ CD:N
Prova på-version av Nero 8.

15 NYA PRODUKTER

BRA HEMBRÄNNINGSSVIT FÖR DIG SOM HAR RÅD

Bränn skivor, säkerhetskopiera ditt digitala liv och strömma film över hemnätverket – i nya Nero 8.

Om du som undertecknad roade dig kungligt med att bränna samlingsskivor för några år sedan är chansen stor att du kommit i kontakt med programmet Nero burning rom. Och Nero är fortfarande det självklara förstavalet för många användare.

Just brännardelen plus en smärre armé av andra program ingår i sviten Nero 8 som i sin tur ska attrahera ekonomiskt sinnade filurer med en digital livsstil. Målgruppen är du som bränner skivor, pillrar med bilder och video på amatörnivå och rabblar mantrat "en backup-kopia om dagen är bra för magen" i sömnen.

Utöver rudimentära men välfungerande funktioner för att finjustera dina foton eller svänga ihop små filmproduktioner, finns även en hyfsat avancerad ljudeditor. En kul detalj är att du kan skapa dina egna ljud-

mixar med stöd för upp till sju kanaler (plus baskanal). Vidare kan du givetvis även ripa och konvertera mellan en mängd populära ljudformat, dock inte Ipod-favoriten aac.

Ett enkelt program för att göra säkerhetskopior ingår och dessutom en lösning för att skapa ditt eget medicenter. Charmpoäng utdelas då det sistnämnda dessutom är på svenska, till skillnad från övriga program.

Installationen tar tid

Installationen är hyfsat tidsödande och som ny användare kan mängden länkar från programmappen (hela fjorton stycken) verka avskräckande.

Överlag håller dock sviten hög kvalitet samtidigt som den lyckas vara lättanvänd. Men det är ingen hemlighet att marknaden sväm-

NERO 8

Tillverkare/läs mer: Nero, www.nero.com

Hitta din återförsäljare på: pcforall.se/priser

Systemkrav: 1 GHz-processor, 256 MB ram, Windows 2000/XP/Vista.

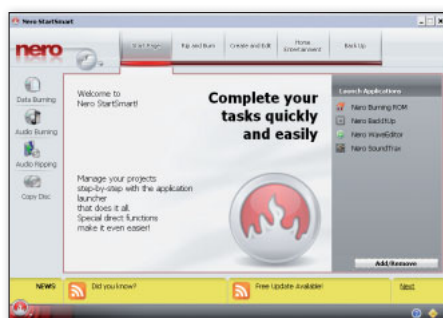
Språk: Engelska.

Cirka pris: 700 kronor.

+ Många program, vettigt pris.

- En del funktioner väl amatör-mässiga, gratisalternativ finns.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Flera val. Ljudredigering eller cd-bränning – välj själv.

mar över av varianter (många gratis) på de olika program som ingår. Så det kan definitivt löna sig att spana runt innan du väljer att hala fram plånboken.

Daniel Gustafson

ANNONS

**Låna
till något
speciellt**
Lånebesked direkt!

 SVEA EKONOMI

www.sveadirekt.se

8 GIGABYTE I FICKAN!

MESIG MEDIEMOBIL

Nokias nya mobil bjuder på hela åtta gigabyte att smälla in musik, film och spel på. Ändå är vi inte imponerade.

Det generöst tilldelade minnet gör att du får med dig ganska mycket musik och film i fickan. Ändå är det i minsta laget om du planerar att dra med dig varenda platta, semesterbild och film i din samling. Å andra sidan ligger det rätt i tiden. För tanken är snarare att du varje dag ska synkronisera din mobiltelefon mot datorn och plocka med det du behöver i stället för att använda bräckliga och otympliga hårddiskvarianter som ledigt slukar gigabyte efter gigabyte.

Ändå blir användandet inte

överdrivet positivt och för det sjukt upptrissade priset väntar vi oss mer, mycket mer.

Musikspelaren är det dock inget fel på. Med Nokias satsning på en musikbutik à la Apples iTunes-variant finns snart (dock inte i skrivande stund) möjlighet att ladda ned tonvis med alster för en dryg tia per spår. Ljudkvaliteten

är också bra och Nokia ska ha en eloge för att de till skillnad från till exempel Sony Ericsson slängt in ett 3,5-millimetersjack. Via det kan du nämligen koppla in de flesta hörlurar utan att behöva strula med adaptorer – och är således inte begränsad till de i ärlighetens namn futtiga snäckor som medföljer.

Förutom musikfantaster ska spelintresserade lockas till köp via den omstöpta spelplattformen N-Gage. Den från början hårdvarubaserade vrålfloppen är numera ett program som tillåter hyfsat avancerade spel, direkt i luren. En kul bonus, men knappast någon värdig utmanare till Sony eller Nintendos portabla maskiner.

Tung konstruktionsmiss

En av telefonens största irritationsmoment hittar vi på den främre knappsatsen. Trycker du nedåt eller till höger på styrkorset eller kanske raderar en bokstav med c-knappen när du messar, öppnas nästan så gott som alltid även musikspelaren. Utan att du ens nuddar den intelligande play-knappen bör tilläggas. En konstruktionsmiss som gör att N81 8GB spontant

bjuder på musik lite titt som tätt, oftast när du minst av allt vill det. Irriterande? Du skulle bara veta...

N81 8GB är en ganska otymplig och grovhugget designad enhet som kryper fram ur den finländska urskogen. Visst är hela åtta gigabyte internminne en positiv egenskap, men med tanke på hur mikroskopiskt (nja) små motsvarande portabla mediaspelare blivit känns telefonen ändå väldigt otymplig. Några millimeter mindre i tjocklek hade inte skadat.

Helt okej men inte mer

Den inbyggda kameran på två megapixel gör, så länge ljuset är optimalt, sitt jobb. En del blåstick, brus och andra otyg har en tendens att leta sig in i bilderna. Helt okej med andra ord, men inte mycket mer än så. Vilket för övrigt är en ganska bra sammanfattning av tele-

fonen i stort. Som alltså tyvärr inte är värd pengarna. Käka då hellre nudlar ett par veckor till och investera i den drygt tusenlappen dyrare N95 8GB.

Daniel Gustafson

3,5 mm-jack för hörlurar

Främre knappsatsens knappar sitter dumt – du startar lätt mediaspelaren av misstag

NOKIA N81 8GB

Tillverkare/läs mer: Nokia, 077-662 22 22, www.nokia.se

Hitta din återförsäljare på: pcforall.se/priser

Band: 850/900/1800/1900 (gsm), 2100 (3g).

Mediaspelare: Ja (mp3, aac, eaac+, aac+, wma, wav, mpeg-4, h.264, h.263, real video 8/9/10).

Kamera: 2 megapixel.

Minne: 8 GB flash-minne inbyggt.

Skärm: 2,4 tum qvga-skärm, 320 x 240 pixel (16,7 miljoner färger).

Angiven batteritid: 4 timmar (tal), 400 timmar (stand by), 11,5 timmar (audio), 4,5 timmar (video).

Storlek: 10,2 x 5 x 1,8 cm.

Vikt: 140 gram.

Cirkapris: 5 500 kronor.

Mycket minne.

Stor, dyr och ogenomtänkt.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

BUDGETKORT SOM PRESTERAR HÖGKLASSIGT

Grafikkortet Asus Geforce 8800GT håller jämna steg med sitt dyrare storasyskon.

För att få en hyfsad uppfattning om vad det nya budgetkortet Asus Geforce 8800GT 512 MB gick för jämförde vi det med storasyskonet Geforce 8800GTX 768 MB. Båda kortet testades i spelatorn Pyro Vortex Gamer som fick en 9:a i betyg i förra numret av PC för Alla.

Resultatet av vår jämförelse var minst

sagt förbluffande. Lillebror 8800GT höll i stort sett jämna steg med storebrorsan 8800GTX. Testresultatet i 3d Mark 06 blev 11 049 för 8800GT mot 11 222 för 8800GTX!

Men 3d Mark-resultat i all ära, det är ju under själva spe-

landet som ett grafikkort verkligen ska upp till bevis. Och även här står sig Asus Geforce 8800GT mycket väl. Vi började med Painkiller Overdose i upplösningen 1 680 x 1 050 bildpunkter och fick ett genomsnittligt värde på 161 fps (frames per second, bildrutor per sekund), att jämföra med 163 fps för 8800GTX. Half-Life 2: Episode 2 gav ett snitt på 71 fps (76 för 8800GTX) och i det mer krävande Bioshock fick vi ett snitt på 68 fps (71 för 8800GTX). Slutligen körde vi Medal of Honor: Airborne och fick snittet 58 fps (60 för 8800 GTX).

Prisvärt kort

Asus Geforce 8800GT är alltså ett kort som presterar väl så bra som sitt storasyskon, i alla fall när det gäller de spel som finns

ute i handeln i dag. Det finns visserligen kort som är snabbare på marknaden, men knappast något som är mer prisvärt!

Jan Sandbladh

Prisvärt. Asus Geforce 8800GT hamnar bara några få poäng efter Geforce 8800GTX, men kostar bara hälften så mycket.

ASUS GEFORCE 8800GT

Tillverkare/läs mer: Asus, 08-588 989 00, www.asus.com
Hitta din återförsäljare på: pcforall.se/priser
Minne: 512 MB.
Tillverkare chipset: Nvidia.
Maximal upplösning digitalt: 2 560 x 1 600 bildpunkter.
Anslutningar: 2 st dvi, tv-out.
Cirka pris: 2 600 kronor.

Snabbt, prisvärt.

Stort och utrymmeskrävande, inte snabbast på marknaden.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

KOMPLETT STUDIO!

Förvandla din dator till en musikstudio och rocka loss med den medföljande klaviaturen.

När undertecknad vrålade i punkband för cirka tio år sedan gällde det antingen att hosta fram några tusenlappar för att hyra en pizzakartongsdoftande källarstudio eller förlita sig på en skraltig kassettspelare om man ville spara något för framtida generationer. I dag räcker det med en okej hemdator och ett måttligt prissatt inspelningsprogram.

Music Maker från Magix tillhör den senare kategorin. Främst

riktat till hobbymusiker passar det även lika bra för dig som vill knäpa ihop ett svängigt soundtrack till semesterfilmen från Mallorca 2007. Du behöver faktiskt inte ens äga ett instrument. Via mängder av förinspelade ljudsnuttar går det nämligen att mixa ihop små mästerverk med trummor, gitarr, syntar, bas, stråkar, effektljud – tja, lite allt möjligt faktiskt.

Satsa på deluxe

Men den stora poängen är givetvis att själv kunna plugga in ett instrument i datorn och sedan skapa enklare mixar. Eller ännu enklare, koppla in ett midi-keyboard och låta programmets medföljande bibliotek av virtuella instrument göra jobbet. Just ett sådant följde med vårt exemplar av programmet, ett helt okej keyboard

med 49 fullstora, anslagskänsliga klaviaturtangenter. Definitivt värt den femhundring extra som denna deluxe-utgåva kostar dig.

Överlag är det ett lättarbetat verktyg men det hade inte varit fel med ett svenskt gränssnitt. Mixar du större, flerkanaliga projekt hade det heller inte skadat om Magix hade gjort det smidigare att kvickt få överblick och finjustera havet av olika effektpålägg.

Music Maker 14 är inget allvarligt alternativ till fullblodsproffs som Cubase eller Logic men räcker ändå en bra bit. Du kan såväl spela in som mixa med gott om möjligheter, lägga på en hel hög med effekter från det medföljande effektracket (eller använda dig av externa vst-plugins) samt även mastra (slutbearbeta) med ett medföljande verktyg.

Daniel Gustafson

Översikt. I huvudfönstret har du full koll på de spår du spelat in och vilka effekter som används.

FINNS PÅ MÅNADENS CD! FINNS PÅ CD:N
 Music Maker 14 Silver finns på cd:n.

MUSIC MAKER 14 XXL

Tillverkare/läs mer: Magix, www.magix.com
Hitta din återförsäljare på: pcforall.se/priser
Systemkrav: 700 MHz-processor, 256 MB ram, Windows 2000/XP/Vista, 16-bits ljudkort, 3 GB ledigt hårddiskutrymme.
Språk: Engelska.
Cirka pris: 1 500 kronor (Producer edition inklusive midi-keyboard).

Mycket innehåll för pengarna.

Helt på engelska.

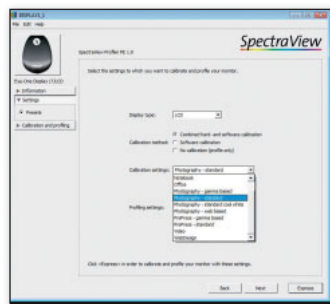
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

INSTÄLLSAM SKÄRM FÖR FOTOPROFFSET

NEC Multisync 2090UXi har utmärkta kalibreringsmöjligheter.

Med paketet NEC Multisync 2090UXi Photo Edition kan du råda bot på problemet att färgerna på utskriftarna inte stämmer överens med dem du såg på din dators skärm. Paketet består av en 20 tum stor lcd-skärm (finns även i storlekarna 19 och 21 tum), ett kalibreringsverktyg som läser av skärmen och ett program för kalibreringen som kontrollerar färgerna i det bildbehandlings-

Smidigt. Med programmet gör du snabbt en icc-profil.

program du använder genom att skapa en så kallad icc-profil.

Smidig kalibrering

Att kalibrera skärmen är både smidigt och enkelt. Vi hängde bara den usb-anslutna sensorn över skärmen, drog igång programmet Spectraview Profiler Photo Edition och följde den inbyggda guiden. Efter någon minut hade vi sedan den icc-profil vi behövde.

Ska du redigera många bilder blir det dock en ganska tidsödande process med en ny kalibrering för varje bild.

I övrigt är vi mycket nöjda. Bilden är skarp och klar, skärmen höj- och sänkbar och inställningsmöjligheterna goda – en utmärkt

Usb-ansluten sensor som hängs framför skärmen

skärm för dig som fotograferar mycket och vill ha full koll på dina bilder under redigeringen.

Vill du göra mer framför datorn än att redigera bilder lämnar dock

NEC MULTISYNC 2090UXI PHOTO EDITION

Tillverkare/läs mer: NEC, 08-635 92 00, www.nec.se
Hitta din återförsäljare på: pcforall.se/priser
Skärmstorlek: 20 tum.
Max upplösning: 1 600 x 1 200 bildpunkter.
Svarstid: 8 millisekunder.
Kontrast: 700:1.
Storlek: 43,9 x 41,4 x 24,7 cm.
Vikt: 9,7 kg.
Cirka pris: 8 900 kronor.

+ Bra bild, utmärkta kalibreringsmöjligheter.

- Dyr, inte optimal för spel/multimedia.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Multisync 2090UXi en del övrigt att önska. Skärmen är inte optimal för spel eller multimedia. Dessutom är priset högt.

Jan Sandblad

LÄTT SOM EN PLÄTT ATT CHATTA VIA XBOX

Äntligen kan du enkelt chatta med kompisarna via din spelkonsol! Däremot begriper vi inte varför Microsoft lagt med ett så uselt headset i paketet.

Ända sedan Microsoft integrerade chattprogrammet Messenger i Xbox 360 har frustration, ilska och en känsla av ofullständighet bubblat i spelrum runtomkring i Sverige. Visst, det har fungerat att skriva meddelanden med hjälp av handkontrollen, men det har varit ett krångel du inte önskar din allra värsta fiende. Därför trillar Microsofts minitangentbord Chatpad ned som en mycket efterlängtat tillägsprodukt till din spelkonsol.

Microsoft Messenger Kit är en sampaketering av ett headset som du inte vill ha och ett minitangentbord som är helt fantastiskt. Varför Microsoft slängt med

ett sladdbundet headset är en gåta och att man dessutom flyttat ut volymkontrollen till sladden på sitt nya headset känns också det onödigt. För dig som vill köra

vidare med ditt vanliga headset så passar inte det. Korkat.

Svårt skriva svenska tecken

Det lilla tangentbordet Chatpad är, som sagt, något alldeles extra. Tangentbordet fäster du enkelt på baksycket av din handkontroll. Själva tangentbordet, som använder sig av qwerty-uppsättning och består av 47 tangenter, har engelsk teckenuppsättning men via specialtangenter kan du faktiskt trolldom fram både å, ä och ö. Det ska dock sägas att i fallet ä och ö krävs hela tre tangenttryck för att få fram bokstaven. Lite onödigt.

Knapparna på Chatpad är mycket behagliga att skriva

med och faktum är att jag blev positivt överraskad över hur väl det fungerar att skriva. Chatpad är ett måste för dig som använder Messenger med din Xbox 360. Jag har redan glömt all min frustration över tidigare skrivförsök och konstaterar bara att det var precis den här prylen som saknades för att vi skulle fatta storheten i att chatta via spelkonsolen.

Joakim Bergström

MICROSOFT MESSENGER KIT

Tillverkare/läs mer: Microsoft, 08-752 56 30, www.microsoft.se
Hitta din återförsäljare på: pcforall.se/priser
Cirka pris: 350 kronor.

+ Lättmonterad, skön att skriva med.

- Uselt headset, saknar svenska tecken.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

DESIGNLUR FÖR SMAKLÖSA

Nokias påstått heta designermodell 7900 Prism är långt ifrån vacker.

Undertecknad är definitivt en vän av designade mobiltelefoner. I vissa sammanhang vill man helt enkelt ha något stilrent och avskalat i handen. Med andra ord borde jag gilla Nokia 7900 Prism, en förhållandevis dyr apparat med standardfunktioner och ett ovanligt "o-nokianskt" utseende. Men det gör jag inte.

Anledningen är enkel – den är helt enkelt skitful. Och det är jag tyvärr inte ensam om att tycka. Efter en rundvandring såväl ute på stan som i

Skärm på 320 x 240 pixel (16.7 miljoner färger)

tidningsförlagets hus lyckades jag inte uppbåda en enda människa som uppskattade den avlånga metallgrunkan. De flesta skrattade hänfullt åt den diamantformade estetiken som präglar såväl baksidan som knappsatsen. Hade Nokia i stället lämnat fasaden slät hade det med största säkerhet varit annat ljud i skällan. I nuvarande form känns

formspråket bara överarbetat. "Som om en konstskoleelev käkat syra, tagit gisslan och tvingat till sig en egen mobilmodell", löd för övrigt det elakaste omdömet.

49 bakgrundsbelysningar

Det finns två saker jag gillar med modellen. Metallkonstruktionen skänker en behaglig tyngd och känsla av soliditet. Dessutom går det att välja hela 49 olika bakgrundsbelysningar till knappsatsen som dessutom skapar en fräck effekt ihop med skärmen när du stänger av eller på enheten. Det är riktigt läckert, men alltså knappast värt 4 000 riksdaler.

I övrigt är det, i linje med segmentets filosofi, en helt ordinär telefon. Du har en okej kamera på två megapixel, en medie-

NOKIA 7900 PRISM

Tillverkare/läs mer: Nokia, 077-66 222 22, www.nokia.se

Hitta din återförsäljare på: pcforall.se/priser

Band: 850/900/1800/1900 (gsm), 850/2100 (wcdma).

Mediespelare: Ja (mp3, aac, eac3, qzif, 3gpp, h.263, mpeg-4).

Kamera: 2 megapixel.

Minne: 1 GB flash-minne inbyggt.

Angiven batteritid: 3 timmar (tal), 300 timmar (stand by).

Storlek: 11,2 x 4,5 x 1,1 cm.

Vikt: 101 gram.

Cirkapris: 4 000 kronor.

Skön metallkänsla.

Ful, lite telefon för pengarna.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

spelare och ett hyfsat stort internminne på en gigabyte. Inte något mer. Vilket alltså hade varit helt okej. Om nu telefonen hade varit snygg.

Daniel Gustafson

mamma, pappa,

barn

I Etiopien har nästan en miljon barn förlorat sin mamma och pappa på grund av aids. Nu måste många av dem själva ta ansvar för det som är kvar av familjen och för att det ska finnas något att äta. De kommer kanske aldrig att kunna gå i skolan och för att överleva kan de tvingas sälja sig själva eller sina syskon. Men det finns hopp. Det finns lösningar. Och framför allt: det finns en enorm kraft hos de drabbade. Det enda som saknas är pengar. Hitta ditt sätt att bidra på unicef.se/aids

RÄDDA AIDSÖFFRENS BARN!

SKÄNK 50:- SMS: A UNICEF TILL 72 900

unicef

PRISVÄRD BÄRBAR MED JÄTTESKÄRM

Lagom stark, lagom ful och lagom prissatt. Asus F7Kr är en riktig Svensson-dator.

Platinagrå och svart är tydliga de färgalternativ som gäller om du frågar taiwanesiska Asus. Inte särskilt spännande, men heller inte det fulaste vi har skådat på den här sidan av millennieskiftet.

Bygget i stort är en helt annan femma. Du får mycket bärbar dator för pengarna. Eller bärbar

och bärbar förresten. Med en bredbildsskärm på hela sjutton tum är det som bekant mycket en tolkningsfråga. Förvisso är modellen i fråga ovanligt lätt men de fysiska måtten gör den snarare till en lättflyttad maskin för hemmet. Vill du trots detta ut och flänga skickar Asus med en helt okej väska.

"Skärmen är en höggångshistoria"

Risk för reflexer

Skärmen är en höggångshistoria vilket har sina för- respektive nackdelar. Utförandet gör att ögat luras att uppfatta kontrasten som något vassare än den faktiskt är. Det mindre positiva är att skärmen lätt förvandlas till en spegel om du råkar ha en stark ljuskälla bakom dig eller kikar på den från en inte alltför snäv vinkel. Direkt från lådan levererar den även på tok för grälla färger och är överdrivet ljusstark. Med lite finjustering förbättras upplevelsen betydligt, men ändå känns inte skärmen helt klokren.

Turion-processorn från AMD är en dubbelkärnig historia på 1,9 GHz. Uppbackad med två gigabyte i arbetsminne och en hårddisk på 160 GB räcker helheten långt för dig som inte planerar att spela de senaste spelen (3 000 poäng i 3d Mark 03 talar sitt tydliga språk) utan snarare siktar på mer vardagliga uppgifter som att betala räkningar över nätet, kolla en och annan film och arbeta

på den där romanen som är klar vilket år som helst.

Jämna prestanda

Samtliga uppgifter vi utsätter burken för avklaras utan några större problem, undantaget cd-kopieringen. Nästan tolv minuter krävs det innan vi kan avnjuta lite sköna dansvibbar signerade husgurun Tom Jones. Det är riktigt långsamt.

När det kommer till kopplingsmässigt lullull blir vi däremot positivt överraskade. Totalt finns fem usb 2-portar och förutom en minneskortsläsare finns även ingångar för hdmi (utmärkt om

du planerar att koppla datorn till din nya platt-tv), e-sata (kalas för externa hårddiskar av det lite vassare slaget), firewire, expresscard-kortplats samt möjlighet att ansluta en fristående skärm.

Tangentbordet gillar vi skarpt. Fult som stryk, men riktigt skönt att knattra loss på och anslaget känns föredömligt djupt. Som extra bonus finns även en webbkamera med 1,3 megapixels upplösning monterad strax ovanför skärmen.

Med ett rekommenderat pris på runt 10 000 kronor är Asus F7Kr absolut en prisvärd arbetshäst för dig som inte kräver adrenalinstinna hästkrafter och vrålsnabba prestanda.

Daniel Gustafson

ASUS F7KR

Tillverkare/läs mer: Asus, 08-588 989 00, www.asus.se

Hitta din återförsäljare på: pcforall.se/priser

Processor: AMD Turion Mobile (TL-58) 64 X2, 1,9 GHz.

Grafikkort: ATI Mobility Radeon HD 2400.

Portar: 3,5 mm audio, mikrofon, 5 st usb 2, express card, firewire, s-video komposit, hdmi, e-sata, telejack, lan.

Operativsystem: Windows Vista Home Premium.

Strömförbrukning: 52 W (igång), 23 W (viloläge).

Batteritid: 2 timmar.

Storlek: 40 x 30 x 4,7 cm.

Vikt: 3,5 kilo.

Övrigt: Dvd-rw, trådlöst nätverkskort, gigabit-ethernet.

Support: 2 års telefonsupport.

Garanti: 2 år (1 år för batteriet).

Cirka pris: 10 000 kronor.

Prisvärd, gott om kopplingsmöjligheter.

Väl glättig skärm som visar något för grälla färger.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

3d Mark 03: 3 061 poäng.

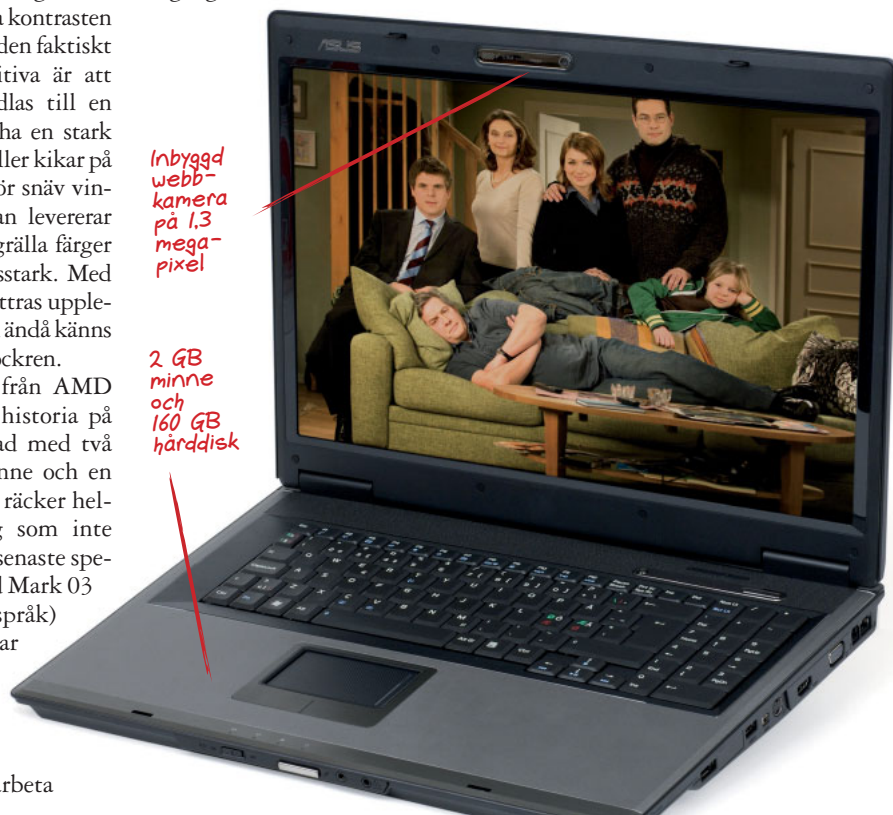
3d Mark 06: 1 285 poäng.

Videokonvertering: 5 min 24 sek.

Bildbearbetning: 2 min 26 sek.

Cd-kopiering: 11 min 43 sek.

Musikkonvertering: 2 min 46 sek.

RESLYSTEN MUS DUBBLAR SOM USB-MINNE

Microsoft Wireless Mobile Memory Mouse 8000 är uppladdningsbar och har inbyggt minne.

Då och då (men tyvärr alltför sällan) släpps det produkter som verkligen tillför något nytt och får en att tänka "det är ju så självklart att det ska vara så, varför har ingen gjort det här förut?". Den trådlösa musen från Microsoft med det allt annat än smidiga namnet Wireless Mobile Memory Mouse 8000 är just en sådan produkt.

I grund och botten är det en klassisk trådlös mus som främst är tänkt att användas tillsammans med bärbara datorer. Den är liten och smidig, har tre programmerbara knappar och

ansluts till datorn via en liten mottagare i en ledig usb-port.

Det går visserligen utmärkt att även ansluta och använda musen med en vanlig stationär dator, men de flesta (bland annat under-teknad) skulle nog anse att musen är för liten för att användas regelbundet framför pc:n.

En högst ordinär mus med andra ord, men det som utmärker den sitter inte i själva musen utan i mottagaren. I denna lilla usb-sticka har man nämligen byggt in ett en gigabyte stort flash-minne, vilket är lika enkelt som genialt. Kombinationen av mus och usb-minne gör att du får en sak mindre att hålla reda på när du är ute och reser med din dator.

Minne i mottagaren

Fiffig är också lösningen för att ladda upp musens batteri. Du kopplar bara en liten sladd med magnetiska ändar mellan musen och usb-stickan, så laddas batteriet samtidigt som du kan fortsätta använda musen.

Det enda negativa jag kan komma på är att utformningen av musen definitivt inte passar alla. Den är så pass

liten att den blir ganska jobbig att använda efter en inte alltför lång stund. Dessutom kunde utrymmet på en gigabyte gärna ha fått vara större, men det är säkerligen något som kommer att åtgärdas i kommande versioner.

Jan Sandbladh

MICROSOFT WIRELESS MOBILE MEMORY LASER MOUSE 8000

Tillverkare/läs mer:

Microsoft, 08-752 56 30, www.microsoft.se

Hitta din återförsäljare på:

pcforall.se/priser

Usb-minne: 1 GB.

Cirkapris: 750 kronor.

+ Liten och smidig, inbyggt usb-minne, uppladdningsbar.

- Utformningen passar inte för alla.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

FIFFIG GPS MED INBYGGD KAMERA

Att fånga koordinater på bild är nyttigare än du tror.

Navmans navigator S90i har en simpel men riktigt fiffig bonusgrej. På baksidan av den svalt formgivna plastbiten hittar vi nämligen en liten kameralins av samma stuk som du förmodligen har på din mobiltelefon. Gömd bakom ett stadigt skydd som går att dra åt sidan är det inte främst den ganska kläna upplösningen på två megapixel som får oss att haka till – utan varför den över huvud taget sitter där.

Säg att du sitter i bilen med familjen på väg till fjället. Du tar en ny väg och på höger sida uppenbarar sig en mysig liten stugby. Utmärkt på

kartan? Knappast. Men hej, du har ju en finfin gps med dig! Bara att skriva ned koordinaterna. Var lade du pennan nu igen, i handskfacket? Nej, inte där.

Med Navman C90i slipper du krånglet. Ta bara

en bild på platsen och kör vidare. Fotot sparas på det interna minnet och vill du återvända ritar manicken blixtnabbt upp en färdtratt till platsen där bilden togs. Nästan löjligt simpelt, men ack så smart.

Tydligt gränssnitt

I övrigt är det en ganska ordinär modell. Här finns ingen inbyggd mediaspelare eller annat fräckt lullull. Gränssnittet är pedagogiskt uppbyggt och med den tryckkänsliga skärmen är det lätt att lägga upp en ny färdtratt eller plocka fram en gammal favorit.

Intresspunkterna berör det nödvändigaste som restauranger, sjukhus och parkerings-

hus. Mer ögonbrynshöjande tips än så kan du glömma. En mobiltelefon med bluetooth-funktion kan synkas med navigatören.

Och lokalsinnet då? Jo vars, Navman C90i hittar finfint i hela Europa direkt ur kartongen.

Daniel Gustafson

4,3 tum stor
bredbildsskärm

NAVMAN S90I

Tillverkare/läs mer: Navman, www.navman.com

Hitta din återförsäljare på:

pcforall.se/priser

Skärm: Tryckkänslig 4,3 tumms bredbild (480 x 272 pixel).

Kartor: Västra Europa ingår.

Mottagare: Sirf star III.

Storlek: 8 x 14 x 2 cm.

Vikt: 198 g.

Övrigt: 2 GB inbyggt minne, kortläsare (sd, mmc), kamera på 2 megapixel.

Cirkapris: 3 200 kronor.

+ Kamera, plats för minneskort.

- I övrigt snålt med finesser.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

TRÅDLÖS FÄRGLASER IMPONERAR

Brother HL-4070CDW är stor och klumpig – men den gör sitt jobb.

Den första reaktionen när vi plockar upp färglaser-skrivaren Brother HL-4070CDW är: "oj vad stor och tung den är". Med sina 29 kilo och mått på 42 x 47,5 x 32 centimeter är det en rejäl klump som inte är den lättaste att gömma undan därhemma.

Nästa reaktion är: "oj vad många anslutningsmöjligheter den har". Du kan nämligen ansluta den till nätverket via lan, wifi, usb eller en klassisk parallellport.

"Du kan skriva ut direkt från digitalkameran eller ett usb-minne"

När vi sedan sätter igång att testa skrivaren fortsätter den att imponera med sina funktioner och valmöjligheter. Här finns allt du kan tänkas önska dig i form av pappersinmatning, utskriftsalternativ och information via skrivarens inbyggda lcd-skärm.

Direktutskrift från usb-minne
En smart funktion är möjligheten att skriva ut bilder eller dokument direkt från ett usb-minne. Du pluggar bara in det direkt i skrivaren och behöver alltså inte ens ha en dator påslagen.

Tack vare skrivarens picture-bridge-gränssnitt kan du även skriva ut bilder direkt från en digitalkamera.

Enligt Brother ska HL-4070CDW klara av upp till 20

utskrifter per minut. Några sådana hastigheter kom inte vi upp i. När vi skrev ut vår ganska tunga testbild fick vi bara ut sex sidor per minut. Med vanliga text-sidor steg dock hastigheten till 17 sidor per minut.

Har du gott om utrymme både hemma och i plånboken kan Brother HL-4070CDW vara värd ett köp. Det är en stabil skrivare som gör sitt jobb och den har en hel del fiffiga finesser. Skriver du inte ut några större mängder dokument och bilder finns det dock billigare och smidigare alternativ.

Du kan skriva ut direkt från ett usb-minne som du stoppar i här

Koppla. Vid installationen kan du välja om du vill ansluta skrivaren via usb, parallellport, lan eller wifi.

Jan Sandbladh

BROTHER HL-4070CDW

Tillverkare/läs mer: Brother, 031-734 12 00, www.brother.se

Hitta din återförsäljare på: pcforall.se/priser

Anslutningar: Lan, wifi, usb, parallellport.

Storlek: 42 x 47,5 x 32 cm.

Vikt: 29 kg.

Upplösning: 2 400 x 600 dpi.

Max utskriftshastighet: 20 A4-sidor/minut (enligt tillverkaren). 6 A4-sidor i färg/minut, 17 A4-sidor text/minut (våra tester).

Pris per A4-utskrift: 11:40 kronor.

Cirka pris: 6 700 kronor.

Funktionsrik, snabb.

Stor och klumpig, dyr.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Original. Så här ser den färgkarta vi använt vid utskrifts-provet ut i originalversion.

Utskrift. Med de förprogrammerade inställningarna får bilden något matta och bleka färger.

KASS SPELARE HAMNAR I SOPORNA

Plastig, dåligt ljud och sjuka designmissar. Sweex nya mediaspelare är en riktig skitprodukt.

Det börjar ju bra. Redan när de medföljande hörlurarna ska kopplas in anar jag oråd. De passar nämligen inte det lilla hål där de uppenbarligen ska tryckas in. Det visar sig att uppstickarföretaget Sweex valt att satsa på en 2,5-millimetersingång i stället för 3,5-millimetersvarianten som varit standard sedan Jesu födelse (nästan). I stället skickar man med en bökgig adapter dit de medföljande (jag skriver det igen, medföljande) lurarna måste kopplas. Att sedan hörlursingången glappar och bara fungerar om jag trycker till med tummen är ytterligare en stark kvalitetsmärkor.

Synd, för tanken är ju god. En hyfsat billig liten mångsysslare som spelar film och musik, tar bilder med den inbyggda digitalkameran och agerar diktafon. Dessutom med en hög spel som bonus för allmän förströelse. Att sedan allt är så pinsamt uselt utfört är en

annan femma. Kameran är på imponerande 1,3 megapixel och tar förfärliga bilder som ger mig obehagliga associationer till min första digitalkamera. Den hade diskettingång. Lagom mäktigt.

Dåligt ljud

Ljudet är tunnare än polarisen. Oavsett vilket av de förinställda ljudlägena som nyttjas blir det aldrig bättre än dugligt. Menysystemet är ingen höjdare det heller, tillsammans med knappsatsen tar det ordet användar(o)vänlighet till nya nivåer. En tydlig "bakåt"-knapp hade inte varit helt fel. Det hade för övrigt inte skadat med en noggrant utmärkt "okej"-knapp heller. Nämnade jag att hela bygget känns som hopslängt på tre sekun-

SWEEX BLIZZARD MP4 PLAYER FM 2 GB

Tillverkare/läs mer: Sweex, www.sweex.se
Hitta din återförsäljare på: pcforall.se/priser
Mediespelare: Ja (mp3, wma, wav, avi, jpeg, bmp, gif).
Kamera: 1,3 megapixel.
Minne: 2 GB flash-minne.
Skärm: 2,4 tum qvga-skärm (262 000 färger).
Storlek: 8,8 x 4,8 x 1,1 cm.
Vikt: 58 gram.
Övrigt: Diktafon.
Cirka pris: 1 000 kronor.

+ Gör mycket...

- ...men gör ingenting bra. Förutom att ge oss ångest.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

der av en halvblind ingenjör utan mellanstadiekompetens?

Dock all heder till Sweex som faktiskt vågar skicka in skiten för granskning. Det krävs inte lite cojones för den insatsen. Grattis, det blir en 1:a i betyg.

Daniel Gustafson

TIDERNAS SMARTASTE USB-MINNE

Med Kingstons innovativa usb-minne har du alltid med dig din dator i fickan.

Den här innovationen är något av det smartaste som landat i testlabets postlåda. Data Traveler Mini Migo är en minneskortsticka med en ordinär usb 2-port på ena kortsidan. Förvisso är formatet slimmat in absurdum, mindre minnen än så här går nog inte att få fram i dagsläget. Men den stora grejen är det medföljande programmet, Migo, som

med några musklick låter dig kopiera såväl inställningar som filer och mappar från din dator och sedan bokstavligt talat plocka med dig ditt digitala skrivbord till en annan dator.

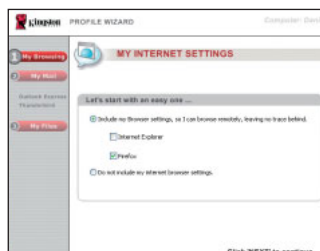
Pluggar du sedan in stickan i din "andra dator" är filerna på plats i sina respektive mappar, skrivbordsikonerna ligger framme på skrivbordet och så vidare. Till och med bakgrundsbilden har flyttats med. Öppna din webbläsare (Explorer och Firefox stöds) och dina favoriter ligger där de ska ligga. Kör du Outlook Express eller Thunderbird kan du ta med dig alla mejl och

inställningar. Du kan obehindrat röra dig mellan de modernare Windows-varianterna.

Lämnar inga spår

Det låter kanske inte speciellt omvälvande, men för den som ofta växlar mellan datorer eller kanske reser mycket är det inte bara briljant – när du väl vant dig vid möjligheten förstår du knappt hur hittills klarat dig utan den.

När du sedan lämnar din tillfälliga maskin drar du bara ut stickan och inte ett spår finns

Inställning. Bocka i dina önskemål och webbläsarinställningarna följer med.

kvar av dina filer. Allt är väck. Perfekt om du till exempel använt en offentlig dator.

Ett lösenordssystem för att skydda innehållet på stickan hade inte suttit helt fel. Eller om systemet hade låtit dig trola fram en Windows-miljö i Mac OS eller Ubuntu. Men även utan dessa finesser säger vi: köp!

Daniel Gustafson

KINGSTON DATA TRAVELER MINI MIGO

Tillverkare/läs mer: Kingston, www.kingston.com
Hitta din återförsäljare på: pcforall.se/priser
Systemkrav: Windows 2000 (SP3), XP (SP1) samt Vista.
Minne: 4 GB flash (varianter på 1 samt 2 GB finns).
Cirka pris: 400 kronor.

+ Otroligt smidigt.

- Lösenordsfunktion saknas.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

LEVERANS SAMMA DAG SOM DU BESTÄLLER!

- LÅGA PRISER • KÄNDA MÄRKESVAROR
- 30 DAGARS ÖPPET KÖP • SNABBA LEVERANSER
- ALL TÄNKBAR SERVICE & SUPPORT

799

NETGEAR Trådlös router, Rangemax NEXT 270 mbps

- Trådlös router från Netgear med upp till 270 mbps överföringshastighet
- Strömma film och ljud utan eftersläpningar

Art nr: NGWNR834B

1190

NETGEAR Trådlös router, Rangemax NEXT

- Gigabitrouter från Netgear
- Strömma ljud och film utan eftersläpningar
- Den perfekta grundpelaren i ditt trådlösa nätverk

Art nr: NGWNR854T

1390

Nintendo

- Nintendo DS Lite
- Ta med dig din konsol vart som helst
- Spela kända spel med Mario och Zelda

Art nr: NINTENDODSLW

2590

Wii Spelkonsoll

- Det nya sättet att spela
- Rörelsekänsliga handkontroller gör dig till en aktiv del i spelet
- Möjligheterna är oändliga och precisionen imponerande

Art nr: WIININTENDO

2990

Xbox 360 Premium

- 20 GB hårddisk
- Trådlös handkontroll
- Xbox 360 headset med mikrofon
- Komponentkabel för HD

Art nr: X360B4J00102

*För mer specifikationer besök www.pccity.se

STOCKHOLM

Infra City, Kanalvägen 1b.
Mån-fre 10-20, lör 10-17,
sön 11-17.

LINKÖPING

Tornby, vid El-giganten.
Mån-fre 10-20, lör 10-17,
sön 11-17.

STOCKHOLM

Sickla, vid ICA Kvantum.
Mån-fre 10-20, lör 10-17,
sön 11-17.

HELSINGBORG

Väla, vid COOP.
Mån-fre 10-20, lör 10-17,
sön 11-17.

STOCKHOLM

Täby, Arninge vid El-giganten.
Mån-fre 10-20, lör 10-17,
sön 11-17.

VÄSTERÅS

Hälla, vid IKEA.
Mån-fre 10-20, lör 10-17,
sön 11-17.

STOCKHOLM

Barkarby vid IKEA.
Mån-fre 10-20, lör 10-17,
sön 11-17.

JÖNKÖPING

A6 Köpcenter, vid IKEA
Mån-fre 10-20, lör 10-17,
sön 11-17.

UPPSALA

Boländerna, vid IKEA.
Mån-fre 10-19, lör 10-17,
sön 11-17.

10990

IMAC 20" 2,0 Ghz

■ Processor: Intel® Core 2 Duo T7300 (2,0 GHz) ■ Operativsystem: Mac OS X Leopard
 ■ Internminne: 1 GB ■ Hårddisk: 250 GB ■ Optisk lagringsenhet: DVDRW Super-multi
 ■ Skärm: 20" Wide ■ Grafikkort: ATI Radeon HD2400 XT med 128MB GDDR3
 ■ Övrigt: Nätverkskort, WLAN, Webcam, Bluetooth, FireWire(400 & 800), Fjärrkontroll mm

Art nr: IMACMA876

9990

MACBOOK 13,3" 2,0 Ghz

■ Processor: Intel® Core 2 Duo T7300 (2,00 GHz) ■ Operativsystem: Mac OS X Leopard
 ■ Internminne: 1 GB ■ Hårddisk: 80 GB ■ Optisk lagringsenhet: CDRW- DVD läsare Combo
 ■ Skärm: 13,3" Wide ■ Grafikkort: Intel GMA X3100 upp till 144MB delat med RAM
 ■ Övrigt: Nätverkskort, WLAN pre-N, WebCam, Bluetooth, FireWire

Art nr: MACBMB0615BW

599

Norton för Mac

■ Norton antivirus 11.0 till Mac
 ■ Söker upp och tar bort eventuella virus ■ Skydda din dator nu!

1190

Mac OS X Leopard

■ Nya operativsystemet Mac OS X Leopard innehåller fler än 300 nya funktioner

11990

MACBOOK 13,3" 2,2 GHZ

■ Processor: Intel® Core 2 Duo T7500 (2,20 GHz) ■ Operativsystem: Mac OS X Leopard
 ■ Internminne: 1 GB ■ Hårddisk: 120 GB ■ Optisk lagringsenhet: DVDRW dual layer
 ■ Skärm: 13,3" Wide ■ Grafikkort: Intel GMA X3100 upp till 144MB delat med RAM
 ■ Övrigt: Nätverkskort, WLAN pre-N, WebCam, Bluetooth, FireWire

Art nr: MACBMB0625BW

12990

IMAC 20" 2,4 Ghz

■ Processor: Intel® Core 2 Duo T7700 (2,4 GHz) ■ Operativsystem: Mac OS X Leopard
 ■ Internminne: 1 GB ■ Hårddisk: 320 GB ■ Optisk lagringsenhet: DVDRW Super-multi
 ■ Skärm: 20" Wide ■ Grafikkort: ATI Radeon HD2600 PRO med 256MB GDDR3
 ■ Övrigt: Nätverkskort, WLAN, Webcam, Bluetooth, FireWire(400 & 800), Fjärrkontroll mm

Art nr: IMACMA877

15990

IMAC 24" 2,4 Ghz

■ Processor: Intel® Core 2 Duo T7700 (2,4 GHz) ■ Operativsystem: Mac OS X Leopard
 ■ Internminne: 1 GB ■ Hårddisk: 320 GB ■ Optisk lagringsenhet: DVDRW Super-multi
 ■ Skärm: 24" Wide ■ Grafikkort: ATI Radeon HD2600 PRO med 256MB GDDR3
 ■ Övrigt: Nätverkskort, WLAN, Webcam, Bluetooth, FireWire(400 & 800), Fjärrkontroll mm

Art nr: IMACMA878

Collect @ Store

Vad sägs om att få dina produkter samma dag som du lägger order? Med **Collect@Store** har du som bor nära ett av våra 9 varuhus möjligheten att få dina produkter samma dag som du beställer dom på vår hemsida. Kryssa bara för **Collect@Store** som leveransalternativ. Sen är det bara att åka till varuhuset för att hämta produkten! Enda förutsättningen är självklart att varuhuset du valt har produkten i lager.

Om inte så skickar vi hem produkten åt dig med posten.

PCU6073 Vi reserverar oss för eventuella bild- och korrekturfel. Priserna gäller så länge lagret räcker dock längst tom 31/2 2008.

Handla online på Europas största datorkedja!

www.pccity.se

PC CITY
Computer Superstore

LÄCKRA DESIGN

– så bra är de nya coola modellerna!

Allt fler vill ha en kombination av läckert och praktiskt när de köper dator. Men hur bra är designdatorerna egentligen? Vi har samlat ihop de åtta mest spännande bidragen i designligan, hårdtestat och låtit en designer tycka till om utseendet.

I takt med att mobilnäten byggs ut och allt fler platser täcks av trådlösa nätverk, förändras vårt datoranvändare. Vi köper allt färre stationära dunderklumpar, och väljer allt oftare i stället att sitta och jobba, eller spela, på kaféer och andra offentliga platser. Och då blir plötsligt datorns utseende lika viktigt som för andra prylar så som mp3-spelare, telefoner och gps-navigatorer.

Det här är en trend som i princip alla till-

Text: Fredrik Granlund

E-post: fredrik.granlund@idg.se

verkare har anammat. För några år sedan såg alla bärbara datorer nästan likadana ut. I dag gäller det att sticka ut så mycket som möjligt.

Vad är det då man får med en designad dator som man inte får med en vanlig stormarknadsburk? Egentligen är frågan fel ställd. Även om trenden med mer design hos bärbara datorer är ganska ny så är det just stormarknaderna som är målet. Det är inte längre företag och institutioner som är de stora kundgrupperna, det är vanliga konsumenter – samma konsumenter som letar efter en snygg platt-tv som passar in i vardagsrummet, eller ett kylskåp i polerad aluminium.

Designen blir helt enkelt viktigare i vardagen. Och i och med det kommer priserna på lite sikt att bli lägre. Eller rättare sagt; de gamla fyrkantiga tråkdatorerna kommer att försvinna.

I det här testet har vi koncentrerat oss på datorer som verkligen sticker ut i mängden på olika sätt. De har lite bättre prestanda än snittet (utom Dells bidrag som sticker ut på flera sätt) och kostar en extra slant. Och vill du ha något som skiljer sig från mängden är det vad du får betala.

Vi har också med en Apple-dator i testet, och den får ett högt betyg. Det kanske är förvånande i en pc-tidning, men faktum är

DATORER

Designexperten: "Formen en del av funktionen i moderna hem"

Vi bad David Frenkiel, redaktör på inredningstidningen Elle Interiör, att tycka till kring våra testade datorer.

– Pylarna hemma måste passa med varandra, säger han och pekar förklarande med hela handen kring linjer från dörrkarmar och tavlor på redaktionen. Allt måste vara harmoniskt.

Tiden då vi köpte ny teknik just

för att det är ny teknik är borta, menar han. Det är inte teknik vi jagar längre, utan en funktion. Och i moderna hem blir formen en del av funktionen.

– Själv har jag hellre en sober tv-apparat hemma som inte skriker ut sin närvaro, än ett teknikmonster med extra allt, massor av kontakter och så. Det är viktigare med harmoni. ■

Blä!
Tilltalar mig inte alls.

Lovande.
Inte så tokig.

Hurra!
Den här gillar jag.

att den passar förvånansvärt väl in. Den är fena på Windows Vista och presterar bättre än flera av sina pc-kusiner. Dessutom får du två datorer i en. Håll bara ned alt-tangenten när du startar om så byter du operativsystem till Mac OSX. Vi gjorde några högst inofficiella tester när vi ändå hade en MacBook Pro i testlabbet, och den går snabbare i macläget. Våra filter i Photoshop 9 gick 20 till 30 procent snabbare. Att rippa musik gick också lite snabbare. Inte mycket, men lite grann.

Dock gick det inte att göra i vårt vanliga

testprogram Easy CD-DA, som inte finns till Mac, utan i Finder – själva skalet till operativsystemet.

För mig är kvalitetskänslan viktig. Plastlock som buktar inåt, tangentbord som böjs när man skriver och ekande plastskal är egenskaper jag inte gillar. Varför göra en bärbar dator större än nödvändigt? Även här är Apple en föregångare. Deras datorer är kompakta och tar inte upp mer plats i väskan än absolut nödvändigt (att det krävs 21 borttagna skruvar för att byta hårddisk är en annan femma).

Här gör dock även de andra designdatorerna ett gott intryck. Speciellt HP:s

maskin är riktigt kompakt och föredömligt liten att ha med sig.

Vilken dator ska du välja då? Det är det fina. Med så många olika designinriktningar och så många komponentval är möjligheterna oändliga. Gillar du det monstruösa och den vulgära är Dell XPS ett bra val. Vill du sälla dig till en växande skara designmedvetna reklamare och journalister väljer du en Apple. Vill du ha något mer diskret, men något som ändå sticker ut, väljer du HP. Är du traditionalist, men gillar det sobra och klassiska är Lenovo inget dåligt val. ■

På nästa sida: 4 av de testade datorerna

Strama Macbook ett föredöme

Det spelar ingen roll hur hårdnackat Windows-frälst du är. Apple är världens tredje största datortillverkare – oavsett operativsystem. Bara HP och Dell tillverkar och säljer fler bärbara datorer. Och med nya OS X Leopard ingår

Bootcamp som standard – du kan alltså installera Windows XP eller Windows Vista och använda din Mac som en pc om du skulle vilja det. Och faktum är att den är riktigt bra på att leka pc. Vår testmac, Apple Macbook Pro 17 tum, lägger sig på andra plats i prestandamätningarna. Bara Dells monstermaskin är snabbare. Och det är i första hand 3d-grafiken som skiljer sig åt. Dubbla grafikkort med sli-koppling går helt enkelt inte att matcha med ett enda kort. Men prisskillnaden är därefter – runt 4 000 kronor. För att kunna jämföra alla mät-

David Frenkiel tycker:

– Det här är på något sätt facit. Alla krångliga knappar är borta. Den enda knappen är startknappen, och den begriper man ju. Ingenting stör harmonin, – så otroligt enkelt! Men jag undrar vad som händer med den i nästa generation. Jag tror att den blir tunnare.

Smidig. Datorn öppnas med knappen på fronten.

Ensam. Den enda knappen är start-knappen.

ningar med de övriga maskinerna i testet var det precis så vi gjorde. Vi installerade Windows Vista Home Premium, den vanligaste hemversionen av Vista, och körde alla tester där. Värt att tänka på är att du behöver köpa en Windows-licens separat. Bara för att Apple stödjer Windows innebär det inte att du får Windows på köpet.

1 2 3 4 5 6 **7** 8 9 10

Asus – liten i läderkläder

Där de andra tillverkarna, Dell undantaget, i princip bara bygger nya datorlådor kring gamla beprövade hårdvarulösningar tar Asus steget fullt ut. Deras designdator, Asus U1E P005E, är liten, extremt liten faktiskt, och har skinnklädsel på insidan. Dessutom, för att spara vikt, har den ingen inbyggd dvd-spelare. Det följer visserligen med en

spelare, men den ansluts till en av datorns usb-portar.

Och det fungerar ju förstås, även om det är lite krångligt med externa enheter när man är ute och reser. Men med det viktigaste lagrat på usb-minnen till exempel, blir det kanske inget stort problem. Som vanligt

David Frenkiel tycker:

– Rena, fina linjer. En liten dator som är lätt att bära med sig. Men det här krokodilskinnet eller vad det ska föreställa är för mycket. Det kunde man ha plockat bort.

Läder. Insidan är klädd i skinn.

Sober. Datorn är svart med aluminiumdetaljer.

innebär storleken att datorn blir långsam. Ett litet chassi kräver strömsnåla komponenter för att inte överhettas. Det visar sig tydligt i testet. Videokonverteringen går i snigelfart, och datorspel kan du glömma. Om det passar med din prioritering i avseendet vikt och prestanda kan bara du avgöra. I sin klass, den ultraportabla, är priset riktigt lågt.

1 2 3 4 5 **6** 7 8 9 10

32 800:-

Giganternas gigant klarar allt

Det är svårt att hitta ord som korrekt beskriver Dell XPS. Orden "hef-faklump", "mammut" och "best" flimrar förbi ögonen, men fastnar inte. Det är giganternas gigant – en dator som har precis allt du någonsin önskat. Designen

David Frenkiel tycker:

– Hu, den är gräslig. Som en stor Hummer med dekaler överallt. I ett ungdomsrum kanske det fungerar, men knappast i ett klassiskt svenskt folkhem. Den här datorn är verkligen hemsk på alla sätt.

är bisarr, på gränsen till vulgär. Här finns lysande paneler, blinkande lysdioder och underbelysta knappar. I styrprogrammet som hör till kan du dessutom ställa in att alla dessa lampor ska blinka eller snurra runt i olika mönster. Det är lite Clockwork Orange möter Full metal jacket över maskinen.

Först och främst är den en speldator. Två sli-kopplade grafikkort ger närmast utomjordiska spelprestanda, men den suveräna skärmen tillsammans med det faktum att den blinkande cirkusen går att stänga av gör den ytterst lämpad även för jobb-sammanhang.

Pekdon. Styrplatta med dubbla knappar.

Spela upp. Knappar för att styra ljud och bildklipp.

Nackdelen är förstås prislappen. Och om du ändå väljer att lägga drygt 30 000 på en bärbar dator – se till att köpa mer minne redan från början. Kör du Windows Vista tjänar du en hel del prestanda. Dell tar 2 890 kronor extra för totalt 4 GB. Svindyrt även det, men som sagt, har du råd med datorn har du råd med minnet.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

14 000:-

Klockren bärbar för pojkrummet

Jag måste erkänna att jag är en smula förvånad. Fujitsu Siemens förknippas ofta med anonyma bärbara datorer för företag, men Fujitsu Siemens Amilo Si 2636-23P är en maskin med rejäl vill ha-faktor. Temat är spindelmannen. Locket täcks av Spindelmannen 3-motiv. Men det är inte bara utanpåverket

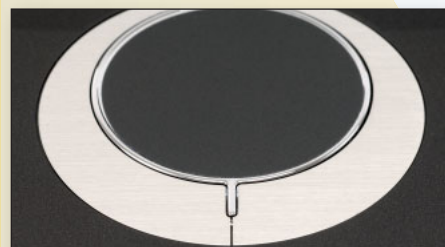
som har fått sig en ansiktslyftning. Insidan hänger med i formspråket. Styrplattan och knapparna är special med spindelkänsla.

David Frenkiel tycker:

– Den runda styrplattan är snygg, men i övrigt är det ingen dator jag skulle köpa. Den är överdesig-nad och platsar nog bäst i pojkrummet. Den skriker efter uppmärksamhet.

Datorn har en inbyggd webbkamera med ett mekaniskt linsskydd. Vill du vara anonym skjuter du bara för skyddet så kan du vara säker på att ingen ser dig. En e-sataport gör att du kan koppla in snabba externa

Spindelkänsla. Rund styrplatta och unika knappar.

Rött. Det röda chassit följer med in under locket.

hårddiskar, och en hdmi-kontakt gör det enkelt att koppla datorn till din platta tv.

Prestandamässigt får datorn klart godkänt, men någon speldator är det inte. Som film-dator är den däremot utmärkt, hdmi gör det ju enkelt att koppla den till tv-apparaten.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

På nästa sida: Fler testade datorer

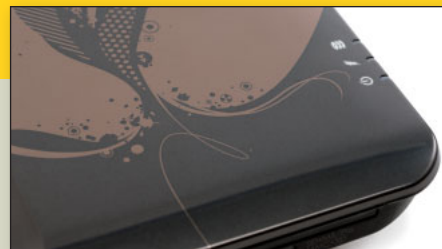
► Gedigen HP i pianolack

Ett läckert utseende hänger inte på omåttliga utsvävningar eller kitschiga referenser. Det kan lika gärna hänga på enstaka detaljer, på måttfullhet eller en diskret medveten design. HP:s Pavilion dv2500 är elegant formgiven i svart pianolack, med ett läckert mönsterlackat lock och ett tjugigt inre. Den svarta lacken står i kontrast till mörka aluminiumpaneler, allt formlackat på samma sätt som locket. Till och med nedsänkningen av styrplattan och styrknapparna är snyggt gjort.

Det är riktigt läckert – en bra korsning av praktisk utformning och designelement. Vill du ha en prisvärd dator utan att ha

David Frenkiel tycker:

– Det är ju snyggt. Jag tror att man kommer att titta mer på mönstret än vad HP tänkt sig. Bäst är att den är så gedigen; tung i förhållande till sin storlek. Dessutom är den elegant inuti.

Mönster. Locket har ett modernt och elegant motiv.

Snygg detalj. Styrplattan är fint nedsänkt.

några högre krav på spelprestanda är det här en utmärkt och snygg dator med klart godkända prestanda. Speciellt bildhanteringen i Photoshop går snabbt. Det här är dessutom den mest kompakta datorn i testet. Den känns tung och gedigen utan att ta upp onödigt utrymme i ryggssäcken. Lysande!

1 2 3 4 5 6 **7** 8 9 10

Sober Lenovo bra på 3d-grafik

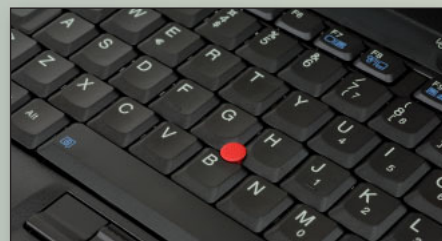
Lenovo:s hela designlösning går ut på att göra framsidan lite avrundad. För ett företag som ärvt hela sin produktionsprocess från IBM är det kanske ett stort steg – normalt är deras datorer närmast perfekta tredimensionella rektanglar – men i det här sammanhanget känns det lite fattigt. Att det är en robust dator råder det däremot inga tvivel om, och höga prestanda gör det här till en bra dator att jobba på. Men klivet till HP:s

elegans är långt, och likaså till Dells lite mer vulgära designfilosofi.

Prestandamässigt förvånar Lenovo T61p

David Frenkiel tycker:

– Oj, vad nittiotall! Allt är helt fyrkantigt. Men allvarligt talat, det är inte så dumt. Locket är matt och sobert. Ytan är fin och mjuk. Inuti är den ful och otidsenlig, men utsidan är häftig.

Retro. Form och tangentbord andas nittiotall.

Svart. Färgen är svart och gångjärnen i borstad stål.

NH38PSW/NH38PMS. Grafikprestanda är riktigt bra för en bärbar dator, och du kan utan vidare spela ganska tunga 3d-spel på den. Det känns en smula ovant för ett märke som traditionellt sett har legat lågt när det gäller 3d-grafik.

Trots det är prisslappen en smula hög för den prestanda du får. Andra märken ger fortfarande mer för pengarna.

1 2 3 4 5 6 **7** 8 9 10

Med på PCFÖRALLA
se

Läs mer om hur
du väljer rätt
bärbar dator
på sidan 86!

Klen läckerbit från LG

LG har ända sedan man började med bärbara datorer satsat mycket på utseende och känsla. Benvita tangentbord som hör till marknadens bästa (för övrigt viktigare än man kan tro om man skriver mycket), svart pianolack och svarta skärm-tytor gör datorn behaglig att arbeta med. Modellen Z1 R-200 har

dessutom en extra skärm på lockets utsida för att komma åt viktiga funktioner när locket är stängt. Bortsett från mediaspelaren är det egentligen bara mejlfunktionen som är ens på gränsen till praktisk. Prestandamåttet är datorn en katastrof. Nästan en hel

David Frenkiel tycker:

– Den här hamnar högt upp på skalan. Den är föredömligt liten men varför är den så tjock? Det är snyggt med svart och vitt, och designen är minimerad. Men vad är grejen med de här grälla kontakterna och fläktutblåsen på sidan?

BÄRBARA MED KLASS

Dubbelt upp. Det finns en extra skärm på locket.

Vitt. Insidan är vit med en panel av färgade lapor.

kvart för att konvertera en filmsnutt från en videokamera till svcd-format är helt oacceptabelt och Photoshop-jobbet tar dubbelt så lång tid som hos konkurrenterna. Dessutom är grafikresultatet uselt. Snygg design i all ära, men nästan 12 000 kronor är mycket pengar, och man bör få mer krut under huven för den investeringen.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Rejäl Zepto för den kräsne

Svenska Zepto hakar på designtrenden med sin modell Znote 6324W. På utsidan är den elegant vit utan att på något sätt kännas vulgär – den är bara sober. Insidan är även den vit, med en snygg aluminiumpanel för alla snabbknappar och strömbrytare. Något som verkligen bidrar till kvalitetskänslan är att chassit är helt stumt. Trycker man på vilken plastyta som helst på andra datorer buktar chassit inåt en

smula. Det gör det inte här. Allting är helt stumt, vilket känns gediget och hållbart. Det är enormt viktigt.

David Frenkiel tycker:

– Den är fin. Men grejerna på sidorna stör helhetsintrycket lite. Det är fläktutblås och färgglada kontakter och sånt. Varför designar de inte bort dem? Dessutom är datorn alldeles för tjock.

Snabbt. Aluminiumpanel för snabbknapparna.

Stilrent. Datorn går i färgerna vitt och grått.

Prestandan får utan vidare godkänt, och du kan använda den som spelmaskin om du inte har högt ställda krav. Men då är det å andra sidan bara Dell-maskinen som går ur striden med flaggan i topp.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

På nästa sida: Jämför detaljerna

	Apple MacBook Pro 17 tum	Asus U1E P005E	Dell XPS M1730	Fujitsu Siemens Amilo Si 2636-23P
Tillverkare/kontakt	Apple, 020-120 99 71, www.apple.se	Asus Nordic, 08-588 989 00, www.asus.se	Dell, www.dell.se	Fujitsu Simens, 08-588 882 00, www.fujitsusiemens.se
Processor	Intel Core 2 duo (T7700), 2,4 GHz	Intel Core 2 duo (U7500)	Intel Core 2 Extreme, 2,8 GHz (fyra kärnor)	Intel Core 2 Duo (T7500)
Minne	3 GB <i>Störst minne</i>	2 GB	2 GB	2 GB
Kretsuppsättning	Apple	Intel GM965 Express	Dell	Intel 965PM
Grafikkort	Nvidia Geforce 8600M GT	Intel GMA X3100	2 x Nvidia Geforce Go 8700M GT (sli-kopplade)	Intel GMA X3100
Hårddisk	160 GB	100 GB	320 GB	250 GB
Dvd-brännare	8x dvd-rw (dl), slot-in	3x dvd-rw (dl) - extern via usb	8x dvd-rw	8x dvd-rw (dl)
Nätverkskort	10/100/1000 Ethernet + 802.11 a/b/g/n	10/100 ethernet + 802.11 a/b/g/n	10/100/1000 ethernet + 802.11 a/b/g	10/100/1000 Ethernet + 802.11 a/b/g/n
Utgångar	3 st usb 2, dvi (vga-adaptar medföljer), firewire 400/800, ljud in, ljud ut, rj45, expresscard	4 st usb 2, vga, firewire, expresscard, ljud ut, ljud in, rj45, modem	4 st usb 2, dvi, firewire, rj45, s-video, kortläsare, expresscard, ir, 2 x ljud ut, ljud in	3 st usb 2, firewire, e-sata, hdmi, rj45, expresscard, ljud ut, ljud in, spdif, kortläsare
Storlek (b x d x h)	39 x 26 x 2,6 cm	28 x 19 x 3 cm	41 x 30 x 5,5 cm	33 x 25 x 3,7 cm
Bildskärm	17 tum, 1 920 x 1 200 pixel	11,1 tum, 1 366 x 768 pixel	17 tum, 1 920 x 1 200 pixel	13,3 tum, 1 280 x 800 pixel
Operativsystem	Mac OS X Leopard	Windows Vista Business	Windows Vista Ultimate	Windows Vista Home Premium
Garanti	1 år	2 år	1 år	2 år
Telefon- och mejlsupport	1 år	2 år	1 år	3 år <i>Längst support</i>
Cirkapris	28 000 kronor	15 600 kronor	32 800 kronor <i>Svindyr</i>	14 000 kronor
Batteritid	3 timmar 19 minuter	4 timmar 38 minuter	47 minuter	3 timmer 17 minuter
Vikt	3,1 kilo	1 kilo <i>Lättast</i>	4,9 kilo	2,3 kilo
+	Helt i aluminium.	Liten, skinnklädd.	Bra prestanda, underbar skärm.	Snygg, 3 års antivirus ingår.
-	Dyr.	Långsam.	Svindyr.	Långsam 3d-grafik.
Betyg	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Så gick vi till väga när vi testade datorerna

Urvalet. Vi bad alla tillverkare som hade möjlighet att delta skicka oss en dator de ansåg hade tonvikten på form och design.

Metod. Varje dator testades med ett antal vanliga program. 3d Mark 2003 används för att mäta datorns spelprestanda. Utöver 3d-testerna använder vi Photoshop, videokonverteringsprogrammet Tmpgenc, cd-rippningsprogrammet Easy CD-DA och musikredigeringsprogrammet Soundforge 8 för att mäta datorns prestanda. Alla värden räknas

samman enligt en speciell formel för att ge ett slutbetyg.

1. 3d Mark 03. Testet belastar i huvudsak grafikretsarna. Resultatet redovisas i 3d Mark-poäng.
2. Videokonvertering av en 2,6 GB stor videofil i dv avi-format till mpeg-1 med programmet Tmpgenc. Resultatet redovisas i minuter och sekunder. Belastar främst processorn.
3. Bearbetning av en 265 MB stor tiff-bild i

Photoshop 9. Redovisas i minuter och sekunder. Belastar framför allt primärminne och processor.

4. Rippning (konvertering från pcm till mp3) av vår referensskiva (Tom Jones' Greatest Hits) i programmet Easy CD-DA Converter. Resultatet i detta deltest redovisar vi i minuter och sekunder.

5. Konvertering mellan Microsoft wav-fil (280 MB) till mp3 i programmet Soundforge 8. Redovisas i minuter och sekunder.

BÄRBARA MED KLASS

HP Pavillion dv2500	Lenovo T61p NH38PSW/ NH38PMS	LG Z1 R200-D.CPSSV	Zepto Znote 6324W
HP, 08-524 910 00, www.hp.se	Lenovo, 08-793 10 00, www.lenovo.com/se/sv/	LG, 08-566 415 00, nordic.lge.com	Zepto, 040-601 31 00, www.zepto.se
Intel Core 2 duo (T7250), 2 GHz	Intel Core 2 duo (T7250), 2 GHz	Intel Core 2 duo (T7100), 1,8 GHz	Intel Core 2 duo (T7250), 2 GHz
2 GB	2 GB	2 GB	2 GB
Intel 965PM	Intel 965PM	Intel PM965	Intel 965PM
Nvidia Geforce 8400M	Nvidia Quadro NVS 140M	ATI Mobility Radeon X2300HD	Nvidia Geforce 8600M GT
160 GB	160 GB	160 GB	160 GB
8x dvd-rw (dl, lightscribe)	24x dvd-rw (dl)	8x dvd-rw (dl)	8x dvd-rw (dl)
10/100/1000 ethernet + 802.11 a/g/n	10/100/1000 ethernet + 802.11 a/b/g	10/100/1000 ethernet + 802.11 a/b/g	10/100/1000 ethernet + 802.11 b/g/n
2 st usb 2, vga, hdmi, vga, rj45, modem, s-video, ljud ut, ljud in, firewire, ir, expansionsport	3 st usb 2, vga, firewire, kortläsare, ljud ut, ljud in, rj45, modem	3 st usb 2, vga, firewire, ljud in, ljud ut, spdif, s-video, rj45, modem, kortläsare	4 st usb 2, vga, firewire, ir, expresscard, spdif, ljud ut, ljud in, kortläsare, modem, s-video
33 x 24 x 2,6 cm	36 x 26 x 3 cm	30 x 23 x 3,4 cm	34 x 25 x 2,7 cm
14,1 tum, 1 280 x 800 pixel	15,4 tum, 1 280 x 800 pixel	12,1 tum, 1 280 x 800 pixel	14,1 tum, 1 440 x 900 pixel
Windows Vista Home Premium	Windows Vista Business	Windows Vista Home Premium	Windows Vista Home Premium
2 år	1 år	2 år	2 år
2 år	1 år	2 år	2 år
13 600 kronor	19 400 kronor	11 500 kronor	15 900 kronor
3 timmar 23 minuter	3 timmar 41 minuter	4 timmar 2 minuter	3 timmar 2 minuter
2,4 kilo	2,6 kilo	1,9 kilo	2,4 kilo
Snabb bildhantering.	Snabb 3d-grafik.	Liten, elegant.	Kompakt, snabb 3d-grafik.
Inget för nyare spel.	Inte speciellt snygg, stöder inte 802.11 n.	Långsam 3d-grafik.	Långsam videokonvertering.

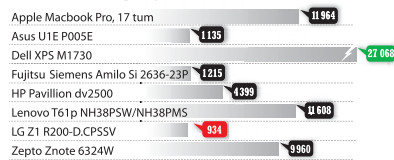
1 2 3 4 5 6 **7** 8 9 10

1 2 3 4 5 6 **7** 8 9 10

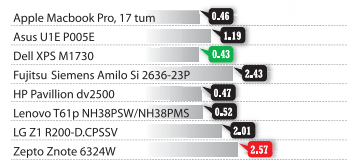
1 2 3 4 **5** 6 7 8 9 10

1 2 3 4 5 6 **7** 8 9 10

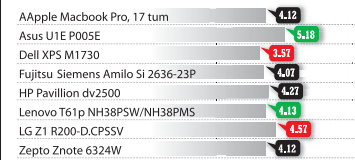
3D-GRAFIK poäng

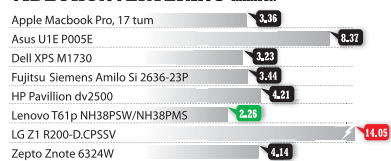
BILDBEARBETNING min.sek

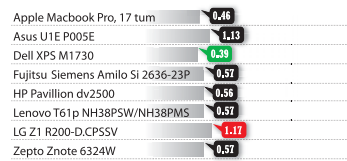
MUSIKKONVERTERING min.sek

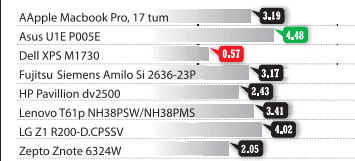
VIKONVERTERING min.sek

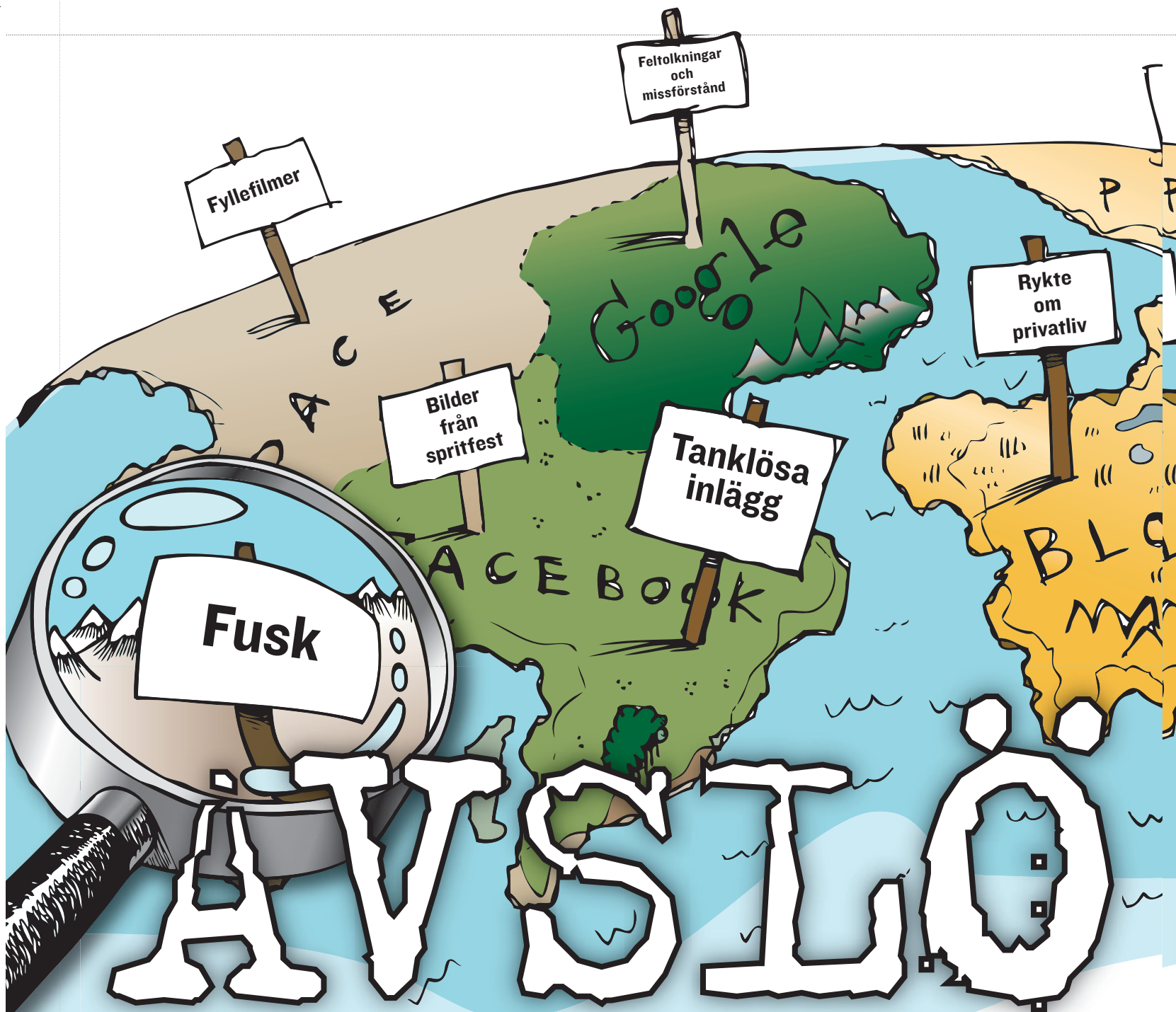

CD-KOPIERING min.sek

BATTERITID tim.min

Via nätet kan vem som helst

Din arbetsgivare, partner eller granne. Vem som helst som är nyfiken kan i en handvändning kartlägga dig på nätet. Och hitta saker du helst vill hålla hemliga. Vi guidar till hur du städar upp efter dig på internet!

Internet är som ett stort skyltfönster där allt du gör är till allmän beskådan. Den du är online är inte avskilt från den du är i verkliga livet. Ett drastiskt exempel: Den amerikanske historikern Taner Akçam stoppades i tullen vid sin ankomst till Kanada. Detta på grund av att tulltjänstemännen läst ett inlägg i Wikipedia där

Text: Lisa Gahnertz

E-post: pcfforall@idg.se

Taner Akçam stämplades som terrorist. Inlägget visade sig senare vara rent förtal.

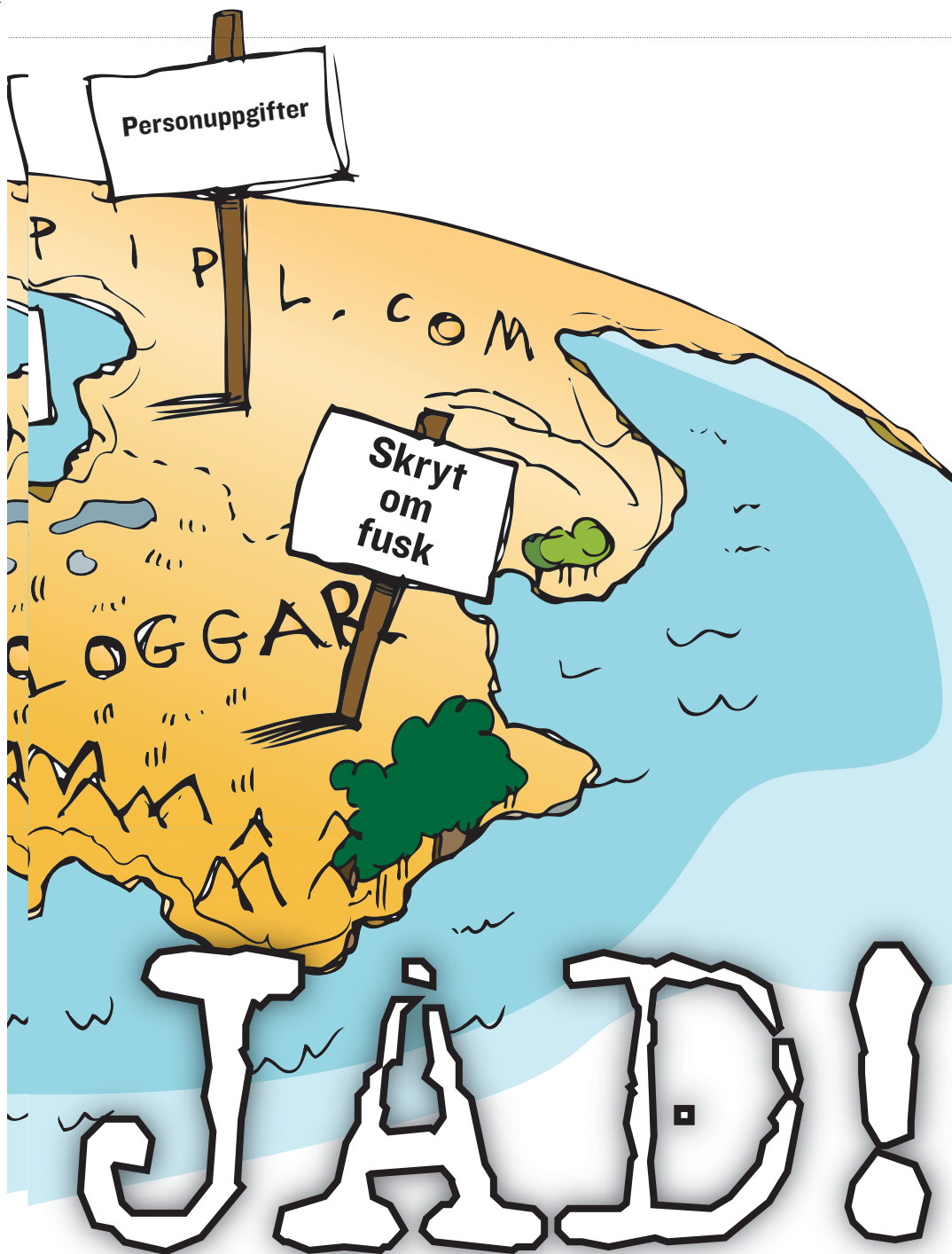
Men man behöver inte ta sig till andra sidan Atlanten för att se att den du är på nätet påverkar dig i livets alla möjliga situationer. En kille uppger att han inte fick nytt jobb eftersom arbetsgivaren läst i flickvännens blogg att hon inte ville flytta. Och en sjuksköterska menar att han inte fick förlängt vikariat på grund av att han varit kritisk mot arbetsgivaren i sin blogg.

– Man kan rent generellt säga att har du

någonting som du inte vill att hela världen ska få reda på så ska du inte publicera det på webben. Om det finns någonting som din mamma, din kompis eller din arbetsgivare inte ska veta, då ska du inte publicera det, säger Héléne Samuelsson som är jurist på Datainspektionen.

Olika teknik för identifikation

Facebook-bilderna där du halsar vodka ur flaskan. Blogginlägg där du luftar dina politiska åsikter. Ogenomtänkta kommentarer på

kartlägga dig

forum. Den person du är på nätet är kanske inte alltid är den du vill ge sken av att vara i verkligheten eller något hela din omgivning ska se.

– Att som 18-åring lägga upp en bild där du är på fest och dansar på bordet kanske är väldigt kul just då.

"Arbetsgivare har googlat på potentiella kandidater som jag har tagit fram"

Kristina Dahm, rekryteringskonsult på Manpower

Men det är inte lika kul 20 år senare när du söker ett chefsjobb eller ska bli politiker, säger Pär Ström, it-expert och integritets-

ombudsman på tankesmedjan Den nya välfärden.

Finns det information om dig på nätet så får du räkna med att vem som helst kan hitta det. Möjligheten att

Så rensar du upp efter dig

■ Vad hittar de stora sökmotorerna för information om dig? Gör en inventering. Glöm inte att kolla upp gamla forum du varit aktiv på och sök på både smeknamn och mejladresser. Blogginlägg eller kommentarer du ångrar kan du ofta radera i efterhand.

■ Brukar du använda ett smeknamn eller bloggar du anonymt? Får någon reda på det eller spårar dig via din ip-adress är du inte särskilt anonym längre. Tänk på vad du lämnar ut om dig själv, även när du skriver under pseudonym.

■ Var uppmärksam på vilka du har som kontakter på till exempel Facebook. Är det personer du litar på och vad vill du att de ska veta om dig? Vem som helst kan spara ned dina privata sidor, och då är de inte särskilt privata längre.

■ Om du inte själv kan ta bort saker, hör av dig till webbmastern eller företaget där sidan ligger och be dem om hjälp. Offentliga handlingar och tidningsartiklar är svåra att få bort.

■ Det är omöjligt att kontrollera vad andra personer skriver om dig. Men om det rör sig om rena lögnor eller smutskastning bör det polisanmälas.

■ Tänk efter före! Är dina bilder, blogg-inlägg eller kommentarer något du kan stå för även när du inte är i skydd av datorn?

Sagt och gjort. Bloggar, inlägg på debattsidor, kommentarer till artiklar eller Facebook-uppgifter. Kan du stå för vad du skrivit och bilder du lagt ut?

hitta uppgifter om dig blir allt mer sofistikerade. Trots att du använder smeknamn eller alias på nätet kan du kopplas samman med sidor genom ditt ip-nummer.

Program för att identifiera personer via deras ansikten är under uppbyggnad. Vissa sökmotorer, som www.pipl.com är specialiserade på att hitta uppgifter om personer. Är

På nästa sida: De städar åt dig

"Ryktesspridning är något vem som helst kan råka ut för"

ditt privata Myspace-konto registrerat i ditt eget namn dyker din sida till exempel upp där. Trots att du kanske inte ens nämner hela ditt namn på Myspace-sidan som är synlig för alla andra.

Förtal och ryktesspridning

Men det är inte bara saker du själv lägger ut som kan bli ett problem för dig. Gamla vänner kan bli ovänner och lägga upp bilder du helst av allt vill glömma, för att inte tala om hur lätt rent förtal kan spridas på nätet. Ryktesspridning eller ren svartmålning är något vem som helst kan råka ut för. Det har Magnus Bergström, it-säkerhetsspecialist på Datainspektionen, märkt av.

– Många tror att bara man har rent mjöl i påsen så har man inget att oroa sig för. Då brukar jag säga att det enda du i så fall behöver oroa dig för är huruvida andra har rent mjöl i påsen, säger Magnus Bergström.

Hur länge saker på internet kan ligga kvar är förmodligen obegränsat.

– Om något är publicerat eller bara kommunicerat på internet, så har du i någon mån avlämnat dig kontrollen över hur de här uppgifterna kommer att behandlas. Detta eftersom alla som får tillgång till de här uppgifterna kan göra vad som helst med dem, säger Magnus Bergström, och tillägger:

– Du kan inte säga att efter 20 år så finns de inte. Det kan du inte veta.

Arbetsgivarna googlar

Vilka slags uppgifter kan då ligga en person i fatet? Svaret är kort: vad som helst som andra kan uppfatta som anstötligt. Vad det är, kan vara nästintill omöjligt att avgöra.

Kristina Dahm är rekryteringskonsult på Manpower. Hon har märkt av att arbetsgivare googlat på potentiella kandidater som hon har tagit fram till ett jobb och frågat henne om saker de hittat. Men hon tror inte att det är lika vanligt förekommande som hon har märkt att det är bland arbetsgivare i USA. I alla fall inte än.

– Vi på Manpower bedömer inte folk efter namn, sexuell läggning, om de är engagerade politiskt eller kyrkligt. Kompetensen avgör, säger Kristina Dahm.

Även om hon aldrig skulle göra det själv, tror hon att det förekommer att arbetsgivare väljer bort människor med åsikter som är

laddade för dem själva. Allt på grund av fördomar.

Pär Ström har en liknande uppfattning.

– Det börjar bli så att rekryterare på större

"Bilderna från den vilda festen är inte lika kul 20 år senare när du söker ett chefsjobb"

Pär Ström, it-expert och integritetsombudsman på Den nya välfärden.

företag blir proffs på att hantera Google och på andra sätt få fram information om kandidater via internet. De kan förekomma som

medlemmar på Facebook och få tillgång till information som formellt är stängt för utomstående, säger han.

Rekryterare, anställda på din A-kassa eller Försäkringskassettjänstemän. Det finns inga garantier för att inte de kollar upp dig på nätet.

A-kassan har koll

Pär Ström ger ett exempel om en kvinna som fick ett brev från sin A-kassa. De ifrågasatte hennes anspråk på ersättning eftersom de läst hennes privata blogg. Där hade hon nämnt att hon gick en utbildning och det stred mot reglerna.

– Det är svårt att veta i förväg vad som kan vara känsligt och i slutändan skada en. I det

De skyddar ditt rykte

Det amerikanska företaget Reputation Defender har gjort en affärsidé av att sudda bort spåren du lämnar efter dig på nätet.

Det var under sitt sista år på Harvard som den nu 29-årige Michael Fertik fick idén till Reputation Defender. Det är ett företag som tar bort uppgifter om privatpersoner på internet som kan vara skadliga för dem i karriärs- eller privatlivet. Idén föddes när Michael Fertik läste om nätmobbning bland ungdomar. Han ogillade att flyktiga stunder av dumhet kunde förstöra för en människa under resten av livet.

– När vi var unga skrev man taskiga saker på papperslappar eller på väggarna, men det lämnade aldrig skolan och var inte permanent eller offentligt för vem som helst. I dag är väggarna

i stället internetsidor och det medför andra konsekvenser, säger han.

I oktober 2006 lanserades företagets webbsida. En vanlig kund är en yrkesverksam man eller kvinna mellan 25 och 60 år. Trots att företaget är baserat i USA har

de kunder över hela världen, till och med en handfull i Sverige.

Affärsidén är att vaska fram foton, kommentarer, blogginlägg, inlägg på diskussionsforum – kort sagt allt du, eller någon annan, lagt ut som rör dig som person. Sedan tas eventuella känsliga uppgifterna bort, i den utsträckning det är möjligt, efter kundens önskemål.

Exakt hur de hittar uppgifterna om en person är en affärshemlighet. Men Michael Fertik hintar om att det inte krävs mycket mer än ett program och kunskap om hur man söker för att kunna hitta en hel del information.

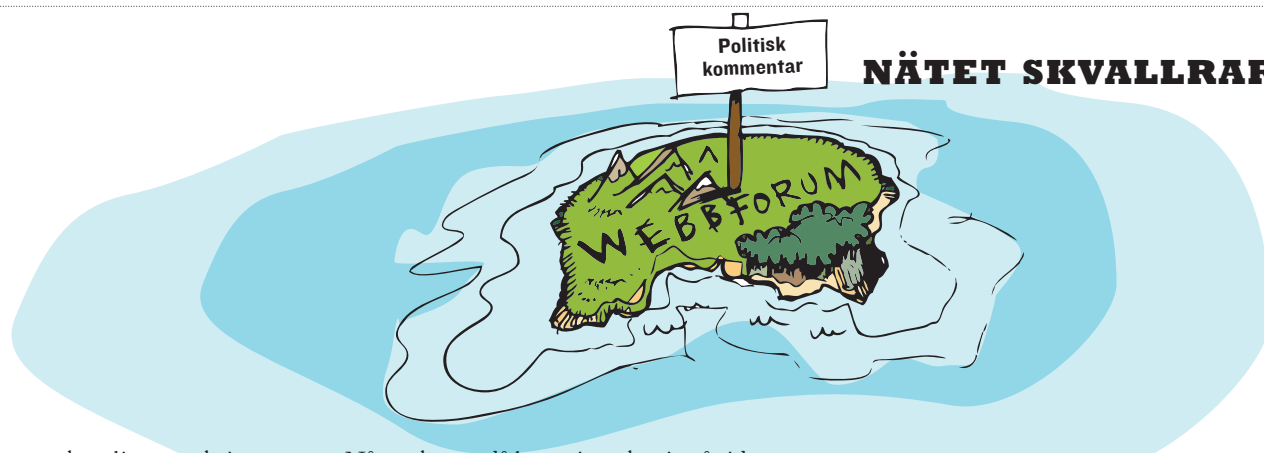

"Internet är som en tatueringssalong"

Michael Fertik, Reputation Defenders grundare

Sjukdomar och sexbilder

Ibland är det riktigt otäcka saker som kunder hör av sig om. En familj förlorade sin dotter i en bilolycka. Polisens bilder på hennes döda kropp läckte ut. Kort därefter spreds de över hela internet tillsammans

fallet var det ytterst känsligt att skriva att hon gick en utbildning, säger Pär Ström och fortsätter:

– Om du till exempel har maskat från jobbet eller fuskat med vabbandet så ska du definitivt låta bli att skryta med det på Facebook eller på bloggen.

Polisanmäl förtal

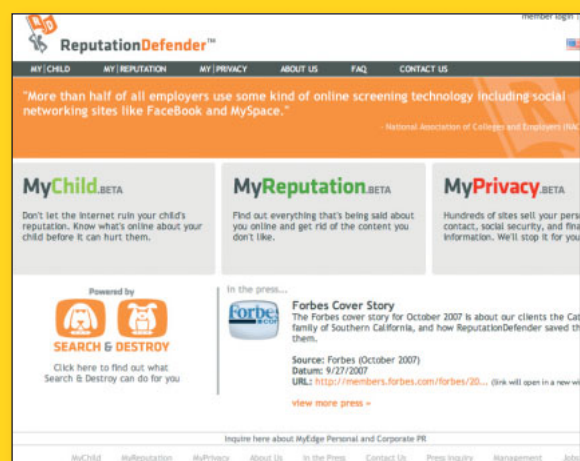
Det bästa sättet att slippa problem på grund av sin internetimage är att tänka efter innan du lägger ut något på webben. Men det finns sätt om du vill rensa upp efter dig.

– Du kan kontakta den som driver den server som sidan ligger på. Om de är snälla kan de ta ned sidan, säger Magnus Bergström på Datainspektionen.

Någon kan ändå ha tagit en kopia på sidan eller bilden, så det finns inga garantier att den inte kan dyka upp på nya ställen. Och även om en sida är borttagen så dyker den fortfarande upp som en cachad sida i sökmotorerna ett tag.

Så långt kan du kontrollera själv. Om någon däremot förtalar dig på nätet bör du ta tag i saken och göra en polisanmälan. Det kan nämligen bryta mot lagen och klassas som olaga hot.

Det påstås att det är självupptaget att googla på sitt eget namn. Men i en värld där gränsen mellan ditt digitala och verkliga jag är på väg att suddas ut, är det en bra idé att hålla koll på hur din internetimage framstår. ■

Utrekning. Reputation Defender serverar privatpersoner genom att rensa bort de ofördelaktiga saker som finns om dem på internet.

med sårande kommentarer om att hon förtjänade att dö.

Personangrepp och sexbilder är sådant som kunderna främst hör av sig om. Men det kan också vara privata saker. Sådant som lagts upp i tron att det skulle vara hemligt, eller när ens livssituation såg annorlunda ut.

– Vi hade en kund med bulimi. Hon skrev om det på ett anonymt forum för några år sedan. Men sedan köptes forumet av ett annat företag och de publicerade all information om vem som postat där. Hon hade svårt att få jobb och ville helt enkelt inte att det skulle vara allmänt känt, berättar Michael Fertik.

Att arbetsgivare söker efter uppgifter om

jobsökande eller anställda på nätet är mycket vanligt menar Michael Fertik. Enligt en undersökning erkänner mer än hälften av arbetsgivarna att de nekat någon ett jobb på grund av vad de hittat online.

Men Michael Fertik är snabb med att poängtera att även privatlivet kan bli lidande. Kanske vågar man inte satsa på att dejta en kille på grund av att hans kompis skämtsamt skrivit att han har herpes på hans Facebook-vägg.

– De som läser något de hittat om dig behöver ingen anledning att vänta tills motsatsen bevisats. Bara de är lite tveksamma så räcker det för att de inte ska våga satsa på dig, säger Michael Fertik.

Hans tips är att vara försiktig med att lägga ut sådant som du inte vill ska finnas kvar för evigt. Även, och kanske framför allt, på sociala nätverk där det räcker att någon kopierar en bild eller sida för att den ska kunna spridas. Det trots att du har varit noga med att bara låta dina vänner se din profil.

– Internet är som en tatueringssalong. Precis som när du skaffar dig en tatuering måste du tänka efter innan du lägger ut det: "Är det här något jag vill se om tio år?". ■

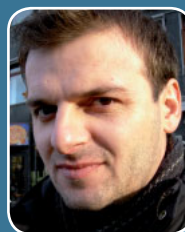
3 TYCKER TILL

Är du orolig för vad andra kan hitta om dig på internet?

Jenny Svensson, 28 år,
butikssäljare,
Göteborg

– Nej, tanken har aldrig slagit mig. Jag har själv valt vilka saker jag lagt ut och aldrig gjort något oroväckande. Jag känner mig trygg.

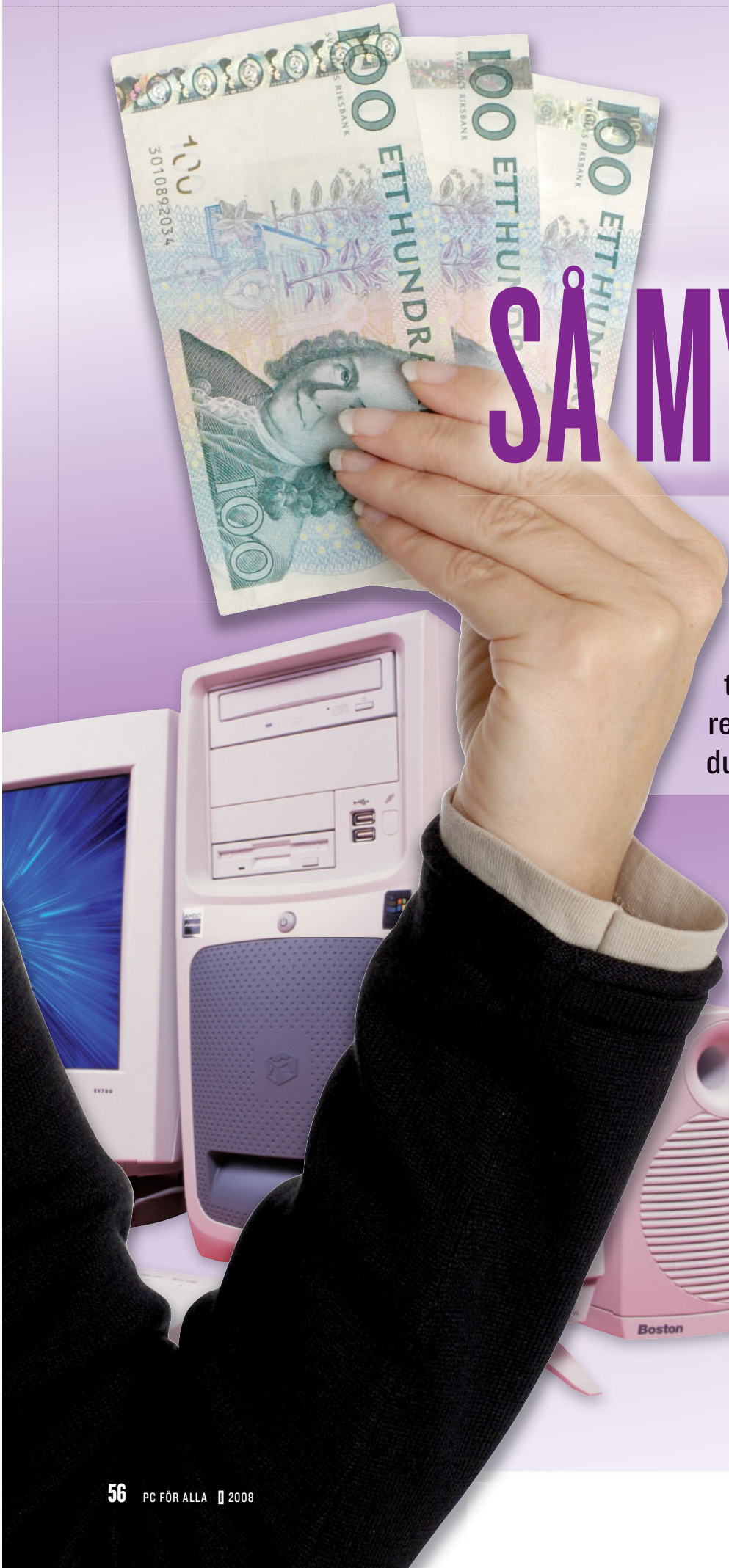
Haris Ibrovic, 34 år,
skattehandläggare,
Göteborg

– Ja, jag är statstjänsteman och vissa saker kan missbrukas så att man får oönskade samtal eller mejl.

Naomi Fürst, 24 år,
studerande, Göteborg

– Nej, jag har varit försiktig med vilken info som finns om mig av det som jag själv kan påverka. Ibland googlar jag på mitt namn för att hålla koll.

SÅ MYCKET ÄR

Även om datorer tappar snabbt i värde är inte din gamla pc värdelös. Det går att omvandla gamla it-prylar till pengar. PC för Alla har tagit reda på hur mycket du får om du säljer begagnat.

Så snart du sliter upp kartongen till din nyinköpta dator händer det något. Värdet sjunker som en sten. Ja, bara genom att datorn förvandlas från ny till begagnad försvinner uppåt en fjärdedel av det du betalade.

– Som datorägare är det här inte speciellt kul, konstaterar Gunnar Wilson på företaget IT-Auktion.

IT-Auktion säljer begagnade företagsdatorer genom traditionella auktioner i Stockholmsförorten Bromma. Gunnar Wilson har varit i branschen sedan 90-talet och har en unik erfarenhet när det gäller att värdera datorer. Och han intygar att datorer tappar snabbt i värde. Oerhört snabbt.

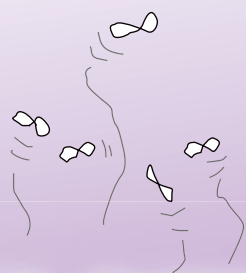
Lyx blir skrot

Naturligtvis kan värdet variera, men att datorn snabbt rasar i pris är det ingen tvekan om. Och det gäller alla typer av datorer. Tidens tand suddar snabbt ut skillnaden mellan svindyrt och tokbilligt. Det här är en viktig skillnad jämfört med exempelvis begagnade bilar. Medan en Mercedes från 1999 är betydligt dyrare än en jämgammal Skoda är skillnaden mellan 99 års lyxdator

Text: Martin Appel

E-post: martin.appel@idg.se

DIN GAMLA DATOR VÄRD

och standardburk försumbar. Båda är i princip värdelösa.

– Är en dator äldre än fem år har den som regel nästan inget värde, säger Gunnar Wilson.

Och den som tittar på radannonser på Blocket kan se att han har rätt. Datorpaket från början av 00-talet säljs för bara några hundralappar.

För köparen är det här förstås fantastiskt. En dator med några år på nacken fungerar nämligen utmärkt för enklare ordbehandling eller som klient i ett nätverk.

– Ja, du kan verkligen göra fynd om du köper begagnat, säger Gunnar Wilson.

Som säljare är det däremot betydligt tråkigare, men det är inget nytt problem. Vi har alltid sett samma kraftiga dipp de första tre åren för att sedan se hur värdeminskningen planar ut.

Gunnar Wilson säger att livslängden för datorer snarare har ökat de senaste åren. För även om nya datorer sjunker i pris har den praktiska betydelsen av att köpa nytt minskat. För den som inte sysslar med avancerade spel är skillnaden mellan en 2008:a och en 2005:a ganska liten. Skillnaden mellan en dator från 1998 och 1995 var däremot enorm.

Men det är förstås inte bara burken som har ett värde. Även skärmarna går att sälja – under förutsättning att de är platta.

– Tjockskärmar är ingen intresserad av längre, säger Gunnar Wilson.

Här spelar inte åldern lika stor roll. Skärmarna utvecklas inte på samma sätt som datorer och en välbehållen fyraåring kan vara nog så bra som en ny. I stället är det storleken som har betydelse i kombination med kvalitet.

Även skrivare går att sälja, men här är det viktigt att de fortfarande innehåller bläck

eller färgtoner. Eftersom skrivare är så billiga och bläcket är så dyrt är det ingen som vill köpa en tom gammal skrivare. Skrivare har blivit som gamla tiders Trabant-bilar, vars värde sägs ha fördubblats när de tankades.

Lockar samlare

Efter några år blir alltså en it-pryl värdelös, men det här är inte helt sant. Riktigt gamla datorer och program börjar nämligen få ett samlarvärde. På samma sätt som "värdelösa" frimärken och böcker säljs till höga priser kan även gamla prylar göra det.

– Det finns folk som vill köpa riktigt

gamla datorer eller disketter med exempelvis Windows 3.1 av nostalgiska skäl, säger Gunnar Wilson.

Precis som andra samlarobjekt kan även sådant som för den okunnige verkare helt värdelöst ge förvånansvärt mycket pengar om du säljer dem på rätt ställe.

Det kan med andra ord vara läge att surfa runt och kolla om det finns något samlarvärde i datorprylarna på vinden innan du går till återvinningscentralen eller säljer dem för en struntsumma.

Men hur gör man då för att sälja sin gamla dator? Ja, Gunnar Wilsons råd är klart – gör det själv på internet. Visst kan du vända dig till butiker som säljer gamla datorer, men med tanke på hur lite pengar det handlar om är det som regel inte värt att blanda in någon annan.

Rent juridiskt är det inga problem att sälja privat, och affären bygger om inte annat avtalas på att den som köper din dator gör det i befintligt skick. Som privatperson har du inte några garantiskyldigheter för de prylar du säljer.

Att rensa på vinden och sälja av lite gammal teknik kan med andra ord vara ett sätt att dryga ut kassan. Även om det svider i hjärtat att se hur lite de prylar du betalade 10 000 kronor för har blivit värda i dag. ■

På nästa sida: Kolla din dators värde!

"Är en dator äldre än fem år har den som regel inget värde"

Gunnar Wilson, IT-Auktion

HÄR SÄLJER DU DINA GAMLA IT-PRYLAR

	AllaAnnonser.se	blocket.se	eniro	Lokus	tradera.com
Adress	www.allaannonser.se	www.blocket.se	kopochsalj.eniro.se	www.lokus.se	www.tradera.se
Typ	Sökmotor som söker andra annonser sajter.	Radannonser	Radannonser	Radannonser	Nätauktion
Kostnad	Gratis för privatpersoner	20 kronor	Gratis	0-59 kr*	40 kr**
Antal datorannonser	9 000 st	4 300 st	1 300 st	1 100 st	400 st

* Inklusive annons i din lokaltidning. ** Avancerat provisionssystem, summan är beräknat på en pryl för 1 000 kronor.

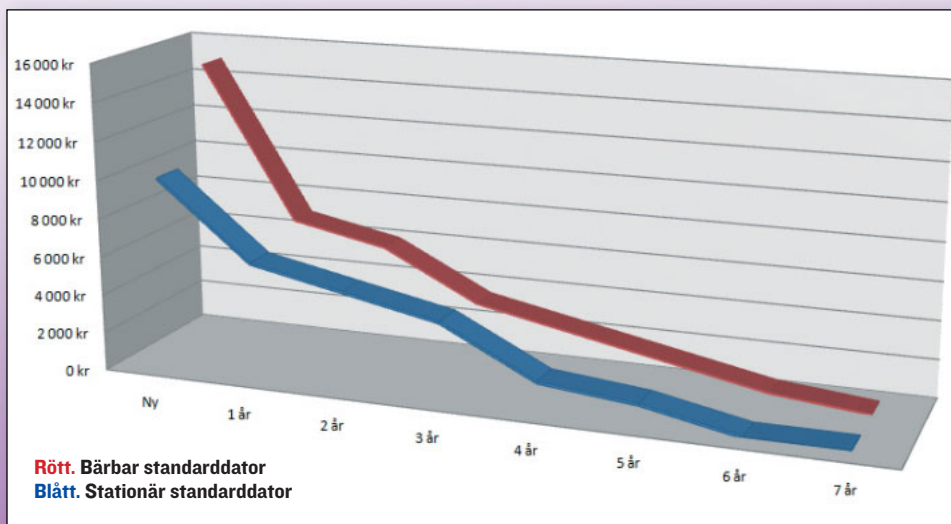
SÅ MYCKET ÄR DIN DATOR

– Kolla vår prislista innan du säljer

Hur mycket är egentligen en gammal dator värd? Hur mycket kan du få för din dator om du säljer den begagnat? Med hjälp av Gunnar Wilson på IT-Auktion och aktuella annonser på sajterna Blocket och Tradera har vi tagit fram en lista över vad gamla datorer är värda i dag.

Vår utgångspunkt har varit ett standardpaket med stationär dator och skärm för runt 10 000 kronor respektive en vanlig bärbar dator för cirka 15 000 kronor. I listan ser du även priset för en del vanliga datortillbehör.

Naturligtvis bör vår sammanställning tas med en stor nypa salt. Mycket beror på datorns skick, men också tillfälligheter. Hittar du rätt köpare kan du förstås få mer medan du kan ha otur och helt misslyckas med att sälja den.

Prisras. När du köper en ny dator rasar priset snabbt. Efter ett par år har värdet halverats och när den har blivit sex till sju år har den nästan inget värde. Det visar PC för Allas sammanställning.

Datorpaket

	Exempel	Nypris	Värde i dag
6 år och äldre	Processor: AMD K6 200 MHz. Internminne: 16 MB. Hårddisk: 2 GB. Skärm: 14 tum crt.	10 000 kr	0 kr
5 år	Processor: AMD Athlon XP 1,8 GHz. Internminne: 256 MB. Hårddisk: 80 GB. Skärm: 19 tum crt.	10 000 kr	1 000 kr
4 år	Processor: Intel Celeron 2,4 GHz. Internminne: 256 MB. Hårddisk: 80 GB. Skärm: 17 tum platt.	10 000 kr	1 500 kr
3 år	Processor: AMD Athlon 64 3 GHz. Internminne: 256 MB. Hårddisk: 128 GB. Skärm: 17 tum platt.	10 000 kr	4 000 kr
2 år	Processor: AMD Athlon 64 3 200 MHz. Internminne: 512 MB. Hårddisk: 160 GB. Skärm: 19 tum platt.	10 000 kr	5 000 kr
1 år	Processor: AMD Athlon 64x2 3 600 MHz. Internminne: 1 GB. Hårddisk: 250 MB hårddisk. Skärm: 22 tum.	10 000 kr	6 000 kr

Bärbar dator

	Exempel	Nypris	Värde i dag
7 år och äldre	Processor: Pentium 150 MHz. Internminne: 24 MB. Hårddisk: 1 GB. Skärm: 11 tum.	15 000 kr	0 kr
6 år	Processor: Intel Celeron 800 MHz. Internminne: 128 MB. Hårddisk: 10 GB hårddisk. Skärm: 13 tum.	15 000 kr	500 kr
5 år	Processor: Pentium M, 1,4 GHz. Internminne: 256 MB. Hårddisk: 40 GB hårddisk. Skärm: 14 tum.	15 000 kr	1 500 kr
4 år	Processor: Pentium M, 1,4 GHz. Internminne: 512 MB. Hårddisk: 40 GB hårddisk. Skärm: 14 tum.	15 000 kr	2 500 kr
3 år	Processor: Pentium M 760, 2 GHz. Internminne: 512 MB. Hårddisk: 60 GB hårddisk. Skärm: 15 tum.	15 000 kr	3 500 kr
2 år	Processor: Pentium M740, 1,8 GHz. Internminne: 1,2 GB. Hårddisk: 120 GB. Skärm: 12 tum.	13 000 kr	6 000 kr
1 år	Processor: Intel Core 2 Duo, 1,66 GHz. Internminne: 2 GB. Hårddisk: 320 GB. Skärm: 17 tum.	15 000 kr	7 000 kr

VÄRD

Skärmar

Skärmar	Exempel	Nypris	Värde i dag
Crt-skärm	Hansol 17 tum	1 500 kr (1998)	0 kr
Platt 14 tum	Princeton DPP500	10 000 kr (1999)	400 kr
Platt 15 tum	Samsung Syncmaster 151S	4 500 kr (2003)	500 kr
Platt 17 tum	Viewsonic Vx715	4 300 kr (2005)	700 kr
Platt 19 tum	Samsung Syncmaster 950B	3 800 kr (2006)	1 000 kr
Platt 20 tum	Asus MW201U	3 600 kr (2007)	1 200 kr

Skrivare

	Exempel	Nypris	
Bläckstråle – äldre än 3 år	HP Deskjet 720C	2 600 kr (1998)	0 kr
Bläckstråle – 3 år och yngre	Canon Bubble Jet i865	2 200 kr (2004)	100 kr
Allt i ett – äldre än 3 år	HP Officejet 710	5 900 kr (1999)	0 kr
Allt i ett – 3 år och yngre	Epson Stylus Photo RX 425	2 000 kr (2005)	200 kr
Svartvit laser – äldre än 3 år	HP Laserjet 1100A	5 600 kr (1999)	0 kr
Svartvit laser – 3 år och yngre	HP Laserjet 1010	1 600 kr (2004)	300 kr
Färglaser – äldre än 3 år	Oki C3100	5 000 kr (2004)	0 kr
Färglaser – 3 år och yngre	Konica Minolta Magicolor 2400W	3 000 kr (2005)	700 kr

Program

	Nypris	Värde i dag
Windows 3, 95, 98 och Me *	2 000 kr	0 kr
Windows XP *	2 000 kr	1 000 kr
Microsoft Office (äldre versioner) *	4 000 kr	200 kr
Microsoft Office XP och senare *	4 000 kr	1 500 kr

* Fullversion med original-cd och handböcker

Expertens tipsar:

"HOMESTAGING" ÖKAR DATORNS VÄRDE

Den som ska sälja sin bostad kan öka värdet genom homestaging. Att städa, möblera om och bättra på målarfärgen före visningen kan öka bostadens värde. Och för den som ska sälja datorn fungerar det på samma sätt. – Du vinner mycket på att datorn är hel och snygg. Det ger ett seriöst intryck och signalerar att datorn är välskött överlag, säger Gunnar Wilson på företaget IT-Auktion. Men homestaging av datorn handlar lika mycket om att rensa.

– Många har personlig information på datorn, och ingen vill riskera bilder och filmer på sina barn och vänner läggs ut på nätet, säger Gunnar Wilson.

Och bilder är bara en av många personliga saker som vi lagrar på våra hårddiskar. Det kan även handla om privata brev, inloggningsuppgifter till internetbanken och mycket annat.

Att sälja datorn i befintligt skick är med andra ord en dålig idé. Nedan är sju saker som är viktiga att tänka på för dig som ska sälja.

1. Rensa hårddisken

För att bli av med all information från hårddisken räcker det inte med att tömma papperskorgen. Nej, inte ens en omformatering är tillräckligt. Det finns program som kan hjälpa dig, till exempel gratisprogrammet Eraser www.heidi.ie/eraser. Vad det gör är att skriva över hårddiskens tomma utrymmen med skräptecken. På så sätt är risken att något blir kvar mindre.

2. Installera om Windows

Ju längre du har använt datorn, desto mindre stabil har den blivit. Ett bra sätt att slippa den sortens problem är att installera om Windows. Om du väljer att göra en nyinstallation och formatera om hårddisken, ja då blir den som ny. Du behöver dock ändå köra program som Eraser, för inte ens en omformatering tar bort all gammal information.

3. Leta rätt på sladdarna

En komplett dator har ett större värde. Se alltså till att leta reda på alla sladdar, cd-skivor med drivrutiner och handböcker. Ett bra tips kan vara att spara originalkartongen när du köper dator och packa ned den där.

4. Torka rent

När du säljer datorn bör den vara hel och ren. Plocka med andra ord fram

trasan och se till att bli av med eventuella fläckar.

5. Gör ett paket

Ska du sälja mycket datorutrustning – gör ett paket. En gammal bläckstråleskrivare eller ett tangentbord har exempelvis inget värde. Gör du däremot ett komplett paket med dator, skärm, tangentbord, mus och skrivare kan det bli mer lättsålt, och du blir av med alla grejer på en gång.

6. Spara Windows

De flesta "stormarknadsdatorer" säljs med en oem-version av Windows. Det betyder att du inte kan flytta det till någon annan dator. Har du däremot köpt en fullversion av Windows går den att installera på vilken dator som helst. Med tanke på att en begagnad fullversion av Windows är värd någon tusenlapp och en gammal dator bara några hundra kan det med andra ord vara värt att sälja Windows separat – eller se till att du får ordentligt betalt för datorn.

7. Ta fram kvittot

För att bevisa att du äger datorn bör du lämna kvittot (eller en kopia) till den som köper datorn av dig. Det säljs många stulna datorer begagnat, och seriösa köpare drar sig för att köpa utan ett kvitto.

MER PÅ PCFÖRALLA.SE
.se

Läs mer

Svårt att välja rätt gps-modell?
Läs vår kompletta köpguide på
pcforalla.se/gps

STORT TEST

VINTERNS BÄSTA GPS:ER

Säg hej då till bökiga papperskartor och taskigt lokalsinne – gps:en är här för att stanna! PC för Alla har testat sex populära modeller som gör jobbet utan att du behöver gräva alltför djupa hål i plånboken.

Strax innan startskottet gick för den allra värsta julhandelshysterin i fjol utsågs gps-navigatorn till årets julklapp av såväl Elektronikbranschen som Handels utredningsinstitut. Säg vad man vill om utmärkelserna – men visst har det hänt mycket sedan den

Text: Daniel Gustafson

E-post: daniel.gustafson@idg.se

första navigatoren för privat bruk dök upp på marknaden.

På bara några år har satellitnavigering blivit en produkt för gemene man och är därmed inte längre bara ett högteknologiskt monster för militärt bruk eller taxichaufförer med halvdan lokalkännedom.

Bilnavigatorer dominerar

De flesta navigators som säljs i dag är främst avsedda för att användas i vanliga personbilar.

Inte bara har de blivit betydligt mindre utan nu klarar de flesta dessutom av att assistera gående personer utan att få tuppsjuck när du knallar tvärsöver ett torg eller något annat som med en bil skulle var olagligt. Priserna varierar mycket – från runt en femhundra för de billigaste och upp till tiotusentals kronor för de superavancerade modellerna.

Vi har testat sex stycken modeller från marknadens största leverantörer. Alla kostar under 2 500 kronor (ett kännbart, men ändå

SÅ BLEV GPS ETT CIVILT VERKTYG

Gps:en, eller Navstar som det officiella namnet lyder, är som bekant en produkt av det kalla krig som under decennier pågick mellan USA och den dåvarande Sovjetunionen. Efter att ett civilt passagerarflygplan sköts ned av misstag av Sovjetunionen 1983 utannonserade president Ronald Reagan att

USA:s satellitnavigerings-system, som fortfarande inte var helt utbyggt, skulle släppas fritt för civilt bruk. Detta för att undvika liknande missöden i framtiden. Men trots att gps än i dag är det världsledande systemet finns det alternativ.

Gps på ryska...

Sovjetunionens variant – Glonass – började utvecklas i mitten av 1970-talet och färdigställdes 1995. I samband med att den ryska ekonomin mer eller mindre havererade nedprioriterades underhållet av satelliterna och systemet brakade sakta men säkert samman. På senare år har dock planerna på att ta upp systemet väckts till liv och i samarbete med Indien är numera återuppbyggnaden i full gång. Det senaste budet är att systemet ska ha global täckning år 2009. I dag är tillgängligheten betydligt mer sparsam, inte minst för att Ryssland prioriterar militärt bruk av systemet i Tjetjenien.

Glonass. Sovjetunionens variant på gps som började utvecklas redan på 1970-talet.

...och även Europa storsatsar

Även Europa har planer på ett liknande system. Det kallas Galileo efter den italienske astronomen med samma namn och planeras vara igång till 2012. Länder som Kina, Saudiarabien och Israel har hakat på projektet och det ryktas att även nationer som Ryssland, Brasilien och Australien är möjliga medfinansierare.

– UNDER 2 500 KRONOR!

i sammanhanget inte allför blodigt pris). Denna priskategori är väldigt spännande eftersom du här får väldigt mycket gps för pengarna och även i vissa fall en del bonusgodis. Billigare modeller behöver nödvändigtvis inte vara dåliga men ju längre ned på prisstegen du klättrar, desto större är risken att du bli missnöjd med ditt inköp.

Budgetalternativen kan vara sega

Främst märks skillnaden i form av sämre och mindre skärmar, bökgigare och mindre avancerade kartor samt kretsar av äldre typ som resulterar i sämre men framförallt betydligt långsammare sökningar.

Opålitliga kartor

Vår systertidning M3 avslöjade strax före jul att de medföljande kartorna ofta håller långt ifrån prickfri kvalitet. De levereras i allmänhet av två olika företag, Tele Atlas och Navteq. I mindre tätbebyggda områden händer det att uppgifterna skiljer sig åt och att småvägar, bebyggelse och annat saknas

eller är felaktigt angiven. I storstäderna är dock informationen överlag pålitlig (med undantag för vissa restauranger och butiker som nyligen bytt ägare eller stängts).

I vårt test upptäckte vi för övrigt bara ett konkret fel. Navteq påstår nämligen att det finns en bensinmack placerad mittemot undertecknads lägenhet. Den stängdes dock för flera år sedan.

Lägger du däremot till några hundralappar är utvecklingen den omvända. Skärmarna blir större och skarpere. Den visuella biten med allt mer komplexa kartor (avancerade 3d-varianter är på gång) känns vassare och

inte sällan fungerar navigatorerna som portabla mediacentrar som kan visa film och fungera som fullt dugliga mp3-spelare. ■

På nästa sida: 6 gps:er testas

"SKIPPA PILEN OCH VÄLJ EN SPORTBIL"

► Funktioner och finesser lyfter Garmin Nüvi 250

När vi medvetet svänger av fel eller kör allmänt tokigt levereras blixtsnabbt ett nytt rutförslag utan strul och tjafs. Som en udda (men i all ärlighets namn sjukt oviktigt) finess kan vi heller inte låta bli att nämna möjligheten att

välja mellan en hel hög olika fordonsmarkörer. Skippa pilen och välj en sportbil. Eller kanske en husbil eller en rasslig hundkoja?

Översikten är mycket god. Kringliggande gators namn syns tydligt även på avstånd vilket även gäller såväl grafiska symboler som övrig färdinformation. Dessutom finns en smidig inställningsmöjlighet som i olika steg tillåter dig att bestämma hur mycket information som systemet ska sockra kartfönstret med. Tydligt och bra med andra ord.

Menyerna har ett simpelt men tydligt upplägg. I huvudmenyn finns endast två olika ikoner att välja mellan. Även undermenyerna är tydliga med illustrerande symboler som vägleder dig till rätt funktion. Funktionellt, bra och fingertoppvänligt.

Här hittar vi en av testets bästa skärmar med god ljusstyrka och fullt godkända, om än något murriga färger. Trots att den fysiska storleken på skärmen är långt från upphetsande (vilket som bekant gäller alla testets kombattanter, Navman undantaget) förblir navigeringen tydlig tack vare den tydliga återgivningen.

Valutakonverterare för utlandsresan

Att enheten levereras med europeiska kartor gör att man kan anta att köparen då och då ämnar glida omkring nere på kontinenten. Det har Garmin tagit vara på och levererar vid sidan av de vanliga funktionerna även en del sinnrika finesser som valutaomvandlare och en funktion för enhetsomräkning (grymt för dig som exempelvis ska till Storbritannien).

Kortläsare finns och det går även att titta på jpeg-bilder direkt på skärmen. Ett stöldskydd i form av pin-kod är inbyggt. Mitt i allt det här positiva är det lite trist att Garmin snålat in på något så billigt som en usb-kabel. ■

Ljusstark skärm

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Spretiga menyer och taskigt lokalsinne i LG:s gps

LG:s bidrag, LG N10E Plus, bjuder på helt okej antal extrafinesser, i förhållande till sitt pris. Intresspunkterna är tydligt indelade och med ett par fingertryck får du inte bara tillgång till kontaktinformation utan slänger lätt som en plätt ihop en färdrukt. Här finns även det omtalade systemet för information om fartkameror implementerat. Smäller du in lite musik och bilder på ett sd-kort finns det också en basal mediaspelare som hanterar de vanliga formaten. Du som söker efter överkursmaterial kommer att uppskatta möjligheten att bland annat spela in en färdrukt i realtid och att det dessutom går utmärkt att skapa en färdrukt uppdelad i specifika delmål.

Inkonsekventa menyer

Huvudmenyn har föredömligt nog tryckts in på en sida där fem huvudalternativ samt tre direktlänkar samsas om utrymmet. Bakom ikonerna lurar undermenyer som märkligt nog skiljer sig åt i utseende – något samstämmigt formspråk är det inte tal om. Menyterna

växlar mellan att vara föredömligt enkel-navigerade och småkrångligt luriga.

Dra inga paralleller till LG:s ofta fina tv-skärmar – här är det budgetkomponenter som gäller. Ljusstyrkan är förvisso helt okej efter viss justering (vilket förvirrande nog utförs via en meny som dolts bakom av/på-knappen) men färgerna är

knappast levande och skärpan långt från rakbladsvass.

LG använder sig mycket av färger för att skilja olika typer av gator och terräng åt, vilket underlättar navigeringen och gör att föraren får en relativt god överblick av närområdet. Ikonerna för att zooma ut respektive komma närmare i kartorna försvinner lätt i myllret

av information men de erbjuder dock förflyttning i flera små steg, vilket vi gillar. Gatunamnen som skrivs ut på kartorna är förvisso väl tilltagna, men annan information som exempelvis aktuell fart, tid och avståndsinformation är plottrigt och svårläst. Dessutom är kontakten med satelliterna stundtals lite halvdan och det händer vid ett par tillfällen att N10E Plus utan att skärmas påstår att du är på en parallellgata eller hänger sig kvar någon sekund för länge på en väg du lämnat bakom dig. Detta inträffar för övrigt även när vi lämnat fordonet och testat mottagaren under bar himmel. ■

Överskådligt med olika färg på gator och terräng

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Magellan med annorlunda processor och fina menyer

Översikten i Magellan Roadmate 1215 Europé är bra men den grafiska profilen är väldigt snål. Förvisso är gatorna korrekt återgivna men färgvalen är trista och befinner du dig i stadsmiljö är det mest grått till höger och vänster. Gatunamnen i din omgivning redovisas tydligt men även här kunde graden ha ökat för att ytterligare underlätta avläsningen. Inget blir direkt oläsbart men visst kunde information som aktuell hastighet, vad klockan är och kvarvarande avstånd ha gjorts betydligt tydligare. I övrigt är navigationen rapp i svängarna och det händer faktiskt aldrig under testets gång att Magellan visar fel eller får för sig att vi är inne och lever rövare på närliggande sidogator och liknande vanföreställningar som de flesta gps-navigatorer då och då drabbas av. Som kuriosas kan vi avslöja att Magellans bidrag är den enda i testet som inte använder sig av Sirf Star III-

kretsar utan en processor från Centrality. Vilket vi dock inte märker av i praktiken.

Menyn är uppdelad på två sidor med en aningen för liten pil som navigationsverktyg. Tre huvudikoner per sida och varje val ackompanjeras av både ett tydligt textbudskap

och en illustrerande bild. Överblicken är god och det är lätt att hitta det du söker. Rent grafiskt är Magellan trevligast i vårt test.

Skarp skärm men få finesser

Utöver att vara väldigt ljusstark levererar Magellans gps även testets bästa färger. En trevlig bonus som egentligen inte gör värst mycket för funktionerna. Även när det kommer till skärpan är Roadmate aningen vassare än konkurrenterna.

Några spektakulära funktioner finns knappast. Ska vi riktigt fiska efter smarta finesser kan vi väl nämna att det finns en direktnapp för säkerhetskopiering. Men så värst fräckt känns det ju å andra sidan inte. Utöver en väldigt generös lista med intressepunkter finns det faktiskt... inte mycket mer alls. Tyvärr. Och när det kommer till anslutningsmöjligheter måste vi också dessvärre sucka inför Magellans snåltarmsdrag att inte ens skicka med en usb-kabel (för en port finns faktiskt). ■

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Usb-port finns - men ingen medföljande kabel

Navigon – inget för den som har bråttom

Navigon 2110 Europe är den gps i testet som tar längst tid på sig att dra igång (vid ett tillfälle fick vi vänta hela tre minuter för att vår aktuella position skulle naglas), men när den väl är på banan gör den sitt jobb helt okej. Upplevelsen i stort är dock lite av en blandad snaskpåse. Till exempel uppskattar min medpassagerare den fina översikt som erbjuds i 3d-läget där omkringliggande gator syns väldigt tydligt, och som förare irriterar jag mig på att all information är så pass liten och svårsläst. Aktuell hastighet, tid och annan förvisso mindre viktig information kräver nästan att du stannar om du inte vill riskera att förvandla din kärra till skrot i processen. Finessen som visar förändringar i tillåten maxfart i form av tydliga hastighetsskyltar på skärmen är däremot väldigt bra och tydlig.

Navigons bidrag står utan tvekan med testets fulaste och därtill mest svårnavigerade menysystem. Graden på texten är för liten vilket gör det småpillrigt att mata in adresser och bläddra mellan alternativen. När du väl får in det rätta handlaget fungerar det – men överlag hade menysystemet mått bra av några timmar extra på ritbordet.

Skärmen känns aningen fattig i ljusstyrka men fungerar ändå helt okej. Färgerna är lite småmurriga och även skärpan är långt från hedersomdömen som "sylvass" och "krispig". Känns överlag ganska billig, men gör trots allt i slutändan sitt jobb.

Roliga detaljer

Som hos de flesta manicker i prisspannet är det snålt med fräcka finesser att skryta inför polarna med. Det roliga ligger i stället i detaljerna som lurar bland standardfunktionerna. Till exempel kan du med Navigons modell inte bara välja om du färdas i bil eller till fots utan under rubriken "hastighetsprofil" kan du även ställa in om du för tillfället färdas i allt från en snabb bil eller lastbil till mer miljöriktiga färdmedel som cykel. Eller vad sägs om möjligheten att lägga upp en färdrott med kravet att den ska vara så vacker som möjligt? Kortläsare för minneskort finns inbyggt och bonuspoäng utdelas dessutom för den

Hos Navigon kan du välja vackraste färdvägen

inbyggda mottagaren för trafikrapporter (antennen är inbyggd i billaddaren). ■

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

På nästa sida: Testets vinnare!

"DET ÄR FÖREDÖMLIGT LÄTT ATT LÄGGA UPP

► Navman vinner med sin stora skärm

Kan synas med din mobil

Navman S70i är småsyskon till S90, som testas på sidan 39). Det blir tydligt då även lillebror har Navpix (navigering efter bilder) installerat från start. Utan inbyggd kamera som registrerar koordinaterna för dina smultronställen känns funktionen dock gravt rumphuggen. Trots att det förvisso går fint att navigera till de tjusiga platser som finns inlagda från början. Via den inbyggda bluetooth-funktionen går det utmärkt att synkronisera din mobiltelefon och såväl nå telefonbok som skicka meddelanden via enheten. Inställningsmöjligheterna är vidare goda – bland finliret kan möjligheten att undvika oasfalterade vägar eller i olika utsträckning undvika motorvägar när en ny rutt ska snickras ihop räknas.

Huvudmenyn är indelad i tre olika sektioner som du växlar mellan med hjälp av två pilknappar. Designen är tydlig med stora ikoner vilket underlättar när det du ska ställa in ett resmål eller hitta en intressepunkt. Allt är överlag väldigt tydligt och lättförståeligt.

Det som får Navman att ta hem segern är skärmen. Den är inte bara störst i testet utan även den enda som är i bredbildaformat. Fär-

gerna är lite bleka och ljusstyrkan kunde gott ha varit aningen starkare, men det är aldrig problematiskt att se vad som händer på skärmen.

Kalla färger

Bredbildsskärmen gör givetvis sitt till för att underlätta avläsningen. Navmans rena layout bjuder inte på mycket till färger vilket skapar en ganska kall bild av din omgivning. Fördelen är givetvis att du snabbt får en god överblick om du endast hastigt slänger ett öga på skärmen. Närliggande gators namn återges i väl små bokstäver och blir därför svårtydda. Dock är informationen i övrigt väldigt tydlig med stora pilar som indikerar kommande förändringar i köriktningen. Pluspoäng utdelas

för den föredömligt enkla ut- och inzoomningen som i flera steg utan svårigheter kan utföras under körningen (vilket vi av juridiska och trafikssäkerhetsmässiga skäl givetvis inte uppmanar dig att göra). Kontakten med satelliterna är för övrigt kvick när den första avstämningen väl utförts och Navmans kämpe hänger raskt med i svängarna. ■

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

6 medpassagerare som visar dig vägen –

Garmin Nüvi 250

LG N10E Plus

Magellan Roadmate 1215 Europe

	Garmin Nüvi 250	LG N10E Plus	Magellan Roadmate 1215 Europe
Läs mer	www.garmin.se	nordic.lge.com	www.magellangps.com
Kretsar	Sirf Star III	Sirf Star III	Centrality Atlas III
Skärm	3,5 tum. 320 x 240 pixel. Tryckkänslig.	3,5 tum. 320 x 240 pixel. Tryckkänslig.	3,5 tum. 320 x 240 pixel. Tryckkänslig.
Mått/vikt	9,7 x 7,1 x 2 cm/147 gram	9,6 x 7,9 x 1,8 cm/148 gram	9,2 x 8,4 x 1,7 cm/140 gram
Batteri	Upp till 5 timmar.	Upp till 4 timmar.	Upp till 3 timmar. Lättast
Kortläsare	Ja, sd.	Ja, sd.	Ja, sd.
Tmc*/fartkameravarnare	Nej/ja	Nej/ja	Nej/ja
Talinstruktioner på svenska	Ja	Ja	Ja
Tillbehör på köpet	Handbok, billaddare, fästankordning med sugpropp.	Program på skiva, handbok, fästankordning med sugpropp, usb-kabel, billaddare.	Handbok, fästankordning med sugpropp, billaddare, Europakartor på sd-kort.
Kartor**	Navteq	Navteq	Navteq
Cirkapris	1 900 kronor	2 400 kronor	1 900 kronor
+	Utmärkt gränssnitt, väldigt prisvärd.	Mediespelare för musik och bildvisning.	Ljusstark skärm med fina färger.
-	Tja, skärmen är inte så stor.	Stundtals seg.	Snålt med funktioner.
Betyg	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Intetsägande gps från Tomtom

Tomtoms testbidrag One Europe 3rd Edition gör inte mycket väsen ifrån sig. Den sticker inte ut vare sig på något positivt eller negativt sätt, den är bara sådär mittemellan helt enkelt. Men den reagerar kvickt i vändningarna och ritar snabbt upp nya rutförslag om du skulle råka köra fel eller tappa bort dig i trafiken. Vid något tillfälle vägrar den av outgrundlig anledning dock att göra just detta. I stället förväntar den sig att vi ska vända bilen och köra tillbaka till den senaste positionen där den lagt upp en ny rutt. Men då det inträffar vid ett futtigt tillfälle har vi överseende med händelsen.

I övrigt är återgivningen av gatunamn och vägnätet helt godkänt. Visst kunde gärna gatunamnen ha fått vara någon grad större men aktuell gata är alltid fullt synlig och även information om kommande svängar och avstånd är tydligt.

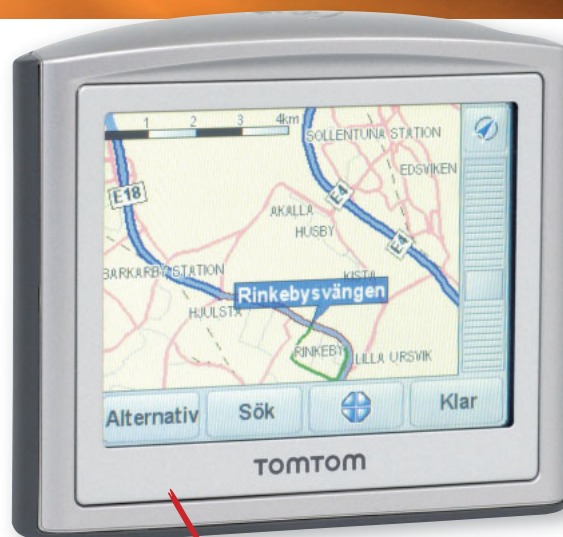
Snålt med bonusfunktioner

Att det här är en av Tomtoms billigare enheter blir tydligt när det kommer till bonusfunktioner. Det går varken att koppla en mobiltelefon till enheten (trots att det i

undermenyn finns en knapp märkt "Ring efter hjälp") eller kolla på bilder eller lyssna på musik eftersom det saknas kortläsare. Men det som faktiskt finns är väldigt välgjort.

Det är föredömligt lätt att lägga upp rutter, budskapen i menyerna är tydliga och en bra finess är de textbaserade guiderna. Här får du mycket matnyttig information att använda vid nödsituationer men även en del viktig information om olika länders (inklusive Sveriges) trafikförordningar. För hur var det nu igen, är dubbdäck tillåtet vintertid i Kroatien? Trafikinformation i realtid finns också i menyerna, men kräver tyvärr ett separat tillbehör. Lite sniket kan tyckas.

Huvudmenyn är indelad i två olika sektioner och du växlar sektion med en stor pil. Budskapen är föredömligt tydliga och lätt-tolkade. När navigeringen är igång behöver du bara vidröra skärmen för att komma åt huvudmenyn.

Innehåller olika länders trafikförordningar

Tomtom bidrar med testets näst ljusstarkaste skärm som dessutom levererar, i sammanhanget, god skärpa.

Färgåtergivningen är god och skärmen är lättgranskad även när den monteras en bra bit från användaren ■

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

2 slåss om vinnartiteln

Navigon 2110 Europe

www.navigon.com

Sirf Star III

3,5 tum. 320x240 pixel Tryckkänslig.

10 x 7,8 x 1,8 cm/160 gram

Upp till 3,5 timmar

Ja, sd/mmc.

Ja/ja

Ja

Sd-kort med Europakarta, programskiva, billaddare, fästordning med sugpropp, bärväska, svensk handbok.

Navteq

2 500 kronor

Vissa funktioner sticker ut.

Plottrigt upplägg, dåligt menysystem.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Navman S70i

www.navman.com

Sirf Star III

4,3 tum. 480 x 272 pixel. Tryckkänslig.

8 x 14 x 2 cm/198 gram

Upp till 5 timmar.

Ja, sd/mmc.

Tillval (kräver extra tillbehör)/ja

Ja

Skiva med program, usb-kabel, fästordning med sugpropp, billaddare, bärväska och svensk handbok.

Tele Atlas

2 200 kronor

Stor skärm, den enda som har bluetooth – kan kopplas till mobilen.

Trafikrapport kräver separat tillbehör.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Tomtom One Europe 3rd Edition

www.tomtom.com

Sirf Star III

3,5 tum. 320 x 240 pixel. Tryckkänslig.

9,6 x 8,2 x 2,5 cm/174 gram

Upp till 2 timmar.

Nej.

Tillval (kräver extra tillbehör)/ja

Ja

Usb-kabel, billaddare, fästordning med sugpropp, svensk handbok.

Tele Atlas

2 000 kronor

Ljusstark skärm, trafikregler för olika länder ingår.

Få bonusfinesser, litet typsnitt.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Så gjorde vi testet:

Metod. Vi körde omkring i Stockholm med omnejd tillsammans med en medpassagerare för att testa navigatorerna i dess rätta miljö – ute i trafiken.

Navigatorerna testades sida vid sida och under olika tidpunkter (förmiddag och kväll). Det slutliga betyget är en sammanvägning av faktorer som gränssnitt, skärmens kvalitet, funktioner och givetvis prisvärdhet.

Urvalet. Vi bad de mest populära tillverkarna på den svenska marknaden att välja ut en modell som följde våra krav för medverkan i testet. Kraven var ett inköpspris inom landets gränser på högst 2 500 kronor, att enheten var avsedd främst för bilbruk och att den innehöll Europakartor. ■

* Tmc står för trafikrapporter.

** Tele Atlas paket och Navteqs paket innehåller kartor över följande länder: Andorra, Belgien, Danmark, Finland, Frankrike, Tyskland, Storbritannien, Italien, Liechtenstein, Luxemburg, Monaco, Nederländerna, Norge, Portugal, Irland, San Marino, Spanien, Sverige, Schweiz, Vatikanen och Österrike.

Anna Lindell beställde en specialsydd brudklänning på internet och sparade tusenlappar. Hem kom ett unikt plagg som passade perfekt.

FIXA

Främst var det bekvämligheten som lockade. Anna Lindell hade ingen lust att i timtal springa runt i butiker och prova den ena bröllopsklänningen efter den andra. Eftersom hon brukar handla andra saker via nätet var det inte ett stort kliv att även köpa bröllopsklänning till giftermålet med Arne.

– Jag ville ha en klänning i färg och den skulle inte vara axelbandslös, och det är ju 98 procent av alla brudklänningar nu för tiden.

Text: Lisa Gahnertz

E-post: pcfforall@idg.se

Från skiss till färdig klänning till Anna

Till sitt bröllop ville Anna Lindell (bilden) ha en unik klänning som passade henne.

Hon beskrev för skräddarföretaget Mipaform vad hon ville ha och fick tillbaka skisser med förslag. Här ser du hur en av dem såg ut och hur den färdiga klänningen sedan blev.

Annas klänning kostade 10 000 kronor. Hon uppskattar att hon hade fått betala upp emot det dubbla om hon fått en liknande uppsydd i en butik i närmaste storstaden, Stockholm.

– Och då hade jag säkert fått ge avkall på en hel del, tillägger hon.

FESTKLÄDERNA SMIDIGT PÅ NÄTET

Att beställa festklänning från USA eller Kina har blivit allt vanligare, då priserna ligger runt ett par tusenlappar. Kläder som i butik i Sverige kan kosta över 10 000 kronor. Men man bör vara medveten om att tullavgifter och andra kostnader kan tillkomma. Det gjorde att Anna inte vågade beställa från utlandet.

Dessutom ville hon ha en färgglad klänning vilket var svårt att hitta. En svensk butik kändes både säkrare och enklare. Av

en slump surfade hon in på en hemsida, www.mipaform.se, där det erbjöds unika designer uppsydda efter kundens egna mått.

"Klänningen var helt fantastisk och passade perfekt"

En intensiv mejlkontakt följde. Anna skickade ett långt mejl och bifogade bilder som beskrev vad hon var ute efter. Tillbaka fick hon fyra skisser av vilka hon bestämde sig för en.

Avtal skrevs och förskottsbetalning gjordes. Via vanlig post kom tygprover och tre A4-sidor med mått som skulle tas. Förutom de

vanliga bröst-, höft- och midjemåtten gällde det allt från ryggradens längd till armbredd. Allt för att få en klänning som gjuten efter hennes figur.

Kommunicera med digitalbilder

En vecka innan bröllopet såg hon för första gången klänningen.

– Den var helt fantastisk och passade perfekt, skrattar hon lyckligt vid minnet.

Anna tipsar om vad man bör tänka på om man beställer ett festplagg via nätet.

På nästa sida: 13 sajterna där du kan beställa

– Om man ska sy upp en klänning via distans, som jag gjorde, så föreslår jag en tät kontakt. Gärna med hjälp av digitalbilder och mejl, säger hon.

Hon tillägger att man bör ge lite utrymme för designerns egen kreativitet.

– Om man vet exakt vilken klänning man vill ha och vet att man är väldigt detalj-

fokuserad, då kanske det inte är rätt läge att köpa osett via nätet.

Anna ger råd om att klänningar av kända märken ofta har ett namn eller nummer. Genom att googla det kan man jämföra priser i olika butiker och på så sätt hitta det billigaste priset.

Hennes bästa tips för att lyckas med sitt nät-

köp är att veta ungefär vad du vill ha innan du beställer.

– Titta på bilder, känn efter och fundera. Det är det absolut viktigaste. ■

BRÖLLOPS- OCH FESTKLÄDER VIA INTERNET

Studentbalen, pingstbröllopet och sommarfesterna. Här är 13 sajter där du kan beställa din fest- eller bröllopsstass. Och spara både tid och pengar.

kvinnor

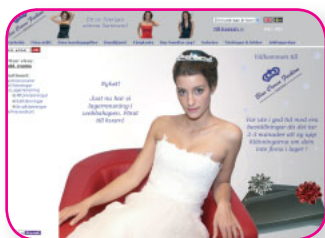

män

barn

7 svenska nätbutiker med kalasplagg

Färgglad fest

Blue Crown Fashion satsar på egen design. Utbudet är stort av afton- och balklänningar i regnbågens alla färger, och även en del brud- och tärnklänningar finns att välja mellan. Klänningarna sys upp efter dina mått. Priserna ligger mellan 1 500 och 5 000 kronor, och för det får du en kreation som inte går att hitta i affärerna i stan. www.bluecrownfashionwebbshop.com

Brudklänningar i massor

Hos Englunds Brudklänningar står brudens utstyrelse i centrum, uppsydd efter personliga mått. Här ligger priserna runt 3 200-4 500 kronor för den egna kollektionen, vilket är 70 procent billigare än marknadspriset enligt företaget själv. Det finns också möjlighet att få bröllopsstassen uppsydd efter egna önskemål. www.brudklanningar.se

Designhjälp utlovas

Här beställde Anna Lindell sin klänning (läs mer i artikeln). Antingen köper du färdig kollektionsklänning eller låter dem sy upp efter dina önskemål. Mipaform lovar att hjälpa dig med design och goda råd. www.mipaform.se

Missa inte fyndhörnan!

Här finns möjlighet att göra klipp inför festen. Glansiga festblåsor för några hundralappar och en rea-hörna med

fyndpriser. Den blivande bruden kan få sitt lystmäte i klänningar från 1 500 kronor och uppåt, och det finns mycket för den sko- och accessoartogiga. Vanliga storlekar är det som gäller.

www.brudklanningar.nu/webshop

För prismedveten brud

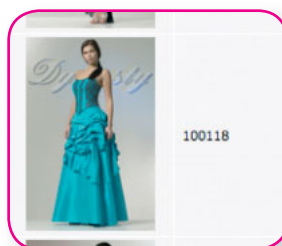
Brudbutiken riktar inte helt oväntat in sig på den blivande bruden. Särskilt den ekonomiskt sinnade. Klänningarna uppges vara åtminstone 2 000 kronor billigare än de rekommenderade cirkapriserna, och det är måttsytt som gäller. Du kan också få en klänning uppsydd efter egen design, eller passa på att beställa tillbehör till stassen, bland annat underkjol och slöja.

www.brudbutiken.se

Kalasfint för båda

Marina design riktar sig till både män och kvinnor. Utbudet är inte särskilt billigt, men det finns mycket att välja mellan för den som inte har lust att ränna runt i affärer. Framför allt ligger fokus på klänningar till fest och bal, samt kostymer för mannen. Det är de vanliga storlekarna som gäller. www.marinadesign.se

Koncept för männen

Den festklädda mannen är Blackties målgrupp. Kvalitet till låga priser är konceptet. Lilla frackpaketet, där frack, skjorta, väst och fluga ingår, kostar 2 295 kronor. Tyvärr går det inte att få måttbeställda kläder, men storlekstabellen är omfattande och anpassad efter många olika kroppstyper. www.blacktie.se

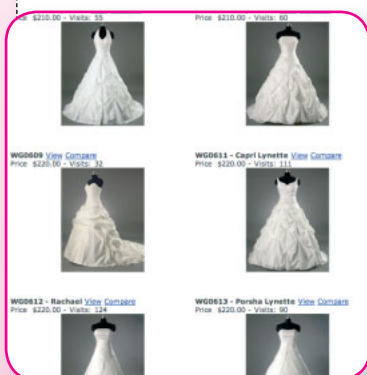

SKRÄDDARSYTT PÅ NÄTET

TIPS!

Om kläderna du beställt inte riktigt passar, ta kontakt med en sömmerska på din ort för att få hjälp med att anpassa plagget. PS. Det är alltid lättare att ändra kläder som är lite för stora.

4 festshoppar i utlandet

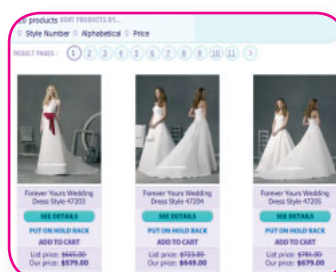

Figursytt för en tusenlapp

Det blir allt mer populärt att beställa brudklänningen från Kina. Milly Bridals utbud är mycket stort. Och hittar du inte det du söker kan du låta sy upp en klänning efter en bild. Priserna ligger på omkring en eller ett par tusenlappar, och då är de sydda efter din figur. Tygprover kan beställas hem innan du bestämmer dig. Det går att chatta online med företagsrepresentanter och omdömen på Ebay är överlag positiva. www.millybridal.com

Bra pris på USA-märken

House of Brides skyltar med att erbjuda 30-40 procent lägre priser än i butik och är auktoriserad återförsäljare av kända märken med bas i USA. Fokus ligger på kvinnliga bröllopsdeltagare: brud, tärna och näbb. Här finns också underkläder, accessoarer och andra bröllopsbetonade prylar att köpa. Möjlighet till figursydda klänningar finns inte, det är vanliga storlekar som gäller. www.houseofbrides.com

Till barnkalaset

Accessoarer för alla

4 baby 4 us är en rolig svensk e-butik med maffiga brud- och balklänningar passande för en Disney-prinsessa. Men framför allt är det accessoarer som gäller. Flugor till lillkillen, smycken eller handskar till bruden och västset till mannen.

Barn Flugor

Visar 1 till 14 (av 14 produkter)

Modell	Produktnamn
BF9FA	Barn fluga Aprikos
BF16FB	Barn fluga Beige
BF12FLG	Barn fluga Grön
BF14FG2	Barn fluga Grön (B)

Det finns också möjlighet att formge sin egen klänning eller varför inte ett dekorativt hårsmycke? www.4baby4us.com

Beställ blåsa via Skype

1koo är en rörig sida men också den ett populärt val för svenska bröllopsgäster. Förutom att erbjuda brudklänningar, finns här plagg för balen. De sys upp efter beställning och är måttanpassade. Lyckas du navigera mellan alla undermenyer går det att hitta klänningar från 30 dollar och uppåt. Och det går både att chatta och prata på Skype med 1koo. www.1koo.com

Brittisk elegans för honom

Manschettknappar, promenadkäppar, kravatter... Accessoarer för mannen som vill ha det lilla extra till festen finns här. Likaså är utbudet stort av västar och skjortor och de sys upp efter mått. Tom Sawyer Waistcoats är brittiskt och utbudet andas klassisk elegans. www.tomsawyerwaistcoats.co.uk

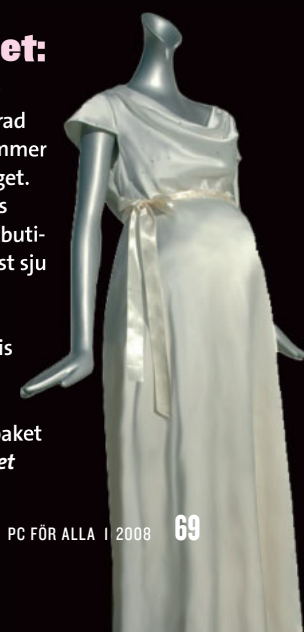
Festfint för småtingar

Svenska Little Fairies har kläder för små prinsar och prinsessor. Allt från kaptens-kostymer till karamellsöta klänningar. Utstyrs-lar som riskerar att stjäla allt strålkastarljus på festen. Roliga saker för barnkalas, från fiske-damm till tårtdekoration, finns också att köpa. www.littlefairies.se

Tänk på det här när du beställer på internet:

Verkar företaget seriöst? Finns det kontaktuppgifter och fungerar de? Verkar betalmodellerna säkra? Det är några saker du bör kolla upp för att inte bli lurad på ditt nätköp. Läs noga vilka villkor som gäller och skicka aldrig ditt kortnummer via mejl eller brev. Skriv ut och spara all skriftlig kommunikation med företaget. Handlar du från svenska företag gäller konsumentköplagen, med 14 dagars ångerrätt och reklamationsrätt inom tre år från inköpet. Handlar du från nätbutiker i andra EU-länder har du också ett bra konsumentskydd, exempelvis minst sju dagars ångerrätt. Vad som gäller i olika EU-länder kan du se hos Konsument Europa (www.konsumenteuropa.se). Här kan du också få hjälp vid problem. För handel inom EU tillkommer inga extra kostnader förutom frakten. Precis som i Sverige är det säljaren som betalar alla skatter. Handlar du däremot från ett land utanför EU tillkommer kostnader. Då räknas nämligen ditt köp som privatimport och du måste betala både tullavgifter och moms om ditt paket fastnar i tullen. Läs mer här: www.tullverket.se/se/Privat/handla_via_internet

8

Jättetest

SNABBA höjdarkameror

Den perfekta kompositionen varar sällan mer än ett ögonblick. Med en snabb kamera ökar du dina chanser att färdigöra den. Vi har testat åtta snabba småkameror.

Hur snabb kan du förvänta dig att en kompaktkamera ska vara? Flera aspekter spelar in, och det kan finnas många anledningar till att kameran upplevs som långsam eller seg. En är tiden det tar att

Text: Bengt Hjörd

E-post: bengt.hjord@idg.se

starta kameran och ta första bilden. Den varierar ganska mycket från kamera till kamera och kan ta allt från omkring en sekund upp till flera sekunder.

Slutarfördröjningen är som regel snabb, men ska kameran dessutom ställa in fokus innan exponeringen tar det längre tid. Har du förfokuserat och låst fokus genom att trycka ned avtryckaren halvvägs tas bilden så gott som omedelbart hos de flesta av

Ixus är en riktig snabbskjutare

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Canon Ixus 860 IS är en attraktiv åttamegapixelskamera med en brännvidd på 28 millimeter, 3,6 gångers optisk zoom och en stor skärm på tre tum. Kameran är riktigt snygg och ger en stabil känsla. Den är extremt användarvänlig med ett enkelt menysystem och lättåtkomliga knappar. Vi gillar särskilt att vi med en knapptryckning snabbt kan komma åt viktiga funktioner som iso, blix, makro och bildtagningsläge. Dessutom är

vi nöjda med den optiska bildstabiliseringen som effektivt motverkar rörelseoskärpa.

Ixus 860 IS är en snabbskjutare. Ser du ett motiv du genast vill plåta så är det upp till dig att

dra kvickt. Kameran har skjutit sin första bild efter en dryg sekund, vilket är bättre än genomsnittet och snabbast i testet. Autofoku-

sen skäms inte heller för sig med sina 0,28 sekunder i inomhus-

belysning. Och resultatet blir skarpt. Tiden mellan tagningarna är så kort som mellan en och en halv och knappt två sekunder. Med blix lägger

kameran till drygt en sekund för uppladdning. Vill du ha en snabb kamera med god kvalitet är Ixus 860 IS ett bra val.

Objektivet är en svag länk i en annars alldeles utmärkt kamera. Missteckning skapar rätt mycket distortion i vidvinkelläget. Beroende på motivet är vinjetteringen mer eller mindre märkbar och inte så hemskt störande. Färgerna är naturliga med en något varm ton. Bilderna får bra kontrast och fina detaljer. Bruset är inga problem upp till iso 400, men blir märkbart redan vid iso 800. ■

BÄST I TEST
PC FÖR ALLA

SNABBA KAMEROR

dagens kameror. Dessutom är det en betydligt mer träffsäker metod.

Autofokus gör kameran seg

Autofokus är annars den del som ofta gör att en kamera upplevs som långsam. Den tar olika lång tid på sig att hitta fokus och är mycket beroende av tillräckligt bra ljus för att kunna agera snabbare. Vid sämre ljus tar det alltid längre tid. Om du trycker ned

avtryckaren direkt i botten gör kamerorna en snabb autofokusering innan bilden tas. Det är inte lika träffsäkert som när du låser fokus. Men för att prioritera snabbheten slopar tillverkarna numera en mer exakt fokusering i vissa modeller.

Autofokusen i en kompaktkamera ställer in skärpan genom att skjuta ut objektivet

från läget oändligt till närgränsen samtidigt som sensorn registrerar kontraster i motivet.

"Vid sämre ljus tar det alltid längre tid"

Kameran lagrar informationen under hela objektivförflyttningen, analyserar och jämför sedan alla bilderna och avgör var kontrasten är högst. När den hittar kameran att det är här den bästa skärpan finns och flyttar tillbaka

Stabil tunnis från Casio

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Casio Exilim EX-S880 känns stabil med sitt lättmetallskal och snygga design. Den är en slimmad modell, inte så tunn att du av misstag stoppar den i plånbokens kreditkortsfack, men väl i vilken ficka som helst utan att vara i vägen. Åtta megapixel, tre gångers zoom och en 2,8 tum stor skärm har kameran utrustats med. Bland egenskaperna kan vi nämna ansiktigenkänningen som kan hitta, fokusera och ställa exponeringen automatiskt. Skakreduceringen är digital och

fungerar hyfsat. Casios utmärkta Best shot-meny innehåller bland mycket annat en ny funktion som du kan använda för att optimera filmer för visning på Youtube.

Exilim EX-S880 är visserligen snabb, men inte i starten.

Nästan tre sekunder innan första bilden är tagen är inte supersnabbt. Snarare segt. Däremot är bild till bild-tiden ordentligt snabb – under en sekund mellan exponeringarna. Det skulle vi ha varit

nöjda med om autofokusen hade hunnit med så att bilderna blev skarpa. Men det blev de inte. Förfokuserar du i stället genom att hålla avtryckaren nere till hälften

och låter den fokusera ordentligt så är slutarfördröjningen så gott som omedelbar. Och då blir resultatet också skarpare.

Färgåtergivningningen är fin med naturliga färger och bra kontrast. Skärpan kunde vara lite bättre. En viss distortion förekommer men inte kromatisk aberration. Bruset är godkänt upp till iso 400. Casio nöjer sig med att låta känsligheten hos Exilim EX-S880 sträcka sig till iso 800, vilket är ett mycket sympatiskt val. Högre iso vill vi inte rekommendera.

På nästa sida: Fler testade kameror

"FOKUSERINGSTIDEN HAR BLIVIT

► objektivet dit och är redo att göra exponeringen. Hela den här proceduren kan gå relativt snabbt men sällan snabbare än en halv sekund. I vissa lägen kan fokuseringen ta upp till flera sekunder, särskilt när ljuset är svagt. Då har kameran svårt att se kontraster ordentligt.

Är kameran försedd med en hjälpbelysning (även kallad autofokuslampa) underlättar det för kameran att hitta rätt under fokuseringen. Men lampan har som regel en begränsad räckvidd som brukar ligga på två till tre meter.

Tiden det tar innan du kan plåta nästa bild

är också något som kan ta lång tid och upplevas frustrerande.

Fokuseringstiden har blivit avsevärt bättre på senare tid, men fortfarande kan du behöva vänta flera sekunder mellan bilderna. I vårt test fick vi vänta mellan två och tre sekunder med de flesta kamerorna. Bara två av de

HP Photosmart är trög i starten

► 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

HP Photosmart R742 riktar sig till användare som vill ha en kamera som de slipper göra egna inställningar i. Här finns inga funktioner för att ändra iso, vitbalans eller exponeringskompensation. Kameran gör allt utom att trycka av på egen hand. Automatiken ställer in fokus, tid och bländare samt mäter ljuset för rätt exponering. Som hjälp att uppnå bästa resultat finns 24 olika motivlägen du kan välja mellan. Med andra ord, här har du en

renodlad sikta och tryck-kamera. Photosmart R742 är testets billigaste kamera. För det låga priset får du en hyfsat bra och enkel kamera som

1500 kr

tar helt okej bilder trots att den sköter allt själv – eller kanske just därför. Kameran tar tyvärr riktigt god tid på sig att

starta. Nästan fyra sekunder får du vänta innan din första bild har fångats. Utöver starttiden är kameran relativt normalsnabb för en kompaktkamera. Autofokuset tar drygt

en halv sekund på sig att fokusera i hygglig belysning och tiden från bild till bild är drygt två sekunder. Med blixtn tar det dubbelt så lång tid – lite mer än fyra sekunder vill kameran ha på sig för att ladda om blixten innan nästa bild fastnat på plåten. Men bilderna blir i gengäld ganska skarpa.

Färgerna är varma men tonomfånget kunde vara bättre. Vi upptäckte kromatisk aberration i flera bilder där kontrasten var stor. I starkt ljus tenderar högdagrar att bli utfrätta så att detaljer försvinner. Objektivet misstecknar något i vidvinkelläget. ■

Nikon Coolpix utan överraskningar

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Nikon Coolpix S510 är en sikta och tryck-kamera som saknar manuella lägen för slutar- och bländarprioritet. Men det finns en enkel exponeringskompensation tillgänglig som ger en del möjlighet till kontroll. Därtill finns optisk vibrationsreducering och möjlighet att nå upp till iso 2 000, ansiktigenkänning, en 2,5-tumsskärm och 16 motivprogram. Röda ögonreducering och d-lighting för bättre uppljusning av motivet ingår.

Knapparna på baksidan är relativt små och sitter nära snurr-

hjulet som styr gränssnittet på skärmen. Ratten snurrar alltför lätt och det är ofta vi av misstag snurrar när vi egentligen vill trycka på ok, eller någon av funktionsknapparna som är placerade runt ratten.

Autofokus är ganska långsam och starttiden imponerar inte. Bild till bildtiden ligger på omkring två sekunder vilket inte är rekordsnabbt men är snabbare än vad många

föregångare presterat. Men den långa autofokuset gör också att kameran hittar rätt och levererar välexponerade och skarpa bilder.

Bildkvaliteten är rätt typisk för en Coolpix-kamera, färgerna är naturliga och något

matta men d-lighting lättar upp betydligt. Högdagrar och skuggor behåller detaljer bra och bilderna blir överlag skarpa. Upp till iso 400 kan kameran hantera bruset, allt över det ger mer och fulare brus. Vad du ska med den högsta känsligheten, iso 2 000, till förstår jag inte – om du inte vill simulera impressionistiska målningar. Ingen störande kromatisk aberration men en viss tunn distortion förekommer i vidvinkelläget.

Överlag är Coolpix S510 en ganska pålitlig kompaktare för dagligt bruk. Den levererar inga överraskningar men fullt godkända bilder. ■

2800 kr

AVSEVÄRT BÄTTRE"

testade kamerorna klarade uppgiften under två sekunder.

En del kameror låter dig ta ett visst antal bilder (från tre bilder och uppåt) i relativt snabb följd, därefter blir det trögt och det kan dröja mer än sex sekunder innan kameran är redo att gå vidare. Buffertminnet

måste hinna tömmas innan all bildinformation kan skyfflas över till minneskortet eller det interna minnet.

Även användning av blixk kan göra din kamera långsammare. Blixten drar nämligen en massa batteri och behöver laddas upp igen när den brunnit av. Det innebär som regel en

viss väntan innan du kan ta nästa bild. Här varierar väntetiden mellan våra testade kameror. Det rör sig om kort tid till upp till en eller två sekunder extra.

Oavsett hur du vill använda din kamera så underlättar det om den är snabb. Så ska du köpa nytt; läs vårt test innan du slår till. ■

Snygging i flera färger från Kodak

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Kodak Easyshare M853 är en enkel sikta och tryck-kamera som lockar med snygg design och flera färger. Gränssnittet är enkelt med ett fåtal knappar, men det finns inga direktknappar till centrala funktioner som iso, makro eller exponeringskompensation. Alla inställningar måste du göra i menyerna, vilket innebär att det blir rätt många knapptryckningar när du exempelvis vill ändra iso eller vitbalans. Easyshare M853 framträder inte med några exceptionella egenskaper

eller finesser för att locka användaren förutom att vara enkel att använda för sikta och tryck-fotografen.

Bra assistans får du av kamerans 17 motivprogram för att hitta bästa inställningar för ditt motivval.

Att få första bilden efter start tar drygt två sekunder, vilket är en ganska normal starttid för en enkel kompaktkamera. Autofokus är annars snabb med 0,28 sekunder som kortaste tid i vanlig rums-

belysning. Bild till bild klarar den under två sekunder de första tre exponeringarna, därefter mellan fem och sex sekunder. Och med blixk går det nästan lika snabbt. Men bilderna blir inte skarpa när du trycker av utan att förfokusera.

I dagsljus är bildkvaliteten helt klart godkänd, du får skarpa detaljrika bilder med levande, klara, naturliga och snygga färger. Objektivet misstecknar något och ger en del tunnndistortion i vidvinkelläget, vilket gör att raka linjer utåt kanterna blir böjda. Märkbar vinjettering stör dessutom bilden. ■

Olympus Mju klarar dåligt väder

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Olympus Mju 830 är till stora delar lik Mju 820 som vi testade i PC för Alla nummer 11/07. Den största skillnaden är att den nya kameran försetts med äkta bildstabilisering – en mekanisk bildstabilisering som flyttar sensorn för att motverka kameran-skakningar. Ihop med den digitala stabiliseringen som ökar iso-talet och tillåter längre slutartider, ger det skarpare bilder med mindre risk för rörelseoskärpa. Skärmen är mindre än på Mju 820, i övrigt är det mesta likadant.

Ingen optisk sökare finns, men

lcd-skärmen är ljusstark och lätt att urskilja motivet på. Den 2,5 tum stora skärmen har en normal upplösning och en mycket bra betraktningvinkel. Ljusstyrkan på skärmen kan du ändra i fem steg.

Ansiktsgenkänningen kan hitta ett eller flera ansikten och kameran fokuserar och hittar bästa exponering för bilden. Även när folk rör sig.

Liksom de flesta andra Olympus-kameror är Mju 830 väderskyddad och klarar vattenstänk från alla håll. Perfekt för både strandliv och

skidturerna med andra ord.

Prestanda är normala för en kompaktkamera i den här klassen – inte supersnabb men heller inte långsam. Kameran startar och fångar första bilden på

mindre än två sekunder, vilket är ganska bra. Autofokusen är inte blixtsnabb men levererar för det mesta skarpa bilder. Väntetiden mellan bilderna är något bättre än tidigare, omkring två sekunder.

Bildkvaliteten är relativt god med kalla, lite matta färger. Skärpa, kontrast och bildstabilisering är godkänd.

Vid iso 400 är bruset märkbart och den högsta känsligheten, 1 600, rekommenderas inte. ■

På nästa sida: Så bra är kamerorna

► Långsam fotografering med Pentax

1 2 3 4 5 **6** 7 8 9 10

Med sin aluminiumfront och plastbaksida känns Pentax Optio V10 som en stabil kamera. Den har en enkel och ren utformning och få knappar på baksidan. Menyerna är lättanvända och överskådliga. Blixt, makro och motivlägen kommer du snabbt åt med en knapptryckning på fyrvägsväljaren. Du kan enkelt programmera den gröna knappen på baksidan för direkt-

åtkomst av de inställningar och funktioner du ändrar ofta. Upplösningen är på åtta megapixel och zoomen är av

standardomfång på tre gånger. Skärmen är väl tilltagen på tre tum, klar och med en bra betraktningssvinkel. Ansiktssökande autofokus och exponering finns inbyggt liksom digital skakreducering.

Optio V10 är tyvärr ingen snabb kamera. Mer än tre och en halv sekund var den kortaste tid vi fick vänta innan första bilden satt som den skulle. Slutarfördröjningen är okej, bilden tas

omedelbart när du har förfokuserat. Men trycker du bara av tar det nästan en sekund. Du får vänta i mer än tre sekunder för att ta nästa bild. Efter tre tagna bilder i "snabb" följd dröjer det över sex sekunder innan du kan ta nästa. Det är riktigt segt, men bilderna blir hyfsat skarpa.

Bildkvaliteten är ingen höjdare, skärpan är dålig utan kanterna och färgerna känns bleka. Kameran luras dessutom att överexponera i starkt dagsljus.

2300 kr

	Canon Ixus 860 IS	Casio Exilim EX-S880	HP Photosmart R742	Kodak Easyshare M853
Tillverkare/kontakt	Canon, 08-744 85 00, www.canon.se	Casio, 08-578 772 01, www.casio.se	HP, 08-524 947 00, www.hp.se	Kodak, 08-587 704 21, www.kodak.se
TEKNIK				
Upplösning	8 megapixel	8,1 megapixel	7,2 megapixel	8,1 megapixel
Optisk zoom/digital zoom	3,8x/4x	3x/4x	3x/7x	3x/5x
Brännvidd	4,6-17,3 mm (motsvarande 28-105 mm)	6,2-18,6 mm (motsvarande 38-114 mm)	5,9-17,7 mm (motsvarande 36-108 mm)	6,1-18,4 mm (motsvarande 37-111 mm)
Storlek (bredd x höjd x djup)/vikt*	9,3 x 5,9 x 2,6 cm/180 gram	9,5 x 6 x 1,7 cm/145 gram	9,6 x 6,2 x 2,6 cm/145 gram	9 x 5,6 x 2,3 cm/131 gram
Skärmstorlek/exponeringsinformation**	3 tum/ja	2,8 tum/nej	2,5 tum/nej	2,5 tum/nej
In-/utport	Usb, tv-anslutning, pictbridge.	Usb, tv-anslutning, pictbridge.	Usb, tv-anslutning, pictbridge.	Usb, tv-anslutning, pictbridge.
Minneskortplats/inbyggt minne	Sd-kort/nej	Sd-kort/cirka 11 MB	Sd-kort/cirka 16 MB	Sd-kort/11 MB
FOTOGRAFERING				
Närgräns normal/makro	45/3 cm	40/15 cm	40/5 cm	40/15 cm
Fokuslampa	Ja	Nej	Nej	Nej
Antal motivprogram/serietagning	10/ja	35/ja	8/ja	17/ja
Bilder per minut utan/med blixt	39/20	40/27	24/18	15/12
Tid från start till första exponering	1,28 sekunder	2,78 sekunder	3,98 sekunder	2,25 sekunder
Slutarfördröjning med/utan förfokusering (utan blixt)	Omedelbar/0,28 sekunder	Omedelbar/0,08 sekunder	0,08/0,58 sekunder	0,08/0,28 sekunder
BATTERIER/ÖVRIGT				
Batteri	Laddningsbart litiumjonbatteri	Laddningsbart litiumjonbatteri	Laddningsbart litiumjonbatteri	Laddningsbart litiumjonbatteri
Batterilivslängd/uppladdningstid	Cirka 240 bilder/cirka 125 minuter	Cirka 220 bilder/cirka 120 minuter	Cirka 150 bilder/cirka 90 minuter	Cirka 300 bilder/cirka 180 minuter
Videoinspelning/upplösning	Ja/640 x 480 pixel	Ja/640 x 480 samt 848 x 480 pixel	Ja/320 x 240 pixel (24 bilder/sekund)	Ja/640 x 480 pixel
Handbok/menyer på svenska	Ja/ja	Ja/ja	Ja/ja	Nej/ja
Rekommenderat cirkapris/lägsta pris***	3 900 kronor/3 000 kronor	2 600 kronor/1 934 kronor	1 500 kronor/1 333 kronor	1 700 kronor/1 233 kronor
+	Snabb, stor skärm, optisk bildstabilisering, ansiktsgenigenkänning.	Ansiktsgenigenkänning, välbyggd, snabb.	Hyfsad bildkvalitet, bra pris.	Bra batteritid.
-	Brus vid höga iso.	Skrall närgräns i makroläget.	Lång startsträcka.	Mycket brus och ful brusreducering vid högre iso.
Betyg	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
Referens. Lekstuga plåttad med Canon Eos 20D. Detaljrikt. Levande och naturliga färger. Kontrast. Fin färgåtergivning och bra kontrast. Hyfsat. Nästan skarpa bilder med varma färger. Levande. Skarpa detaljrika bilder med levande färger.				

Fler bilder på webben

På pcforall.se/extra hittar du fler bilder tagna med de testade kamerorna.

SNABBA KAMEROR

Samsung L830 kan laddas via datorn

1 2 3 4 5 6 **7** 8 9 10

Samsungs nya kompakta åtta-megapixelkamera L830 har bra menyer och funktioner som är lätta att komma åt. Med ett tryck på funktionsknappen får du fram en panel där du hittar de centrala funktionerna.

L830 har bra manuella lägen där du kan välja bländare och slutartid själv. Kameran har en upplösning på åtta megapixel, 3 gånger

optisk zoom och en klar 2,5 tumskärm.

En finess som inte många kameror

har är att batteriet kan laddas med usb-sladden kopplad till datorn. Ansiktsprioritering,

skakreducering och röda ögonborttagning ingår.

Prestanda imponerar inte.

Starttiden är strax under tre sekunder och autofokustiden

något sämre än genomsnittet.

Med förfokusering tar kameran 0,18 sekunder på sig att ta bilden.

Utan förfokusering tar det knappt en sekund. Bild till

bild-hastigheten är tre sekunder

mellan exponeringarna. Med blix tar det ytterligare drygt en halv sekund.

Bildkvaliteten är inte på topp och detaljåtergivningen sämre än

vad du kan förvänta dig av en

åttamegapixelkamera. Färgerna är

något bleka och kalla. Lite kromatisk aberration kunde vi upptäcka

men den är inte alls störande.

Brushantering är godkänd och

gör bilder upp till iso 800 användbara.

Högsta iso på 1 600 ger däremot inget vidare resultat. ■

Nikon Coolpix S510	Olympus Mju 830	Pentax Optio V10	Samsung L830
Nikon, 08-594 109 00, www.nikon.se	Olympus, 08-734 35 00, www.olympus.se	Pentax, 018-71 13 00, www.pentax.se	Samsung/Focus Trading, 031-336 23 00, www.focustrading.se
8,1 megapixel	8 megapixel	8 megapixel	8,1 megapixel
3x/4x	5x/5,6x	3x/4x	3x/5x
5,7-17,1 mm (motsvarande 35-105 mm)	6,4-32 mm (motsvarande 36-180 mm)	6,3-18,9 mm (motsvarande 36-108 mm)	6,3-18,9 mm (motsvarande 38-114 mm)
8,8 x 5,1 x 2,2 cm/142 gram	10 x 5,5 x 2,4 cm/142 gram	9,6 x 5,8 x 1,9 cm/138 gram	9,5 x 5,9 x 2,1 cm/155 gram
2,5 tum/nej	2,5 tum/ja	3 tum/nej	2,5 tum/ja
Usb, tv-anslutning, pictbridge. Sd-kort/cirka 52 MB	Usb, tv-anslutning, pictbridge. Xd-kort/cirka 16 MB	Usb, tv-anslutning, pictbridge. Sd-kort/cirka 52 MB	Usb, tv-anslutning, pictbridge. Sd-kort/cirka 10 MB
50/15 cm	70/3 cm	40/5 cm	80/10 cm
Ja	Nej	Nej	Ja
15/ja	22/ja	12/ja	11/ja
27/23	31/21	14/13	19/10
2,29 sekunder	1,8 sekunder	3,6 sekunder	2,88 sekunder
0,08/0,88 sekunder	0,08/0,70 sekunder	Omedelbar/0,98 sekunder	0,18/0,57 sekunder
Laddningsbart litiumjonbatteri	Laddningsbart litiumjonbatteri	Laddningsbart litiumjonbatteri	Laddningsbart litiumjonbatteri
Cirka 170 bilder/cirka 100 minuter	Cirka 200 bilder/cirka 300 minuter	Cirka 200 bilder/cirka 120 minuter	Cirka 200 bilder/cirka 100 minuter
Ja/640 x 480 pixel	Ja/640 x 480 pixel	Ja/640 x 480 pixel	Ja/640 x 480 pixel
Ja/ja	Ja/ja	Ja/ja	Ja/ja
2 800 kronor/2 406 kronor	2 800 kronor/2 789 kronor	2 300 kronor/1 995 kronor	1 800 kronor/1 490 kronor
Ansiktsgenkänning, optisk bildstabilisering.	Väderskyddad, bra optisk zoom, bildstabilisering, ansiktsgenkänning.	Ansiktsgenkänning, skarpa bilder.	Ansiktsgenkänning, smidig funktionsmeny, bra pris.
Skräl närgräns i makroläget.	Brusiga bilder vid höga iso.	Långsam autofokus och lång väntetid mellan bilderna.	Långsam.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
Fullt godkänt. Naturliga, något varma färger.	Godkänt. Kalla, lite matta färger och godkänd skärpa.	Matt. Något matta färger och tendens till överexponering.	Kallt. Färgerna något bleka, borde ge bättre detaljer.

SÅ GJORDE VI TESTET

Urval. Vi har tittat närmare på åtta kompaktkameror med inriktning på prestanda. De normala lägsta

kriterierna för kompaktkameror har vi satt upp till

minst fem megapixel upplösning, tre gånger

optisk zoom och ett rekommenderat cirkapris på under

5 000 kronor. Många av kamerorna i testet får du för

under 3 000 kronor.

Batterier. För batteriernas livslängd anges de värden

för CIPA-standard som tillverkaren angivit.

Funktioner. Digitalt tidtagarur har används för

att ta tid på start och fördröjning, autofokus och

bild till bild-hastighet. Alla bilder tas i högsta upplösning och i autoläge. Med

den optiska zoomen testas skärpa, vinjettering och

distorsion.

Vi undersöker hur bra blixten lyser upp motivet

och om den når ut i hörnen genom att fotografera en vit

vägg på tre meters avstånd. Automatiken testas under

många olika ljusförhållanden. Bilderna skrivs ut i A4

och bedöms efter skärpa, brus och färgåtergivning

samt hur väl vitbalansen återger färgerna i olika ljus.

Vi kollar hur väl bruset hanteras i olika iso-lägen.

Professionell kamera för alla fotoentusiaster!

PENTAX K10D

Med 18-55 mm optik, batterigrepp och extra batteri

Kampanj!
8795:-
12 mån. räntefritt 851:-

- 10,75 megapixel CCD
- Secure Digital/SDHC
- LCD-skärm 2,5 tum
- Ljuskänslighet ISO 1600

PENTAX K10D är utformad för att ge fotografen frihet att fokusera sig på motivet. Övergång mellan olika automatiska program sker med en enkel rattvridning, reglagen sitter logiskt placerade och är rejält tilltagna, sökaren är ljusstark och ger 0,95x förstoring och den avancerade skakreduceringen ger möjlighet till 2,5-4 stegs längre slutartid utan oskärpa.

5010112303 PENTAX K10D + OPTIK 18-55 + BATTERIGREPP + BATTERI ... 8795:-

Kameran som bevarar dina värdefulla ögonblick

PENTAX Optio V10

En liten kompaktkamera med en 3 tums LCD-skärm, vilket underlättar både användning och betraktande. Optio V10 kan automatiskt justera ljuskänsligheten ända upp till ISO 3200 i motivprogrammet "skärpeförbättring" (Digital SR) och på detta sätt undvika oskärpa genom att välja kort slutartid.

Med 1 GB minne och väska

- 8 megapixel CCD
- Optik 3x (36-108 mm)
- LCD-skärm 3 tum
- Ljuskänslighet ISO 3200, bildstabilisering

Kampanj!
2150:-
12 mån. räntefritt 247:-

5010120013 PENTAX OPTIO V10 + 1 GB MINNESKORT + VÄSKA 2150:-

Canon EF-S 55-250mm f/4-5,6 IS

Det kompakta och prisvärda EF-S 55-250mm f/4-5,6 IS ger verkligt flexibla möjligheter för telefotografering. Teleobjektivet har en bildstabilisator i 4 steg som automatiskt identifierar panorering och dämpar oskärpa vid fotografering i svagt ljus.

Nyhet!
2895:-
12 mån. räntefritt 315:-

Canon EF-S 18-55mm f/3,5-5,6 IS USM

Ett zoomobjektiv som passar nästan alla ändamål. Det är otroligt lätt att hålla i handen och klarar många olika ljusförhållanden. Den optiska kvaliteten är hög: 11 element i 9 grupper, inklusive en asfärisk lins för skarpare detaljer från hörn till hörn. Objektivet är riktigt flexibelt vid närbildsfotografering, närgränsen är bara 25 cm i hela zoomomfånget.

Nyhet!
1895:-
12 mån. räntefritt 224:-

5995:-
12 mån. räntefritt 597:-

Canon

EF 70-300mm f/4-5,6 IS USM

Det kompakta telezoomobjektivet med avancerad bildstabilisator (IS) är idealiskt för fotografering på fri hand i svagt ljus.

5010115642 CANON EF-S 18-55/3,5-5,6 IS USM TILL EOS 1895:-
5010116998 CANON EF-S 55-250/4-5,6 IS TILL EOS 2895:-
5010086265 CANON EF 70-300/4-5,6 IS USM TILL EOS 5995:-

Reservat för prisändringar och slutförsäljning.

30 dagars öppet köp!

745:-

Komfort, prestanda och elegans i toppklass

Cordless Desktop MX3200

En trådlös tangentbord-muskombination som ger dig direkt tillgång till pc:ns multimedia- och kommunikationsfunktioner. Vista™-kompatibel och mus med laserprecision.

5010097948 CORDLESS DESKTOP MX3200 USB . . . 745:-

415:-

Bluetooth®-teknik. Ingen mottagare behövs.

V470 Cordless Laser Mouse

V470 Cordless Laser Mouse ansluts direkt till bärbara datorer med stöd för trådlös Bluetooth®-teknik utan sladdtrassel eller mottagare. 3 års garanti och heltäckande produktsupport.

5010113228 V470 CORDLESS NOTEBOOK MOUSE . . . 415:-

795:-

Carl Zeiss-objektiv med autofokus ger knivscharpa bilder

Quickcam Pro 9000

Logitech QuickCam Pro 9000 är utrustad med Carl Zeiss-objektiv med autofokus för foton i 8 megapixels upplösning som fångar alla detaljer, även vid extrema närbilder.

5010111804 QUICKCAM PRO 9000. 795:-

Kraftfullt mediacentrum PC med HDMI-utgång

Pavilion dv9686

Pavilion dv9686 är den perfekta datorn för såväl underhållning och arbete. Med en 17" stor widescreenskärm blir det behagligt att se på film och spela. Med den kraftfulla Intel Core 2 Duo-processorn och 4 GB internminne behöver du inte oroa dig för uppgraderingar på lång tid. De två inbyggda hårddiskarna på 160 GB var ger utrymme som räcker länge.

- Intel Core 2 Duo T7500 2.2 GHz
- 4 GB DDR II SDRAM-minne
- 320 (2 x 160) GB hårddisk
- DVD-brännare
- HDMI-port
- nVIDIA GeForce 8600M 256 MB
- 17" BrightView-skärm
- 10/100 Mbps och WLAN 802.11b/g
- Windows Vista Home Premium Svensk
- 1 års garanti

14990:-

12 mån. räntefritt 1415:-

5010116708 HP PAVILION DV9686 C2D 2.2 4GB/320 DVDRW 17#VHP 14990:-

Priser inkl. moms. 30 dagars öppet köp! Frakt 49:- tillkommer.

www.dustinhome.se

ring
maila

08 - 553 44 900
order@dustinhome.se

DE BÄSTA PAR SPE

Den typiske svensken är grå, svår att få kontakt med och hyfsat grinig. Humöret under vinterhalvåret ska vi inte tala om – när bakgårdarnas gasolgrillar slocknar låser Svearikens befolkning in sig på luckan och tinar först upp lagom till mid-sommar. Ja, ungefär så uppfattas vi svenskar av omvärlden. Vi på PC för Alla ler givetvis, precis som du själv, i mjugg åt den överdrivet pessimistiska bilden av oss.

Vi svenskar är ju bäst i världen på att ha

roligt, skratta och bjuda på oss själva. Det visar åtminstone purfärs statistik. För ingenstans i världen konsumeras det så kallade partyspel i samma utsträckning som hos oss i Norden. Vi vrålar i mikrofoner tillsammans med våra grannar, blir osams (men snabbt sams igen) över svettiga frågesportsomgångar och lirar stentunga rockriff framför tv:n.

– Så kallat social gaming, eller partyspel, är väldigt stort i Sverige och övriga Norden. Normalt har den nordiska marknaden runt fem procent av den totala spelförsäljningen i Europa

men när det kommer till partyspel står vi för ungefär 20 procent, avslöjar Martin Lindell som är informatör på Dataspelsbranschen.

Han berättar även att Sverige, utan tvekan, står för den största delen av konsumtionen.

Glöm Fia med knuff

Alltså gillar vi att ha roligt med varandra. Men det är inte längre klassiska sällskapsspel som Fia med knuff som plockas fram ur gömmorna när vi känner oss sociala och lekfulla. Nu för tiden samlas vi kring tv-spel som karaokesuccén Singstar, gitarrsimulatorn Guitar Hero och digitala brädspelet Mario & Sonic.

Den legendariska konsoltillverkaren Nintendo chockerade spelvärlden när de i fjol släppte sin senaste maskin Wii.

Text: Daniel Gustafson

E-post: daniel.gustafson@idg.se

TY- LEN

(OCH DE SÄMSTA...)

Nintendo hade inte bara struntat i att haka på hårdvarurallyt (där Wii är helt underlägsen konkurrenterna Playstation 3 och Xbox 360) utan även satsat på en rörelsekänslig handkontroll. Maskinen visade sig snabbt vara som gjord för partyspel. Wii har gått åt som smör i solsken och runt om i landets stugor trängs festdeltagare framför sina tv-apparater och boxas, smashar på tennisbanan och vevar loss med järnfemmor på den digitala greenen.

Några tecken på att populariteten ska minska ser man inte hos branschorganisationen Dataspelsbranschen:

– Nästa år kommer spelet Rock band där deltagarna samtidigt kan spela gitarr, bas, trummor och sjunga. Det ska bli spännande att se hur det fungerar. Jag tror också att vi

kommer att få se betydligt fler smalare partyspel inom den närmaste tiden, spår Martin Lindell.

Tuff framtid för Monopol

Den digitala festen verkar alltså vara här för att stanna. Så hur ser framtiden ut för det sociala spelandets grand old lady? Alltså de analoga sällskapsspelen där tärningar, pennor och rangliga pappunderlag utgör grunden.

Samuel Åström är engagerad i organisationen Sverok, som organiserar entusiaster inom allt från levande rollspel till hederliga sällskapsspel som Monopol, och han är kluven:

– Sällskapsspel säljs i butiker över hela landet så visst finns det en marknad, även om den inte är lika stor som i exempelvis Tyskland där vi för övrigt hämtar de flesta moderna storsäljarna, säger Samuel Åström.

Framtiden då? Överlever brädspelen de digitala spelen?

– Personligen tror jag att det blir svårt, dataspelen är så oerhört dominerande i dag. Men att de helt skulle försvinna tror jag inte. Vi har ju spelat brädspel i tusentals år, gissar Samuel Åström.

Så hur pass roande är den nya erans partyspel då? PC För Alla arrangerade tidernas party och festade sig igenom fem digitala fenomen – och en väldigt analog klassiker som referens.

På nästa sida: Festen börjar!

Rena dynamiten

Guitar Hero 3

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Tänk dig en digital luftgitarr och du är ganska nära poängen med spelfenomenet "Guitar hero" – det hittills mest lyckade försöket att förföra de rock'n'roll-drömmande kontorsråttorna.

Med hjälp av en plastgitarr där fem kulörta knappar utgör strängarna gäller det att pricka fallande noter till tonerna av idel skönt material ur det rockhistoriska arkivet. Kräver viss taktkänsla men är förvånansvärt lätt att lära sig så länge du inte tillhör den promille av befolkningen som inte kan klappa en rak fyrtaktens under pistolhot.

Förbanna motståndarens gitarr

Festfaktorn är rena dynamiten. Ser du till att ha två stycken gitarrkontroller är det risk för att din förfest förvandlas till en fullfjädrad helkväll framför din tv. Det finns flera olika lägen och ni kan vara två spelare. Antingen spelar ni mot varandra eller samarbetar er genom

Lyft. Ett rivigt solo lyfter garanterat festen till nya nivåer.

låtarna. Väljer ni det första alternativet finns i den allra senaste versionen en ny duellfunktion där du kan förbanna motståndarens gitarr. Spelar du duktigt belönas du med besvärjelser som dubbla noter, strängbrott eller kanske en sprängd förstärkare. Kör ni i stället något av de mer filantropiska samarbetslägen som erbjuds spelar ni stundom kompeller sologitarr och ibland även bas.

Spelet är dessutom lämpligt för grupper med varierande kunskaper eftersom individuell svårighetsgrad kan ställas in inför varje drabbning.

Partyspel i världsklass

Tillsammans med sina två föregångare (med undantag för en halvdann expansion) är Guitar Hero det bästa partyliret på marknaden just nu. Det som talar mest för den tredje versionen av spelet är den väldigt generösa låtlistan (cirka 70 spår med artister som bland annat Rolling Stones, Cream, Smashing Pumpkins, The Killers och Stevie Ray Vaughn) och att gitarren äntligen blivit trådlös.

Testa också:

Guitar Hero 2 (multiformat) – Seriens adelsmärke.

Rock Band (multiformat) – Kommer senare i vår.

Från Harmonix - studio bakom de två första Guitar Hero-liren. Tar konceptet vidare och låter ditt sällskap musicera som ett riktigt band. Kompletter med fysiska trummor, gitarr och mikrofon. Kan bli hur bra som helst, tippar vi.

Smartast vinner

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Frågesport finns det som bekant en hel del analoga varianter på. Stundtals hyllade och stundtals halvsågade Playstation 2-spelserien "Buzz" är som klippt och skuret för dig som drömmer om ett gästspel i Jeopardy. Inte bara för att du får en besserwisser till programledare utan främst för möjligheten att få en helt egen mentometer att pressa fram dina svar på.

Spelet finns i flera utföranden, beroende på smak och tycke. Upp till fyra genier kan samtidigt tävla i testade Buzz – The Hollywood Quiz. Som undertiteln antyder

rör frågorna temat "film", och ni kan alltså äntligen avgöra vem som slösat bort flest timmar framför bioduken.

Osvettig lagsport

Festfaktorn är förvånansvärt hög. Att något så simpelt som frågesport roar folk visar inte minst den mängd sällskapsspel på temat som huserar på butikshyllor runt om i landet. Med runt 5 000 frågor kan du spela hyfsat många omgångar utan att behöva stöta på samma frågor gång på gång. Och just temat film är något de flesta kan relatera till. Spelet är lätt att plocka fram, tämligen osvettigt och det finns dessutom gott

Buzz

Fladdrig. En riktig besserwisser till programledare.

om utrymme för hela lag att samsas vid varje "buzzer" (mentometer) vilket i sig gör att nästan hela festen kan delta samtidigt. Nackdelen är att vissa torrisar inte diggar film...

Sammanfattningsvis är det en kul fråge-

Mario & Sonic

Risk för träningsvärk

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

De forna ärkerivalerna tillika plattformskonerna Mario och Sonic samlar sina gäng för att göra upp i friidrottsrelaterade grenar. Spelet spås av insatta bli nästa partygrej för Nintendo Wii, som hittills trots enorm potential främst erbjudit festsugna det över ett år gamla spelet Wii Sports. Upp till fyra tävlande vevar loss med hela kroppen för att kora en vinnare i tävlingar som simning, tresteg och bordtennis.

Varning för svettningar

Festfaktorn är hyfsad och en del av grenarna är riktigt lyckade, medan andra mest känns som onödiga varianter på ett och samma tema. Det som stärker hela konceptet är givetvis Nintendos innovativa handkontroll som möjliggör ett fysiskt deltagande som konkurrenterna, än så länge, bara kan drömma om.

I lagom dos är det en finfin uppvärmning att dra en veva pingis, stöta lite kula eller kanske skjuta lerduvor. Men man tröttnar ganska snabbt på de olympiska spel som hålls i Segas regi. Långa pass tenderar också att bli lite småsvettiga, så de som vill behålla ultimat fräschör och inte glida vidare ut på lokal som en svettig raggsocka gör bäst i att ta det lugnt med den fysiska entusiasmen.

Spelet är ett familjevänligt och betydligt

Klara färdiga gå. Adrenalinintint både på och utanför banan.

matigare alternativ till demonstrationsliret Wii Sports.

Saknar övningsläge

Spelupplevelsen pendlar från att som bäst kännas smått euforisk till betydligt sömnigare mellan varven. Varför Sega inte heller har petat in ett övningsläge, där ovana spelare får köra en testomgång innan allvaret drar igång, är märkligt. Bered er därför på en hel del frustrerade "men-hur-i-helskottaska-jag-veva-då"-utrop under inkörningsomgången. ■

Testa också:

Wii Sports (Wii)– Nita käglor, rallarsvinga, smasha och veva järnfemmor. Med hela kroppen. Fantastiskt roligt.

sport som finns i en mängd olika utföranden. Passar de flesta åldersgrupper även fast det av naturliga skäl givetvis är bäst att tävla mot människor vars kunskaper hyfsat matchar dina egna. Drar även hem en bonuspoäng då det klarar av att engagera så pass många simultana tävlande. Trots den digra mängden frågor är trots allt hållbarheten begränsad eftersom varje besvarad fråga är lika med en förbrukad fråga. ■

Testa också:

Scene It? (Xbox 360) – Högupplöst variant till Microsofts konsol som även det premierar dig som ugglat framför bioduken minst några decennier för mycket.

Buzz: The Big Quiz (PS2) – Perfekt alternativ för den som vill ha frågor på alla möjliga sorters teman. Dessutom med Felix Herngren (!) som programledare.

Buzz: The Sports Quiz (PS2) – Fungerar ypperligt som underhållning för dig som andas uterinkar, drömmer om fri-sparkvarianter eller vill gifta dig i klubbhuset på S:t Andrews.

Singstar

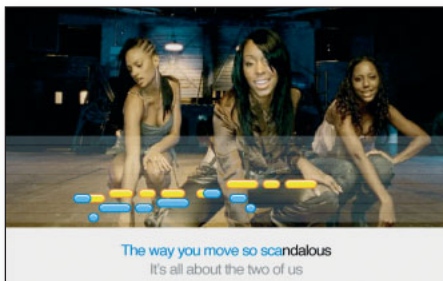
▣ Inget för tondöva

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

100 miljoner japaner kan inte ha fel – karaoke är folkfest i kubik. Sony fattade tidigt att vi europeer inte ville stå och bröla offentligt till syntversioner av Michael Boltons främsta hits. Det tillåter inte vår självkänsla. Därför släpper man i stället med jämna mellanrum temaskivor som svensk schlager och sköna 90-tals-hits. Med varsin plastmikrofon kan två personer samtidigt kraxa sig till sköna poäng och aningen vassare självförtroenden.

Klockrent efter uppvärmning

En fest utan Singstar är på många sätt mer av en likvaka än en riktig fest. Den som en

Guldgruva. Det finns gott om låtar att välja mellan.

gång provat har väldigt svårt att hålla sig från en ny omgång.

Den allmänt förlåtande inställningen hos programmet gör även att entusiaster utan medfödd sångtalang kan göra en stark insats. I övrigt är möjligheterna närmast oändliga. Varför inte dela in festen i olika lag som utmanar varandra?

Det enda problemet uppstår när en deltagare vägrar sjunga annat än hårdrock och motståndaren insisterar på såsiga ballader från 1987.

Singstar är en av Sonys absolut mest lyckade långkörare på senare år. Dess popularitet här på hemmaplan har skänkt oss specialutgåvor med svenska hits vilket inte säger lite om hur många fester runt om i landet som anammat konceptet.

En annan fördel är givetvis att när du väl har införskaffat mikrofoner så är temaskivorna helt klart överkomliga i pris. ■

REKOMMENDATION
PC FÖR ALLA

Testa också:

Singstar (PS3) - Till skillnad från sina syskon till konsolpensionären Playstation 2 packar denna version ytterligare en vass funktion i ryggsäcken - nedladdningsbara låtar. I övrigt en sorts "best of"-variant med låtar från varierande genrer.

Party Animals

Partydödaren

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Karaktererna från ett av tidernas mysigaste spel (där du bygger en levande trädgård med hjälp av pappersdjur) samlas för att göra upp om hedern i en väl tilltagen hög minispel. Allt varvas med korta rallylopp, komplett med barnvänliga vapen som seg honung och godisbomber att distrahera motståndarna med.

Viva Pinata – Party Animals är helt på svenska och lite så där lagom crazy för att inte någon föräldraorganisation ska få frispel och hota med rättsliga aktioner. Ni kan vara upp till fyra deltagare.

Slött utbud av minispel

Festfaktorn är ärligt talat inte särskilt hög, tyvärr. Det är inte så mycket beroende på spelidén – att samla småtokiga spelmoment (rapa fram barkbåtar över en ankdam, kittle mjukisdjur på kommando eller hamra

sönder smållfeta pumpor) har gjorts förr och är oftast, pinsamt nog, väldigt roligt. Särskilt i goda vänners och eventuella dryckers lag.

Det som förstör en hel del är att utvecklarerna Krome gått i den gamla fälla som många spelfabrikator tidigare trampat i – nämligen att ta målgruppen (föreslagsvis yngre festprissar) som en ursäkt för att slarva med kvaliteten. Det är nämligen hysteriskt glest mellan höjdpunkterna och en orimligt stor andel av minispelen är bara fantasilösa varianter av ett och samma grundtema.

Den som på allvar tror att en spelsugen femåring (eller småvinglig 45-åring för den delen) nöjer sig med att hjärndött hamra på en knapp i en halvtimme har, uppenbarligen aldrig umgåtts med barn.

Sammanfattningsvis kan vi konstatera att Viva Pinata – Party Animals inte är mer än en samling fisjlumna minispel i en förvisso

Sömnigt. Viva Pinata – Party Animals är namnet till trots långt från något partyspel.

Testa också:

Rayman: Raving Rabbids 1 och 2 (multiformat) – Bisarr, tokig och flamsig (i ordet mest positiva bemärkelse) samling minispel. Roar ung som gammal.

sjukt färgglad och sprallig förpackning. Egentligen är det inget fel på idén, bara utförandet. ■

Referens

Roligt utan el

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Ärligt talat – har du inte spelat en svettig omgång Trivial Pursuit har du förmodligen legat i koma sedan Dackefejden. Det handlar alltså om det klassiska frågesportsspelet där du glider runt den cirkelformade planen på jakt efter färgglada tårter och svar på frågor.

Väljer du Trivial Pursuit Deluxe är festfaktorn hyfsat hög. Frågorna känns aktuella

och upplägget är dessutom aningen uppdaterat. Vilket kan orsaka viss förvirring hos ärrade veteraner. Här har nämligen varje ämneskategori fått en egen kortfärg som i sin tur delats in i olika svårighetsgrad. När du väl fått in känslan fungerar det fint. Pluspoäng för att antalet deltagare i stort sett kan vara oändligt. Minuspoäng för att kunskapsrelaterade fajter kan uppstå och att de där 3 600 frågorna ändå har en förmåga att ta slut.

Trivial Pursuit är sällskapsspelens svar på varmkorv med bröd – en odödlig hjälte som räddat de tristaste av fester sedan 1979. Spelet kräver varken ström, handkontroller eller en svindyr elektronik-kloss under tv:n i vardagsrummet. Dock krävs hyfsad allmänbildning. Vilket givetvis inte bör vara något problem för dig som läser PC för Alla. Eller hur? ■

SÅ GJORDE VI TESTET

Vi valde ut de i skrivande stund populäraste partyspelen på marknaden. I dagsläget domine-

rar konsolåldringen Playstation 2 detta segment vilket gör att testbidragen till denna maskin

också är fler till antalet. Vi valde dock att när fallet var möjligt testa utgåvor till de övriga formaten för att få bredd på underlaget. Vi har tagit faktorer som familjevänlighet och håll-

barhet i beaktande men främst fokuserat på det i sammanhanget ack så vetenskapligt förankrade begreppet "spelglädje". Subjektivt så det förslår, med andra ord.

	Buzz – The Hollywood Quiz	Guitar Hero 3: Legends Of Rock	Mario & Sonic At The Olympic Games	Singstar Svenska Hits Schlager, R'n'B	Viva Pinata – Party Animals	Trivial Pursuit Deluxe
Utvecklare	Sony	Neversoft	Sega	Sony	Krome Studios	Parker Games
Utgivare	SCEE Technology Group	Activision	Sega Europe	SCEE Technology Group	Microsoft Game Studios	Hasbro
Kontakt	www.nordiskfilm.se	www.activision.com	www.sega-europe.com/en/Homepage.htm	www.nordiskfilm.se	www.microsoft.com/games	www.hasbro.se
Format	PS2	PS2, PS3, Xbox 360, Wii, pc.	Wii	PS2/PS3	Xbox 360	Papp och plast
Styrs med	Buzzrar (plastdosan du röstar med)	Gitarr	Handkontroll (standard i Wii)	Mikrofon	Handkontroll (standard i Xbox 360)	Tärning, pluppar, spelbräde och frågekort
Cirka pris	400 kronor utan "buzzrar" och cirka 600 kronor med fyra stycken "buzzrar".	300 kronor utan gitarr och 800 kronor med en trådlös gitarr.	300 kronor	300 kronor utan mikrofoner och 600 kronor med två stycken mikrofoner.	600 kronor	700 kronor
Läs mer	www.buzzthegame.com	www.guitarhero.com	www.sega.com/game-site/marioandsonic/flagspage.html	www.singstargame.com/sv-se/Home	www.vivapinata.com	www.hasbro.se
+	Passar de flesta åldersgrupper.	Individuell svårighetsgrad. Lätt att lära sig.	Handkontrollen och att spelet även är fysiskt.	Många kan vara med och spela. Förlåtande inställningar.	Passar även de yngre.	Kräver ingen ström eller dyr spelkonsoll.
-	Begränsad hållbarhet.	Kräver viss taktkänsla.	Inget övningsläge. Vi tröttnar ganska snabbt. Svettvarning.	Låter hemskt med fel person bakom mikrofonen.	Svajig kvalitet. Blir lätt långtråkigt.	Frågorna har ett bäst före-datum.
Betyg	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Skrivaren

Finns det något bläck kvar i patronen trots att skrivaren säger att bläcket är slut? Vi testade om vi kunde avliva bläckmyten – och blev förvånade över resultatet.

Bläck till din skrivare är svindyrt om du tittar på kostnaden per centiliter. Det är faktiskt lika dyrt som parfym och dyrare än de flesta champagner. En bläckpatron med svart bläck till en Canon Pixma-skrivare kostar 155 kronor hos exempelvis Dustin Home. Bläckpatronen innehåller 26 milliliter bläck. En parfymflaska innehåller ofta

50 milliliter och vill du fylla en sådan med bläck får du slanta upp nästan 300 kronor. Vill du fylla en 75-centiliters champagnebutelj med bläck från Canons bläckpatron får du lägga ut nästan 4 500 kronor.

En anseelig summa.

Med tanke på rykten vi hört om att patroner har en hel del bläck kvar trots att

skrivaren sagt att det är slut – och att konspiratoriskt lagda personer menar att det är en kupp från skrivartillverkare och bläckpatronleverantörer – ville vi kontrollera hur det stod till med den saken.

Text: Per Lövgren

E-post: per.lovgren@ordkultur.se

1. Laddat och klart – testet börjar

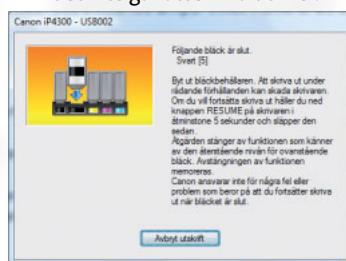
Dags att börja! Vi skriver ut vårt dokument som består av en sida med text samt en liten logotyp och ett enkelt stapeldiagram. Då och då tar vi ut patronen och väger den. Vi hinna skriva 350 sidor innan den första varningen från skrivaren kommer – bläcknivån är låg. Tanken med det meddelandet är att ge användaren tid att köpa en ny bläckpatron. Vi fortsätter att fylla på papper i arkmataren och att skriva ut utskrift efter utskrift, efter utskrift.

Efter 404 sidor kommer den andra varningen. Nu är tonen allvarigare och skrivaren menar att "bläcket kanske är slut". Ja, du läste rätt, skrivaren säger "kanske" för helt säkert tycks den inte vara. Vi tar ut patronen, väger den, sätter tillbaka den.

Efter 500 sidor får vi den tredje och sista varningen. Nu är tonen gravallvarlig. "Att skriva ut under rådande förhållanden kan skada

skrivaren", står det i dialogrutan. Återigen tar vi ut patronen, väger den och stoppar tillbaka den. För att skriva ut nu måste vi hålla ned Resume-knappen på skrivaren i minst fem sekunder. Men efter den här varningen är det oåterkalleligt stopp eftersom utskrifterna blir oanvändbara.

Lite underligt var det att utskrifterna höll en helt okej kvalitet ända fram till den sista varningen och att utskriftskvaliteten därefter plötsligt blev bedrövlig. Det kan vara chipset i bläckpatronen som ser till att det inte går att skriva ut mer.

Sista varning. Meddelandet kommer efter 500 sidor, och efter det blev utskrifterna oanvändbara.

2. Patronen görs ren

Efter att det är omöjligt att skriva ut fler utskrifter tar vi ut patronen, sätter ett par plastpåsar på händerna och använder en skruvmejsel för att bända upp patronen. I patronen finns två svampar som innehåller bläcket. Vi petar loss svamparna och lägger dem i en burk med lösningsmedel. Redan

Rengöring. Vi lade svamparna i en burk med lösningsmedel vilket fick bläcket att frigöras. Som du ser i botten av burken fanns det en del bläck kvar i svamparna.

Bläcksvamp. Vi bröt upp bläckpatronen, gjorde rent den och lät den torka över natten. Sedan vägde vi den igen.

lurar dig

– du tvingas till patronbyte för tidigt

Vi beslöt oss därför för att göra ett halvvetenskapligt test för att ta reda på hur det förhåller sig.

Vi gör upp en plan

Planen var att sätta i en ny oanvänd bläckpatron i en skrivare, göra utskrifter till dess att skrivaren sade att bläcket är slut och då väga patronen. Därefter göra rent

patronen från eventuellt kvarvarande bläck och väga den igen. Då borde vi kunna få reda på om och i så fall hur mycket bläck som fanns kvar i patronen när skrivaren sade stopp.

Från Canon lånade vi därför bläckstråleskrivaren Pixma IP4300. Och Teknikmagasinet lånade ut proffsvågen JS-200XV som kostar cirka 1 800 kronor och

som väger med en noggrannhet på hela 0,01 gram.

För att göra det litet enklare för oss valde vi att enbart skriva ut med svart färg. En oanvänd bläckpatron av typen Canon PGI-5BK väger 46,16 gram. Vi kan för övrigt meddela att ett högst ordinarie gem väger 0,47 gram och en Vicks Blå-karamell 3,86 gram! ■

3. Bläck kvar till 49 utskrifter

Under testet tog vi efter var femtionde utskriven sida ut patronen och vägde den. Vi kunde konstatera att det i snitt gick åt cirka 2,42 gram bläck för att skriva ut 50 sidor av vårt testdokument.

Efter 500 utskrivna sidor, när skrivaren sade ifrån att

bläcket var slut, vägde patronen 22,01 gram. När vi gjort rent patronen och låtit svamparna torka vägde patronen 19,65 gram. Det fanns alltså 2,36 gram bläck kvar i patronen vilket skulle räcka till att skriva ut ytterligare nästan 49 sidor.

Noggrann vägning. Vi vägde löpande patronen för att på så sätt beräkna bläckförbrukningen. Vågen mäter med en noggrannhet på 0,01 gram.

KLARAR 140 SIDOR MER ÄN UTLOVAT

Vad kan vi dra för lärdomar av detta test? Jo, det finns bläck kvar i patronen även när skrivaren säger att bläcket är slut. Dessvärre går det åtminstone inte i vårt fall att använda det bläcket. Och frågan är hur ledsen du ska vara över det. Efter varningen att bläcket "kanske" är slut lyckades vi trots allt skriva ut nästan hundra ytterligare sidor med gott resultat.

Canon säger att bläckpatronen ska räcka till 360 sidor med fem procents täckning. Vi kunde skriva ut 500 sidor av vårt dokument. Även om vi inte använde samma testdokument som Canon gör i sina beräkningar är vår känsla att patronen levererar mer än utlovat.

– Vi garanterar att våra bläckpatroner kan skriva ut ett visst antal sidor enligt en fastställd standard. Ofta

"Ofta kan patronerna skriva ut fler sidor än vi angett"

Magnus Nilsson,
marknadschef på Canon

klarar de att skriva ut fler sidor än så och det här testet tycks ju också visa på det, säger Magnus Nilsson som är marknadschef för konsumentprodukter på Canon.

Innan du ger dig av till stormarknaden och köper en lockprisdator finns det anledning att fundera på vad du egentligen behöver. PC för Allas guide hjälper dig att välja utifrån dina behov.

SÅ VÄLJER DU RÄTT BÄRBAR PC!

PRAKTISK
KÖPGUIDE

GLÖM INTE ATT ...

... 512 megabyte internminne tillhör en svunnen tid. Välj alltid minst en gigabyte oavsett modell.
... se till att operativsystem är inräknat i priset. Windows Vista är det som gäller i dag. Eller Mac OS X.
... wlan ska finnas på datorn. Du kommer att ångra dig om du köper en bärbar utan. 802.11 b/g är det som gäller.
... testa gärna innan du slår

till. Känns handlovsstödet bra? Är det lagom slaglängd på tangenterna? Små men viktiga detaljer.
... surfa! Sök på Google på ditt modellnamn. Vad tycker andra om just den dator du tänkt köpa? Vad säger it-tidningar och testsajter?
... köpa till en bärväska om du ska ta med dig datorn på resa. Det följer nästan aldrig med, och de som följer med

är ofta ganska dåliga. Det finns billiga och förvånansvärt bra på Clas Ohlson eller dyra och suveränt bra hos till exempel Targus.
... kika på både Mac och pc. Apple gör suveränt snygga bärbara datorer som i dag utan problem kör både Windows och OS X. De kostar dock ofta några kronor extra och är väldigt låsta i sina konfigurationer.

Text: Joakim Bergström

E-post: joakim.bergstrom@idg.se

Ultralätta datorer

För dig på resande fot

Det här är datorerna för dig som rör dig mycket och alltid behöver en datorkamrat vid din sida. De ultralätta bärbara datorerna väger vanligtvis runt ett kilo (regelbundet inte mer än 1,3 kilo), har relativt små skärmar (10-12 tum) och både prestanda och anslutningsmöjligheter är begränsade.

Eftersom datorkategorin riktar sig till dig som reser mycket är låg strömförbrukning prioriterat, varför du vanligtvis kan vänta dig en långsam och strömsnål processor. Ofta har också den ultralätta datorn en extern optisk läsare, vilket tillverkarna säljer som en stoltsaker i annonserna. Det innebär att dvd-brännaren, som är stan-

dard i alla andra datorer, inte är inräknad i datorns vikt och måste kopplas ihop med datorn via exempelvis usb när du vill använda den.

Vem passar datorn för?

Den här datorn ett perfekt val för dig som behöver en dator på resan, men som inte tänker jobba med några mer avancerade program.

För surf, mejl, ordbehandling och Excel-knappande är datorn perfekt, så länge du inte behöver använda din ultralätta dator hela dagarna. Tangentborden är inte optimala för att skriva den stora generationsromanen.

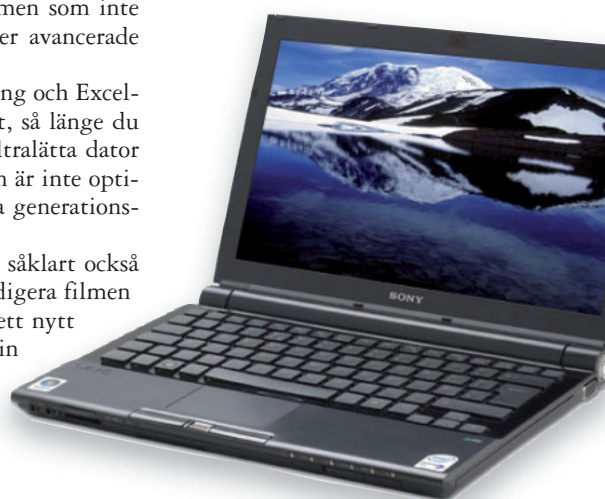
En och annan film kan du såklart också kolla på, men när du vill redigera filmen från dv-kameran eller testa ett nytt spel gör du bäst i att lämna din ultralätta i bärväskan.

Exempel på datorer i den här kategorin:

- Sony Vaio VGN TZ11XN/B
- Dell Latitude D430.

VIKT + PRESTANDA = PRIS

Den korta regeln är att lägre vikt ger höjt pris och varje steg i förbättrad prestanda adderar extra kronor. De billigaste bärbara datorerna är alltså de som väger mycket och har begränsade prestanda.

Plus och minus med ultralätta datorer

- + Lätta
- + Låg strömförbrukning
- + Ofta bra batteritid
- Dåliga prestanda
- Små skärmar
- Dyra
- Få anslutningar, dåligt utrustad

Prisklass: Från cirka 15 000 kronor.

FULL KOLL PÅ DATORNS KOMPONENTER

När du ögnar igenom datoråterförsäljarnas annonser är de ofta fyllda med tekniska termer som ska berätta om datorns förträfflighet. Har du koll på datorns komponenter, och vilka krav du bör ställa, är risken betydligt mindre att du gör ett felköp.

Processor. Processorn är datorns hjärna. Ju snabbare processor du har desto snabbare klarar datorn – generellt – av att utföra sina uppgifter. När det gäller processorer för

bärbara datorer är det dock inte alltid så att snabbast är bäst. Ju snabbare processor du har desto mer ström förbrukar den. Har du behov av en arbetsdator och vill kunna jobba länge utan att behöva koppla datorn till ett strömuttag bör du därför välja en lågförbrukande mobila processor.

Det finns i dag två tillverkare av processorer, Intel och AMD. Båda tillverkarna erbjuder en uppsjö av olika modeller.

Det är viktigt hur snabbt processorn arbetar.

Det mäts i gigahertz (GHz). Ju högre klockfrekvens, desto snabbare kan processorn göra en uträkning. Toppmodellerna i skrivande stund har en klockfrekvens på 2,4 gigahertz.

Processorn har ett eget minne. Det kallas cache-minne och här är högre värden bättre. I dag är de största (L2 cache brukar de kallas) på fyra megabyte.

Många processorer är utrustade med flera

På nästa sida: Fler komponenter

Lätta datorer

För dig som vill röra dig fritt

För dig som behöver lite bättre prestanda än vad de absoluta lättviktarna ger finns en kategori datorer där vikt prioriterats, men där tillverkarna tillåts lägga på ungefär ett kilo.

De bärbara datorer som normalt väger någonstans mellan ett och två kilo erbjuder bättre (och större) bildskärmar och tangentbord, ofta inbyggd dvd-brännare och bättre prestanda än de ultralätta syskonen. De är också i regel lite billigare.

Fortfarande är prestandan något begränsad och varken spel eller mer avancerad medieredigering (filmklippning, arbete med stora Photoshop-filer och liknande) kommer att fungera helt smärtfritt.

Vem passar datorn för?

Du vet att du kommer att utnyttja det faktum att du har en bärbar dator. Ganska ofta dessutom. Vissa dagar måste du jobba med datorn i knäet, utan möjlighet till extern strömförsörjning, andra dagar sitter du hemma vid skrivbordet och är uppkopplad på ditt fasta nät.

Datorspelet gör du på en annan dator och den bildredigering du sysslar med innefattar mest att ta bort röda ögon, beskära fotografier eller ställa in färgkurvor. Film kollar du gärna på men vet att 14-tumsskärmen inte ger dig världens bästa filmupplevelse – men det är å andra sidan väldigt trevligt att kunna ligga i sängen och använda datorn till att kika på film.

Exempel på datorer i den här kategorin:

- HP Pavilion dv2500
- Lenovo Thinkpad T61

Plus och minus med lätta datorer

- + Låg vikt
- + Godkända prestanda
- + Större skärm (ofta 14 tum) än hos ultralätta datorer
- + Brett användningsområde
- Batteritid (krävs ofta extrabatteri som adderar till vikten)
- Inte bäst på något
- Priset

Prisklass: Från 10 000 kronor, men räkna med runt 15 000 kronor.

"MAN KAN ALDRIG FÅ FÖR MYCKET INTERNMINNE"

kärnor. Något förenklat innebär det att en processor i själva verket innehåller två processorer. En processor med dubbla kärnor är betydligt mer effektiv.

Processorns busshastighet anger hur snabbt den kommunicerar med övriga komponenter. Hastigheten anges i megahertz (MHz) och ju högre hastighet desto bättre. I dag har toppmodellerna en busshastighet på 800 MHz.

För dig som vill ha en dator som drar lite ström kan det vara värt att titta närmare på processorns strömförbrukning. Det skrivs aldrig ut i annonser utan du får i stället surfa till tillverkarens hemsida för att hitta informationen. De allra mest strömsnåla modellerna drar ned till cirka fem watt.

Internminne. Man kan aldrig få för mycket internminne.

Lagringsplats. Hårddiskar finns både som interna och externa.

Se till att satsa på rejält med minne redan då du köper datorn. Det finns begränsat med minnesplatser i dator och tänker du inte till vid köpet riskerar du att behöva köpa två nya minnen när du ska uppgradera.

Det absoluta minimikravet för en bärbar dator är 512 megabyte men det räcker bara till det mest grundläggande arbetet. Satsa i stället på en gigabyte eller ännu hellre två. Om du arbetar med video- eller bildredigering rekommenderas tre gigabyte minne.

Hårddisk. Att köpa en stor inbyggd hårddisk är självfallet att föredra men om du måste spara in de sista hundralapparna rekommenderas att du hellre väljer en lite mindre hårddisk och i stället satsar på annat. Det går nämligen alldeles ypperligt att köpa till externa hårddiskar. Satsa på en hårddisk på minst 80 gigabyte, speciellt om du använder Windows Vista.

Bildskärm. De ultralätta burkarna har skärmar kring tolv tum medan skrivbordsersättarna har större skärmar. 17 tum är vanligt men skärmarna finns faktiskt i storlek upp till 20 tum.

Du kan också välja mellan en standardskärm

Storlek. Det är bildytan som är det viktiga.

med så kallat 4:3-format och en bredbildsskärm (widescreen) i 16:9-format. Vilket du väljer är enbart en fråga om tycke och smak, men ska du kolla på film är bredbild att föredra.

De allra minsta – och sämsta – skärmarna har en upplösning på 800 x 480 bildpunkter och de största skärmarna upp till 1 920 x 1 600 bildpunkter. Ju högre upplösning din skärm har desto "mindre" upplever du ikoner och text på skärmen. Detta går till viss del att korrigera genom att exempelvis öka storleken

Standardmodeller

Svensson-dator som passar många

De datorer som vi valt att kalla standardmodeller är också de datorer som du ofta ser i de stora elektronikkedjornas återkommande reklamutskick. Du ser dem som "lockvaror" och det är också i det här segmentet du får mest prestanda i förhållande till det du betalar. Om datorn väger 2,4 eller 3,4 kilo spelar mindre roll än om det är 512 megabyte eller två gigabyte internminne förinstallerat.

Här jobbar du

Vem passar datorn för?

Du är en "allätare" som i första hand vill ha en bärbar dator som ger dig bra prestanda. Låg vikt och

utan problem med de flesta moderna programmen, men när du slänger upp väskan med datorn över axeln ångrar du dig alltid att du inte köpte en lite lättare modell.

Batterikapaciteten är i regel godkänd och du arbetar cirka tre timmar utan problem. Dvd-brännare finns självfallet inbyggd och för dig som vill ha extra lång batteritid kan du köpa till ett stort 9-cellsbatteri för ytterligare bättre batteritid.

Standardstorleken på bildskärmen är 15 tum och du hittar även 17-tumsvarianter utan att prislappen glider upp i samma nivå som hos de så kallade skrivbordsdatorerna.

möjligheter att både kunna spela spel och jobba med avancerade program av olika slag. Priset är också viktigt.

Standardmodellen ger dig överlag bra prestanda, godkänd batteritid, en vikt på runt fyra kilo inklusive kablar och en helt okej 15 tums bildskärm.

Exempel på datorer i den här kategorin:

- Dell Inspiron 6400
- Packard Bell Easy Note MX36-U-060D
- Zepto Znote 6624WD
- LG E500

Plus och minus med standardmodeller

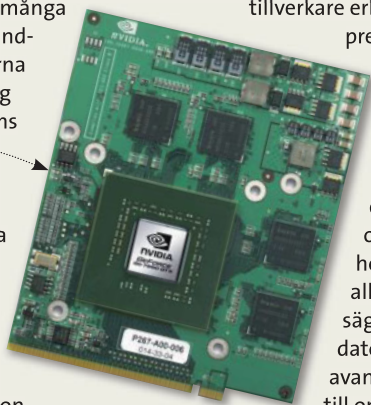
- + Bra prestanda
- + Stor skärm – om du vill
- + Ofta mycket prisvärda
- Batteritid (krävs ofta extrabatteri som adderar till vikten)
- Inte bäst på något
- Tung

Prisklass: Från cirka 5 000 kronor till 15 000 kronor.

på text och ikoner. Du som vill få plats med mycket på skärmen ska leta efter så hög upplösning som möjligt.

Du kan också välja mellan matt eller blank skärm. En matt skärm fungerar generellt bättre i utrymmen med många ljuskällor, som kontorslandskap. De blanka skärmarna passar bra till filmvisning och ger en bild som känns varm och djup.

Grafikkort. Bärbara datorers grafikprestanda kan i dag jämföras med dem hos stationära datorer. Något slarvigt uttryckt ligger kretsarna för bärbara datorer en halv generation bakom grafikkorten för stationära värstingar, men de räcker långt. Många bärbara datorer har grafikkretsar från Intel eller Sis som i princip inte går att använda om du vill spela spel, och med ankomsten av Windows Vista kan det vara värt att kika på grafikkretsens specifikation. På www.microsoft.se/vista kan du läsa mer om vilka specifikationer som

krävs för Windows Vistas piffiga gränssnitt Aero (Vista fungerar även utan, men är då betydligt fulare). Letar du efter bättre grafik kort till din bärbara dator bör du titta efter modeller från ATI eller Nvidia. Även dessa tillverkare erbjuder kretsar med begränsade prestanda, men här hittar du också toppmodeller som Nvidia GeForce Go 7950 och ATI HD2600.

Ljudkort. Standardljudkretsen i en bärbar dator ger dig ett helt okej stereoljud när du kopplar in högtalare eller lurar. Räkna dock alltid med, oavsett vad försäljaren säger, att de högtalare som sitter på datorn är dåliga. Det finns externa, avancerade ljudkort som du kan köpa till om du vill ha riktigt bra ljud. De ansluts ofta via usb-portar.

Anslutningar. Din bärbara dator kommer förr eller senare att kopplas ihop med andra enheter. Kanske för att visa film på tv:n eller när du ska föra över information från din mobiltelefon till datorn. Se till att det finns minst två usb 2-anslutningar. Ju fler desto

bättre då bland annat möss, tangentbord och webbkameror ansluts via usb. Utöver usb finns det en uppsjö av anslutningar. Här är några som kan vara bra att känna till:

Vga. Analog bildskärmsanslutning för att koppla datorn till tv, projektor eller andra externa bildkällor.

Dvi. Digital bildskärmsanslutning för anslutning till extern bildkälla.

Ir. Informationsöverföring via infraröd anslutning är långsam och definitivt något som är på väg bort. En bluetooth-anslutning är snabbare och bättre. Billiga och äldre mobiltelefoner använder dock fortfarande ir för överföring till pc så just därför kan det i vissa fall kan vara bra med en ir-anslutning.

Firewire 400/800. Används för överföring av information från exempelvis externa hårddiskar. Den är mer ovanlig än usb 2 men relativt vanlig inom Mac-världen och hos dem som arbetar med redigering av film.

Firewire används också ofta på digitala videokameror för att kunna föra över film från kameran till datorn. Till skillnad från usb 2 tillåter firewire parallellkopplingar av diskar vilket gör att just den här anslutningen är bra om du exempelvis har flera hårddiskar som du jobbar mot samtidigt.

VÄLJ RÄTT BÄRBAR DATOR

Skrivbordsdatorer

▶ Ersätter din stationära dator

Bärbara bjässar. Under de senaste tre åren har de bärbara datorerna hunnit ikapp motsvarande stationära modeller på de flesta områden. Med mobila, dubbelkärniga och snabba processorer, grafikkort som klarar även de mest krävande spelen och högpresterande bildskärmar på 17-20 tum finns inte många anledningar att skaffa stationär dator.

På minussidan står givetvis att skrivbordsdatorn trivs betydligt bättre på – just det – ett skrivbord än i en bärväska över axeln. Vikter över tre kilo är standard och med laddare och annat drar du snart omkring på minst fem kilo i väskan. Vidare kräver den höga prestandan massor av ström vilket gör att batteritiderna vanligen får betraktas som måttliga.

Vem passar datorn för?

Du behöver allt vad prestanda en bärbar kan ge dig. Eftersom du inte

tänker satsa en spänn på någon ny stationär vill du kunna göra allt på din bärbara dator – och behöver du en 24-tumsskärm för ditt Photoshop-arbete eller de långa timmarna framför datorspelet Bioshock kopplar du bara in en extern skärm.

Batteritiden spelar ingen roll för dig som väljer en skrivbordsdator, och du är beredd att betala minst 20 000 kronor för datorn.

Kort sagt: Du behöver det allra bästa i prestandaväg och har dessutom gott om pengar att lägga på din nya dator. Batteritiden är oviktig.

Exempel på datorer i den här kategorin:

- Acer Aspire 9920
- Amilo Xi 2528
- Dell XPS M2010
- Fujitsu Siemens Amilo Xi 2528
- Macbook Pro

Plus och minus med skrivbordsdatorer

- + Mycket bra prestanda
- + Stora, och potentiellt bra, skärmar
- Klumpiga
- Hög vikt
- Högt pris

Prisklass: Från cirka 15 000 kronor för ett fynd, de flesta börjar på cirka 20 000 kronor.

"SE TILL ATT DIN DATOR HAR WLAN"

Parallellkontakt. En gammal typ av anslutning som sällan (eller aldrig) finns på nya bärbara datorer. Användes tidigare till bland annat skrivare.

Seriell anslutning. En annan gammal typ av anslutning som i dag är mer eller mindre utdöd. Har du av någon anledning behov av seriell anslutning så finns det billiga adaptrar som gör om ett usb-uttag till en serieport.

Wlan. Möjligheten att koppla upp sig via trådlösa nätverk är en stor fördel när du har bärbar dator. Se därför till att din dator har wlan (eller trådlöst nätverk/wifi). IEEE 802.11 b/g är den vanligaste beteckningen och innebär att du kan koppla upp dig på nätverk med b eller g-standard (12 eller 54 Mbit/s). Den senaste standarden, som ännu inte är helt klar, heter 802.11n och möjliggör hastigheter på upp till cirka 200 Mbit/s.

Bluetooth. Trådlös nätverksteknik som fungerar på korta avstånd. Är vanlig i mobil-

telefoner och vill du kunna synkronisera din telefon med din dator trådlöst är ofta bluetooth det bästa sättet. En bluetooth-krets är sällan speciellt dyr i datorn, räkna med ett prispåslag på någon hundring, så just därför rekommenderar vi att du väljer en sådan om du har chansen.

Skulle du sakna bluetooth är det ingen panik. Det finns billiga usb-enheter som ger din dator bluetooth-koppling på ett klick.

Spdif. Digital ljudutgång som möjliggör bättre ljudkvalitet.

Linje in/ut. Heter line in/line out på engelska, och är en ljudanslutning för exempelvis ett headset eller en mikrofon. Många datorer har både in-

och utgång men det finns undantag. Det är ett plus med båda delarna; troligtvis vill du ibland lyssna på musik eller kika på film utan att andra störs, och oddsen är stora att du för eller senare vill kunna snacka med dina vänner över Skype eller annan voip-tjänst.

Ljuva toner. Digital ljudutgång ger bättre ljud.

Här hittar du bärbara datorer:

Acer – www.acercomputer.se

Apple – www.apple.se

Asus – www.asus.se

Dell – www.dell.se

Fujitsu Siemens – www.fujitsusiemens.se

HP – www.hp.se

Lenovo – www.lenovo.com/se/sv

LG – nordic.lge.com

Packard Bell – www.packardbell.se

Sony – vaio.sony.se

Toshiba – www.toshiba.se

Zepto – www.zepto.se

Smidig. Toshiba Portégé R500 klarade sig bra när vi testade den i PC för Alla 12/07.

10x15 *eller* 50x70

Bolån
Bredband
Böcker
Datorprodukter
DVD-filmer
Elleverantörer
Foto & Digitalkameror
- Kompaktkameror
- Systemkameror
- Webbkameror
- Videokameror
- Fotoskrivare
- Minneskort
- Framkallning
Försäkringar
Golf
Hemmabio
Hem & Trädgård
Kläder & Accessorier
Kontaktlinser
Ljud & Bild
Musik
Resor
Skönhet & Hälsa
Spelkonsoler & Spel
Telefoni & Mobiltelefoner
Vitvaror

Dags att framkalla julbilderna? Det blir enkelt för dig att veta vad du ska köpa om du får läsa recensioner, kolla produktinformation och diskutera med andra. Hos oss kan du jämföra mer än bara priser, så att du alltid gör en bra affär.

Redaktör: Jan Sandbladh
E-post: jan.sandbladh@idg.se
 Recenserar **spel**

Redaktör: Therese Granlund
E-post: therese@granlund.net
 Recenserar **barnspel**

ACTION I SÖDERHAVET

"Det snyggaste pc-spelet någonsin"

Crysis är ett givet köp för den som gillar action. Men du måste ha en monsterdator för att kunna njuta av spelet fullt ut.

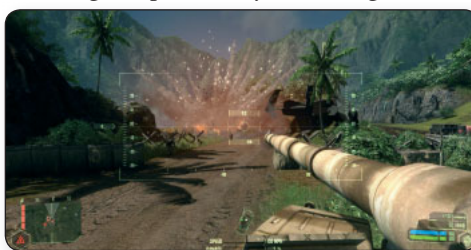
Aret är 2020 och en asteroid har slagit ned på en söderhavssö. Först på plats är nordkoreanska styrkor, men det dröjer inte länge innan även USA har soldater på platsen, däribland spelets hjälte Jake Dunn (alltså du).

Det som sedan följer är ett mäktigt action-äventyr, med många oväntade turer och vändningar. Det

visar sig bland annat att en utomjordisk ras tänker blanda sig i striderna på söderhavssön och de har minst sagt en hel del obehagliga överraskningar med sig i bagaget.

Lär känna din unika dräkt

Det har i förhandssnacket pratats mycket om grafiken i

Kraftfull. När du hoppar in bakom kanonen i en pansarvagn kan du skapa mycket förödelse.

Crysis och det ska sägas direkt att den inte gör någon besviken. Det är kort och gott det absolut snyggaste spelet som har släppts till pc hittills. Men för att verk-

Explosioner. Det smäller rejält i spelet och explosionerna är läckra att se på.

Svåra toner sänker Clifford

En bra idé och härliga figurer till trots – dålig anpassning till målgruppen sänker charmiga Cliffords musikäventyr.

Vi har sett det förut och det är så frustrerande. En jättebra spelidé som förstörs av en slarvig spelmakare som glömmer att anpassa innehållet till målgruppen. På pappret ser det hur bra ut som helst ut – en röd jättehund från tv som lockar barn att skapa och

Pling plong. Skapa ny musik med hjälp av Cliffords pianoben.

leka med musik. Men tyvärr uteblir ovationerna. Själva stommen i spelet, uppgiften att skapa låtar på hunden Cliffords piano, är nämligen inte alls så stabil som du kan önska. Att lyssna på och upprepa olika toner funkar bra, men när musiken drar igång på allvar är det nästan omöjligt

Bygg själv. Hitta rätt grejor och vips så kan du bygga dig en gitarr.

att hänga med i svängarna. Och om det är svårt för en trettio-plussare, hur svårt är det då inte för en ivrig femåring som knappt har fått ordning på finmotoriken? Det är så idiotiskt att man blir förbannad. Allt annat är ju så bra.

Bra story

Storyn om radiostationen som förlorar sin musik är lättsam, bonusspelen fyller sitt syfte och det är kul att leta prylar till att snickra ihop egna instrument.

Instruktionerna är föredömligt tydliga och spelglädjen finns där, men den tjusiga biten med minnesövningar och problemlösning faller onekligen rätt platt när den viktigaste spel-delen brister så fatalt. Det stora musikäventyret är ett älskvärt spel men när slutsummeringen

Barnspel

CLIFFORD: DET STORA MUSIKÄVENTYRET

Kategori: Äventyr/musik.
Utvecklare: Prelusion games.
Utgivare: Schoolastic.
Kontakt: Nordic softsales, 08-636 22 50, www.nordicsoftsales.se
Systemkrav: Windows 98/2000/Me/XP, Pentium 166 MHz, 32 MB ram, 50 MB ledigt hårddiskutrymme.
Språk: Svenska.
Åldersrekommendation: Från 3 år.
PC för Alla rekommenderar: Från 5 år.
Cirka pris: 150 kronor.
Läs mer: www.schoolastic.com/clifford

+ Att skapa och leka med musik är kul.

- Svårt att hänga med i låtarna.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

ska till blir det ändå inte mer än ett medelbetyg. ■

ligen kunna njuta av alla läckra effekter i hög upplösning behöver du skaffa en riktig monstredator. Systemkraven är i detta fall riktiga minimikrav och du måste i princip ha den allra senaste och bästa hårdvaran på marknaden för att Crysis ska bli

riktigt njutbart att spela. Särskilt viktigt är det att du har ett rejält tilltaget grafik-kort.

Snygg grafik innebär dock inte automatiskt ett bra spel och som tur är har Crysis betydligt mer att bjuda på än bara en läcker yta. Det

som framför allt gör detta till ett riktigt bra spel är den nano-

dräkt du bär. Dräkten är ett högteknologiskt mästerverk som ger dig fyra förmågor utöver det vanliga, nämligen extra skydd (maximum armor), extra hastighet (maximum speed), extra styrka (maximum strength) och osynlighet (cloak).

Förmågorna kan användas i princip hur mycket som helst, men bara en kort stund åt gången. Du måste sedan vänta tills den energimätare som styr användandet av förmågorna har laddats upp igen.

För att nå framgång i spelet krävs att du lära känna din dräkt och när och hur du bäst ska använda den. Många gånger behöver du kombinera förmågorna på ett klokt sätt för att klara av passager i spelet. Du kan exempelvis göra dig osynlig, smyga tätt inpå fienden och

Tuffa. Fienderna tål mycket stryk så det krävs att du är snabb med avtryckarfingret.

sedan göra dig superstark för att snabbt slå ut dem. Vill du använda en mindre våldsam lösning kan du göra dig osynlig och helt enkelt smyga förbi dina fiender utan någon strid alls.

Tuffa fiender

Behärskar du inte din dräkts förmågor kommer du att dö många gånger i Crysis. Fienden är nämligen extremt tuff och tål mängder av stryk innan den går i backen. Vilket är bitvis ganska frustrerande och spelets höga svårighetsgrad är en av dess få nackdelar.

Viktigt är också att lära sig hur vapenarsenalen fungerar. Alla vapen i spelet kan uppgraderas på olika sätt, så det gäller att välja rätt kombinationer för att kunna slå ut dina fiender snabbt och effektivt.

Singelspelarkampanjen bjuder på många timmars spännande spelande, men även onlinedelen i Crysis är mycket bra och genomarbetad. Dräkts olika funktioner och de många vapenvariationerna gör att striderna

CRYSIS

Kategori: Action.
Utvecklare: Crytek.
Utgivare/kontakt: Electronics Arts, 08-546 445 00, www.electronicarts.se
Systemkrav: Windows XP/Vista, Pentium IV 2,8 GHz, 1 GB ram, 3d-kort med 256 MB ram, dvd-läsare.
3d-stöd: Ja, 3d-kort krävs.
Flerspelarläge: Ja.
Språk: Engelska.
Åldersrekommendation: 16 år.
Cirka pris: 450 kronor.
Läs mer: www.ea.com/crysis
OBS! Innehåller våld.

Varierat och innehållsrikt. Supersnyggt.

Svårt. Höga systemkrav.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

mot levande motståndare blir både varierade och otroligt tempofyllda.

Har du bara en dator som klarar av att köra Crysis är spelet ett självklart köp för dig som gillar action.

Underjorden attackerar

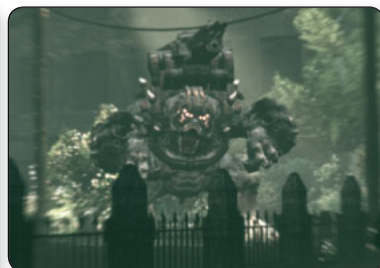
I Gears of War krävs tuffa tag när underjorden går till attack. Du hjälten är Marcus Fenix och elakingarna kallas Locust.

Inte sedan Duke Nukems dagar har det funnits en så råbarkad actionspelshjälte som Marcus Fenix, elitsoldaten du spelar i Gears of War. Efter att ha suttit fängslad, misstänkt för förräderi, släpps Marcus ut för strida mot elakingarna Locust.

Det som sedan följer är ett välkomponerat, genomarbetat och ruskigt snyggt actionäventyr som du ser ur ett tredjepersonsperspektiv. Tempot är högt och du får balansera ditt spelande med lika delar eldstrider och hukande bakom skydd.

Intensivt. Närstrider i fantastiskt snyggt miljö.

Storpotäten? Välmattade elakingar slår hårt.

Gears of War fick många lovord för sin spelkontroll när det släpptes till Xbox 360. Tack och lov har man lyckats utmärkt med styrningen även i pc-versionen. Att köra med kombinationen mus och tangentbord fungerar minst lika bra som med en handkontroll.

Dålig onlinedel

Att man inte kan vara mer än åtta spelare på samma gång online kan jag väl ha overseende med, även om det är ganska långt från de massiva multiplayerupplevelser du får i andra spel.

Värre är att Microsoft vill ha betalt i form av en månadsavgift för att du ska kunna utnyttja onlinespelet fullt ut.

GEARS OF WAR

Kategori: Action.
Utvecklare: Epic Games.
Utgivare/kontakt: Microsoft, 08-752 56 00, www.microsoft.se
Systemkrav: Windows XP/Vista, Pentium IV 2,4 GHz, 1 GB ram, 3d-kort med 128 MB ram, dvd-läsare.
3d-stöd: Ja, 3d-kort krävs.
Flerspelarläge: Ja.
Språk: Engelska.
Åldersrekommendation: 18 år.
Cirka pris: 450 kronor.
Läs mer: www.gearsofwar.com

Snyggt och stämningsfullt. Suverän spelkontroll.

Trist och dyrt multiplayerspel. Långa laddningstider.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Har du en tillräckligt kraftfull dator och nöjer dig med singelspelarkampanjen är Gears of War ett måsteköp för dig som gillar snygga actionspel med tempo och variation.

► En dröm för alla fartdårar

Need for Speed: Pro Street är betydligt mer realistiskt än sina föregångare och just därför en besvikelse.

Positionskoll. Till vänster i bilden ser du banan.

Electronic Arts brukar, på gott och ont, vara ganska förutsägbara när det gäller spelen i sina spelserier. I Need for Speeds fall innebär det att årets nya upplaga brukar bjuda på lite snyggare grafik, nya banor och miljöer, samt ett eller två nya spellägen. Själva grundkonceptet, med rak

och enkel arkadracing, brukar dock vara oförändrat. Så är dock inte fallet i år.

I Need for Speed: Pro Street tar man nämligen ett ganska stort steg bort från arkadkänslan och bjuder i stället på ett mer realistiskt spel. Det välkomnas säkert av många bilentusiaster, men per-

sonligen är jag skeptisk. Det finns redan många bra bilspel där ute som bjuder på realism.

Den ökade realismen medför i första hand att även

svårighetsgraden har ökat rejält. Räkna med många övningstimmar och en hel del misslyckanden innan du lär dig behärska bilarna i Need for Speed: Pro Street.

Trimma maximalt

Realismen innebär också att dina bilar i högre grad påverkas av de skador de får och du måste efter varje lopp använda en del av dina inkörda prispengar till att reparera bilarna.

Vad som däremot är kul är att finjustera bilarna och trimma dem maximalt. Nytt för i år är att du kan spara olika konfigu-

Välj vy. Välj hur kameran ska placeras.

rationer av samma bil, för att sedan använda dem vid de tävlingar där de passar bäst.

NEED FOR SPEED: PRO STREET

Kategori: Bilspel.

Utvecklare: Electronic Arts.

Utgivare/kontakt: Electronic Arts, 08-546 445 00, www.electronicarts.se.

Systemkrav: Windows XP/Vista, Pentium IV 2,8 GHz, 1 GB ram, 3d-kort med 128 MB ram, dvd-läsare.

3d-stöd: Ja, 3d-kort krävs.

Flerspelarläge: Ja.

Språk: Engelska.

Åldersrekommendation: 3 år.

Cirka pris: 450 kronor.

Läs mer:

www.needforspeed.com

+ Stora möjligheter att finjustera bilarna. Tempofyllt.

- Hög svårighetsgrad. Tappad arkadkänsla.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Gillar du realism i bilspel kommer du att gilla nyheterna i Need for Speed: Pro Street. Uppskattar du däremot som jag lite klassisk arkadracing kommer du att bli besviken. ■

Barnspel

Underhållande westernnostalgi

Lucky Luke överträffar alla förväntningar med välgjorda minispel och skön, nostalgisk arkadspelskänsla.

Jag gillar att bli överbevisad. Åtminstone när det gäller mina egna fördomar. Lucky Luke: Go west gjorde just det. Förväntningarna var inte särskilt höga under installationsprocessen, men gissa vem som lirade bort en halv helg när spelet väl var

igång? Trots ett ganska simpelt upplägg med olika minispel som måste klaras av för att få kolla in den stora westernhjälten på film, så är det nästan omöjligt att slita sig.

Anspråkslösheten är både charmig och befriande och det är

glädjande att se att även det minimalistiska kan roa. När det gäller själva underhållningsvärdet har utvecklarna hittat helt rätt och samlat ihop riktigt underhållande utmaningar med äkta arkadspelskänsla, lätthanterliga kontroller och en lagom dos välbehaglig nostalgi.

Välgjort i all sin enkelhet

Mycket handlar om tajmning och precision. Målet att få titta på film känns mindre viktigt, det är resan dit som lockar och roar mest. Visst dyker det upp en och annan fantasilös utmaning, och det finns inget som helst djup i spelet. Men det gör inget. Lucky Luke: Go west är ändå ett av de absolut roligaste spelen på länge –

Arkadanda. Skjut brallorna av polisen.

Målet. Dalton har nått sitt mål – bankvalvet!

LUCKY LUKE: GO WEST!

Kategori: Action/Plattform.

Utvecklare: Tate interactive.

Utgivare/kontakt: Atari Europe, 08-564 737 00, www.atari.com

Systemkrav: Windows 2000/XP/Vista, Pentium 4 2, 4 GHz, 512 MB ram, 8 GB ledigt hårddiskutrymme, 3d-kort.

Åldersrekommendation: Från 7 år.

PC för Alla rekommenderar:

Från 7 år.

Språk: Engelska.

Cirka pris: 400 kronor.

Läs mer: www.atari.com/lucky Luke go west

+ Välgjort, lättsmält och behagligt absorberande.

- Aningen fantasilöst emellanåt.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

härligt beroendeframkallande och synnerligen välgjort i all sin enkelhet. ■

SURE YOU CAN

F-Secure® Internet Security™ 2008

Välkommen att utforska den nya, digitala världen

Med F-Secure får du ut det bästa av den digitala världen. Du och din familj kan tryggt börja upptäcka, skapa och dela information med andra. Allt ni behöver är lite äventyrsanda och en F-Secure-skyddad dator som skakar av sig online-hotet innan de går till angrepp.

F-Secure ger ditt hemnätverk ett proaktivt virussydd som uppdateras automatiskt och som är befriande enkelt att både installera och använda.

Making your online experience a sure thing.

www.f-secure.se

NEW!

- > Optimerad prestanda!
 - > Utökad föräldrakontroll!
 - > Förbättrad antiphishing!
 - > Stöd för Windows Vista™!
 - > Skydd för din smarta mobiltelefon!
- *) Innehåller 30-dagars version av F-Secure Mobile Anti-Virus.

BE SURE.

Följ Office 2007-skolan – del för del

- ✓ **Lektion 1.** Skapa proffsiga dokument i Word 2007 (nummer 1/08, se sidan 98).
- **Lektion 2.** Håll koll på filmsamlingen med Excel (nummer 2/08).
- **Lektion 3.** Ordning och reda i Outlooks inkorg (nummer 3/08).
- **Lektion 4.** Skriv ut standardbrev och skapa nyhetsbrev med hjälp av Word och Outlook (nummer 4/08).
- **Lektion 5.** Skapa snygga presentationer i Powerpoint (nummer 5/08).
- **Lektion 6.** Gör en budget i Excel och håll koll på familjens utgifter (6/08).

De största

NYHETERNA I OFFICE 2007

Den största och mest uppenbara nyheten i Office 2007 är det nya utseendet. Men det finns även en hel del finesser som underlättar när du ska skapa dokument, kalkyler och presentationer. Här är de viktigaste förbättringarna.

Vad Microsoft än försökt tuta i dig när de släppt nya versioner av Office-paketet så har det i princip sett likadant ut sedan Office 95. Menyraden i topp och en eller ett par verktygsfält strax under.

Visst har det tillkommit nya funktioner och någon gammal funktion har fått en uppfräschning, men i grunden har det varit samma gamla trygga Office.

Den här gången är förändringarna däremot större. Den största nyheten i Office 2007 är det nya gränssnittet, men det finns även en hel del andra godbitar som du kommer att lära dig att använda i vår Office 2007-skola.

Det första du lär lägga märke till när du startar Office 2007 är att gränssnittet har finputsats. Verktygsfälten är i princip borta och du hittar inte några menyalternativ som *Redigera*, *Format*

och *Verkttyg*. I stället är alla kommandon lagda i flikar.

Men Microsoft har inte helt släppt tanken på verktygsfält. När du arbetar i Word visas exempelvis formateringsverktygsfältet som standard när du markerar text i ett dokument. Verktygsfältet visas strax ovanför den markerade texten och ger snabbåtkomst till kommandon för att ändra teckensnitt och formatera text.

Under fliken *Start* hittar du i princip alla formateringsalternativ för tecken, stycken och celler. I fliken *Infoga* hittar du alla kommandon som kan användas för att infoga objekt.

Använder du Excel kommer du garanterat att uppskatta att du hittar alla funktioner som används när du matar in formler under en och samma flik, *Formler*. På samma sätt har det blivit betydligt enklare att jobba med diagram då alla

kommandon för att formatera, anpassa och ändra diagram är samlade under flikarna *Design*, *Layout* och *Format*.

Välj snabbåtkomst

Du som är en gammal Office-räv kommer säkert att känna dig förvirrad och ha svårt att hitta vissa funktioner. För att komma åt exempelvis makrofunktionerna i Word och Excel måste du klicka på fliken *Visa*, inte helt självklart. Avsaknaden av menyalternativet *Verkttyg* lär också vålla en del huvudbry.

För att underlätta navigeringen finns det ett speciellt verktygsfält i Office. Verktygsfältet heter *Snabbåtkomst* och kan placeras

antingen över eller under menyfliksområdet. I verktygsfältet kan du sedan lägga till knappar för de funktioner som du använder ofta. Inställningarna kommer du åt genom att högerklicka i menyfliksområdet och välja alternativet *Anpassa verktygsfältet Snabbåtkomst*.

Dold meny

Ett annat kommando som kan vara svårt att hitta är *Alternativ*. Det listas inte under någon av flikarna utan du kan endast komma åt det genom att klicka på den nya Office-knappen som du hittar längst upp till vänster i programfönstret. Den döljer en

Läs nya dokument i ditt gamla Office

Ett problem med Office 2007 är att de filer du skapar inte går att öppna i tidigare programversioner. Det finns dock ett gratis tillägg som löser detta. Har du en tidigare Office-version och installerar det kan du alltså även läsa nya Word-Excel och Powerpointfiler. Hämta det gratis på: www.microsoft.com/downloads/details.aspx?FamilyID=941b3470-3ae9-4aee-8f43-c6bb74cd1466&displaylang=sv

meny med alla de kommandon som du först tror att Microsoft har glömt bort. Det är med andra ord här du hittar kommandon för att infoga nya dokument, för att förhandsgranska dokument och för att ange utskriftsegenskaper och skriva ut dokument. Längst ned i menyn hittar du knappen **Word-alternativ** där du bland annat finner inställningar för autokorrigerings- och stavningskontroll.

Om du är van att använda tangentbordet för att komma åt olika funktioner kan du glädja dig åt att du kan använda samma kortkommandon som i tidigare versioner av Office. I Office 2007 är det till och med ännu lättare.

I Office 2007 saknas menyraden men när du trycker på **Alt**-tangenter en gång kommer små knappar med bokstäver att visas för varje flik. Genom att trycka på önskad bokstav öppnas fliken och alla kommandon kommer då att visas med en bokstavsknapp. Den här finessen kommer verkligen till sin rätt när

den används tillsammans med verktygsfältet **Snabbåtkomst**. De knappar du lägger in i verktygsfältet får nämligen automatiskt en siffer- eller bokstavskombination.

Mindre filer

Word, Excel och PowerPoint har fått nya filformat som bygger på märkspråket xml. Till skillnad från de tidigare filformaten, som var binära, så bygger de nya på ren text.

Fördelarna med de nya filformaten är enligt Microsoft bland annat att filerna blir mindre tack vare att de automatiskt komprimeras när de sparas. På så sätt går det snabbare att mejla filer och hantera dem i nätverk.

Komprimeringen sker helt automatiskt utan att du behöver tänka på att packa eller packa upp zip-filer. En annan fördel är att skadade dokument lättare kan återställas.

När Office byter filformat brukar det innebära problem med att öppna filerna i tidigare versioner av Office. Det finns dock ett gratis tilläggsprogram (se faktaruta) som löser problemet. Det går även att spara i det gamla filformatet.

Om du öppnar ett dokument som är skapat i en tidigare version av Office hamnar du automatiskt i det så kallade kompatibilitetsläget. I det här läget kan du inte använda dig av några av de nya eller förbättrade funktionerna i Office 2007, men det är möjligt att arbeta tillsammans med någon som använder en tidigare version av Office.

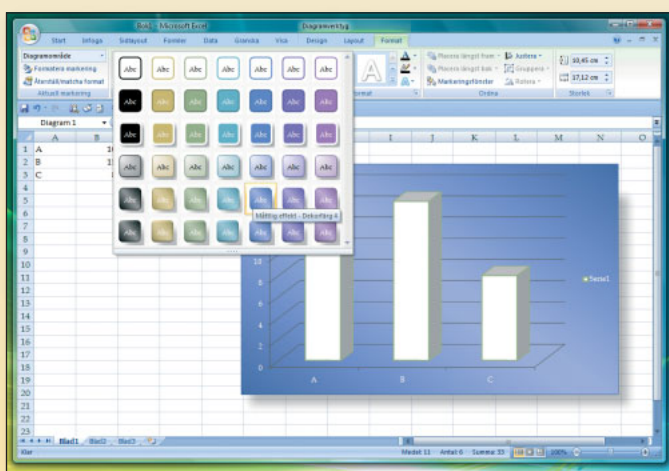
Spara som pdf-filer

En sen men välkommen nyhet är att du i Office 2007 kan spara dokument som pdf-filer utan att du behöver ha Adobe Acrobat installerat. På så sätt kan du enkelt dela med dig av dina Office-filer även om mottagaren inte har Office installerat.

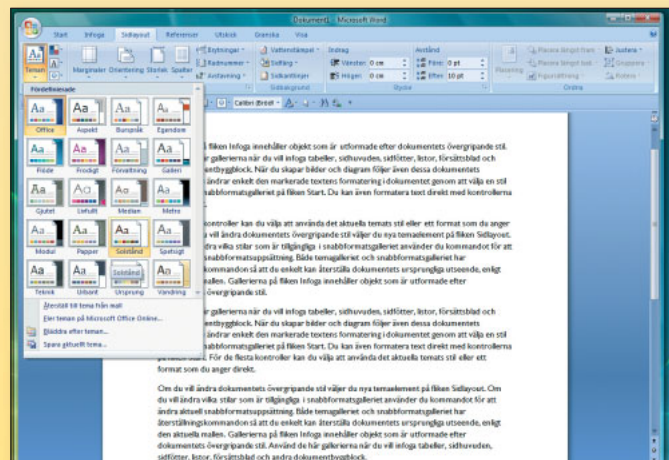
För att få spara en fil som pdf måste du först ladda ned och installera ett tillägg från Microsofts webbplats.

De 5 viktigaste nyheterna i Office 2007

- Nytt gränssnitt som bygger på flikar och menyfliksområden.
- Ett nytt filformat som bygger på xml.
- Möjligt att direkt i dokument, kalkylblad och presentationer förhandsgranska olika formateringsalternativ.
- Teman gör det enkelt att få enhetliga och snygga dokument, kalkyler och presentationer.
- Förbättrad stavningsfunktion som är gemensam för alla program.

Förhandsgranska formatering. I Office 2007 kan du direkt i kalkylbladet förhandsgranska olika formateringsalternativ, exempelvis för diagram.

Använd teman. Med hjälp av så kallade teman kan du snabbt och enkelt skapa enhetliga och snygga dokument i Word.

Det nya gränssnittet kommer onekligen att leda till en hel del irritation och frustration, åtminstone inledningsvis. Men när du har bekantat dig med gränssnittet kommer du garan-

terat att uppskatta de nya och förenklade funktionerna.

Vem vet, kanske kommer du tids nog till och med att uppskatta programmets nya utseende... ■

Del I i Office-skolan: Skapa proffsiga dokument

► Så skapar du SNYGGARE SIDOR I WORD

Word 2007 kommer med en hel del nya och förbättrade funktioner som gör det smidigt att skapa dokument som ger ett proffsigt intryck. Vi har letat fram alla knepen och visar dig hur du gör.

Den nya versionen av Word innehåller inte bara ett nytt gränssnitt. Det finns även flera nya och förbättrade funktioner som gör det betydligt enklare och snabbare att skapa riktigt eleganta dokument.

MEDEL

Office 2007

Tid: 30 minuter

Det här lär du dig:

- Använda dokumentmallar.
- Anpassa verktygsfältet *Snabbåtkomst*.
- Utnyttja funktionen *Dynamisk förhandsgranskning*.
- Infoga försättsblad, sidnumrering och tabeller.
- Använda och anpassa *stavnings- och grammatikkontrollen*.
- Spara dokument som pdf-filer.

I den här delen av Office 2007-skolan lär du dig att skapa ett dokument med proffsigt utseende. Vi använder oss av enhetlig formatering, snygga tabeller, sidnumrering och ett försättsblad.

Dessutom lär du dig att använda och ställa in stavnings- och grammatikkontrollen. Ett proffsigt dokument bör definitivt inte innehålla några felstavade ord.

I exemplet använder vi ett enkelt dokument med rubriker och brödtext. När du ska skapa ett nytt dokument bör du titta på de nya dokumentmallarna och se om du hittar något användbart. Att använda färdiga mallar kan spara en hel del tid.

Utskriftslayout passar bäst

Det första vi ska göra är att se till att dokumentet får en enhetlig formatering med olika rubriknivåer och brödtext. Innan vi går närmare in på formateringen måste vi se till att vi är i rätt visningsläge. Precis som i tidigare versioner finns det flera olika vis-

ningslägen i Word, bland annat *Helskrifsläsning*, *Disposition och Utkast*. När du ska formatera ett dokument är det bäst att välja visningsläget *Utskriftslayout*. Börja därför med att klicka på fliken *Visa* och sedan på alternativet *Utskriftslayout*.

För att få dokumentet enhetligt formaterat använder vi funktionen *Formatkontroll* som visar vilka formatmallar som används för rubrik och text samt vilka eventuella ändringar som gjorts. För att göra det enklare lägger vi in funktionen i verktygsfältet *Snabbåtkomst*.

Det här verktygsfältet visas under menyfliksområdet och innehåller som standard knappar till funktionerna *Spara*, *Ångra* och *Gör om*. Klicka på knappen *Anpassa Verktygsfältet Snabbåtkomst* som du hittar längst till höger i verktygsfältet.

Nu kan du välja att lägga in knappar till funktioner som *Nytt*, *Öppna*, *Förhandsgranska* och *Stavning och grammatik*. På så sätt slipper du gå omvägen via den nya Office-knappen eller försöka lista ut vilken flik som kan innehålla respektive funktion.

Egna knappar i verktygsfältet

I vårt exempel vill vi lägga in ett kommando som inte visas i snabbmenyn. Därför väljer vi

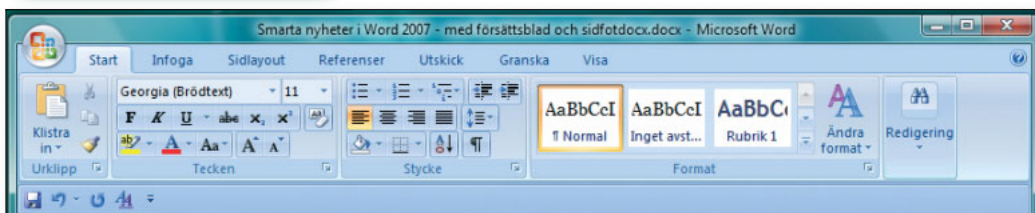
alternativet *Fler kommandon*. I dialogrutan som öppnas markerar du

alternati-

"Att använda färdiga mallar sparar en hel del tid"

vet *Formatmallar* under rubriken *Välj kommandon från* och klickar sedan på knappen *Lägg till*. Upprepa momentet för de andra funktionerna.

När du har lagt till önskade knappar klickar du på *OK* för att återvända till dokumentet. Klicka sedan på knappen *Formatmallar* så att fönstret *Formatmallar* öppnas. I det här fönstret klickar du sedan på knappen *Formatkontroll*. För att få ett riktigt proffsigt dokument ska dokumentet vara enhetligt formaterat. Det innebär att samma typer av rubriker ska använda

Menyflikar och kommandon. Gränssnittet i Word 2007 har fått sig ett rejält lyft. Menyraden och verktygsfältet har ersatts med flikar och menyfliksområden.

samma formatmall och att all brödtext ska använda samma formatmall.

Var är Format-menyn?

I Word 2007 finns ingen Format-menyn. Men i princip alla formateringskommandon är samlade under fliken **Start**. Under samma flik hittar du även kommandona **Kopiera** och **Klipp ut** samt **Sök och Ersätt**. För att ändra formatmall för en rubrik eller ett stycke börjar du med att placera musmarkören i rubriken eller stycket. Sedan låter du musmarkören vila över någon av de formatmallar som visas i **Format**. Nu kommer du att upptäcka en mycket fiffig finess som kallas för dynamisk förhandsgranskning. Du kan nämligen direkt i dokumentet förhandsgranska hur det aktuella stycket kommer att se ut med den nya formatmallen.

Om du hittar en formatmall som ser bra ut är det bara att klicka på den. För att få fram fler exempel på formatmallar klickar du på knappen **Mer** som du hittar bredvid formatmallalternativen.

Du som har lite svårt att anpassa dig till det nya gränssnittet kan fortfarande använda dig av dialogrutor för att formatera. Dialog-

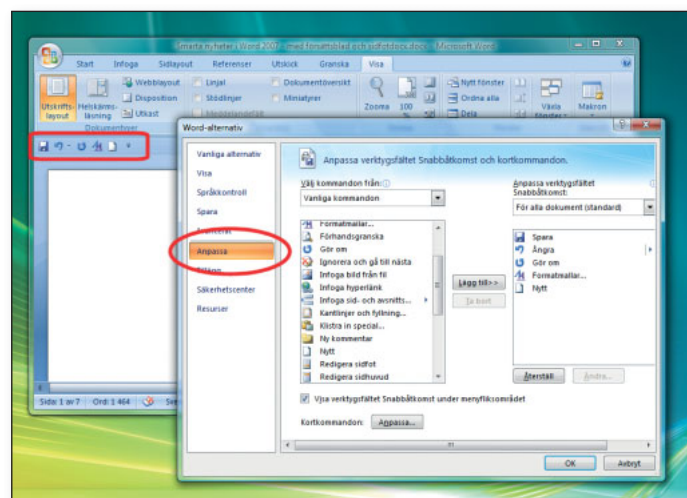
rutorna kommer du åt genom att klicka på den lilla dialogruteikonen som visas längst ned till höger i gruppen av teckenkommandon respektive stycke-kommandon i fliken **Start**.

Färdiga dokumentteman

Om du snabbt och enkelt vill ändra formateringen av rubriker och brödtext kan du testa att använda dig av funktionen **Teman**. Ett dokumenttema innehåller fördefinierade teckensnitt för rubriker och brödtext samt en uppsättning färger och effekter. Funktionen kommer du åt genom att klicka på fliken **Sidlayout** och sedan på knappen **Teman**.

När du är nöjd med formateringen av rubriker och text är det dags att finputsa dokumentet med sidnumrering, försättsblad, tabeller och annan grafik. I Word 2007 är det enkelt med gallerierna och funktionen **Snabbdelar**.

I gallerierna visas olika slags fördefinierade mallar vilka gör det löjligt enkelt att exempelvis infoga olika slags objekt. Du behöver förstås inte utnyttja de inbyggda mallarna, men de kan vara bra att använda som en utgångspunkt när du vill skapa ett eget så kallat byggblock med hjälp av verktyget **Snabbdelar**.

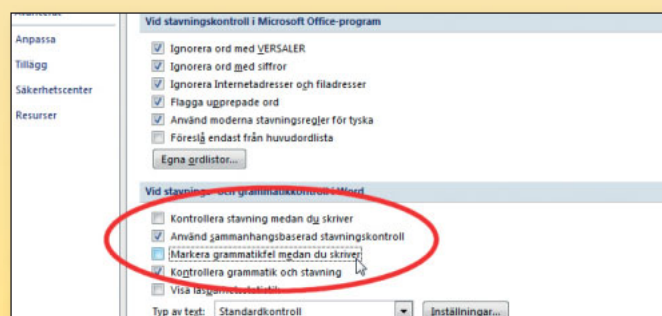
Anpassningsbart. Verktysfältet Snabbåtkomst kan du anpassa genom att lägga in knappar till funktioner som du ofta använder.

STAVA RÄTT ÄR LÄTT!

För att ett dokument ska upplevas som professionellt bör du definitivt undvika stavfel. Hur mycket tid du än lagt ned på dina formuleringar och på att formatera dokumentet snyggt så kan minsta stavfel helt förta känslan av proffsighet.

Precis som i tidigare versioner kan du ställa in stavningskontrollen så att den markerar felaktiga ord medan du skriver. Felaktiga ord och meningar kommer då automatiskt att markeras med vågiga röda eller gröna linjer. Röda vågor innebär felstavningar och gröna vågor att grammatikkontrollen hittat möjliga grammatiska eller stilistiska fel.

Word är som standard inställt så att stavningskontrollen sker i bakgrunden. Du kan dock se till att inaktivera den automatiska stavningskontrollen och i stället trycka på funktionstangenten **F7** när du tycker att det är dags att kontrollera stavningen i dokumentet. Inställningarna för språkkontrollen kommer du åt genom att klicka på **Office**-knappen och sedan på knappen **Word-alternativ**. I dialogrutan som öppnas markerar du **Språkkontroll** och alternativet **Dölj stavfel endast i det här dokumentet** och **Dölj grammatiska fel endast i det här dokumentet**. Om du vill att språkkontrollen ska inaktiveras även för alla nya dokument som du skapar ser du till att välja alternativet **Alla nya dokument** i listrutan **Undantag för**. Avsluta med att klicka **OK**.

Kontrollera stavningen. Om du vill kan du anpassa stavnings- och grammatikkontrollen i Word så att den inte arbetar automatiskt i bakgrunden när du skriver in text i dina dokument.

Byggblock är en vidareutveckling av **Autotext**-funktionen och gör det möjligt att återanvända bland annat tabellformat, textrutor, format för listor och sidhuvuden och sidfötter.

Vi börjar med att infoga ett försättsblad i dokumentet genom att klicka på fliken **Infoga**. Längst till höger i menyfliksområdet klickar du på knappen **Försättsblad**. Klicka sedan på önskat försättsblad i galleriet som visas. Skriv in en rubrik för dokumentet och övrig information som saknas. Om du inte är nöjd med utseendet är det bara att välja att infoga ett nytt försättsblad. Då ersätts det aktuella försättsbladet med det nya men de uppgifter du har matat in står kvar.

På samma sätt går vi vidare med att infoga sidnummer

genom att klicka på knappen **Sidnummer** i fliken **Infoga**. I menyn som visas kan du dels välja mellan olika placeringar av sidnumreringarna (exempelvis överst eller nederst på sidan) och en mängd olika fördefinierade format (exempelvis med figurer, linjer och parenteser).

Enkelt att infoga tabeller

Innan du infogar en tabell måste du först placera musmarkören där du vill att tabellen ska infogas. Klicka sedan på knappen **Tabell** i fliken **Infoga**. Nu kan du antingen välja önskat antal rader och kolumner precis som tidigare, eller så väljer du i stället alternativet **Snabbtabeller**. I galleriet som visas kan du nu

Så sparar du dokument som pdf-fil

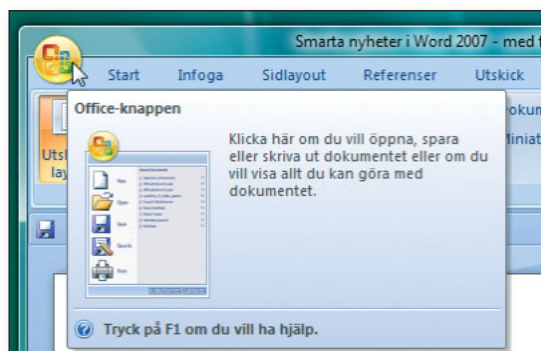
välja mellan ett antal olika fördefinierade tabellformat, exempelvis i form av en kalender, en lista eller en matris.

När du infogar ett fördefinierat tabellformat måste du ersätta de befintliga uppgifterna i tabellerna med dina egna data. Du kommer antagligen även att behöva anpassa antalet rader och kolumner. Det gör du genom att klicka på fliken **Layout** som visas när tabellen är markerad. I menyfliksområdet visas då kommandon för att infoga och ta bort rader och kolumner. Här kan du även välja hur innehåller

i cellerna ska justeras och välja att visa stömlinjer.

Äldre Word-format

När du är nöjd med utformningen av ditt dokument är det dags att gå vidare med att spara ditt arbete och skriva ut dokumentet. För att spara dokumentet klickar du på **Office**-knappen och väljer **Spara som**. I menyn som visas kan du välja att spara filen i det nya filformatet som används i Office 2007 eller som ett dokument som direkt kan öppnas och redigeras i tidigare versioner av Word. I dialogrutan som öppnas kan du

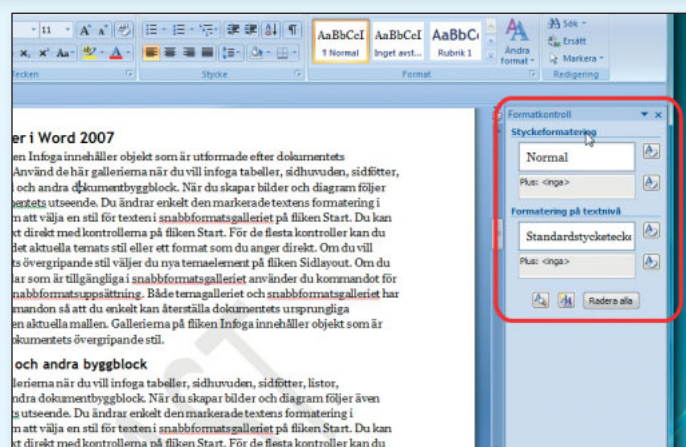
Office-knapp. Arkivmenyn i Word finns inte längre. I stället hittar du Office-knappen längst upp till vänster i programfönstret.

klicka i listrutan **Filformat** och
välja något annat önskat format,
exempelvis rtf eller ett format
som kan läsas av Works. En väl-

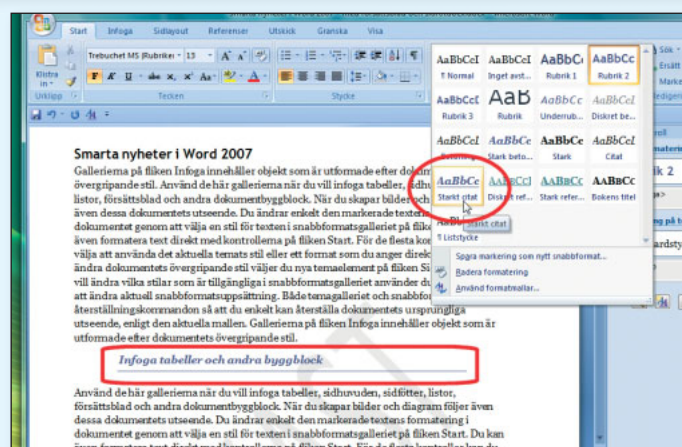
kommen nyhet är att du även kan spara dina dokument som pdf-filer direkt i Word. För att det ska fungera krävs dock att du först laddar ned och installerar ett speciellt tillägg (se nedan).

Utskriftsfunktionen hittar du genom att klicka på **Office**-knappen och välja **Skriv ut**. I menyn som visas kan du välja att

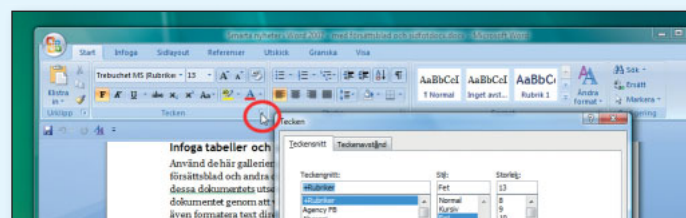
STEG FÖR STEG: SÅ BYGGER DU ETT PRYDLIGT

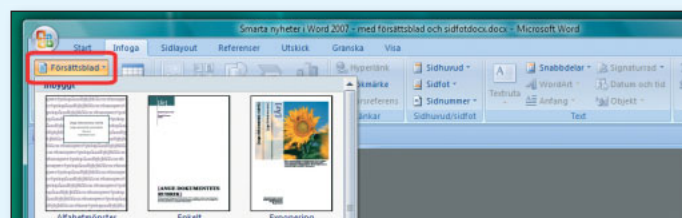
Enhetlig formatering. Med hjälp av funktionen **Formatkontroll** kan du kontrollera att rubrik och text är enhetligt formaterade. Funktionen kommer du åt genom att klicka på knappen **Formatkontroll** i åtgärdsfönstret **Formatmallar**.

Dynamisk förhandsgranskning. När du ska välja en formatmall behöver du inte längre välja olika alternativ och trycka **Ctrl + Z** för att ångra. När du pekar på en formatmall kan du förhandsgranska resultatet direkt i dokumentet.

Använd dialogrutor. Om du har svårt att vänja dig vid det nya gränssnittet kan du fortfarande använda dig av dialogrutor. Dialogrutorna kommer du åt genom att klicka på den lilla dialogruteikonen som visas under vissa kommandon.

Infoga försätsblad. Ett snyggt försätsblad kan hjälpa till att få ditt dokument att se mer professionellt ut. Klicka på fliken **Infoga** och sedan på knappen **Försätsblad**. Välj önskat försätsblad i galleriet som visas.

Så sparar du dokument som pdf-filer

En välkommen nyhet i Word 2007 är att det går att spara ett dokument som en pdf-fil.

För att göra det måste du ladda ned och installera tillägget **Spara som PDF eller XPS**

genom att klicka på **Office**-knappen och välja **Spara som, Sök efter tillägg för andra filformat**. Följ instruktionerna i hjälpfilen och installera tillägget. När installationen är färdig kan du

spara dina dokument som pdf-filer genom att klicka på **Office**-knappen och välja **Spara som PDF eller XPS**. Klickar du på knappen **Alternativ** i dialogrutan **Publicera som PDF eller XPS** kan du välja vilka sidor av dokumentet som ska tas med i pdf-filen.

förhandsgranska dokumentet innan du skriver ut det. Du kan precis som tidigare välja att visa dialogrutan **Skriv ut** genom att klicka på alternativet **Skriv ut**. I dialogrutan kan du bland annat välja vilken skrivare som ska användas, vilka sidor som ska skrivas ut och hur många kopior av dokumentet som ska skrivas ut. Om du alltid använder dig av standardskrivaren (exempelvis om du bara har en skrivare installerad) och sällan gör några andra ändringar i dialogrutan i **Skriv ut** kan du i stället välja alternativet **Snabbutskrift**. Word

kommer då att skicka dokumentet direkt till skrivaren utan att du behöver ange några andra inställningar.

Kontrollera dina dokument

När du ska skicka iväg ditt dokument som en bilaga till ett e-postmeddelande kan du alltid välja att först spara det som en pdf-fil och sedan skicka pdf-filen i stället för själva dokumentfilen. Då slipper du oroa dig för att eventuell känslig dold information skickas med av misstag. Men ibland kanske du måste skicka iväg själva dokumentfilen. Innan du gör det

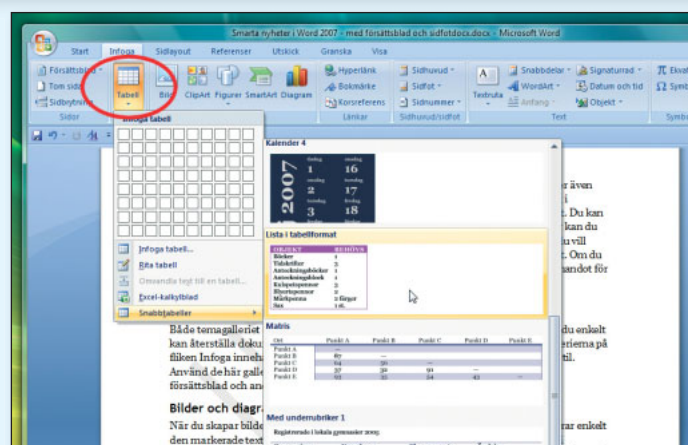
bör du definitivt kontrollera att inte någon extra information skickas med av misstag. Det kan exempelvis handla om kommentarer och dokumentegenskaper eller text som formaterats som dold i dokumentet. Word 2007 innehåller en smart funktion som går igenom ditt dokument och varnar dig om det kan finnas känslig information. Funktionen kommer du åt genom att klicka på **Office**-knappen och välja **Förbered, Kontrollera dokument**.

I dialogrutan som öppnas markerar du de alternativ du vill att funktionen ska söka efter i ditt

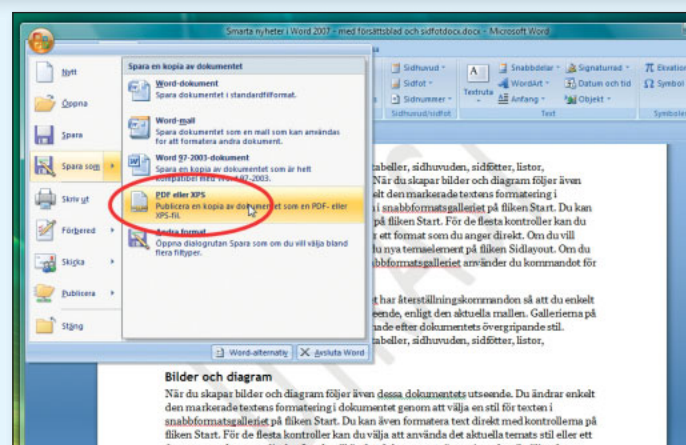
dokument. När du gjort önskade inställningar klickar du på knappen **Kontrollera** för att starta funktionen.

När kontrollen är färdig visas resultatet av genomsökningen. Om funktionen har hittat innehåll som kan vara känsligt visas knappen **Ta bort Alla**. Klickar du på den här knappen tas all information bort, även information som inte alls är känslig. Därför kan det vara bra att i stället använda resultatet av kontrollen för att manuellt gå igenom dokumentet och ta bort information som verkligen är känslig. ■

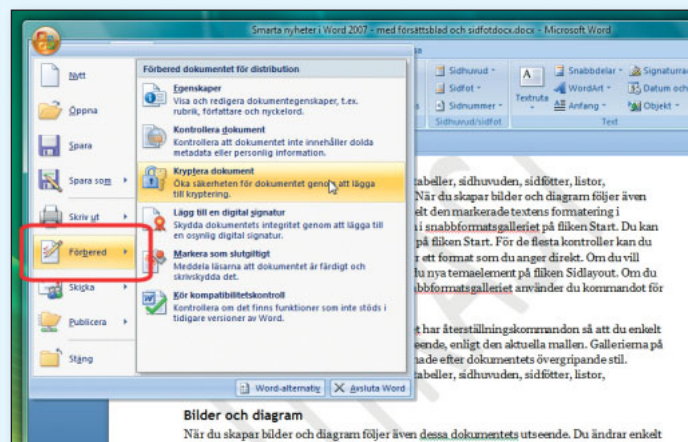
DOKUMENT I WORD

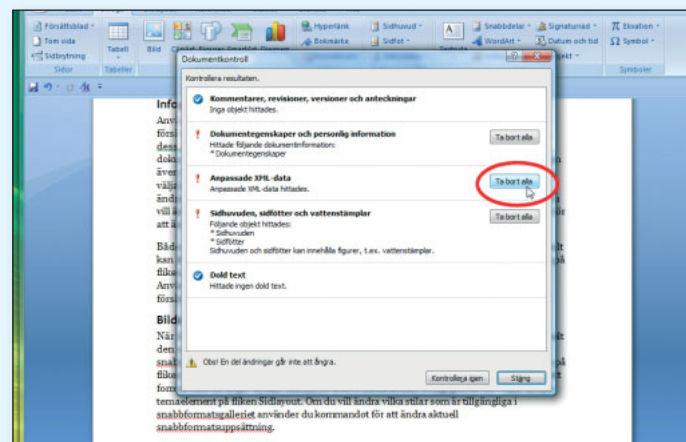
5 Infoga snabbtabell. Klicka på knappen **Tabell** och rita upp en tabell som vanligt. Du kan även välja något av de fördefinierade tabellformaten genom att välja **Snabbtabeller** och sedan klicka på önskat alternativ i galleriet.

6 Spara i olika format. I Word 2007 kan du välja att spara dina dokument i det nya filformatet eller använda dig av det tidigare filformatet. En trevlig nyhet är att du även kan välja att spara dina dokument som pdf-filer (se ruta sidan 100).

7 Förbered för distribution. Innan du skickar iväg dina dokument till andra användare kan du använda dig av någon av de nya funktionerna för att kryptera innehållet, göra en kompatibilitetskontroll eller kontrollera dokumentet.

8 Känslig information. Med hjälp av funktionen **Dokumentkontroll** kan du söka igenom dokumentet efter innehåll som är känsligt. Om funktionen hittar någon potentiellt känslig information ges du möjlighet att ta bort den.

Så fyller du mobilen med dina RADIOFAVORITER

Med poddradio bestämmer du själv när du vill lyssna på dina radiofavoriter – och du kan enkelt tanka över programmen till mp3-spelaren eller mobilen.

Det är svårt att passa tider. Den som exempelvis vill höra humorprogrammet På Minuten måste mäs sig upp klockan 08.30 en söndagsmorgon. Och populära Spanarna sänds vid en nästan lika okristlig tid på lördagsmorgonen.

Alla vi som tycker illa om att gå upp tidigt på morgonen riskerar med andra ord att missa några av Sveriges Radios höjdarprogram.

Men lösningen är lyckligtvis enkel och sammanfattas i fyra bokstäver: podd.

Prenumerera på radion

Poddradio kan beskrivas som en blandning av radio och tidning. Det handlar om samma radioprogram som går ut i etern, men

precis som i tidningsvärlden "prenumererar" du på ett program och kan alltså lyssna när du vill.

Allt det här är förstås möjligt tack vare internet. Det enda du behöver göra är att installera ett speciellt program på datorn. Det sköter om dina prenumerationer, och låter dig spela upp radiofavoriterna precis när du vill.

"Vad ska det vara bra för?" frågar sig den skeptiske. "Jag kan väl lika gärna lyssna via webben".

Det är visserligen sant, men poddradio är smidigare. På webben måste du leta rätt på varje enskilt program och klicka igång det manuellt. Med poddradio har du dina favo-

riter samlade på ett och samma ställe. Du har alltså ett bibliotek där du med ett enda klick kan sätta igång uppspelningen.

Men den stora fördelen är att du laddar ned radioprogrammen på din egen hårddisk. Det är bra då många sändningar bara ligger ute under en begränsad tid – sedan är de borta för alltid. Med poddradio spelar det ingen roll om det dröjer månader innan du lyssnar. Du riskerar inte heller att bli avbruten mitt i programmet om din internetuppkoppling börjar krångla.

Ja, du kan till och med flytta över Spanarna, På minuten eller något annat program till din mp3-spelare, mobiltelefon eller en cd-skiva. Det du laddar hem är ju en helt vanlig mp3-fil. Eftersom den inte är kopieringsskyddad blir det enkelt att föra över den till ett annat medium.

Med hjälp av programmet iTunes kan du även ladda hem tv-program till din egen dator. Du gör på samma sätt som med radioprogram. Enda skillnaden är att filerna blir större. ■

MEDEL

Itunes

Tid: 10 minuter

Det här behöver du:

- Gratisprogrammet iTunes.
- En fungerande internet-uppkoppling

Det här lär du dig:

- Att komma igång med poddprogrammet iTunes
- Hur du börjar prenumerera på ett radioprogram.
- Att kopiera över programmet till mp3-spelare eller mobil.

10 bra poddsajter

- Sveriges Radio lägger ut stora delar av sitt programutbud som poddradio. sr.se/poddradio
- Hos Sveriges Television kan du tanka hem vissa program som podd-tv, till exempel Rapport, Aktuellt, Plus och Bolibompa. svt.se/poddtv
- Brittiska BBC är en av föregångarna när det gäller poddradio. www.bbc.co.uk/radio/podcasts
- Norska public service-bolaget NRK har ett stort poddutbud. www.nrk.no/podcast
- Alla svenskspråkiga radio- och tv-program från Finlands Rundradio (YLE). arenan.yle.fi/podcast
- Danmarks Radios poddsändningar. dr.dk/podcast
- Gerts fredagsfräckis, NRJ Prime, Bandit Unplugged och några program från Rix FM, NRJ och Bandit. www.mtgradio.se/?page=podcasting

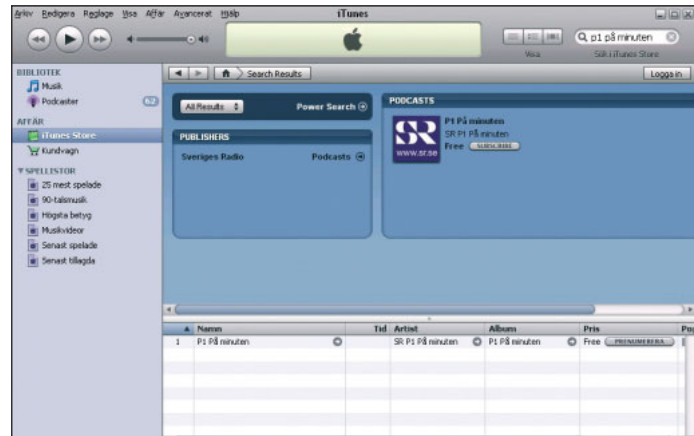
- Den amerikanska public service-radion PBS har ett brett programutbud. www.pbs.org/podcasts
- Se 60 Minutes och andra samhällsprogram från amerikanska CBS. www.cbsnews.com (klicka på podcasts)
- Hitta de mest populära poddsändningarna via portalen Podradio.nu (bilden). podradio.nu

STEG FÖR STEG: SÅ KOMMER DU IGÅNG MED PODDRADIO

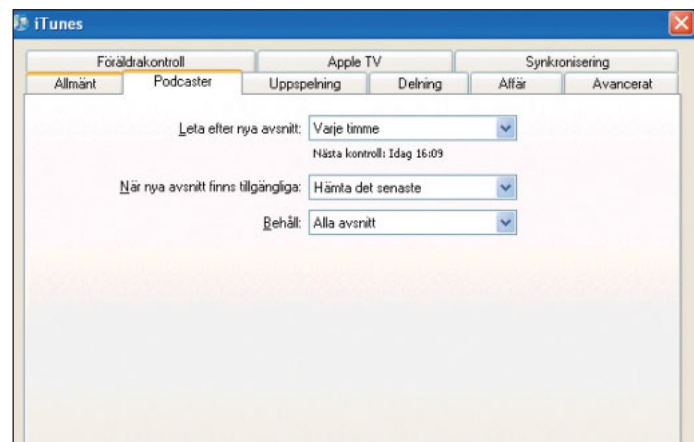
1 Skaffa iTunes. Det finns flera bra program för poddradio, det bästa är Apple iTunes. Ladda hem det på www.apple.se/itunes/download. Avmarkera kryssrutorna, klicka på **Hämta**-knappen och välj **Kör**. Nu startar ett självförklarande installationsprogram.

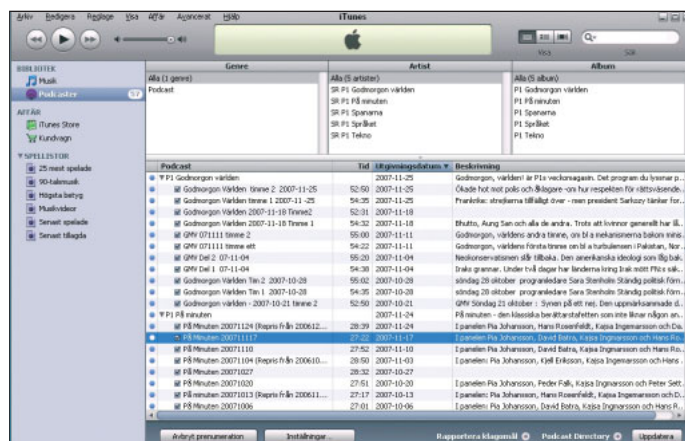
2 Sök. Öppna iTunes och klicka på **Itunes Store**. Skriv namnet på radioprogrammet du söker i rutan uppe till höger och bekräfta med **OK**. Om programmet visas i listan klickar du på **Prenumerera**. Du kan även välja **Podcasts** i vänstra meny och bläddra dig fram.

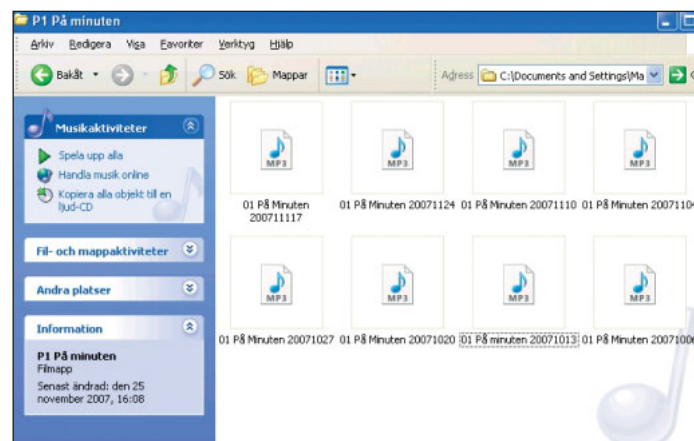
3 Hämta länk. Finns inte programmet i iTunes bibliotek går du till stationens sajt. För Sveriges Radio: sr.se/poddradio. Högerklicka på programmets länk, välj **Kopiera Genväg**. Öppna iTunes, välj **Avancerat**, **Prenumerera på podcast**. Högerklicka, välj **Klistra in**.

4 Ställ in. Nu börjar iTunes automatiskt hämta sändningar så länge det är påslaget. Vill du styra när och hur väljer du **Redigera, Inställningar, Podcast**. Här får du möjlighet att ange både hur ofta programmet ska leta efter nya avsnitt, och hur länge de ska sparas.

5 Lyssna direkt. För att lyssna klickar du på **Podcaster**. Nu ser du alla dina poddradioprogram och för att lyssna är det bara att dubbelklicka. Du styr uppspelningen med knapparna högst upp. Högerklicka och välj **Radera** för att ta bort ett program.

6 För över till mobilen. Varje sändning ligger nu som en mp3-fil på datorn. Om du högerklickar på den i iTunes och väljer **Visa i Windows Explorer** får du se själva filen. Den kan du kopiera till din mobil eller mp3-spelare.

SÅ GÖR DU HÄFTIGA TERMObILDER

Med hjälp av Photoshop-funktionen kurvor kan du smidigt skapa effektfulla, falska termobilder som lätt skulle imponera i Hollywood. Så här gör du.

Du är jagad och förstår inte hur monstret kan se dig trots att du har kamouflagekläder. Kanske ser utomjordingen i infrarött? Bilden växlar till monstrets ögon. Scenen är välkänd från action-filmernas värld och de flesta känner igen en termobild,

där allt som är varmt blir orange-gult och allt det kalla blir blåligt. Men du behöver inte vara utomjording från Mzrballah-2 eller en köpa en dyr värmekamera för att göra termobilder.

Det går bra att falskfärga i Photoshop och uppnå ungefär samma resultat. Det blir naturligtvis ingen riktig termobild, men resultatet kan bli nog så övertygande, särskilt om du lägger till en skala och lite text. Kan Hollywood fuska så kan du.

Eftersom det är lite fusk gäller det att välja ursprungsbilden med omsorg. Välj lämpligen en ljus klädd, gärna solbelyst person mot mörk bakgrund, kanske skog. Bilden ska därefter göras om till svartvitt med funktionen **Tunna ut**. Den hittar du om du går till **Bild, Justeringar**. Då blir bilden svartvit men är fortfarande en färgfil.

Skapa en skala

En detalj som är lite rolig och gör termobilden mer verklighetstrogen är en skala. Gör därför bilden bredare och lägg till en smal, vertikal markeringsrektangel och använd övertöningsverktyget för

att fylla den med en toning från svart till vitt.

Nu gäller det att ge fotot nya färger. Välj **Bild, Justeringar, Kurvor** och böj den röda, gröna och blå kurvan enligt steg tre i guiden på nästa uppslag, men rör inte rgb-kurvan. Sätt ut nya ankarpunkter genom att klicka på kurvorna, ta sedan tag i dem och dra för att ändra kurvans form. Ta gråskalan (numera färgskalan) till hjälp för att få jämna färger. När du är nöjd klickar du på **Spara**-knappen och sparar inställningarna som en acv-fil (det är standardformatet). Då är det enkelt att använda inställningarna även vid ett senare tillfälle.

Det ska inte vara någon svärta i en termobild, så gå till **Nyans/mättnad** (finns under **Bild, Justeringar**) och dra upp **Mättnad** till **100 procent**.

Välj sedan ett passande typsnitt i vitt och skriv dit en temperaturskala, ett fiktivt tillverkningsnamn, datum och klockslag, så kan du övertyga i princip vem som helst att din termobild är äkta. ■

AVANCERAD

Photoshop

Tid: 20 minuter

Det här behöver du:

- Photoshop, version 5 eller senare.
- En bild med goda kontraster.

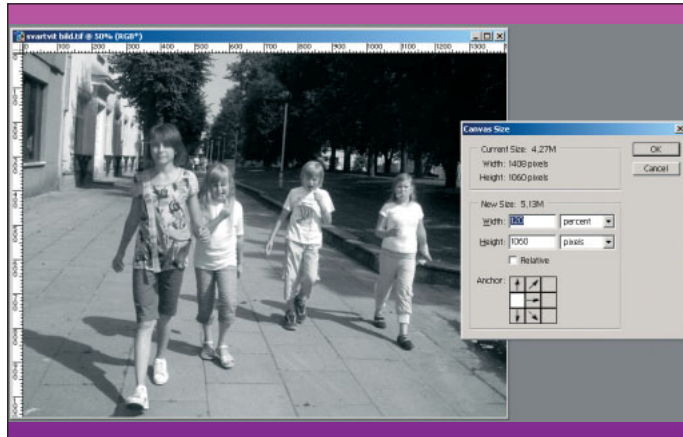
Det här lär du dig:

- Skapa övertygande, falska termobilder.

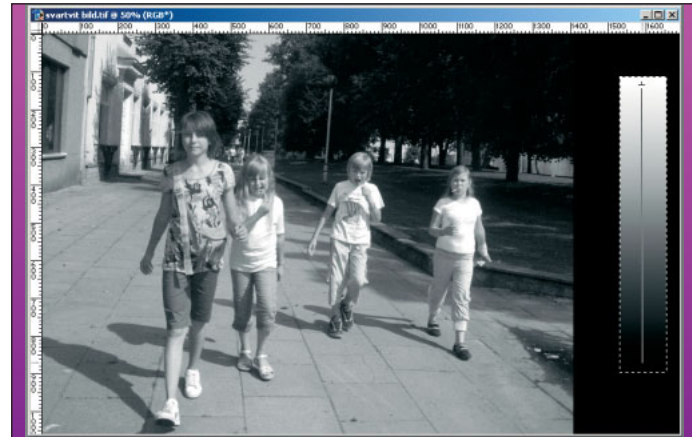
Falskfärgning som verktyg

Många vetenskapliga bilder avslöjar mycket mer om de falskfärgas. Bilder från elektronmikroskop, medicinska eller astronomiska bilder är några exempel. Från att ha varit en svårtolkad, gråaktig gröt kan plötsligt ett mönster träda fram, exempelvis kan du på så sätt skilja ut venerna från artärerna. Människan baserar en stor del av sin verklighetsuppfattning på färger och genom att göra om ett antal svårskiljbara gråtoner till färger kan vi urskilja mycket mer i en bild. Allt handlar om hur du böjer och dra i de röda, gröna och blå gammakurvorna.

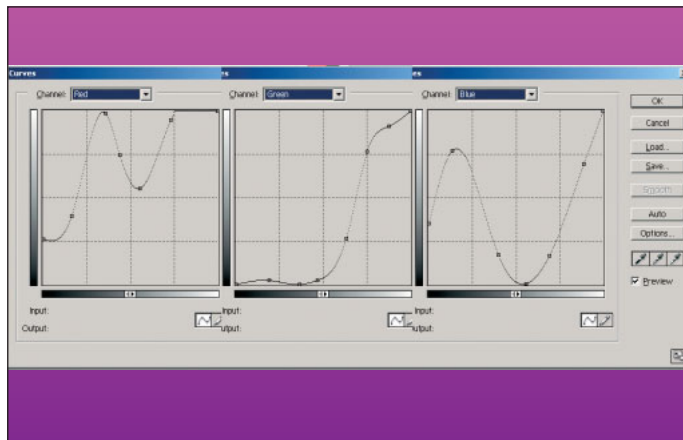
STEG FÖR STEG: SKAPA REALISTISKA TERMOBILDER

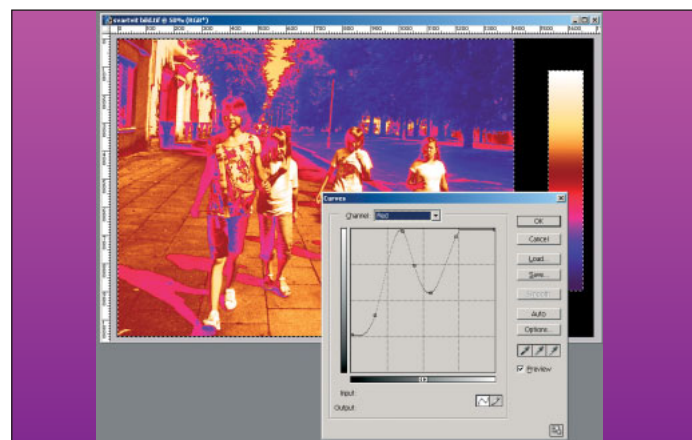
1 Förstora bilden. Gör din bild svartvit genom att välja **Bild, Justeringar** och **Tunna ut**. Förstora bildytan genom att ändra bredden till 120 procent under **Bild, Storlek på arbetsyta**. Klicka till höger i rutan **Placering**. Då får du en svart kant till höger.

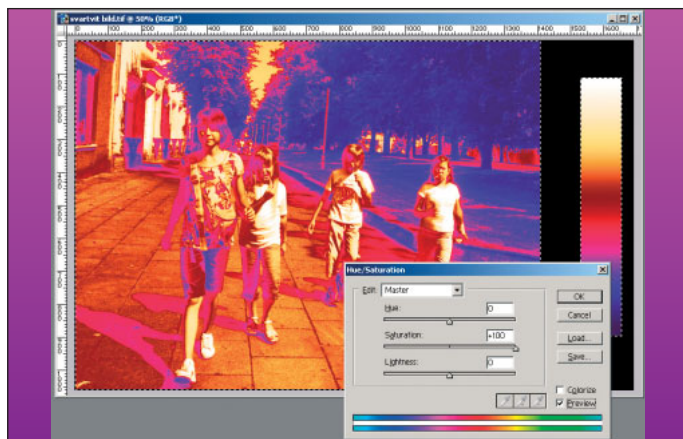
2 Gör en ruta. Rita en rektangel med markeringsverktyget (snabbkommando **M**). Välj övertoningsverktyget (**G**) och fyll rektangeln (klicka i toppen av rektangeln, håll in musknappen och släpp i rektangelns nedre del). Välj **Markera, Allt** i huvudmenyn.

3 Böj kurvorna. Välj **Bild, Justeringar, Kurvor** och ändra kurvorna för rött, grönt och blått ungefär enligt bilden ovan. Lägg till fem markeringar på varje kurva (klicka på kurvan) och dra dem upp och ned genom att klicka på kurvan och dra med musen.

4 Jämna ut. Ta hjälp av gråskalan (numera färgskalan) till höger för att få jämna färger. Om du klickar på pennsymbolen och sedan åter på kurvsymbolen så släpas kurvan ut. När du är nöjd sparar du kurvformerna med **Spara** så du kan återanvända dem senare.

5 Rensa bort gråtoner. Även om du har gjort färgkurvorna ordentligt kan det finnas gråtoner kvar och det vill du inte. Ta bort dem genom att välja **Bild, Justeringar, Nyans/mättnad** och dra upp **Mättnad** till +100.

6 Pynsta med text. Lägg till fejkad information i ett kantigt typsnitt så ser det lite "tekniskt" ut och vips så har du en proffsig termobild. Du kan även återanvända dina sparade gammakurvor på andra bilder.

SKÄRMDUMPAR SOM DU VILL HA DEM!

ENKEL

Windows Vista

Tid: 5 minuter

Det här lär du dig

■ Att ta flera olika sorters skärmdumpar med Skärmsklippverktyget i Windows Vista.

Tips

För att ändra färg på markeringen klickar du på **Alternativ** och väljer önskad färg i listrutan **Bläckfärg**.

I Windows Vista kan du glömma tangenten Print Screen när du vill ta en bild av det du ser på skärmen. I stället använder du dig av den smarta inbyggda funktionen Skärmsklippverktyget.

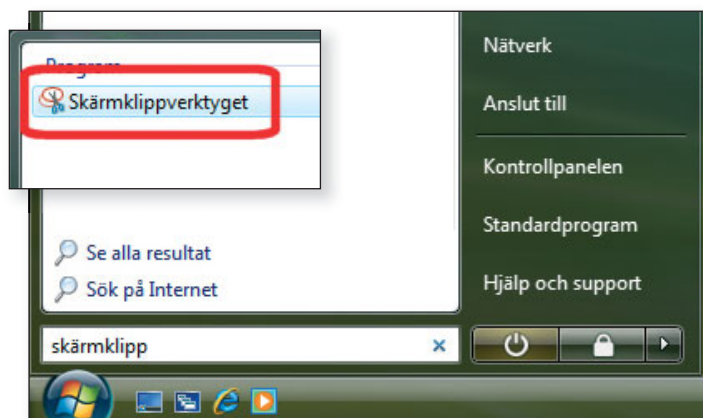
Skärmsklippverktyget i Windows Vista är en inbyggd funktion som gör det möjligt att ta flera olika slags skärmdumpar. Till skillnad från att trycka på Print Screen-tangenten kan du med Skärmsklippverktyget välja att även

skapa ett rektangulärt klipp eller skapa ett klipp i egna format.

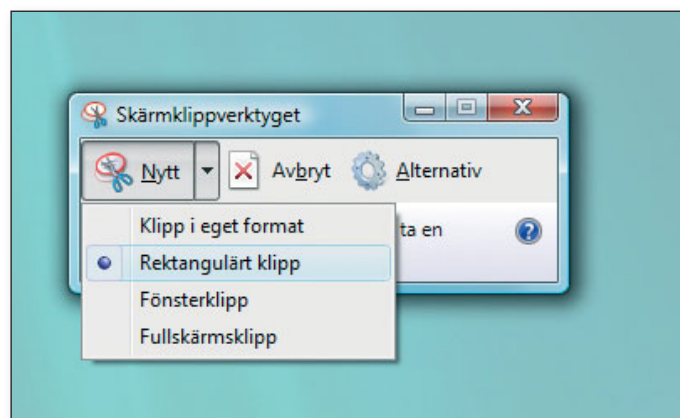
Funktionen har dessutom inbyggda redigeringsverktyg. Med dem kan du stryka över text eller använda pennverktyget. Skärmdumparna sparar du sedan som png-, gif- eller jpeg-bilder.

Det enklaste sättet att hitta funktionen är att klicka på **Start**-knappen och skriva in **skärmsklipp** i sökfältet. För att enklare komma åt funktionen väljer du **Verktyg**, **Alternativ** och markerar alternativet **Visa en ikon i Snabbstartfältet**.

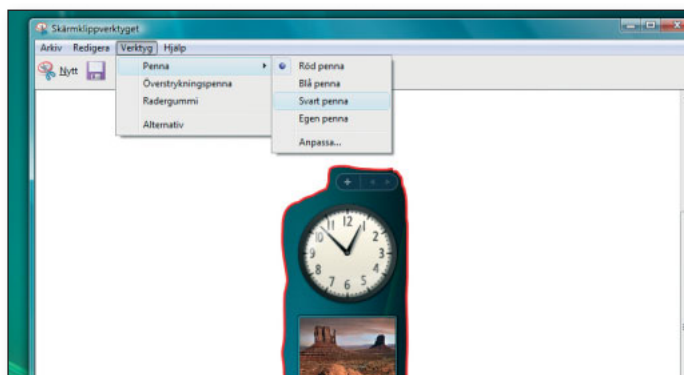
SÅ ANVÄNDER DU SKÄRMSKLIPPVERKTYGET I WINDOWS VISTA

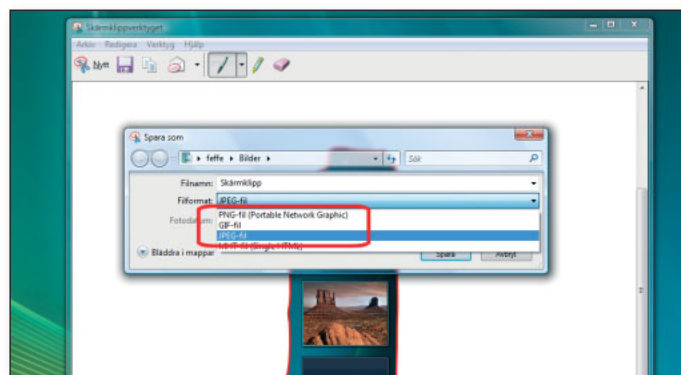
1 Starta verktyget. Det enklaste sättet att starta verktyget är att först klicka på **Start**-knappen. I sökfältet skriver du sedan **skärmsklipp** och trycker på **Retur** när du ser alternativet **Skärmsklippverktyget** högst upp i programmenyn.

2 Välj klippstyp. När programmet startas läggs en "dimma" över hela skärmen. Klicka på den lilla nedåtpilen vid knappen **Nytt** och välj hur skärmdumpen ska tas, exempelvis **Rektangulärt klipp** eller **Fönsterklipp**. Vi väljer i stället alternativet **Klipp i eget format**.

3 Ta en skärmdump. Med **Klipp i eget format** kan vi med musmarkören fritt "rita in" det område av skärmen som ska tas med i dumpen. Klippet öppnas sedan i redigeringsfönstret. Där kan du använda pennverktyget eller överstrykningspennan.

4 Spara som bild. När du är klar kan du spara det du har "klippt ut". För att spara väljer du **Spara som** i **Arkiv**-menyn. I rutan som öppnas markerar du önskat filformat, exempelvis **JPEG-fil**.

MEDEL

Excel 2003

Tid: 5 minuter

Det här lär du dig

■ På ett enkelt sätt lägga till nya data direkt i ett befintligt diagram.

Tips

Det snabbaste sättet att infoga ett nytt diagram i Excel är att markera de celler som ska ingå i diagrammet och trycka på funktionstangenten **F11**.

TA SNABBT IN NYA DATA I DIAGRAM

Du kan enkelt utöka ett befintligt diagram med nya dataserier genom att kopiera de nya värdena och klistra in dem direkt i diagrammet.

Det vanligaste sättet att uppdatera ett diagram med nya data är väl helt enkelt att du tar bort det gamla diagrammet och infogar ett nytt diagram.

Visserligen går det att anpassa ett diagram genom att lägga till

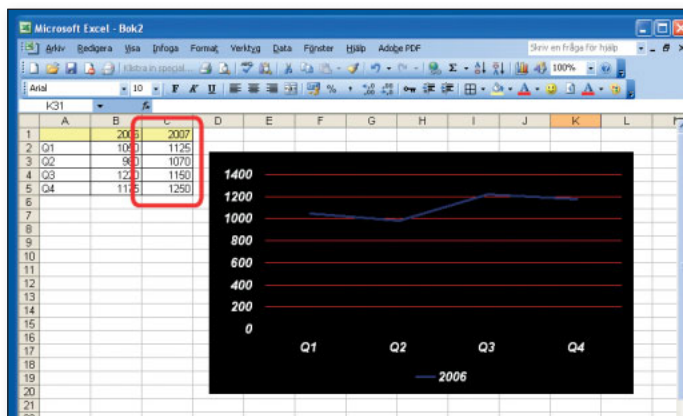
så kallade dataserier men det kräver att du manuellt lägger in en ny serie och sedan anger vilka celler som berörs. Dessa inställningar hittar du genom att högerklicka på diagrammet och välja alternativet **Källdata**.

Det finns dock ett betydligt

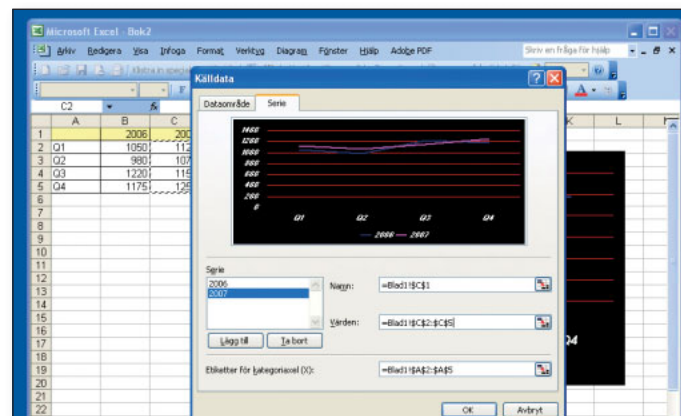
enklare sätt att lägga till information i ett befintligt diagram. Börja med att kopiera cellerna med de nya värdena (inklusive kolumnrubriken). Klicka sedan på tabellen så att den markeras och tryck **Ctrl + V** för att klistra in värdena.

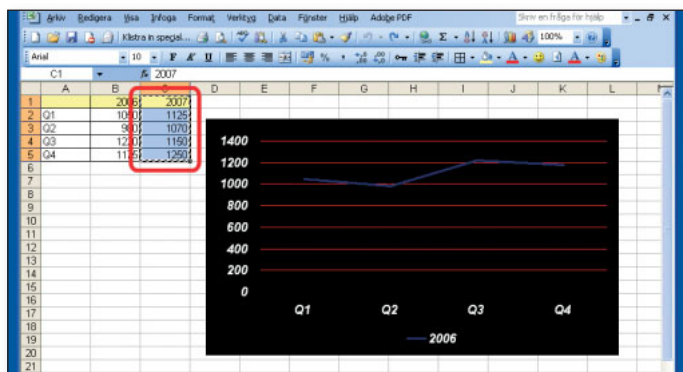
SÅ UTÖKAR DU ENKELT DIAGRAM MED NYA DATA

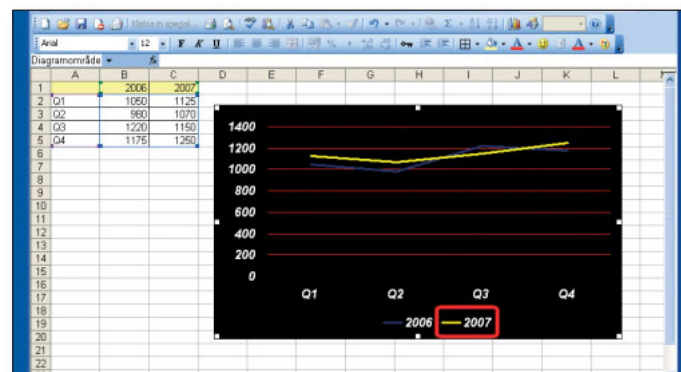
1 Nya värden. Antag att vi har ett diagram som visar värdena för varje kvartal under 2006. I kolumn C har vi sedan fyllt i värdena för år 2007. Hur ska vi då enklast göra för att få in de nya värdena i vårt diagram?

2 Redigera källdata. Det vanligaste sättet är antingen att infoga ett nytt diagram eller att högerklicka på diagrammet och välja **Källdata**. Sedan infogar du manuellt en ny dataserie och anger vilka celler som berörs.

3 Kopiera celler. I vårt exempel väljer vi dock att klicka på **Avbryt** eftersom det finns ett betydligt enklare sätt. I stället för att gå in och redigera källdata väljer vi att kopiera de celler som innehåller de nya värdena.

4 Klistra in värden. Det är viktigt att du får med kolumnrubriken när du kopierar cellerna. Klicka sedan på diagrammet så att det markeras. Nu är det bara att trycka **Ctrl + V** för att infoga de nya värdena i diagrammet.

MEDEL

Google Kalender

Tid: 15 minuter

Det här behöver du

- Ett Google-konto med en aktiv kalender.
- En mobiltelefon med stöd för synkroniseringstjänster (på Goosync.com kan du se om din telefonmodell stöds).

Det här lär du dig

- Synkronisera din mobiltelefons kalender med nättjänsten Google Kalender.

Tips:

I din telefon kan du ställa in automatiska synkroniseringar, så ofta du vill.

KOLL PÅ ALLA MÖTEN – DIREKT I MOBILEN

Googles kalendersajt är jättebra – men svår att bära med dig. Men med hjälp av en ny smart sajt kan du enkelt synka din Google-kalender med din mobiltelefon.

Har du också upptäckt Googles smarta kalenderprogram? Om inte tycker jag att du genast ska gå in på www.google.com/calendar och kolla in den.

Med Googles webbtjänst har du koll på dina möten och åta-

ganden, oavsett vilken dator du sitter vid. Men när du är utanför kontoret är det svårare. Och ska du skriva ned alla möten i en almanacka förlorar du lite av poängen med en digital kalender.

Lösningen heter Goosync.com.

Det är en sajt som fungerar som en brygga mellan Googles kalender och din mobiltelefon.

Tjänsten är gratis i grundutförande, men det finns också en betalvariant som har fler finesser.

Pontus Jeppsson

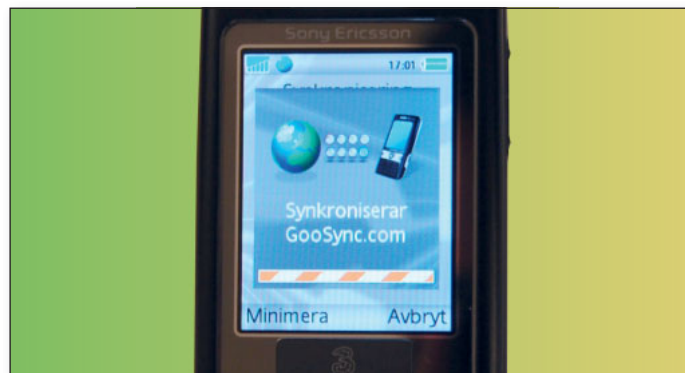

SÅ SYNKRONISERAR DU GOOGLES KALENDER MED DIN MOBILTELEFON

1 Registrera dig på Goosync.com. Surfa till www.goosync.com. Fyll i uppgifterna i formuläret, inklusive siffrorna i bildfilen. Klicka på knappen för att godkänna villkoren och skapa ditt konto.

2 Koppla till kalendern. Nu ska du godkänna att sajten får tillgång till din Google-kalender. Klicka på **Authorize**. Nu kommer du till en Google-sida. Om du inte redan är inloggad får du göra det. Klicka på **Bevilja åtkomst**.

3 Välj din mobiltelefon. När du valt din telefon i listorna ska du fylla i ditt telefonnummer, inklusive Sveriges landsnummer och utan första nollan (alltså +467XXXXXXX). Då skickas inställningar till din telefon.

4 Acceptera inställningarna i mobilen. Gå sedan till synkroniseringstjänsten i din telefon. Det går till på olika sätt i olika telefoner, så kolla din handbok om du är osäker. Starta synkronisering – och du är klar!

ENKEL

Windows Vista

Tid: 5 minuter

Det här lär du dig

■ Se till att dina egna länkar hamnar som val i dialogrutorna.

Tips

Om du tycker att dialogrutorna är för små kan du maximera dem så att de visas över hela skärmen genom att dubbelklicka i dialogrutans namnlist.

EGNA FAVORITLÄNKAR I DIALOGRUTORNA

I dialogrutorna som är standard i Windows Vista kan du lägga in egna genvägar till mappar och enheter. Då går det snabbare att spara och öppna filerna.

Standarddialogrutorna som visas när du ska spara en fil i Windows XP innehåller genvägar till bland annat Skrivbordet, Mina dokument och Den här datorn. Genvägarna hittar du under rubriken Spara i. Även dialogrutorna i

Windows Vista innehåller genvägar till Skrivbordet, Mina dokument och Dator. I Windows Vista kallas detta för Favoritlänkar.

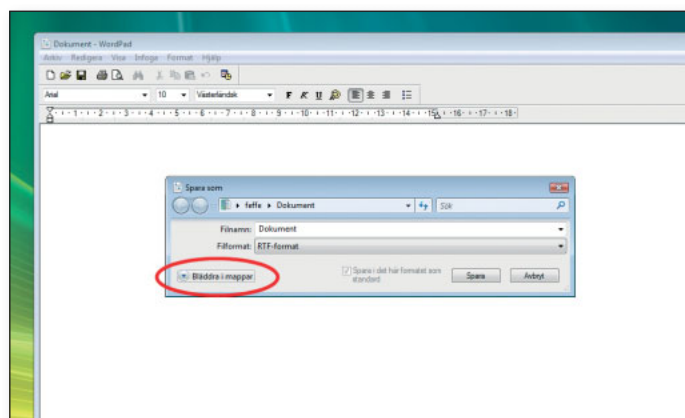
Precis som namnet antyder går det även att lägga till egna genvägar till mappar och enheter. Det smarta med det här är att du

aldrig är mer än ett musklick bort från den eller de mappar som du använder för att spara dokument och andra filer.

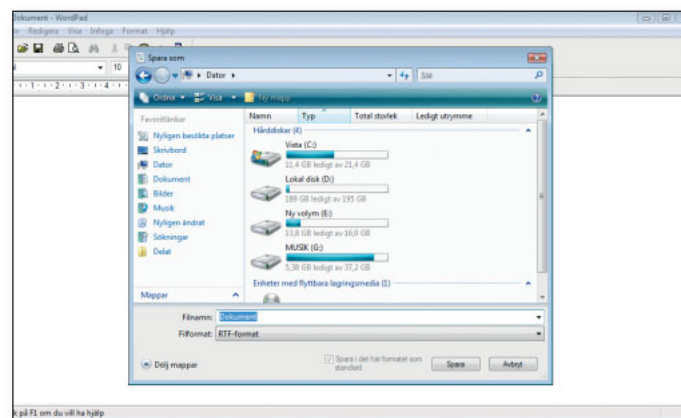
Dina egna genvägar kommer att visas i alla program som använder sig av standarddialogrutorna i Windows Vista. ■

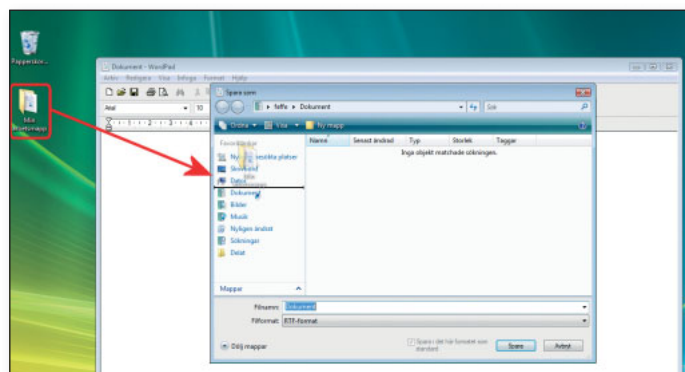
SÅ LÄGGER DU TILL EGNA MAPPAR BLAND FAVORITLÄNKARNA

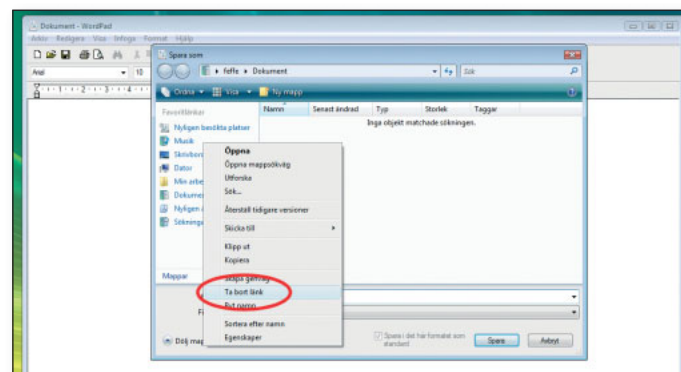
1 Fram med mapparna. Dialogrutorna i Windows Vista visar som standard inte speciell information och är svåra att bläddra i. Därför börjar vi med att klicka på länken **Bläddra i mappar**.

2 Bläddra i mappar. Under rubriken **Favoritlänkar** hittar du genvägar till bland annat Skrivbordet, Dator och Dokument. Genom att klicka på en länk kan du sedan bläddra dig fram till önskad mapp.

3 Lägg till favoritlänkar. Vi vill dock få in vår arbetsmapp direkt i listan med favoritlänkar så att den aldrig är mer än ett musklick bort. Därför drar vi och släpper vår mapp på önskad plats under rubriken **Favoritlänkar**.

4 Ta bort länkar. För att få lite mer ordning i listan kan du enkelt ändra plats på länkarna genom att klicka och dra dem uppåt eller nedåt. Du kan även ta bort onödiga länkar genom att högerklicka på dem och välja **Ta bort länk**.

NYA REALPLAYER 11 KAN BANDA WEBB-TV

Mediespelaren Realplayer har länge haft en undanskymd tillvaro, men nu finns det plötsligt en anledning att ladda ned programmet. Version 11 klarar nämligen av att spara program från SVT och Youtube, ungefär som en videobandspelare.

Trettio dagar. Längre sparas som regel inte ett tv-program på Sveriges Televisions videosajt SVT Play. Upphovsregler gör att många program måste plockas bort efter en månad.

Många av de sajter som lägger ut tv-program gör det under en begränsad tid. Webb-tv:n ger oss en chans att titta på ett program några dagar senare, men något evighetsarkiv är det sällan. Och till skillnad från i den vanliga tv-

världen går det inte att koppla någon videobandspelare till webben. Att spela in webb-tv-program har varit nära nog omöjligt. Ända till nu. Företaget Real har nämligen lanserat en ny version av sin mediespelare Realplayer, och en av nyheterna är just möjligheten att spela in webb-tv.

Om du installerar Realplayer 11 på din dator får du se en liten inspelningsknapp varje gång du tittar på ett videoinslag i din webbläsare. Klickar du på den

börjar programmet "spelas in". Det lägger sig alltså som en fil på din hårddisk, och du kan sedan spela upp det i Realplayer när som helst. Ja, med rätt verktyg kan du även bränna en dvd (se artikeln nedan).

Om det är Youtube, Aftonbladet, SVT eller någon utländsk station spelar ingen roll. Realplayer spelar in allt.

Kopieringsskydd sätter stopp
Nej. Det där sista var inte helt sant. Alla tv-kanaler uppskattar inte Reals tilltag, och ibland gör kopieringsskydd eller andra tekniska hinder att det faktiskt inte går att göra en inspelning. Och ibland händer det att du kan spara ljudet, men inte bilden.

Surfa

Flytta dig framåt eller bakåt, precis som i en webbläsare.

Visning

Klicka här för att ta fram uppspelningsfönstret.

Bibliotek

Visa alla mediefiler som finns på din dator.

Bränn

Här öppnar du fönstret för att bränna cd-skivor eller föra över dem till en mp3-spelare. Du kan även kopiera musik från cd till hårddisken.

Uppspelning

Hela det här fältet styr din uppspelning. Starta och pausa en uppspelning, förflytta dig inom en film eller en låt – eller hoppa till nästa.

Inspelning

Klicka här för att starta en inspelning. Du kan även högerklicka (se rutan nedan).

REALPLAYER 11

Kategori: Mediespelare.

Kontakt: www.realplayer.com

Systemkrav: Processor på 700 MHz, 256 MB internminne, 60 MB ledigt på hårddisken, Windows XP SP2 eller Vista.

Typ: Gratis.

Språk: Engelska.

Någon perfekt videobandspelare för webben är Realplayer 11 med andra ord inte. Men den är bättre än allt vi har sett hittills.

Nu är videoinspelning inte det

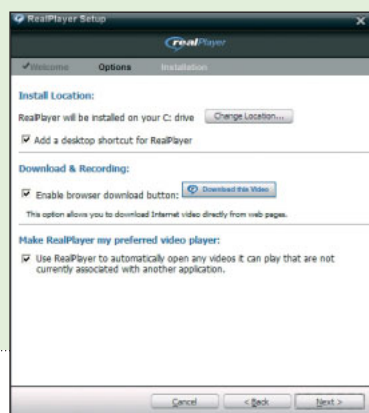
FRÅGOR OCH SVAR OM REALPLAYER 11

Hur installerar jag?

Gå in på Reals webbsida sweden.real.com/player. För att hämta hem Realplayer 11 klickar du på **Download FREE RealPlayer, START REALPLAYER DOWNLOAD** och **Kör** så startas ett installationsprogram. När du har accepterat licensvillkoren visas rutan **Options**. Här får du välja om du vill ha en genväg till programmet på Skrivbordet, om du vill få en knapp för att ladda hem film direkt i webbläsaren och om du vill att Realplayer ska vara standardspelare för alla videoformat som inte

används av något annat program. Standardsvaret är **Yes** på alla.

Du får sedan en uppmaning om

att automatiskt stänga alla webbläsarfönster. Gör det!

Måste jag registrera mig?

Du kan inte avsluta installationen utan att registrera dig som användare. Ett fönster för det här öppnas i slutet av installationen. Fyll i uppgifterna, men se till att ta bort kryssen från alla rutor, annars får du massor av e-postreklam från tillverkaren Real.

Det sista du måste göra innan du är klar är att välja **Basic Realplayer**, som är gratisversionen.

Installering. Om du vill kan du få en genväg till programmet på ditt Skrivbord.

Så funkar Realplayer 11

Portal

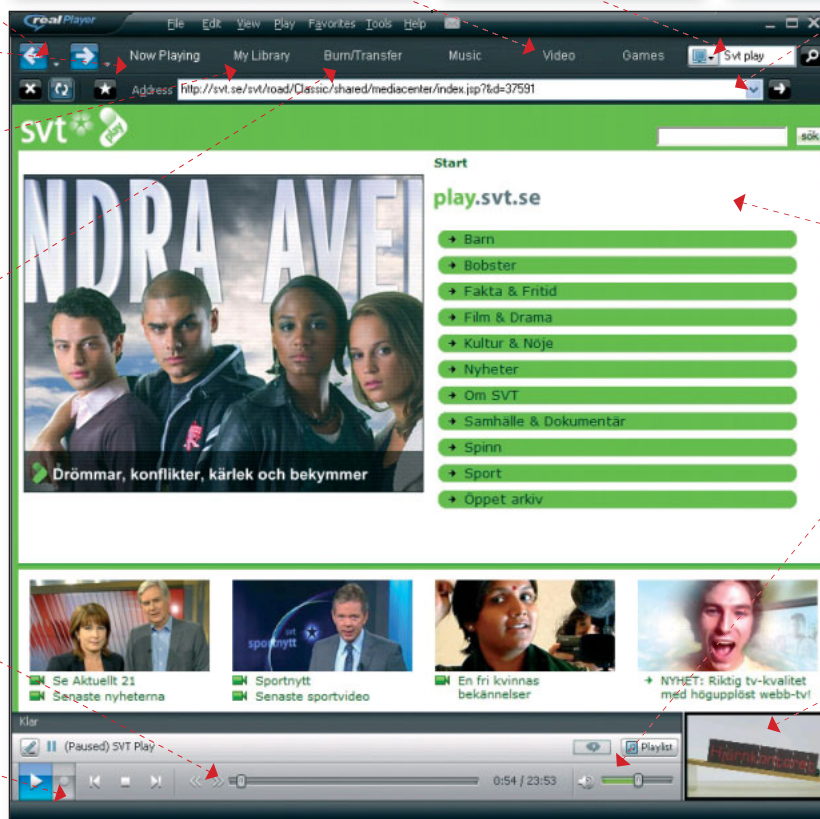
Klicka på de här tre knapparna för att komma till Reals egen portal för musik, video och spel.

Sök

Sök efter medier på din egen dator eller på internet.

Webbadress

Här skriver du in en webbadress, precis som när du surfar.

Information

I det här fönstret visas webbsidan när du surfar. Klickar du på knappen Library får du i stället se en lista över dina mediefiler.

Volym

Ändra uppspelningsvolymen på den film eller låt som du spelar upp.

Miniatyr

I det lilla miniatyrfönstret ser du den videofilm som just nu spelas upp. Dubbelklicka för att se den i ett större fönster.

enda Realplayer 11 klarar av. Det är i grund och botten en mediaspelare, och spelar därmed i samma division som Windows Media Player och iTunes.

Du använder programmet för att hålla ordning på all musik och alla videofilmer du har på datorn. Det går också att använda programmet för att skapa spelnings-

listor, kopiera över musik från cd till pc och bränna cd-skivor. Realplayer har allt du behöver för att din pc ska fungera som den perfekta multimediemaskinen. ■

5 andra bra mediaspelare

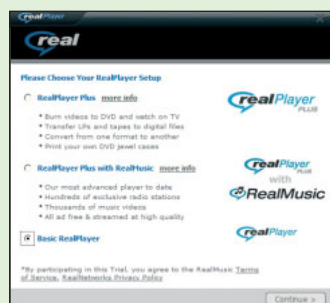
Windows Media Player är den i särklass mest använda mediaspelaren. Den ingår nämligen som standardspelare i Windows. Du behöver som regel inte installera den separat. Däremot kan det vara en bra idé att uppdatera till den senaste versionen, som heter Windows Media Player 11. Det gör du via Microsofts uppdateringstjänst Windows Update. update.microsoft.com

iTunes är Apples mediaspelare. Den är framför allt gjord för den som kör Macintosh-dator och musikspelaren Ipod, men fungerar även utmärkt i Windows. iTunes har bra funktioner för poddradio och podd-tv (se sidan 102). www.apple.se/itunes

Winamp är betydligt mer avskalad än sina konkurrenter. Fördelen är att den är avsevärt snabbare. pcforalla.se/winamp

VLC Player är det perfekta valet för dig som brukar spela upp video. Programmet klarar nämligen nästan alla format utan några extra så kallade codec-filer. pcforalla.se/vlcplayer

Yahoo Music Jukebox hette tidigare Musicmatch. Sedan internetjätten Yahoo tog över har programmet framför allt anpassats för den egna musiktjänsten Launchcast Radio och Yahoos amerikanska musikbutik. music.yahoo.com/jukebox

Väljer du någon annan måste du betala.

Hur spelar jag in?

Det enklaste sättet att göra en inspelning är att gå vägen via din

Välj version. Basic Realplayer är den version som är gratis.

vanliga webbläsare. Surfa fram till det du vill titta på och låt musmarkören vila ovanför videofönstret. Nu ser du knappen **Download this video**. Om du tittar på en strömmande video i Realplayer kan du även klicka på den röda inspelningsknappen längst ned till vänster.

Observera att du kan behöva ladda ned en del tillägsprogram för att inspelningen ska fungera. Det gör du genom att välja **Tools, Check for update**.

Kan jag slippa knappen?

Om du tycker att knappen **Download this video** irriterar kan du välja att gömma den. Du startar då i stället din inspelning genom att högerklicka på ett videoklipp och välja **Download this video to Realplayer**.

Du gör den här inställningen genom att välja **Tools, Preferences, Download & Recording**. Här väljer du **Don't show**, så försvinner knappen.

Går det att bränna dvd?

För att kunna bränna dina filmer på dvd måste du skaffa betal-

versionen Realplayer Plus. Den kostar cirka 250 kronor och du köper den digitalt med kreditkort på www.realplayer.com.

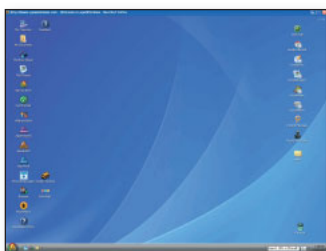
Om du vill bränna ned gratisversionen är du hänvisad till en så kallad video-cd. Den ger något sämre kvalitet än dvd och fungerar inte på alla dvd-spelare, men som regel duger det bra.

Du startar en bränning genom att välja **Burn/Transfer**. Klicka på **Burn a DVD/VCD** och se till att det står **Video CD** under **1**. Under **2** letar du upp din film/dina filmer. Dubbelklicka för att lägga till dem. Klicka till sist på **Burn to Disc**.

MED COOLA AJAX KAN DU GLÖMMA WINDOWS

HÄR ÄR VINTERNS 25 BÄSTA NYTTOSAJTER

Skrivbord på webben

Med tjänster som Google Dokument kör du dina kontorsprogram via webbläsaren och kan alltså skippa Office-paketet. Nya tjänsten Ajax Windows går steget längre. Här har du allt på nätet. När du öppnar tjänsten möts du av ett skrivbord som ser ut och fungerar precis som ditt Windows-skrivbord. Skillnaden är att alla program och alla filer lagras på internet och du kommer åt dem oavsett var du är i världen. Tjänsten brottas fortfarande med barnsjukdomar. Den är till exempel lite för långsam och ibland instabil. www.ajaxwindows.com

Nätprogram på pc:n

En nackdel med att köra program på nätet är att du måste ha ständig tillgång till internet. På resande fot kan det vara ett problem. Nya ordbehandlaren Zoho Writer löser det genom att låta dig välja mellan online- och offline-läge. När du kör programmet offline lagras filerna på den egna datorn och när du går online förs de över till Zohos servrar. writer.zoho.com

Videoskola i mobilen

Har du tråkigt på bussen? Plocka fram mobilen och surfa till Uppdrag Granskings mobilsajt! Här kan du titta på 25 korta tv-inslag om den

svenska offentlighetsprincipen. Du får lära dig vilka rättigheter du har när det gäller exempelvis att få ut papper från olika myndigheter.

mobil.svt.se/ugmobil

Högupplöst webb-tv

SVT börjar nu ta steget över till hdtv, alltså tv-program som är högupplösta. De testar även att lägga ut hd-sändningar via webb-tv. Du kan bland annat se tv-serien Andra Avenyn i hög bildkvalitet. Förutsättningen för att det här ska fungera är att du laddar hem en speciell videospelare. svt.se/hd

Lär dig Photoshop

Svindyra Photoshop är proffsens favoritprogram för att bearbeta bilder, men det finns även en billig konsumentversion, Photoshop Elements. Oavsett vilket du väljer kan du lära dig hur programmet fungerar i den här videokursen. En "levande lärare" lär dig grunderna

VALKAMP PÅ NÄTET

Mikaela, Neo och Saravah är tre av de valar som hotas av japanska valjägare. Greenpeace har tagit internet till hjälp i kampen för att rädda valarna. På en karta kan du se var ett antal valar befinner sig för tillfället – och läsa mer om dem. www.greenpeace.org/great-whale-trail

– helt utan kostnad. Vill du gå vidare till mer avancerade kurser måste du däremot betala. www.moderskeppet.se/grunderna

Facebook i mobilen

Via mobilen kommer du åt tjänsten Facebook även när du inte har tillgång till en dator. Det krypta fönstret har sina begränsningar, men du kan utan problem läsa vad dina vänner har skrivit och skicka korta svar. m.facebook.com

Gratis router

Fon har fått konkurrens. Finländska Wippies utmanar genom att i skrivande stund skänka bort trådlösa routrar till sina kunder. Vad det handlar om är två tjänster för att dela på sin bredbandsuppkoppling. Du skaffar en trådlös router som du kopplar till bredbandsjacken. Routern låter dig surfa som vanligt – men du öppnar även bredbandet för andra användare. Resenärer i din närhet

kan alltså surfa på ditt bredband, och när du är ute och reser kan du surfa på deras. www.wippies.se

Kolla kortfilmer

Det görs många nyskapande kortfilmer och på sajten Glimz har du möjlighet att titta på dem via bredbandet. Många av filmerna är gratis medan andra kostar någon tia per styck. www.glimz.net

Tjäna på att spara

Om pengarna rullar för snabbt ger sajten Sparapengar dig över 300 förslag på hur du kan spara pengar. Du får tips om hur du gör en familjebudget, byter teleoperatör eller bryter dåliga köpvanor. Småpraktigt, men nyttigt! www.sparapengar.be

Klicka direkt här!
Vill du inte skriva av adresserna? Här hittar du dem som klickbara länkar.
pcforall.se/extra

Spelmissbrukare?

SE Sitter du för mycket framför datorn och spelar? Eller tror du att någon av dina nära och kära gör det? På organisationen Fair Plays sajt kan du testa dig själv. Du får även råd om vad du kan göra om du har problem med datorspe-lande.

www.fair-play.se

Bästa räntan på billån

SE Comboloan är en av de bästa tjänsterna för dig som vill pressa kostnaden för bolånet. Nu har de utökat tjänsten till så kallade privatlån, alltså sådana som inte har med bosta- den att göra. Har du lånat pengar till bilen, båten, den platta tv:n eller liknande kan du alltså få hjälp att sänka räntan här.

www.comboloan.se/privatlän

Missa aldrig mejlen

SE Datorn är inte ett måste för dig som vill mejla. Alla webbmejl-tjänster har numera sidor som är anpassade för mobilen. Oavsett om du har din mejl via Hotmail, Gmail eller Yahoo kan du alltså nå dem via mobiltelefonen.

Vad det handlar om är avska-

lade tjänster som har anpassats för mobiltelefonens lilla fönster.
mobile.live.com/hm
m.gmail.com
m.yahoo.com

Dela med Google

SE Så var det dags för en ny Google-tjänst. Med tjänsten Your shared stuff kan du skapa en personlig sida och via den dela dina webbfavoriter med andra.

www.google.com/s2/sharing/stuff

En bättre människa

SE Nu kan du som vill lämna pengar till en välgörenhetsorga- nisation få hjälp att välja. Sajten Bidra.nu beskriver ett 80-tal olika organisationer och tipsar om vad du som privatperson kan göra.

www.bidra.nu

Koll på dollarn

SE De amerikanska prestige- tidningarna Financial Times och New York Times har tidigare haft låsta webbtjänster, men nu låter de vem som helst komma åt de gamla artiklarna. Sajterna är alltså perfekta för alla som vill hålla koll på dollarns utveckling – eller för- bättra engelskan.

www.ft.com

www.nyt.com

MINIMJÖLK I MOBILEN

SE Mejeriföretaget Arla har en av Sveriges bästa recepttjänster på webben och numera får du även vissa recept via mobiltelefonen. Tyvärr är utbudet magert som minimjolk. Du hittar inte hela recept- samlingen, utan bara några utvalda menyer.

mobil.arla.se

5 NYTTIGA PROGRAM

ÄLSKLING, JAG KRYMPTE SAJTEN

SE Webbläsaren Opera Mini gör det smidigare att surfa i mobilen. Alla webbsidor går via Operas server som "krymper ihop dem". De anpassas alltså till mobilens lilla fönster, och eftersom du inte måste hämta lika mycket information surfar du snabbare och billigare. Nya Opera Mini har bland annat fått stöd för bokmärken, och det har blivit lättare att zooma. Programmet är gratis.

www.operamini.com

VIDEO SMIDIGT PÅ DATORN

Det finns massor av videoformat, och försöker du visa en film i Windows Media Player är risken stor att det inte fungerar. Medie- spelaren Miro klarar nästan alla pro- gram. Den bygger på det populära VLC Player, men är snyggare och har fler funktioner. Via ett inbyggt mediebiblio- tek kan du hålla reda på dina filmer.

www.getmiro.com

AVANCERAD BILDBEHANDLING GRATIS

SE För avancerad bildbehandling räcker program som Xnview och Picasa inte långt. Men var lugn! Du behöver inte köpa Photoshop. Det finns en utmärkt gratisvariant som heter Gimp. Programmet har precis kommit ut i en ny version som är snyggare och enklare. För nybörjaren kan det dock upplevas som lite krångligt.

www.gimp.org

HITTA RÄTT MUSIK

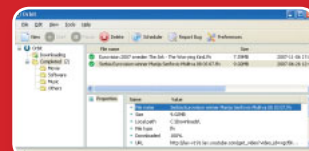
SE Visste du att The Worrying Kind med The Ark påminner om Abbas Super Trouper? Ja, med gratisprogrammet Mufin Music- finder får du hjälp att hitta låtar som liknar varandra. Låt Mufin analysera alla låtar på din hårddisk så får du tips om vilka som påminner om varandra. Det kan tyckas som magi, men programmet lyckas faktiskt riktigt bra.

www.mufin.com

SPARA FRÅN YOUTUBE

SE Orbit Downloader har kommit i en ny version som är snabbare och stabilare än de tidigare. Programmet sparar filer från Youtube, Bubblare och liknande videosajter på din egen hårddisk. Orbit klarar däremot inte filer från exempelvis SVT. För att göra det måste du använda Realplayer 11 (se sidan 108).

www.orbitdownloader.com

TIPSA OSS!

Har du hittat
någon bra sajt?
Mejla till
joakim.bergstrom
@idg.se

MAKALÖS FRANSK DÅRE I GALEN MÅNGKAMP

– OCH 24 ANDRA SKÖNT URFLIPPADE SAJTER

Mångkamp i ny miljö

Idrotten förbrödrar, bygger broar mellan kulturer, svetsar samman människor i vi och dem och lär oss att bli mer än vad vi är. Den lär oss också att en bagares bullar inte är kulstöttningsstenar, att en fiskares spö inte är ett spjut och att vägarbetarens grushög inte är en längdhoppningsgrop.

www.dailymotion.com/video/x2gbho_decathlon-pekina-2008

Den onda apan

Lilla apan är så söt och nyfiken. Men bakom fasaden döljer sig ett riktigt vilddjur. Fråga Nina Conti, buktalerskan som får sig en riktig genomkörare.

www.youtube.com/watch?v=87WY0E6vEck&url=http://widget-ff.slide.com/widgets/sf.swf

Evig solnedgång

Det finns inget mer romantiskt än att sitta med sin älskade och titta på solnedgången. Så

bänka dig framför datorn för här hittar du hundratals webbkamrater som visar solnedgången världen runt just nu. Finns inga ursäkter för oromantiska längre!

eternalsunset.net

Darth Vader rappar

Det var bara en tidsfråga innan den coolaste svarta killen i hela galaxen skulle börja rapp. Glöm Cristal, Hennessy och pimpade bilar. Här är det död-stjärnor, stormtrupper och feta monster som gäller.

www.youtube.com/watch?v=UQqx5Esb5fy

Inte utan pacemaker

Fågelkvitter, böljande landskap, lummiga skogar, frisk luft och inte ett bekymmer i världen. Ibland behöver du en paus i livet. Se och njut (och boka sedan taxi till akuten för att operera in en pacemaker ...).

www.youtube.com/watch?v=Wz1W_omigwg

Kladdmålare

Han har uppenbarligen knapat ett par svampar för

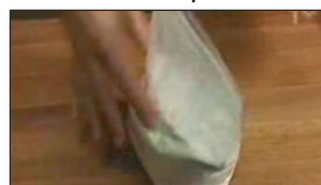
mycket. Att till musik stå och tokkladda på en jätteduk är inte direkt imponerande tycker åtminstone jag. Faktiskt inte det minsta spännande tills killen snurrar till det!

www.youtube.com/watch?v=OIJtKxdRQzY

Kola till kalaset

Det är inte det minsta bökligt att göra, går snabbt och passar perfekt på gårdsfesten. Hästakaffe som SVT:s matlagningsikon Tina kallar kolan tillreds här med yppersta finess och du får till och med hjälp med sedelrullningen. En klassiker som aldrig får glömmas bort.

www.youtube.com/watch?v=67IKHdU-pGo

Perfekt för flygresan

Tycker du att det är mer bekvämt på flyget om du slipper grannar i stolarna bredvid? Här är det ultimata Flash-programmet för att skapa dig lite mer plats på din nästa långflygning.

www.thecleverest.com/countdown.swf

Snälla, sabba skolan!

Becky är åtta år och uppvisar redan stora problemlösartalanger. Becky gillar inte sina lärare eller sin skola och bestämmer sig

helt enkelt för att radera problemet med hjälp av ett gäng sprängexperter. Så här låter det.

www.youtube.com/watch?v=3ft-jX11poU

Einstein går igen

Förra månadens papegoja gjorde succé. Nu är det dags för Einstein som gör besök på Animal Planet. Den här killen gör samma sak som sin föregångare men lägger dessutom till schysta lasereffekter, härmar djungelns alla djur och kallar till och med sig själv för superstar.

www.youtube.com/watch?v=ISDFzg8_Wfg

Sanningen om Halo 3

Är spelet Halo 3 egentligen så bra som alla säger? Är de inte bara helt förblindade av all marknadsföring och av all hysteri? Ben Yahtzee Croshaw vågar stå upp och faktiskt säga som det är. Här är hans recension.

www.escapistmagazine.com/articles/view/editorials/zeropunctuation/2304-Zero-Punctuation-Halo-3

Njut av utsikten

Om jag fick en superkraft skulle det vara att kunna resa i tiden. Men många skulle välja att kunna flyga. Till alla er har jag glada nyheter. Klicka på länken nedan så kan ni uppfylla er önskan redan i dag för att

ORMEN KRYPER

Häftiga killar poserar framför ett militärfordon som säkert är välkänt hos alla militärnördar. De pratar om stora ting och är allmänt fräna. Tills ormen kryper fram. Då är det i ordets rätta bemärkelse annat ljud i skallen.

www.bubble.se/movie/machograbbbar

Klicka direkt här!

Problem med att skriva av adresserna? Här hittar du dem som klickbara länkar.
pcforall.se/extra

TOP GUN I NY TAPPNING

Scenen är satt: Internationell storflygplats, fyra hormonstinna piloter, två jumbojets och ett chickenrace.

www.youtube.com/watch?v=ZICzCIEwZmY&feature=related

sedan kunna börja drömma om häftigare superkrafter i stället.
nanok.com/sky

U2 utan effekter

U2 är fejk! Det där coola gitarrljudet som bandet gjort till sitt signum är bara en simpel effekt. Vill du höra hur U2 låter egentligen kan du antligen få svar!
www.youtube.com/watch?v=8EDuK46ZqFM

Värdelösa talanger

Det finns duktiga människor som kan coola saker. Men det finns också duktiga människor som kan helt värdelösa saker. Som att rapa jättelänge, eller att rita en perfekt cirkel på fri hand. Eller kanske att rapa längst i världen. Här är de tio sämsta talangerna i världen.

www.linkognito.com/b.php?b=557

Tårta för bantare

Här är det bästa tipset för dig som planerar kalas och som vill vara bussig mot alla som jobbar på sin figur. När du bullar upp på kalaset, se till att minska frestelsen

genom att baka en god men vidrig tårta. Eller skulle du hugga in på en blodig arm och några råttor?
email-junk.com/pictures/weight-loss-cakes.html

Spelar dig ett spratt

Jag hatar när jag inte förstår saker. Eller när min hjärna gör saker som jag inte hänger med på. Därför ångrar jag att jag gick in på den här sajten. Förbered dig på ett par hjärnspöken – och en härlig äldre dam.

www.subliminalmessages.com

Simpsons på riktigt

Homer, Bart, Lisa, Maggie och Marge. Här är den verkliga familjen Simpson, i full färg och utan tecknaren Matt Groenings fula gula gubbar. Se och chockeras!
videos.golesenaccion.com/video.php?video=brh6KRVQHBC&/Live%20action%20Simpsons

Töntvarning

Utan konkurrens är NBC:s tv-serie Life det tontigaste som någonsin visats på tv. I dramatisk bovjakt löser CSI-wannabepoliserna fall genom att spela sig fram till level 10 i Prince of Persia för att där hitta de hemliga dokument de behöver för att sätta dit boven.
spel.feber.se/feber/art/35360/life_lser_fallet_genom_tvspel

5 FYNDIGA SPEL

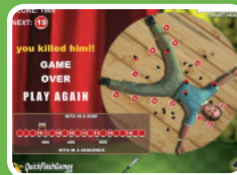
TRÄNA HJÄRNAN

Perfekt hjärngymna varje morgon innan du drar till jobbet. Finn fem fel i ständigt nya bilder i Flash-spelet Maggypixel.
maggypixel.com

KASTA KNIV PÅ PRESIDENT BUSH

Han är visserligen tecknad och knivarna du kastar är inte riktiga. Men i Knife Throw 2 får du i alla fall chansen att känna på hur det skulle vara att vara knivkastare med George Bush som din assistent. Bara det är värt ett surftips!
www.quickflashgames.com/games/knifethrow2

UNREAL 2007 I FLASH

3d har blivit 2d. Snuggt har blivit fult. Men Capture the flag är alltså Capture the flag. Kika in på en härlig Flash-version av spelet Unreal. Vanebildande för oss gamla fps-spelare som försöker tagga ned!
militantplatypus.com/games/gamepage.php?PHPSESSID=d6320e522a1b501b7942bf9520a8fde1&game=unrealflash+2007

HERRE PÅ TÄPPAN

I Stormwinds ska du försvara ditt berg mot fiender som i våg efter våg försöker förstöra dina kära hemtrakter. Samla pengar, bygg fetare vapen-installationer och planera dina resurser väl. När fiendezepplinarna glider in på skärmen vill du ha färdigladdade

Sniping Cannon redo och Flak Cannons som backup.
www.herointeractive.com/stormwinds

SKATTJAKT PÅ MARS

Du är en liten gasmaskklädd kille och du är på Mars. Det finns massor av platåer och du vill ha tag i både nycklar och energiklimpar. Så det är bara att hoppa iväg på dina uppdrag.
www.arcadetown.com/missiontomars/gameonline.asp

HUR SKRIVER JAG IN TEXT I MINA BILDER?

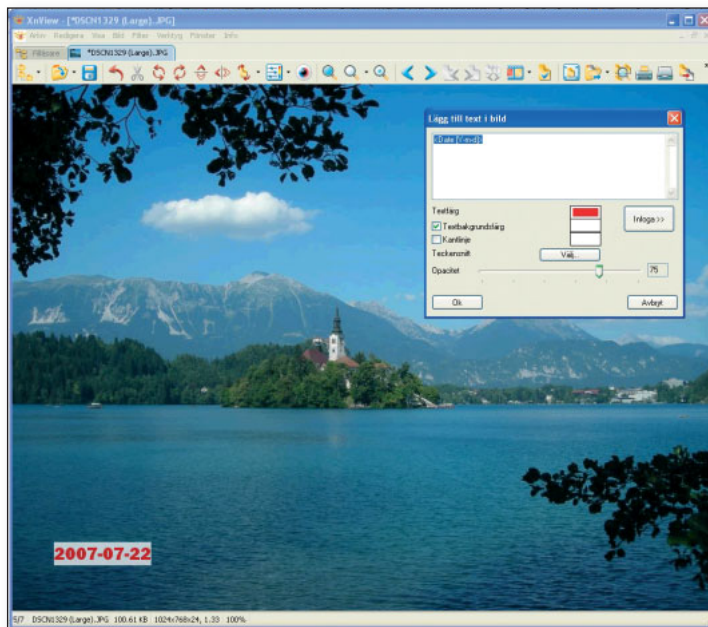
P Jag undrar om det finns något program som skulle lägga in datum på själva fotot som jag tar med digitalkamera?

Det finns ingen funktion på min kamera som gör att jag får datum på fotot när jag ska se fotot i datorn. Med min kamera går det endast att få datum vid utskrift på papper. Det skulle vara kul att ha datum på dem när jag har foton som skärmsläckare i datorn.

Conny

SVAR: Att använda kamerans funktion för att lägga in datum i bilderna är som regel ganska dumt. Den text som "bränns fast" i bilden ligger nämligen där för evigt, och om du skulle vilja använda bilden utan datum måste du ägna dig åt lite avancerad bildbehandling. Att lägga in datumet i efterhand i datorn är med andra ord mycket bättre.

Med hjälp av det utmärkta gratisprogrammet Xnview (pcforall.se/xnview) är det enkelt att lägga in text i bild. Öppna bara en valfri bild i programmet och välj **Bild, Lägg till text**. Här kan du skriva in valfri text, du kan också klicka på **Infoga** och välja **Skapad** eller något av de andra alternativen.

I rutan har du nu en möjlighet att välja färg, typsnitt och storlek på texten. Klickar du på **Textbakgrundsfärg** kan du lägga texten på en platta så att den syns tydligare. Och om du vill att texten ska vara lite genomskinlig drar du reglaget **Opacitet** till vänster.

När du är klar väljer du **OK**. Du ser nu texten ovanpå bilden och kan flytta den med musen.

Datummärkning. I Xnview kan du lägga in datum i bilden. Ja, du kan välja vilken text du vill.

När du är nöjd vänsterklickar du, och bestämmer på så sätt var den ska hamna.

Om du tycker att det är krångligt att göra så här med varje enskild bild kan du utföra samma moment på flera bilder samtidigt. Det gör du genom att välja **Arkiv, Bläddra**. Leta reda på de bilder du vill lägga till datum på och markera dem med musen. Välj sedan **Verktyg, Konvertering**. Vid **Skriv över** (ungefär i mitten) väljer du **Byt namn** så skapas en ny bild och du har originalbilden kvar.

Klicka på fliken **Bildförändringar** och sedan på plustecknet vid **Bild**. Här väljer du **Lägg till**

text och klickar sedan på knappen **Lägg till**. Om du klickar på **Lägg till text** och därefter på dubbelpilarna till höger om **Parametrar** så får du samma alternativ som ovan. Den enda skillnaden är att du även har fått ett nytt alternativ som heter **Position**. Här väljer du var på bilden som datumet ska skrivas in. Bekräfta med **OK**.

Martin Appel

Bengt Hjörð

E-post: bengt.hjorð@idg.se
Svarar på: digital bild och video

Lina Otterdahl

E-post: lina.otterdahl@idg.se
Redaktör för frågor & svar

Helena Reistad

E-post: helena.reistad@idg.se
Svarar på: internet och sökning

Varför är spionerna kvar?

P Jag kör Windows Defender på min dator och har ställt in programmet så att det ska ta bort alla spionprogram (spyware). Efter det kör jag programmet Ad-Aware och det hittar ändå cirka 20-25 spioner. Hur kan det komma sig?

Gösta

SVAR: Att olika program är olika bra på att ta bort spionprogram från datorn är inget konstigt, och Ad-Aware är ett av marknadens allra bästa på just detta.

Men mitt råd till dig, för att du ska vara helt säker, är att satsa på ett komplett säkerhetspaket från något av de stora säkerhetsföretagen. Vilket du väljer spelar ingen större roll, bara du ser till att hålla det uppdaterat. Ett stort test av de marknadsledande programmen fanns i PC för Alla 12/07. Du hittar det på pcforalla.se/extra. Pontus Jeppsson

Jag får oläsliga Word-filer

P Jag kan inte öppna dokument som är skrivna i Word 2007 i mitt gamla Word. Hur ska jag göra? Susanne

SVAR: Det finns ett tilläggsprogram som gör att du kan öppna Office 2007-filer i ditt Word, Excel eller Powerpoint. Programmet heter "Microsoft Office Compatibility Pack för Word, Excel och Powerpoint 2007-filformat" – och finns här: www.microsoft.com/downloads/details.aspx?FamilyID=941b3470-3ae9-4aee-8f43-c6bb74cd1466&displaylang=sv

Helena Reistad

LÄSARNAS BÄSTA LÖSNINGAR – FRÅN PCFÖRALLA.SE/SUPPORT

PC FÖR ALLA SUPPORT

Goda råd är gratis – på PC för Allas supportforum. Här är tre av de tusentals frågor som har fått ett svar.

Jag vill slippa Vistas varningar

P När jag ska installera något i Windows Vista så dyker det upp en irriterande förfrågan om jag vill fortsätta. Hur får jag bort den varningen? Talisman

SVAR: Du stänger av en funktion som kallas för UAC. Använd någon av följande metoder:

- Gå till **Kontrollpanelen, Användarkonto**.

- Öppna Registret och gå till `HKEY_LOCAL_MACHINE\Software\Microsoft\WindowsCurrentVersion\Policies\System`. Här sätter du värdet för **EnableLUA** till 0.
- Öppna **Systemkonfiguration** (msconfig.exe) och gå till fliken **Verktyg**.

För att ändringen ska gå igenom, måste du starta om datorn. Ebba Grön

Outlook döljer tecknen

P I Microsoft Word finns en knapp för att visa eller dölja formateringstecken för radbrytning, tabulatorer och så vidare. Men i Outlook finner jag inte hur jag kan dölja dessa tecken. De kom in när jag kopierade in ett stycke text från Word och jag kan inte bli fri dem oavsett om jag väljer html eller oformaterad text.

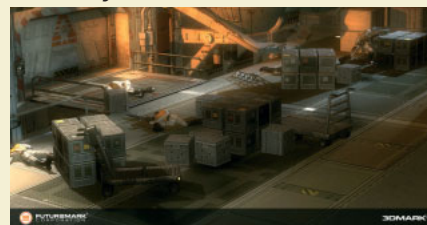
Charlie 66

SVAR: Gå in i Outlook och högerklicka på verktygsfältet. Välj **Anpassa**, fliken **Kommandon, Kategori Visa**. Drag kommandot **Visa alla** till verktygsfältet. Mikael63

Hur testar jag grafikkortet?

P Jag har en spillans ny dator. Den är byggd runt ett moderkort med inbyggd grafikkort av typen Nvidia Geforce7050PV + Nforce630a. Jag försöker få reda på hur stora skärmar detta kort kan driva och lyckas inte. Har någon ett tips? Hogsbro

SVAR: Det finns testprogram för grafikkort som talar om hur bra det är. Här är till exempel 3d Mark 06 som talar om hur bra ditt grafikkort är: www.futuremark.com/download. Tryck på **download free edition**. ESD

Testverktyg. Programmet 3d Mark testar hur bra din skärm visar tredimensionella bilder.

Vi skyddar din webbplats,
dygnet runt
– www.fsdata.se

FS DATA
Webbhotell – Serverdrift
www.fsdata.se • Tel 020-91 75 00

► HUR BRÄNNER JAG FILM PÅ DVD?

? Jag har en fråga i samband med konvertering av filmformat. Vilket eller vilka format ska jag välja för att bränna en dvd på datorn så att den blir spelbar i dvd-spelare? **Hossein**

SVAR: Allt beror på hur ny och avancerad dvd-spelare du har.

Många nya spelare klarar av att spela upp "vanliga datafiler". Bränner du exempelvis en dvd med digitalbilder i jpeg-formatet, musik i mp3-formatet och videofilmer i divx-formatet är det inte alls ovanligt att spelaren klarar att spela upp dessa.

Har du däremot en äldre dvd-spelare så klarar den bara av standardskivor, så kallade "dvd-video". Dessa innehåller flera olika filer. De viktigaste kallas för *vob* (dvd-video object), men det behövs även *ifo*-filer för information om kapitel, texter och ljudspår.

För att du ska slippa tänka på det har de flesta dvd-brännarprogram en funktion för att bränna dvd-video automatiskt. Själv kör jag programmet Nero, och det klarar av dvd-bränningen galant. Så här gör du:

1. Öppna programmets menyprogram **Nero Smart Start**. Här klickar du på **DVD** och väljer **Foto och Video**. Klicka på **Skapa DVD-video**.
2. Genom att klicka på **Add Video Files** får du lägga

till dina videofiler i till exempel avi eller mpeg-formatet.

3. Genom att klicka på **Next** får du nu en möjlighet att skapa en meny, precis som i "riktiga" dvd-filmer. När du gjort det klickar du på **Next** ett par gånger så bränner du en dvd-video, alltså en dvd-skiva som du kan titta på i valfri dvd-spelare.

Nackdelen med Nero är att programmet inte är gratis. Det kostar cirka 540 kronor. Du kan dock ladda ned en gratis testversion så att du ser att det fungerar. Adressen är www.nero.com.

Martin Appel

Brännbart. Med ett bra brännarprogram som Nero gör du dvd-skivor som går att spela upp i dvd-spelaren under tv:n.

Klarar Picasa av dvd-skivor?

? I nummer 10/08 skrev ni om Picasa 2. Det är ett utmärkt program där bland annat bilder och videoklipp kan föras över till en cd-skiva.

Tyvärr finns ingen instruktion för en dvd-skiva. Jag har många videoklipp i Picasa och har redan skapat filmer från mina resor till cd-skiva. Hur konverterar jag dessa till dvd? **Erland**

SVAR: Picasa klarar av både cd och dvd. Om du klickar på knappen **Present-cd** och väljer dina bilder får du en uppmaning att mata in exempelvis tre tomma cd-skivor eller en tom dvd-skiva. Samma sak gäller om du väljer **Verktyg, Säkerhetskopiera bilder**.

Men oavsett vad du väljer är det som skapas en dataskiva. Du kan alltså visa upp filmerna på en annan dator, men som regel inte på den dvd-spelare du har under tv:n. För att göra det behöver du ett separat dvd-brännarprogram (se svaret till frågan "Hur bränner jag film på dvd?" till vänster).

Martin Appel

Läsartipset

Så för du över film till datorn

P Angående ert svar om smalfilmsöverföringar till dvd i PC för Alla 7/07 så finns det en enklare möjlighet med en speciell "burk". Burken heter Hama Telescreen och den sätter du mot projektorgluggen. Filmen överförs via projektorns inbyggda speglar till en mattskiva och närlins. Motljusskyddet gör att det blir ljusstätt. En camcorder-glugg på max 55 millimeter kan alltså föras in där och bli ljusstätt omsluten.

Dessutom är burken höj- och sänkbar, och du kan få den rak tack vare justerbara fötter och

Smart. Telescreen Copykit låter dig kopiera film från smalfilmstiden.

ett inbyggt vattenpass. Burken bör finnas för ett par hundringar i Sverige eller att köpa på den tyska auktionssajten www.ebay.de. Klicka på *Kaufen*,

Filmkameras & -projektoren, Filmprojektoren. Burken kallas normalt för Telescreen-Überspielgerät.

Karl-Heinz

SVAR: Tack för tipset. Det ser ut som en bra produkt. Tillverkaren Hama säljer även en ny version av produkten som heter Telescreen Copykit. Den säljs för cirka 580 kronor av bland annat Scandinavian Photo (www.scandinavianphoto.com).

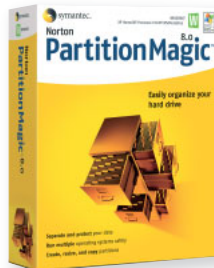
Vi ska i ett senare nummer titta närmare på olika lösningar för att föra över gamla filmer till datorn.

Martin Appel

Min hårddisk har delat sig

P För ett tag sedan gjorde jag en uppdelning av min ordinarie hårddisk. Jag skapade en ny partition med 30 GB utrymme som fördes över från den "gamla" partitionen.

Jag installerade Windows Vista på den nya partitionen, men nu har jag tagit bort operativsystemet. Kan jag på något sätt

återställa eller "kasta" tillbaka de där 30 gigabyten till min ordinarie hårddisk?

David Gällring

SVAR: Du behöver ett program som kan ändra om bland dina partitioner. Själv har jag testat Acronis Partition Manager, som jag tycker funkar jättebra. Ett annat populärt program är Norton Partition Magic.

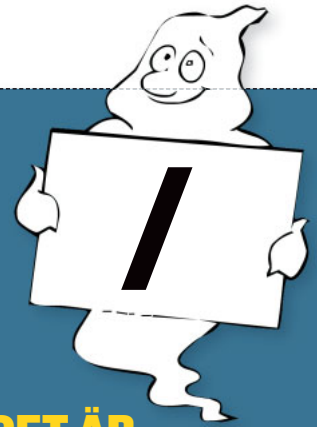
Med en bra partitionshanterare kan du slå ihop allt

utrymme på disken till en och samma partition – utan att behöva bli av med informationen som är lagrad där. Tänk bara på att säkerhetskopiera allt viktigt du har på hårddisken innan du börjar. Om något skulle gå fel någonstans på vägen är risken stor att informationen på hårddisken går förlorad.

Du hittar många bra program här: www.pcworld.com/search/results?col=down&qt=partition

Pontus Jeppsson

Dela lika. Program som Partition Magic håller koll på datorns partitioner.

DET ÄR SNEDSTRECKET SOM SPÖKAR

P Jag har försökt nå Audacity, för att hämta en codec som ni beskriver i PC för Alla 10/07.

Problemet är att adressen audacity.sourceforge.net/download/windows/ inte fungerar.

Gert

SVAR: Jag tror att det är så enkelt att du har fått ett snedstreck för mycket. Adressen <http://audacity.sourceforge.net/download/windows/> fungerar utmärkt medan <http://audacity.sourceforge.net/download/windows/> blir fel.

Som regel spelar snedstreck i slutet av webbadresser ingen roll, men ibland har de faktiskt betydelse. Får du problem med en webbadress kan det med andra ord vara läge att testa att ta bort tecken från slutet.

Martin Appel

Hos oss drivs din webbplats
av miljövänlig energi
– www.fsdata.se

FS DATA
Webbhotell – Serverdrift
www.fsdata.se • Tel 020-91 75 00

VAR KAN JAG HITTA NOTER?

? Jag sjunger i kör och vi köper ofta noter. Finns det några bra ställen där jag kan köpa noter på internet? Och finns det ställen där det går att få tag på dem gratis? **Annika**

SVAR: Ja, internet har öppnat helt nya möjligheter att köpa noter. Tidigare var man ofta tvungen att beställa noterna från något av de stora förlagen, och det var ganska krångligt. Numera går det enkelt att köpa dem på internet.

En av de största digitala notbutikerna är amerikanska Musicnotes. De har omkring 70 000 noter för nedladdning och ytterligare en kvarts miljon pappersböcker som går att beställa online.

För att du ska kunna köpa noter hos Musicnotes måste du ladda ned ett speciellt gratis-

program på datorn. Programmet heter Musicnotes Player, och du använder det för att se dina noter på skärmen och för att skriva ut dem på skrivare. Men programmet har även en inbyggd musikspelare, så klickar du på **Play** hör du låten spelas i dina högtalare samtidigt som de noter som spelas färgas röda så att du kan följa med.

Priserna per låt varierar, men den ligger som regel runt 30 kronor. Det finns även en avdelning med musik som är helt gratis att ladda ned!

Musicnotes är givetvis inte den enda digitala notbutiken. Här är några andra. Många av dem har både gratisnoter och noter som kostar pengar.

www.anyscore.com

www.8notes.com

www.amoroso-music.com/en

www.elibron.com
www.noteheads.com
www.notpolen.com
www.sheetmusicarchive.net
www.wessmans.com

Martin Appel

Var hamnar mina skärmbilder?

? Jag vill ta bilder med tangenten **Print Screen**, men när jag gör det hittar jag inte bilderna. Hur ska jag göra – och var hittar jag bilderna? **Robin**

SVAR: När du trycker på **Print Screen** så sparas bilden i Windows urklippsminne, alltså på samma sätt som om du markerar ett stycke text och kopierar.

För att du sedan ska komma åt bilden måste du alltså klistra in den någonstans. Det kan du göra i ett ritprogram som Paint, ett bildbehandlingsprogram som Photoshop eller Paint Shop Pro, eller rakt in i Word.

Tryck **Ctrl + V** när du är i rätt program och har ställt markören där du vill ha bilden, så dyker den upp.

Pontus Jeppsson

Kan jag koppla skivspelaren till datorn?

? Jag läste er artikel om hur man gör vinyl till mp3. När jag sökte på internet hittade jag dock skivspelare med usb-anslutning som omvandlar till mp3 direkt. Detta måste väl vara både enklare och ge bättre ljudkvalitet än det du skriver om? Eller? **Daniel**

SVAR: Du har helt rätt. Att köpa en skivspelare som kopplas till usb-kontakten är en smidig lösning. Du behöver inte koppla någon kabel mellan datorn, förstärkaren och skivspelaren, utan det räcker med att dra en sladd till datorn. Den lösning vi skrev om var den "kostnadsfria varianten".

I somras testade vi usb-skivspelaren Numark TTUSB. Den fick betyget 6, och vår testredaktör konstaterade att den fungerade bra att använda. Nackdelen var att den svajade lite grann. Du kan läsa hela testet här:

pcforalla.se/extra

Oavsett vilken skivspelare du väljer måste du fortfarande ha ett inspelningsprogram på datorn, till exempel Audacity. Du hämtar det gratis på vår sajt: pcforalla.se/audacity

Martin Appel

MED AVANCERAD SÄKERHET
FÖR ETT INRE LUGN.

ESET Smart Security

**Det smarta sättet att
skydda sig på nätet.**

Det finns många alternativ. Men ett avviker från mängden. ESET Smart Security fungerar självständigt och fattar blixtsnabbt egna kloka beslut utan att besvära dig i onödan och vara i vägen.

Tack vare dess ThreatSense®-teknologi har ESET Smart Security den unika förmågan att skydda dig mot helt nya hot, före det att andra program upptäcker dem. Installera ESET Smart Security så sköter det sig i princip självt. Du slipper ett program som ideligen pockar på din uppmärksamhet. ESET Smart Security skyddar mot inkräktare, virus, spionprogram, rootkits, phishing, pharming och annan skadlig programkod. Bäst av allt, du får full prestanda även om du använder krävande program. ESET Smart Security ger dig sinnesro. Surfa till www.eurosecure.com och provkör programmet gratis i 30 dagar och upplev skillnaden.

Komponenter som ingår:

ESET NOD 32 **ANTIVIRUS**
ESET NOD 32 **ANTISPYWARE**
ESET **PERSONAL FIREWALL**
ESET **ANTISPAM**

ESET Smart Security
ger dig sinnesro.

we protect your digital worlds

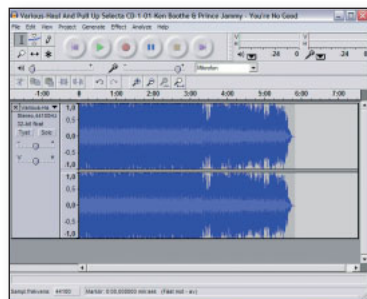
EUROSECURE
www.eurosecure.com

MÅNADENS TEMA:
LJUDPROGRAM

22 BÄSTA PROGRAMMEN för ljud och musik på datorn

Varsågod, här är de bästa gratisprogrammen för att du ska kunna njuta av musik på din dator och utnyttja ljudkortets alla finesser. Du hittar allt från uppspelare, konverterare och redigerare till trummaskiner och program som lär dig spela gitarr!

Audacity 1.2.6

Audacity är ett mycket kraftfullt program som kan användas både för att redigera och spela upp musikfiler. Det kan hantera en mängd olika ljudformat, exempelvis wav, aiff och mp3.

Programmtyp: Musikprogramm.

Redigera. Med Audacity kan du spela in och finjustera dina ljudfiler.

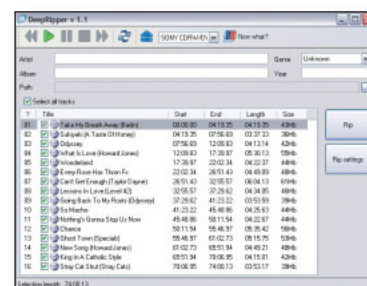
Systemkrav: Windows 98/

Me/2000/XP

Språk: Engelska

Deep Ripper 1.1

Ett lättanvänt program för att föra över musik från vanliga musik-cd till filer i mp3-format. Du kan sedan lyssna på dessa på datorn eller i din mp3-spelare.

Mp3. Förvandla dina ljud-cd till filer som går att spela upp på din dator.

Även om programmet är lättanvänt för nybörjaren har det ändå många funktioner och

SKAPA DIN EGEN MUSIK

Med Magix Music Maker I4 Silver kan du enkelt komponera dina egna hitlåtar.

Att skapa musik på datorn är faktiskt inte särskilt svårt, i alla fall inte med ett program som Magix Music Maker 14 Silver installerat.

Att använda programmet är lätt och det mesta kan du göra genom att prova dig fram. Det finns dock en utförlig hjälpfil om du kör fast. På pcforall.se/extra kan du ladda ned en skola med utförliga tips om hur du kan använda pro-

grammet. Läs även recensionen av fullversionen, Music Maker 14 XXL, på sidan 35.

MAGIX MUSIC MAKER 14 SILVER

Programtyp: Skapa musik.

Utgivare: Magix.

Kontakt: www.magix.net

Systemkrav: Windows 2000/

XP/Vista, internetuppkoppling

Språk: Engelska.

Översikt. Här ser du hur olika ljud och instrument är placerade i låten.

Så installerar du Magix Music Maker 14 Silver

Klicka på knappen **Fullversioner** på skivans startsida. Klicka sedan på knappen **Installera** i faktarutan intill programmet. Om du hellre vill installera programmet manuellt hittar du installationsfilen **setup_uk.exe** i mappen **Fullversioner/Music Maker 14** på skivan.

FULLVERSION

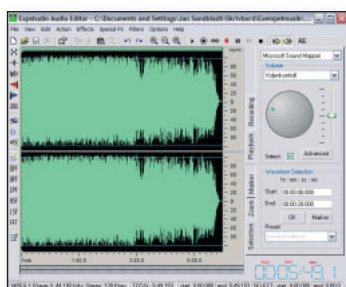
FILMA ALLT SOM SKER PÅ SKÄRMEN

Med BB Flashback Express skapar enkelt videofilmer som kan hjälpa andra.

inställningsmöjligheter för den lite mer avancerade användaren.
Programtyp: Konvertera musik-cd till mp3.

Systemkrav: Windows 98/Me/2000/XP

Språk: Engelska

Hemmastudio. Klipp och klistra i dina ljudfiler med EXP Studio Audio.

EXP Studio Audio Editor Free 4.25

Ett rejält program för att spela in och redigera ljudfiler. Du kan klippa och klistra i filerna, samt lägga till massor av effekter.

Inspelningen sker via en mikrofon eller via ljudingången på datorn.

Programtyp: Spela in och redigera ljudfiler.

Systemkrav: Windows 98/Me/2000/XP/Vista

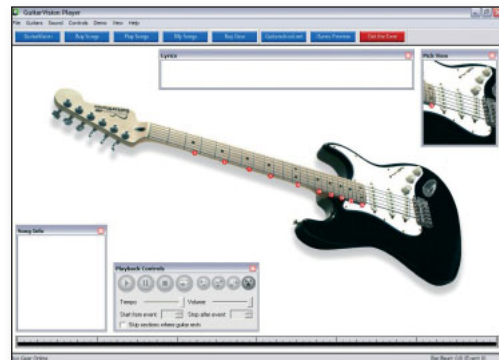
Språk: Engelska

Guitar Vision Player 1.7

Med Guitar Vision Player kan du lära dig spela gitarr med hjälp av datorn. Programmet visar på skärmen hur fingrarna ska placeras på gitarrens hals.

Programtyp: Lär dig spela gitarr.

Systemkrav: Windows 98/

Rockstjärna. Lär dig spela gitarr framför datorn med det smarta programmet Guitar Vision Player 1.7.

Som PC för Alla-läsare har du säkerligen många gånger fått hjälpa släkt och vänner med deras datorproblem. Det går väl an om du kan sitta ned vid deras dator och direkt visa dem vad som ska göras, men att ge support via mejl eller telefon är inte lika enkelt.

BB Flashback Express är ett smart program som underlättar

distanssupport. Programmet låter dig nämligen spela in allt som händer på din dators skärm. Du kan alltså spela in en liten film där du steg för steg visar hur en mindre datorkunnig person ska gå till väga för att utföra någonting eller lösa ett problem.

Givetvis har BB Flashback Express fler användningsområden

än så, det är bara din egen fantasi som sätter begränsningarna.

BB FLASHBACK EXPRESS 1.5.6

Programtyp: Spela in allt som händer på skärmen.

Utgivare: Blueberry Software.

Kontakt: www.bbsoftware.co.uk

Systemkrav: Windows 2000/XP/Vista, internetuppkoppling.

Språk: Engelska.

Så installerar du programmet

Klicka på knappen **Fullversioner** på skivans startsida. Klicka sedan på knappen **Installera** i faktarutan intill programmet. Om du hellre vill installera programmet manuellt hittar du installationsfilen **bbfbex_1.5.6.314.exe** i mappen **Fullversioner/BB Flashback** på skivan.

För att använda programmet måste du registrera det. Surfa till pcforall.se/bbflashback och klicka på registreringslänken. Fyll i dina uppgifter på webbsidan som öppnas, så skickas en registreringskod till dig via e-post. Välj **Help** i programets menyrad (BB Flashback Express Player) och därefter **Enter, Review Licence Key**. Fyll i uppgifterna du fått skickade till dig och klicka slutligen på **OK**.

Me/2000/XP

Språk: Engelska

Hammerhead Rhythm Station 1.0

Sugen på att skapa egen musik? Med Hammerhead Rhythm Station lägger du grunden med olika trumspår. Ljudfilerna kan sparas i formaten wav eller raw, men kan förstås konverteras till andra ljudformat med något av konverterarprogrammen på denna cd.

Programtyp: Trummaskin.

Systemkrav: Windows

98/Me/XP/2000

Språk: Engelska

Karafun 1.17a

Ett program för att skapa din egen karaoke-spelare. Du tar helt enkelt en musikfil i exempelvis mp3- eller midi-format och lägger till bilder och text. Sedan är det bara att börja sjunga.

Party. Hög stämningen på festen med din egen Karaoke-spelare på datorn..

Programtyp: Karaokeprogram.

Systemkrav: Windows 98/Me/NT/2000/XP/Vista

Språk: Engelska

Media Monkey 2.5.5.998

Detta är ett program för att hålla ordning på och spela upp dina musikfiler i datorn. Det har stöd för en mängd filformat, bland annat musik-cd, mp3 och wma. Media Monkey är fullmatad med funktioner och låter dig bland annat hämta information om din musik från internet, konvertera

mellan olika filformat, göra om cd-skivor till mp3-låtar och mycket mer.

Programtyp: Håller koll på musikfilerna.

Systemkrav: Windows 98/Me/NT/2000/XP

Språk: Engelska

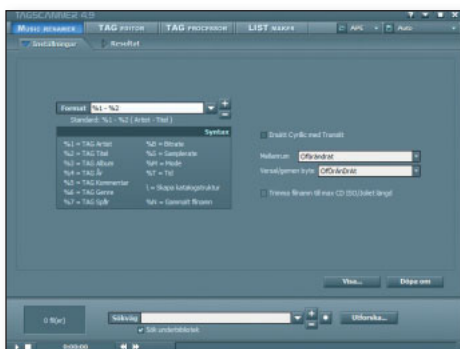
Mp3gain 1.2.5

Att ha en samling mp3-filer där ljudstyrkan varierar mycket är väldigt irriterande och leder till ett flitigt användande av volymknappen. Med Mp3gain instal-

PÅ MÅNADENS CD

Information. Tag scanner byter automatiskt namn på låtarna.

Systemkrav: Windows 98/Me/2000/XP
Språk: Engelska

Tag Scanner 5 Build 514

Tag Scanner låter dig byta namn på dina mp3-filer med

hjälp av deras id3-information. Programmet låter dig även hämta ned information om din musik från en databas på internet.

Programtyp: Byt namn på mp3-filer.

lerat på datorn slipper du dessa problem, då programmet anpassar alla dina mp3-filers ljudstyrka till samma nivå.

Programtyp: Anpassar ljudstyrkan hos mp3-filer.

FULLVERSION

FULL FART PÅ DATORN

Ashampoo Powerup XP Platinum 2.20 ger dig en snabbare dator på bara ett par minuter.

Det finns mängder av inställningar i Windows som du kan ändra för att få en snabbare och stabilare dator. Problemet är bara att dessa inställningar inte är särskilt lätta att komma

åt, särskilt om du är en oerfaren datoranvändare. Med Ashampoo Powerup XP Platinum kommer du lätt åt alla dessa inställningar och kan med bara ett par musklick trimma och optimera din dators inställningar.

ASHAMPOO POWERUP XP PLATINUM 2.20

Programtyp: Snabba upp din dator.

Utgivare: Ashampoo.
Kontakt: www.ashampoo.com

Systemkrav: Windows 2000/XP/Vista, internetuppkoppling.
Språk: Engelska.

Så installerar du Ashampoo Powerup XP Platinum 2.20

Klicka på knappen **Fullversioner** på skivans startsida. Klicka sedan på **Installera** i faktarutan intill programmet. Om du hellre vill installera programmet manuellt hittar du installationsfilen **powerup_xp.exe** i mappen **Fullversioner/Ashampoo** på skivan.

För att kunna använda programmet måste du registrera det. Det gör du genom att klicka på knappen **Free fullversion key** i rutan som visas första gången du kör programmet. Fyll i din e-postadress, så skickas ett mejl till dig. En bit ned i detta mejl hittar du en länk som du ska klicka på. När du gjort det skickas ytterligare ett mejl till dig med din registreringskod. Klicka på knappen **Enter key** som finns i samma ruta som knappen **Free fullversion key**. Skriv in koden och klicka sedan på knappen **OK**.

Systemkrav:

Windows 98/Me/2000/XP/Vista
Språk: Engelska

Winamp 5.5

Den mest populära spelaren för bland annat mp3-låtar. Du kan ladda ned mängder med så kallade "skins" från internet för att byta utseende på Winamp.

Programtyp: Mp3-spelare.

Systemkrav: Windows 98/2000/XP

Språk: Engelska

Klassiker. Winamp är den mest populära spelaren för digitala låtar. Kan även spela upp olika filmformat.

Plus 12 andra program

Programmen ovan är bara ett urval av dem som följer med på cd-skivan. Du ser hela listan på nästa sida.

SKYDD MOT LÄSKIGA VIRUS

F-Secure Internet Security 2007 är ett komplett antivirusprogram som uppdaterar sig automatiskt i bakgrunden så snart det känner att du är ute på internet. Och tack vare F-Secures dagliga uppdateringar är du maximalt skyddad mot virus och andra elakheter. F-Secure Internet Security 2007 innehåller även en brandvägg som stoppar hackare från att förstöra eller stjäla din information.

eller programmet kan du få hjälp på www.f-secure.se. Välj först **Privat** och därefter **Support & Nedladdning**. Du kan även nå företagets supportavdelning på mejladressen: support@f-secure.se.

Om du vill ha support via telefon ska du ringa 08-507 440 11. Observera att PC för Allas redaktion tyvärr inte kan svara på några frågor om programmet, vare sig per mejl eller telefon.

Fria uppdateringar

Innan du installerar programmet måste du avinstallera ditt gamla antivirusprogram från din dator. Gör du inte detta finns risken att din dator inte startar överhuvudtaget!

För att få tre månaders gratis uppdateringar måste du registrera programmet. Det gör du genom att skriva in prenumerationsnumret **0T6R-PPPP-92FM-Y90L-D9BM** (0=en nolla) när du installerar programmet. Denna version av F-Secure fungerar med fria uppdateringar fram till den 25 maj 2008.

Har du problem med installation, registrering

LÅTAR FÖR DIN SMAK

Musicfinder letar upp musiken som passar ditt humör.

När du lyssnar på musik på datorn är det oftast en viss typ av musik och låtar du är sugen på att höra, snarare än en viss artist eller ett album. Mufin Musicfinder är ett smart program som hjälper dig att hitta låtarna du är ute efter.

Programmet söker nämligen igenom ditt musikbibliotek och väljer ut just den typ av musik du är ute efter. Du kan även använda programmet för

att hitta låtar som liknar den du just spelar.

MUFIN MUSICFINDER

Programtyp: Skapa musikbibliotek.

Utgivare: Magix.

Kontakt: www.mufin.com

Systemkrav: Windows 2000/XP/Vista, internetuppkoppling

Språk: Engelska.

Så installerar du Mufin MusicFinder

Klicka på knappen **Fullversioner** på skivans startsida. Klicka sedan på knappen **Installera** i faktarutan intill programmet.

Så här registrerar du programmet. Välj **Help** i menyn, sedan **About Mufin MusicFinder**. Klicka på knappen **Activate Mufin MusicFinder / extend test phase**. Klicka sedan på **Register Mufin MusicFinder base**. På webbsidan som öppnas väljer du **I do not have a login and would like to register** och klickar sedan på knappen **Proceed**. Fyll i dina uppgifter och klicka på **Complete the registration**. Du får ett mejl med din registreringskod. Fyll i den genom att välja **Help, About Mufin MusicFinder** och klicka på **Activate Mufin MusicFinder / extend test phase** och **Enter registration code**. Skriv in koden. Klicka på **Activate**.

Så kommer du i gång med PC för Allas cd

Stoppa in cd:n i din cd-läsare. Om du har funktionen Autostart i Windows påkopplad startar skivan direkt. I annat fall får du gå in via Utforskaren och leta reda på din cd-läsare.

Godkänn villkoren genom att klicka på knappen **Ja, jag godkänner**, så kommer du till skivans startsida. Du når alla avdelningar genom att klicka på motsvarande knapp överst i menyn. Du kan också klicka direkt på texten om avdelningen på skivans startsida.

För att komma tillbaka till startsidan klickar du på knappen **Huvudmeny** längst upp till vänster.

40 PROGRAM PÅ CD:N

FULLVERSIONER

Music Maker 14 silver. Skapa musik på datorn.

Mufin MusicFinder. Skapa tydliga musikbibliotek.

Ashampoo Powerup XP Platinum 2.20. Snabba upp din dator.

BB Flashback Express 1.5.5. Gör egna utbildningsfilmer.

TEMA

Audacity 1.2.6. Musikprogram.

AV Mp3 Player Morpher Basic 4.0.51. Lägg till effekter till mp3-filer.

Boombox Online Radio Player 1.0. Spela in musik från radiostationer på internet.

Cdex 1.5.1. Formatkonverterare.

Deep Burner Free 1.8. Bränn musik-cd.

Deep Ripper 1.1. Konvertera musik-cd till mp3.

EXP Studio Audio Editor Free 4.25. Spela in och redigera ljudfiler.

File Renamer Basic 4.0.3. Byt namn på många ljudfiler samtidigt.

Guitar Vision Player 1.7. Lär dig spela gitarr.

Hammerhead Rhythm Station 1.0. Trummaskin.

Idump 26. För över musik från din Ipod till din pc.

Karafun 1.17a. Karaokeprogram.

Media Monkey 2.5.5.998. Håller koll på musikfilerna.

MP3 Gain. Anpassa ljudstyrkan hos mp3-filer.

Mprim 2.13. Redigera mp3-filer.

Quintessential Player 4.51.

Ljuduppspelare.

Radio Netscape. Webbradio.

Rename4u 1.16. Döp om flera ljudfiler på en gång.

Sonique 1.96. Ljuduppspelare.

Tag Scanner 5 Build 514. Byt namn på mp3-filer.

Type 1.1. Styr datorn med rösten.

Winamp 5.5. Mp3-spelare.

VERKTYG

Xnview 1.91.6. Enkelt bildbehandlingsprogram.

Adobe Reader 8.1. Pdf-läsare.

FTP Surfer 1.0.7. Ftp-program.

Zipgenius 6. Packprogram.

Ad-Aware 2007. Surfa säkrare.

Winzip 11.1. Packprogram. (Shareware, \$ 29)

Windows Live Messenger.

Chattprogram.

Firefox 2. Webbbläsare.

Mozilla Thunderbird 2.

E-postprogram.

Microsoft Internet Explorer 7.

Webbläsare.

PDF 995 8.2s. Skapa pdf-filer.

Zonealarm 70.362. Brandvägg.

F-Secure Internet Security 2007.

(Gratis fullversion med tre månaders fria uppdateringar.)

EXTRA

Nero 8. Brännarprogram. (30 dagars testversion)

MP3-MUSIK

Chopin. Mazurka i ass dur.

CLIPART

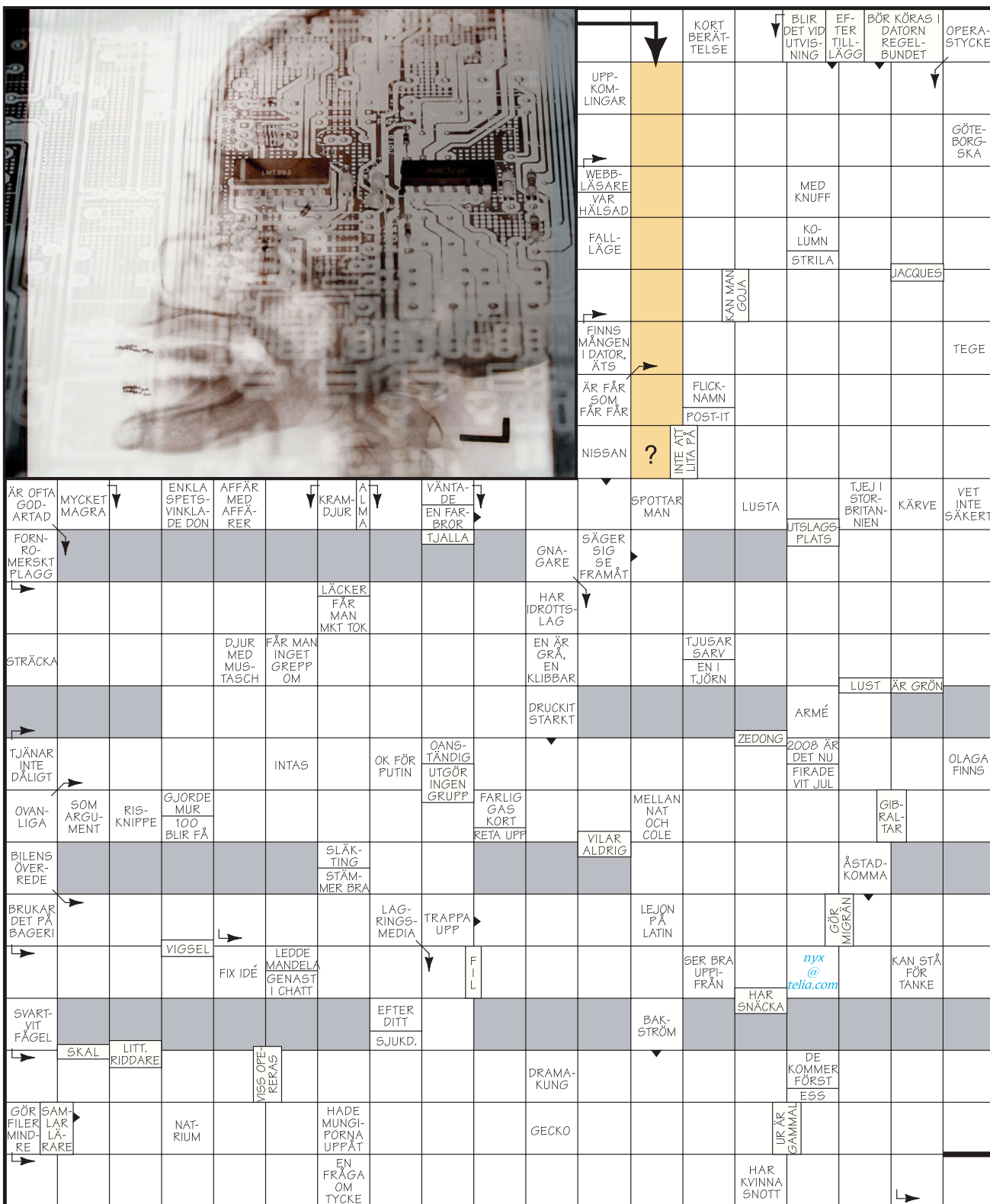
200 fria bilder. Tema: Kvinnor.

Om inget annat anges är programmen gratis. Vissa program måste dock registreras, i några fall senast en månad efter tidningens utgivning.

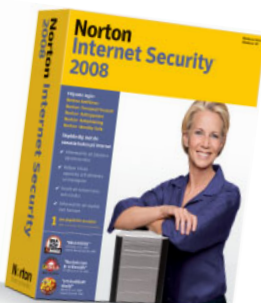
Registreringen kräver i regel att du har internetuppkoppling och e-postadress.

MÅNADENS KORSORD

Korsord I-2008

Skicka in lösningen senast den 18 februari 2008 till: **PC för Alla, 106 78 Stockholm**. Märk kuvertet "Korsord 1-2008". Den som skickar in den först öppnade rätta lösningen vinner ett exemplar av Norton Internet Security 2008 (svensk version) från Symantec. Den rätta lösningen hittar du på pcforalla.se/tavling efter den 20 februari. Lycka till!

☐ Jag vill passa på att prenumerera på **PC FÖR ALLA**. För 595 kronor inklusive moms får jag 12 nummer med tillhörande cd-skivor.

PFA049

Namn: _____

Gatuadress: _____

Postadress: _____

Telefon: _____

E-post: _____

Ålder: _____

☐ Jag vill inte få fortlöpande information och erbjudanden från IDG och dess samarbetspartner.

Hi-tech på hemmet

Jag har läst någonstans, kommer inte ihåg var, att när de sköt upp Apollo 11 från JFK Space Center så fanns det datakraft i samtliga hus på det ofantligt stora området. Överallt stod det datamaskiner. Den totala mängden datakraft på hela området var, håll i er, fyrtio megabyte! Fyrtio, vad i hela friden, det har ju jag i min klack på skon.

Det är drygt fyrtio år sedan, och efter det har utvecklingen snurrat på så man nästan blir fartblind. Kommer ni ihåg när första Ipod kom för sex år sedan? Say hi to Ipod say bye bye to your harddrive.

Då hade man i reklamen "1 000 songs in your pocket", tusen sånger lagrat på fem gigabyte, vilket var revolution för sex år sedan. I dag har min Ipod, en av dem, 160 gigabyte.

Den procentuella utvecklingen är inte klok. Det är så häftigt att jag nästan hisnar när jag ser hur snabbt det går att göra maskinerna mer kraftfulla samtidigt som de blir mindre och mindre.

"Vi kör turneringar på äldreboendet med våra Wii, Xbox och PS107"

Vad kommer att hända i framtiden om det rusar på som det gör i dag? Jag är väldigt nyfiken. Om jag besöker ett äldreboende i dag hör jag kanske toner av Taube, ser någon som löser korsord, träffar några som dansar gammeldans och någon som tittar på Bingolotto. Det är tydligt att de flesta lyssnar till sådant som de alltid tyckt om och gör saker de alltid gjort. Jag undrar vad som kommer att hända när det är dags för min generation att flytta in på äldreboendet.

Jag är född på 1960-talet och gillar all musik och det finns många i min generation som gillar till exempel hårdrock. Vilka toner kommer att fylla våra korridorer på hemmet? Kör vi turneringar på rummen med våra Wii, Xbox och PS107? Kommer Ipod

att vara inplanterade i våra huvuden? Träffar vi våra vänner eller kommer alla att sitta på sina egna rum, uppkopplade med varandra? Flirtar vi via dating-sajter såsom exempelvis Match? Kommer tatueringen att öppna upp en piercingverkstad i ett av allrummen, skaffar jag helt plötsligt en kula i tungan?

Sitter vi i en virtuell värld och ser på blommor på en äng vi minns från barndomen? Blir de trådlösa nätverken så snabba att vi kan ladda ned våra barnbarn live så att de slipper ångesten över att inte ha tid att hälsa på oss varje dag? Kommer ett minneskort att kunna spela upp dina bilder som din hjärna projicerar på en skärm i taket i ditt rum?

Eller gör vi vanliga saker, som att prata med varandra, dricka kaffe ihop, lyssna på musik och dansa? Kanske kommer vi att fortsätta stänga till dörren, lägga oss på sängen och läsa en bok. Alla maskiner till trots, så finns nog ingenting bättre.

En av mina kamrater föreslog nyligen under en middag att vi, vännerna mellan 55 och 65, skulle sälja alla våra tillhörigheter och köpa ett stort slott någonstans utomlands. Han föreslog Provence. Där skulle alla ha sina egna tvårummare med kokvrå, och det skulle finnas allutrymmen såsom tennisbanor och stora matsalar. Det skulle finnas rum där vi kan spela, prata, berätta, leka och umgås i. Rum där familjerna kan bo när de kommer och hälsar på. Rum för läkare, serveringspersonal och kockar. Grejen med huset är att jag och mina vänner på så sätt skulle få uppleva vår ålderdom tillsammans på bästa möjliga sätt.

Men när jag sitter där på hemmet med min nyinköpta Hejphone som innehåller 6 000 trilliarder gigabyte och kan beama mig själv rakt in på sjukstugan för den senaste leverkontrollen. Och när jag har inmundigat en Mac Apple, den nya burgaren som ger dig både kost och gigabyte, då kommer jag att minnas tiden när jag gick omkring med min mobila Talkman som vägde 60 kilo.

Det var trots allt den som fick mig att bli så vältränad som jag är, den gjorde att min kondition ökade så mycket att jag fick ett långt liv vilket i sin tur gjorde att jag fick uppleva alla finesser och saker som jag längtar efter. ■

LASSE KRONÉR

Lasse Kronér har en egen hemsida också! Missa inte kroner.se.

TÄVLINGS DAGS

VÄRDE
13000
KRONOR!

Tävla om en **LÄCKER** **SMARTPHONE** och 10 brännarprogram!

Ta chansen att vinna den häftiga telefonen HTC Touch Dual med både tangentbord och pekskärm! Dessutom står 10 exemplar av brännarprogrammet Nero 8 på spel. För att tävla svarar du bara på frågorna nedan och skickar in ditt svar senast den 18 februari 2008.

DET HÄR KAN DU VINNA

1:a pris: HTC Touch Dual

En så kallad smartphone som är försedd med både tangentbord och pekskärm. Du kan förstås använda telefonen för att ringa, skicka sms och mms, men även för att kolla din e-post, surfa, lyssna på musik eller se på filmer. HTC Touch Dual har bland annat stöd för 3g, inbyggd 2 megapixels digitalkamera och är försedd med operativsystemet Windows Mobile 6.0. Vikt: 120 gram. Storlek: 10,7 x 5,5 x 1,6 cm.

2:a-11:e pris: Nero 8

Lättanvänt brännarprogram som har stöd för både Blu-ray och hd-dvd. Förutom att bränna skivor kan du använda programmet för att ta automatiska säkerhetskopior, redigera, konvertera och spela upp mediefiler och mycket annat.

Skicka in talongen, mejla ditt svar till pfatavling@idg.se eller tävla på pcforall.se/tavling – svara senast 18 februari 2008.

Psst! Ledtrådar hittar du på www.htc.com och www.nero.com

1. Hur stor är skärmen på HTC Touch Dual?

- ☐ 1,4 tum ☐ 2,0 tum ☐ 2,6 tum

2. Vad heter delprogrammet som ger dig en överblick av alla funktionerna i Nero 8?

- ☐ Nero StartSmart ☐ Nero QuickLaunch ☐ Nero Easy

3. Utslagsfråga: Motivera med högst 25 ord vilken varför just du skulle behöva en HTC Touch Dual.

NAMN: _____
GATUADRESS: _____
POSTADRESS: _____
TELEFON: _____
E-POST: _____
ÅLDER: _____

- ☐ Jag prenumererar.
☐ Jag köper lösnummer.
☐ Jag vill börja prenumerera på PC för Alla.
(12 nummer inklusive cd-skivor för 595 kronor) PFA049
☐ Jag vill inte få fört löpande information och erbjudanden från IDG och dess samarbetspartner.

SKICKA SVARET TILL:

PC för Alla, "datorprylar",
106 78 Stockholm.
Du kan också mejla
pfatavling@idg.se. Skriv
"datorprylar" i ämnes-
raden. På webbsidan
pcforall.se/tavling kan du
också skicka in ditt svar.

Senast den 18 februari
2008 vill vi ha ditt svar.

Juryn består av
PC för Allas marknads-
avdelning. Eventuell vinst-
skatt betalas av vinnaren.

Vinnaren presenteras på
PC för Allas hemsida,
pcforall.se

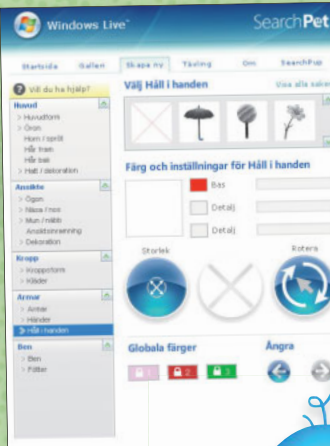

Skicka in dina tips till oss!

BYGG DITT EGET MONSTER!

Letar du efter en ny avatar? Då måste du prova MSN Searchpet. Där kan du bygga dig ett eget litet monster genom att kombinera och färgsätta redan färdiga monsterdelar. Det är busenkelt och resultaten blir nästan löjligt söta. Avataren, som dessutom rör på sig, kan visas upp och betygsättas i sajts galleri, användas som dekoration på den egna hemsidan, som bild i forum eller som sällskap i mobilen. Du kan dessutom para ditt monster med andra monster på sajten. Galet roligt och helt onödigt. Prova själv här: searchpet.live.se/start.aspx

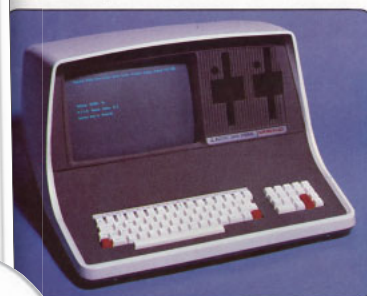
Hej!
Jag är en
SearchPet.

SUPERBRAIN

STORSÄLJARE I USA OCH ENGLAND

dator från USA som kan göra rutinarbeten för de flesta på kontoret.

PROGRAMVARA

- BOKFÖRING
- LAGER
- LEVERANTÖRSRESKONTRA
- KUNDRESKONTRA
- ORDERFAKTURERING
- ORDBEHANDLING

PROGRAMMERINGSSPRÅK

- BASIC
- COBOL
- FORTRAN
- PASCAL
- APL
- PL/I

TEKNISKA DATA

- CP/M OPERATIVSYSTEM
- 64 K INTERNMINNE, 2 Z80-PROCESSORER
- 350 ELLER 700 K PÅ 2 INBYGGDA DISKSTATIONER
- BILDSKÄRM MED 24 RADER OCH 80 TECKEN/RAD
- SVENSKA TECKEN
- S-100 BUS ADAPTER/280 DATA BUSS
- KAN BYGGAS UT TILL ETT INTEGRERAT NÄTVERK
- MED HARDDISKAR UPP TILL 96 MB KAPACITET

ÅTERFÖRSÄLJARE SÖKES

ha mer information om SUPERBRAIN
örfrågan till
B. Box 6042, 424 06 ANGERED
031-18 76 25 046-11 00 67 046-10 92 74
08-32 96 96 08-52 10 60 0380-105 42

Det var bättre förr

Det är inte allt som var bättre förr men datornamnen var det definitivt. Visst är Superbrain ett betydligt mer slagkraftigt och mer sympatiskt namn än exempelvis HP Compaq 6715s GR656ET. Annonsen ovan är från Mikrodatorn nummer 4, 1981.

Testperiod på livstid

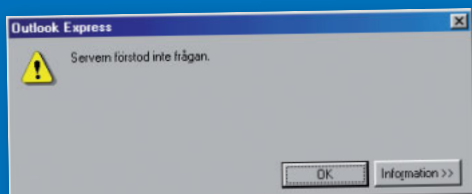

Med den generösa testperioden borde de betalande kunderna vara minst sagt till åren.

Tack till Ronald Danielsson

Månadens felmeddelande

Suck, du kanske kan vara lite mer specifik. Pratar jag för fort eller är det min dialekt det är fel på?

The 5th Wave

By Rich Tennant

NÄSTA NUMMER UTE 19/2

Här är godbitarna ur nästa välfyllda nummer – missa inte våra dagliga nyheter på pcforalla.se

Vinterns
bästa guide

SÅ FÅR DU EN SNABBARE DATOR (utan att det kostar skjortan)

Den sega gamla burken får ett helt nytt liv efter att Daniel Gustafson tagit sig an den. Följer du hans tydliga guide sätter du snart fart på din egen dator. Du väljer själv hur mycket du är beredd att satsa i tid och pengar.

Test

PROJEKTORER FÖR FICKAN

Med led-teknik och minimalt format är det de här du ska ha med dig vid presentationen på nästa jobbresa. Vi testar också hur bra de funkar som hemmaprojektorer.

Virus i webbläsaren länsar ditt konto!

Med en ny, superavancerad teknik kan brottslingar plocka ut pengar från ditt bankkonto – utan att det syns. Skrapkod eller koddosa, det spelar ingen roll vilket skydd din internetbank använder.

15 sidor
prylfrossa

2008 ÅRS COOLASTE PRYLAR

Vi har skickat våra bästa snokande reportrar till den stora prylmässan CES i Las Vegas. De har letat rätt på de allra coolaste och mest tekniskinnovativa prylarna. I nästa nummer avslöjar vi vad de grävt fram.

Office-skolan

Full koll på filmsamlingen

– lätt som en plätt med Excel 2007

Fredrik Jones guidar dig till smarta knep för filmregistret och hur du sedan kan hitta rätt bland alla dina favoriter.

PC FÖR ALLA

Argentina, Computerworld Argentina, NetworkWorld Argentina, PC World Argentina Australien, Australian Macworld, Australian PC World, Australian Reseller News, Channel X Australia, CIO Australia, CIO Government Review - Australia, Computerworld Australia, Information Age - Australia, WebBusiness - Australia, WebBusiness - Australia Bangladesh, PC World Bangladesh Belgien, Network & Telecom, PC World Belgium Brasilien, Annuário de Informática - Brazil, Computerworld Brazil, Microsoft Business Journal, PC World Brazil, Publish Brazil, Solutions Integrator Brazil, Super Game Power Brazil, World Telecom Brazil Bulgarien, CAD/CAM/3D World Annual - Bulgaria, Computerworld Bulgaria, Information Technologies in Banking Bulgaria, Network World Bulgaria, PC World Bulgaria Chile, Computerworld Chile, Informática Chile, PC World Chile Colombia, Computerworld Colombia, PC World Colombia Costa Rica, Computerworld Central America, Computerworld Puerto Rico, PC World Central America Danmark, Computerworld Denmark, Computerworld Denmark Annual Issue, IT-Branchen Denmark, IT-Partner Denmark, IT Top 100, Network Denmark, PC World Denmark, Teknik & Net Ecuador, Computerworld Ecuador, PC World Ecuador Egypten, PC World Egypt Filipina, Computerworld Philippines, PC World Philippines, The Web Philippines Finland, MikroPC, Tietokivika Frankrike, Create France, Developpez Référence, Distributiv, Grande Ecoles LMI, Info PC, Le Monde Informatique, Macworld France, Réseau & Telecom, Univers Macworld Förenta Araberstaterna, ComputerNews Middle East, Network World Middle East, Reseller World Middle East Grekland, GamePro Greece Hong Kong, Computerworld Hong Kong, IT for SME India, CIO India, IS Computerworld India, PC World India Indonesien, Info Komputer Indonesia Irland, ComputerScope, Computerscope Channels Ireland, PC Live Ireland Island, PC World Iceland Italien, Computerworld Italia, Macworld Italia, Network World Italia, PC World Italia Japan, CIO Japan, Computer Graphics World Japan, Enterprise Servers World - Japan, Java World Japan, Linux World - Japan, Sunworld Japan, Windows 2000 World Japan Jugoslavien, Mikro PC World Yugoslavia Kanada, CIO Canada, Computerworld Canada, CIO.ca - Canada, IT World Canada, Lac Carling Governments Review, Network World Canada Kenya, PC World East Africa Kina, CEOs/CIO China, China Computerworld, China Internet Times, China Networkworld, Computer Business News - China, Digital Fortune - China, Electronic and Computer Design World China, Electronics Products China, Home PC World China, PC World China, Telecom Product World China Lettland, PC World-e - Pasaulis - Latvia Libanon, GamePro Middle East Litauen, PC World Lithuania Malaysia, Computerworld Malaysia Malta, PC World Malta Marocko, PC World Morocco Mexico, Computerworld Mexico, PC World Mexico Myanmar (Burma), PC World Myanmar Nederlanden, ComputerPartner Netherlands, Computer Total, Computer! Total Tips & Tricks Netherlands, InfoSecurity Netherlands, InfoWorld Netherlands, Internetworking Buyers Guide, LAN interworking Magazine, Net Magazine Netherlands Nepal PC World Nepal Nigeria, PC World Nigeria Norge, CAD/CAM World Norge, Computerworld Norge, Computerworld Norge E-Business, Computerworld Norge Mobiz, IT Kurs - Norway, IT-bransjen Norway, Nettverk & Kommunikasjon Norway, PC World Ekspress Norge, PC World Norge, PC World ProduktGuide Norge, The Business Standard Norway Nya Zeeland, CIO New Zealand, Computer Industry Directory New Zealand, Computerworld New Zealand, Internet Magazine New Zealand, IT Contractors Handbook, New Zealand Reseller News, PC World New Zealand, unlimited / New Zealand, WebBusiness New Zealand Pakistan, Computerworld Pakistan Panama, PC World Panama Peru, Computerworld Peru, PC World Professional Peru, PC World (SOHO) Peru Polen, Computerworld Poland, Digit Poland, Informator IT (IT Directory) Poland, Kino Domowe - Magazyn DVD - Poland, Network Poland, PC World Computer Portugal, Cerebro PC World Portugal, Computerworld / Correo Informático Portugal, Dealer World Portugal, Network World Portugal, Publish Portugal Rumänien, Computerworld Romania, Network World Romania, PC World Romania Ryssland, Computerworld Russia, Mir PK Russia, Publish Russia, Sety Russia Schweiz, Computerworld Schweiz, PCtip Switzerland, Top 500 Swiss IT Singapore, CIO Asia, Computerworld Singapore, PC World Malaysia, PC World Singapore, Planet e Singapore, SME Guide, The Web Malaysia Spanien, Computerworld Espana, Comunicaciones World Espana, Dealer World 15, Dealer World Espana, i-world Espana, Iderees.com Espana, Macworld Espana, PC World Espana Sri Lanka Infomik/PC World Sri Lanka Storbritannien, Ch@mel 2003 - UK, Computer Trade Shopper, ComputerWeekly, ComputerWeekly E-Business Review UK, Digit UK, Freelance Informer UK, IBM Computer Today UK, Macworld UK, Microscope UK, PC Advisor UK, Sverige, Biotech Sweden, CAP&Design, CIO Sweden, Computer Sweden, Internetworld, IT-branschen, M3 - Maxi Mobile Magazine, MacWorld, MikroDatorn, Nätverk & Kommunikation, PC för Alla, Player 1, Studio, Sakerhet & Sekretess, Executive Report Sydafrika, Cable Talk SA, Computing SA, Network World SA, The Channel SA Syd Korea, CIO Korea, Hi-Tech Information S. Korea Taiwan, CIO - Taiwan, Computerworld Taiwan, Macworld Chinese, New Economy Weekly - Taiwan, New Vision Publishing Taiwan, PC World Taiwan Thailand Thai Computerworld Tipsiken, Business World Czech Republic, Computerworld Czech & Slovak Republic, GameStar Magazine Czech Republic, PC World Czech & Slovak Republic Turkiet, ComputerLife Turkey, GamePro - Turkey, Macworld Turkey, PCLife Turkey Tyskland, CIO - Germany, Computer Partner Germany, Computerwoche, Computerwoche - Spezial, Cool Companies Hot Products - Germany, Freiberufler Info, Gamestar - Germany, Macwelt, NetworkWorld Germany, PC Welt Germany, PC Welt Special Issue, Young Professional - Germany Ukraina, Computerworld Kiev, PC World Ukraine Ungern, Computerworld Samantesttechnika, Gamestar - Hungary, IDG Hungary Anniversary Issue, PC World Hungary USA, CIO US, Computerworld US, CTD Magazine - US, Darwin Magazine - US, GamePro, InfoWorld US, Macworld US, Network World US, PC World US, Publish US Venezuela, Computerworld Venezuela, CIO Canales / Venezuela, PC World Venezuela, SystemWorld Venezuela Vietnam, PC World Vietnam Vitryssland, PC World Belarus Zimbabwe, PC World Zimbabwe Österrike, ComputerPartner Austria, Computerwelt Österreich, Top 500 Austria, Young Professional Austria

DESSUTOM: Nyheter och trender • Snabbguider • Hammarbergs höjdare • Test av bärbara datorer • Månadens nya produkter • Surftips • Kul korsord • Så förverkligar du dina konstnärsdrömmar på nätet • Test av datorspel • Cd full med nyttiga program • Tävlning • Frågor & svar • Steg för steg-guider och mycket mer...

Klipp till och beställ en prenumeration du också. Du kan även mejla beställningen till kundservice@idg.se

Här beställer du hem PC för Alla!

☐ Självklart vill jag genast ha en prenumeration på tidningen. Jag får 12 nummer med tillhörande cd-rom-skivor för endast 595 kronor inklusive moms. (Ordinarie lösningsnummerpris: 724 kronor) PFA049

Namn

Adress

Postadress

Telefon

☐ Jag vill inte få fortlöpande information och erbjudanden från IDG och dess samarbetspartner.

Frankeras ej.
PC för Alla
betalar portot

PC FÖR ALLA

Svarspost
110 316 205
110 00 Stockholm

LEVERANS SAMMA DAG SOM DU BESTÄLLER!*

- LÅGA PRISER • 30 DAGARS ÖPPET KÖP
- KÄNDA MÄRKESVAROR • SNABBA LEVERANSER

300 MBPS TRÅDLÖS ÖVERFÖRING!

1190

BELKIN N1 trådlös router

- För dig som vill ha det bästa
 - Upp till 300 mbps överförings-hastighet
 - Överför strömmande video i HD-kvalitet utan problem
- Art nr F5D82314

Köp till:

BELKIN N1 USB adapter

- USB adapter för enkel installation av trådlöst nätverkskort i din dator
 - Överför i hastigheter upp till 300 mbps
- Art nr F5D8051

799

799

BELKIN N1 Express Card

- Nätverkskort för din laptop
 - Överför i hastigheter upp till 300 mbps
- Art nr F5D8071

399

BELKIN Vista Transfer Cable

- Överför all din data från din gamla dator till den nya
 - Enkel att använda
- Art nr F5U258EA

699

BELKIN Mimo router

- Bättre täckning med Mimo tekniken
 - Lättare att använda i miljöer med mycket tekniska prylar
- Art nr F5D92304

699

BELKIN Trådlös printserver

- Äntligen en printserver som fungerar för multifunktions maskiner
 - Scanna, kopiera och skriv ut trådlöst i ditt nätverk från en och samma maskin
- Art nr F1UP0002

* **Collect (Store)**

Boka på internet och hämta produkten i ett av våra 9 varuhus. Enkelt och smidigt! Enda förutsättningen är självklart att produkten finns på lager. Om så inte är fallet, beställ den på hemsidan så skickar vi hem produkten med posten.

Gäller till och med 31/2 2008.

Handla online på Europas största datorkedja!

www.pccity.se

PC CITY
Computer Superstore

LG rekommenderar Windows Vista® Home Premium

"Det här är utan tvekan den häftigaste
bärbara datorn jag någonsin har testat"
- Expressen

"...med S900 får du det bästa
från två världar; prestandan hos
en stationär dator och mobiliteten
hos en bärbar dator". "Kort sagt
allt du kan kräva av en stationär
dator och lite till".

S900 rekommenderas "mer än gärna" i
PC för Alla nr 11 2007 (9 av 10 poäng)

ALL INCLUSIVE.

S900 ersätter en fullskalig stationär dator utan att kompromissa med användarvänlighet, prestanda eller funktioner. S900 är baserad på Intels® senaste Centrino® Duo processor-teknologi och den moderna designen rymmer en stor ljusstark, högupplöst 19-tums wide-screenskärm, en rymlig hårddisk på upp till 500 GB, ett kraftfullt grafikkort (GeForce™ Go 8600M GT) samt kraftfulla inbyggda högtalare med uteffekt på 2 x 5 W med surroundeffekter. S900 har utrustats med stort tangentbord med numerisk knappsats, 1,3 MP webcam, tv-tuner, fjärrkontroll, minneskortsläsare samt Bluetooth.*

LIFE'S GOOD WHEN YOU SEE THINGS DIFFERENTLY.

LG **S900**

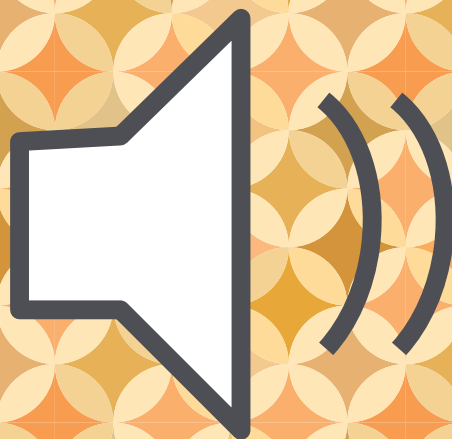
Intel® Centrino® Duo processorteknologi
Äkta Windows Vista® Home Premium
19" Widescreen Notebook

* Specifikationer varierar beroende på modell

Intel, Intel logo, Centrino logo, Centrino, Intel Core och Core Inside, är
varumärken av Intel Corporation i Förenta Staterna och andra länder.

www.lge.com

VIDEOTOPPEN just nu på D4D.se

Allt fler hittar till D4D.se för att **följa de filmade sammandragen av Dataföreningens evenemang**. Så här ser tittartoppen ut just nu:

- 1.** Essential Unified Process – Next Generation Process
- 2.** I huvudet på Lasse Åberg
- 3.** En teknikutblick mot 2015
- 4.** Videoinspelningar från medlemskonventet 2006
- 5.** Affärsnytta NU – Hur leverera IT-stöd just-in-time.

Välkommen till D4D du också. Tillsammans bygger vi en **spännande mötesplats** för inspiration och erfarenhetsutbyte, för professionell och personlig utveckling och nytta.

DATAFÖRENINGEN

Kom med du också – www.dfs.se